

MITÄ SUOMELLE ON TAPAHTUNUT?

Paavo Väyrynen

MITÄ SUOMELLE ON TAPAHTUNUT?

© Paavo Väyrynen

ISBN 978-952-65094-1-9

Painopaikka: Bookwell Oy, Helsinki 2024

SISÄLLYS

JOHDANTO	10
1. "SOTA VAI RAUHA SUOMELLE?"	21
9.10.2022 Ensimmäinen tasavalta: ministerimurha ja kyydityksiä	25
28.10.2022 Suomi vietiin Natoon sotapropagandalla	28
31.10.2022 Lailla on maata rakennettava	30
3.11.2022 Nyt tarvitaan K.J. Ståhlbergin kaltaisia laillisuuden puolustajia	33
7.11.2022 Suomen salattu tie uusiin sotiin	36
2. SUOMEN NATO-JÄSENYTTÄ ON ALUSTA PITÄEN AJETTU VALHEELLISESTI JA "LUIKERELLEN"	40
9.11.2022 Voiko Sauli Niinistön sanaan luottaa?	42
11.11.2022 Ukrainan mieletön sota on saatava loppumaan	46
15.11.2022 Joe Biden lupaa: ei "uutta kylmää sotaa" Kiinan kanssa	49
19.11.2022 Onko Ukrainassa avautumassa tie rauhaan?	52
3. MATTI VANHANEN JÄRJEN ÄÄNENÄ – SITTEMMIN MIELI MUUTTUI	57
23.11.2022 Nato-sopimuksesta on järjestettävä kansanäänestys ...	60
6.12.2022 Matti Vanhanen järjen äänenä	62
7.12.2022 Suomi ja Ruotsi osaksi Ukrainan rauhanratkaisua?	66
31.12.2022 Ukrainan järjetön sota on saatava loppumaan	69
4. OVATKO ILMARI KÄIHKÖ JA PAAVO VÄYRYNEN "PUTINISTEJA"? ..	73
14.1.2023 Vaaransiko perustuslakivaliokunta Suomen Nato-jäsenyyden?	75
22.1.2023 Tutkijoiden ja median valta ja vastuu	79

25.1.2023	Vaihtoehto voisi olla Yhdysvaltain antama kahdenvälinen turvatakuu	83
30.1.2023	Suomessa lietsotaan pitkää sota – Yhdysvalloissa etsitään tietä rauhaan	86

5. SAULI NIINISTÖ VEI SUOMEN NATOON – MATKUSTI

NATO-PRESIDENTTINÄ BRICS-MAIHIN		90
23.3.2023	Sauli Niinistö rikkoi vaalilupauksensa	92
31.3.2023	Itsenäiseen ulkopolitiikkaan.....	96
10.4.2023	Suomelle itsenäinen ulkopolitiikan linja – Suomen linja	97
20.4.2023	Mikä on Nato-Suomen ulkopoliittinen linja?.....	102

6. PRESIDENTTIEHDOKKAAKSI SUOMEN ITSENÄISYYTTÄ

PUOLUSTAMAAN	106
4.5.2023	Harkitsen ehdokkuutta esivaalissa 109
21.5.2023	Vetäydyn Keskustan esivaalista – harkitsen kansanliikkeen ehdokkuutta 115
6.6.2023	Ulkopoliittista keskustelua on vihdoinkin ryhdyttävä käymään!..... 119
26.6.2023	Nyt joudun Sauli Niinistöä puolustamaan..... 122
1.7.2023	Federalismi ja globalisaatio vai itsenäisyys ja kestävä kehitys?..... 125

7. NAAPUREIDEN KANSSA OLISI PITÄNYT JA

PITÄISI KESKUSTELLA	130
4.7.2023 Presidentinvaaleissa kansanliikkeitä sorjetaan	136
22.7.2023 Sanna Marinia saa Ruotsi ahdingostaan ”kiittää”	139
23.7.2023 1990-luvulla Ruotsi teki Suomelle ”marinit”	143
9.8.2023 Keskusteluyhteys Venäjän johtoon on avattava.....	147

8. ”GALLUPIEN KUNINKAAT” EIVÄT PUOLUSTA

SUOMEN ITSENÄISYYTTÄ.....	151
15.8.2023 Odotan innolla vaalikeskusteluja Alexin kanssa	156

18.8.2023	Syntykö Suomeen presidentin vaihtuessa perustuslaillinen kriisi?.....	157
26.8.2023	Suomen ulkopolitiikan nykyinen agenda: Ukraina, Venäjä, Nato	161
4.9.2023	Kuinka kävi Pekka Haaviston ”ihmisoikeus-perustaiselle” ulkopolitiikalle?.....	164

9. VIELÄ VOIMME PELASTUA

– TIE ITSENÄISEEN JA EHEYTYVÄÄN SUOMEEN		170
15.9.2023	Painaako mieskohtainen vastuu Niinistöä?.....	174
6.10.2023	Asiantuntijoiden valta ja vastuu.....	177
8.10.2023	Suomen salattu tie Natoon – ja uusiin sotiin?.....	182
14.10.2023	Gallupit valehtelevat ja johtavat harhaan	185
18.10.2023	Paavo Värysen johtama Suomi olisi säilyttänyt itsenäisyytensä	188

10. PRESIDENTINVAALIEN PÄÄKYSYMYKSET:

TALOUS JA SUHTEET NAAPUREIHIN		193
12.11.2023	Presidentti mukaan päättämään myös taloudellisista ulkosuhteista	198
17.11.2023	Rajan tilanteesta pitäisi keskustella Venäjän kanssa ..	202
20.11.2023	Venäjän pelko ei taaskaan ollut viisauden alku.....	204
30.11.2023	Vuonna 2015 Ruotsi auttoi siirtolaisia Suomen rajalle.....	207
28.11.2023	Jörn Donner: Sitkeä Värysen saattaa olla presidenttiehdokkaana vielä 89-vuotiaana	210

11. VAALEISSA TULISI OLLA EHDOKAS,

JOKA PUOLUSTAA ITSENÄISYYTTÄ JA KANSALLISIA ETUJA.....		216
1.12.2023	Onko Suomi autoritaarinen vai demokraattinen maa? ..	220
2.12.2023	Vuonna 2008 avattiin tie kohti Ukrainan sotaa – Suomikin on osavastuussa	224
3.12.2023	Kukahan nämäkin sotkut selvittää?	230
5.12.2023	Joutuuko Suomi sotaan?	235

12. "IHMEET" AVAAVAT TIEN KOHTI

PRESIDENTTIEHDOKKUUTTA	239
6.12.2023 Alkaako tänään käänne kohti Suomen parempaa tulevaisuutta?	241
9.12.2023 Viime maanantain "ihme" voi vielä pelastaa presidentinvaalit!	243
10.12.2023 Kysymys entisten ulkoministereiden joululounaalla: "Joutuuko Suomi sotaan?"	247
13.12.2023 Tammikuussa ja helmikuussa on jälleen ihmeiden aika.....	250

13. LOPPUSUORA AVAUTUU

- EHDOKASNUMEROKSENI ARVOTAAN 8	253
15.12.2023 Suomi sodan partaalla – DCA käsiteltävä huolellisesti, vahvistaminen uudelle presidentille	255
16.12.2023 Mikä erottaa Suomen Venäjästä – paitsi raja?	258
17.12.2023 Nyt ratkaistaan vuoden 2024 presidentinvaalien tulos – sinä päätät!	262

14. PRESIDENTINVAALIEN TULOS RATKESI

- SYNTYI KADONNEITTEN KORTTIEN ARVOITUS	264
21.12.2023 Puoluepolitiikka jää taakse – yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja yritystoiminta jatkuvat	269
22.12.2023 Presidentinvaalien tulos ratkesi – syntyi kadonneitten korttien arvoitus	271
25.12.2023 Hakkerointiinko Postin vastauslähetysten järjestelmä?	276

15. PRESIDENTINVAALIT VARASTETTIIN

- RIKOSTUTKINTA PANNAAN VIREILLE	282
28.12.2023 Rikostutkinta käynnistyy. – Vaalipiirilautakunta koolle?	284
29.12.2023 Onko Suomi oikeusvaltio?	286
1.1.2024 Ehdokkuus on vahvistettava – aikaa on vielä riittävästi!	290

16. SOTASENSUURI ISKI TAAS	
– TAUSTALLA VALTIOLLISET TOIMIJAT, ULKOMAISETKIN?	295
9.1.2024 Vaalit varastettiin – syylliset on saatava vastuuseen ...	297
11.1.2024 Sotasensuuri iski taas. – Ovatko taustalla valtiolliset toimijat?	303
17.1.2024 Presidentinvaalit käydään sodan varjossa	306
17. JÄLJELLE JÄI KYSYMYKSI: ”ONKO SUOMI OIKEUSVALTIO?”	310
9.2.2024 Arvoitus ratkesi: Pohjois- ja Itä-Suomen kannattajakortit lähetettiin Viroon.....	314
16.2.2024 Kysymys Suomen oikeusoppineille: ”Kuinka oikeusvaltiossa saa oikeutta?”	318
27.2.2024 Kannattajakorttien katoamista pyritään selvittämään	322
27.5.2024 Traficom laiminlöi tehtävänsä. Kantelu valtakunnan-syyttäjälle?	326
18. ”KOHTI LÄNSIMAISTA TIEDONVÄLITYSTÄ?”	330
8.3.2024 Meillä on oikeus kansanvaltaan ja länsimaiseen julkiseen sanaan	336
17.3.2024 Onko Yhdysvaltain Ukraina-politiikka muuttumassa jo Joe Bidenin kaudella?.....	340
23.3.2024 Onko Suomi Naton sotaisin jäsenmaa?.....	344
24.3.2024 Olemmeko pääsemässä uutispimennosta kohti länsimaista tiedonvälitystä?	347
LOPUKSI	350
LIITTEET	352
Liite 1. Valitsijayhdistyksen kantelu valtakunnansyyttäjälle	358
Liite 2. Valtakunnansyyttäjän viraston kirje	359

JOHDANTO

Sain nimen tähän kirjaani Ilta-Sanomien 8.1.2024 julkaisemasta jutusta. Lehti markkinoi sitä ja itseään kysymällä: ”Mitä Paavo Väyrykselle on tapahtunut?”.

Ei minulle mitään sellaista ollut tapahtunut, josta Ilta-Sanomissa kirjoitettiin.

Sen sijaan on syytä kysyä, mitä Suomelle on viime vuosikymmeninä tapahtunut.

Ilta-Sanomien otsikoi juttunsa sanoilla ”Menetetty mahdollisuus”. Se perustui oleellisilta osiltaan eläkkeellä olevan Helsingin Sanomien entisen toimittajan Unto Hämäläisen puhelinhaastatteluun.

Essi Myllyojan kirjoittaman jutun sanoma oli tiivistetty sen alkuosaan:

”Paavo Väyrynen oli lahjakas poliitikko, mutta sittemmin hänen uransa käännteet ovat käyneet yhä oudommiksi. Se on koko Suomen kannalta harmi, asiantuntijat arvioivat.

Asiat olisivat hyvin voineet mennä myös toisin.

Silloin Paavo Väyrystä, 77, pidettäisiin nyt arvostettuna vanhempana valtiomiehenä, jonka mielipiteillä voisi olla suurta painoarvoa Suomessa.

Sille Väyrykselle ei ihmetellen naureskeltaisi. Ei ainakaan niin paljon kuin nyt.

– Minua harmittaa, sekä Väyrysen itsensä että koko Suomen puolesta, huokaa pitkän linjan politiikan toimittaja Unto Hämäläinen puhelimesta.

Unto Hämäläinen on seurannut ja kommentoinut politiikkaa pitkään.

Olen soittanut Hämäläiselle, koska hän on seurannut Väyrysen uraa vuosikymmenet. Hän osaa ehkä kertoa, mitä tapahtui sille

nuorelle ja lahjakkaalle poliitikolle, jota vielä joskus pidettiin keskustaväen piirissä suurena visionäärinä.

Hämäläinen jäi eläkkeelle Helsingin Sanomista vuonna 2017, mutta politiikan seuraamista hän ei ole lopettanut. Viime vuosina hän on seurailut sivusta Väyrysen puuhia entistä hämmennyneempänä.

– Aika usein on tullut ajateltua, että voi ei, mitä nyt taas.

Väyrynen on tempoillut puolueensa kanssa: eronnut, perustanut oman puolueen, palannut takaisin, taas eronnut.

Joulukuussa Väyrynen suivaantui siitä, ettei saanut kutsua Linnan juhliin ja uhkasi palauttaa kaikki kunniamerkinsä, kunnes kysyi neuvoa Chat GPT -tekoälyltä ja tuli toisiin aatoksiin.

– Onneksi tuli. Jos hän olisi ne palauttanut, hänhän olisi siinä itse mitätöinyt suuren osan omasta elämäntyöstään. Ihan ansiostahan ne merkit hänelle on aikoinaan myönnetty, Hämäläinen sanoo.

Viimeisin Väyrysen tempaus on tuonut jo mieleen Donald Trumpin. Väyrynen ei saanut tarpeeksi kannattajakortteja kokoon presidentinvaaleja varten, ja hän alkoi epäillä, että kannattajakortteja olisi Postissa hävitetty tahallisesti.

Joulun ja uudenvuoden välipäivinä Väyrysen valitsijayhdistys ilmoitti tehneensä rikosilmoituksen keskusrikospoliisille.

Hämäläinen sanoo, ettei keksi Väyrysen ”vaalihäslingille” oikein muuta motiivia kuin keskustan presidenttiehdokkaan Olli Rehnin kampanjan häiriköimisen.

– Jonkinlaisesta alitajuisesta kostostahan tässä keskustalle täytyy olla kysymys. Hän ei ole saanut tilejä selviksi oman puolueensa kanssa, politiikan kommentaattori tulkitsee.

Väyrysen erikoiset käänteet harmittavat Hämäläistä siksi, että hänestä Väyrysellä olisi voinut olla vielä annettavaa.

– Väyrysen mielipiteistä voi olla monta mieltä, mutta hänellä on oma linjansa, jota hän puolustaa, ja hän on edelleen terävä ja johdonmukainen argumentaatiossaan.

Hämäläinen muistuttaa, että ulkopoliittisen tilanteen takia seuraavasta presidenttikaudesta tulee haastava, valittiinpa tehtävään

kuka hyvänsä. Uusi presidentti tulee tarvitsemaan keskustelukumppaneita. Väyrysen yli 50 vuoden poliittisella kokemuksella olisi voinut olla käyttöä tässäkin suhteessa.

– Meillä on kansakunnan reservissä tosi vähän sellaista vanhempaa poliitikkokuntaa, jonka näkemystä ja kokemusta voitaisiin hyödyntää. Ellei Väyrynen olisi alkanut töpeksiä, hän voisi ehdottomasti kuulua heihin. Nyt hän on menetetty mahdollisuus, Hämäläinen sanoo.”

Ilta-Sanomien jutussa minut rinnastettiin Donald Trumpiin, Yhdysvaltain edelliseen ja ehkä seuraavaankin presidenttiin.

Trump oli väittänyt, että suuri määrä hänelle annettuja ääniä oli vuoden 2020 presidentinvaaleissa kadonnut.

Valitsijayhdistykseni oli puolestaan epäillyt, että sille lähetettyjä kannattajakorttejani olisi Postissa tahallisesti hävitetty.

Trumpin väitteiden todenperäisyyttä en osaa arvioida, mutta valitsijayhdistykseni epäilyillä on vahvat perusteet.

Kannattajakortteja oli loppuvaiheessa kertynyt samaan tahtiin kuin vuoden 2018 presidentinvaalien edellä, jolloin niitä tuli lopulta yli 27 000.

Odotimme, että tarvittava 20 000 kortin määrä toteutuisi. Viime vaiheessa korttien keräämistä vauhditettiin mittavalla ilmoitteluilla maakuntalehdissä, Maaseudun Tulevaisuudessa, iltapäivälehdissä ja Helsingin Sanomissa.

Maanantaina 18.12. pitämässään kokouksessa Helsingin vaali-piirilautakunta arpoi ehdokasnumeron minullekin.

Ehdokasnumerokseni tuli 8.

Kun lopulta kannattajakortteja ei 20.12. mennessä ollut tullut riittävästi, tämä numero siirrettiin Alexander Stubbille. Sari Essayah sai hänelle arvotun numero 9:n. Pekka Haavisto oli ehdolla arvotun 11:n sijaan numerolla 10.

Juttunsa Ilta-Sanomat julkaisi 8.1.2024 sen jälkeen, kun ehdokkuuteni presidentinvaaleissa oli lopullisesti rauennut.

Viimeinen mahdollisuus oli ollut valitsijayhdistykseni rikospoliisille jättämä rikosilmoitus, joka koski Postin vastauslähetysjärjestelmässä kadonneita kannattajakortteja.

Jos rikosepäilyt olisivat poliisin tutkinnassa vahvistuneet, Helsingin vaalipiirilautakunta olisi voinut vielä täydentää ehdokaslistaa.

Rikospoliisi ei kuitenkaan ryhtynyt rikosepäilyjä selvittämään, vaan asian käsittely siirrettiin Helsingin paikallispoliisille. Se puolestaan ei käynnistänyt esitutkintaa, vaan selvityksen esitutkinnan tarpeellisuudesta.

Paikallispoliisi päätyi esiselvityksessään siihen, ettei esitutkinnan käynnistämiseksi sen mukaan ollut perusteita.

Jokainen luku- ja laskutaitoinen saattoi rikosilmoituksesta ja muista tiedoista päätellä, että tuhansia kannattajakortteja oli kadonnut.

Vahvasti perusteltuja rikosepäilyjä ei kuitenkaan saatu poliisin tutkittaviksi. Tutkintaa ei saatu aikaan edes valitsijayhdistyksen kantelulla valtakunnansyyttäjälle.

Korttien katoamista eivät Ilta-Sanomien eikä muutkaan Suomen tiedotusvälineet halunneet selvittää.

Uutiskynnys ei ylittynyt edes Pohjois- ja Itä-Suomen maakuntalehdissä, joissa ilmoituksia kahtena viikonloppuna julkaistiin ja joiden levikkialueella allekirjoitetut ja sieltä postitetut kannattajakortit Postin vastauslähetyjärjestelmästä katosivat.

Tämä teos antaa lukijalleen runsaasti tietoa siitä, kuinka Suomen vuoden 2024 presidentinvaalit ”varastettiin”.

* * *

Unto Hämäläinen on antanut aikaisemminkin virikkeitä kirjalliseen työhöni.

Vuonna 1999 julkaisin kirjan ”Itsenäisen Suomen puolesta”. Sen virikkeenä oli Unto Hämäläisen edellisenä vuonna ilmestynyt teos ”Lännettymisen lyhyt historia”.

Kirjani motoksi otin sen mitä Martti Luther sanoi Wormsin valtiopäivillä vuonna 1521:

”Toimiminen vastoin omaatuntoa on vahingollista terveydelle ja mielenrauhalle. Siksi en voi perääntyä. Tässä seison,

enkä muuta voi.”

Unto Hämäläinen tiesi, mistä puhui, kun hän Ilta-Sanomien toimittajalle sanoi:

”Väyrysen mielipiteistä voi olla monta mieltä, mutta hänellä on oma linjansa, jota hän puolustaa, ja hän on edelleen terävä ja johdonmukainen argumentaatiossaan.”

Koko poliittisen urani ajan olen puolustanut Suomen itsenäisyyttä ja pyrkinyt sitä lujittamaan.

1970- ja 1980-luvuilla puolustin Suomen itsenäisyyttä suhteissa Neuvostoliittoon.

Tämä johti siihen, että 1980-luvulla NKP ja KGB juonittelivat yhdessä sosialidemokraattien kanssa minua vastaan, kuten viime aikojen historiantutkimus on osoittanut.

Kirjassaan Unto Hämäläinen käsitteli Suomen ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikan tärkeimpiä ratkaisuja 1970-luvulta alkaen. Niissä olin keskeisellä tavalla mukana.

1970-luvun lopulla tein ulkoministerinä aloitteen Suomen liittymisestä Euroopan vapaakauppaliiton, EFTA:n täysjäseneksi.

Silloin tämä aloite raukesi, mutta vuonna 1986 se johti tulokseen.

Vuonna 1987 tein presidenttiehdokkaana aloitteen Suomen liittymisestä Euroopan neuvostoon.

Jäsenyys toteutui vuonna 1989.

Unto Hämäläinen tulkitsi nämä ratkaisut ”lännettymiseksi”.

Minun mielestäni niissä oli kysymys Suomen itsenäisyyden vahvistamisesta.

Jo 1980-luvun lopulla käynnistyivät Suomen itsenäisyydelle, taloudelle ja koko yhteiskunnallemme tuhoisat ”lännettymisratkaisut”.

Vuonna 1987 muodostettu Harri Holkerin johtama sinipuna-hallitus ryhtyi Mauno Koiviston tukemana toteuttamaan ”vahvan markan” politiikkaa.

Suomen markan kurssi sidottiin tiukasti ulkomaisten valuuttojen koriin, josta poistettiin muut kuin euron käyttöönottoon valmistautuvien maiden valuutat. Suomelle vahvan markan po-

litiikka oli valmistautumista jäsenyyteen Euroopan unionissa ja euroalueessa.

Vahvan markan politiikka suisti 1990-luvun alussa Suomen historiamme pahimpaan lamaan, pankkiriisiin ja suurtyöttömyyteen. Valtio velkaantui pahan kerran, vaikka menoja kovalla kädellä karsittiin. Näiden menoleikkausten kielteiset vaikutukset ovat ulottuneet näihin päiviin saakka.

Kylmän sodan kausi päättyi 1980-luvun lopulla ja Euroopan yhdentymisessä alettiin siirtyä uuteen vaiheeseen.

Euroopan komissio ehdotti EFTA-maille Euroopan talousalueen (ETA) muodostamista.

Tämä tarjosi meillekin mahdollisuuden päästä EU:n sisämarkkinoille siten, että säilyttäisimme itsenäisyytemme ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, kauppapolitiikassa, talouspolitiikassa, ympäristöpolitiikassa ja alue- ja maatalouspolitiikassa. Emme olisi joutuneet mukaan ylikansalliseen päätöksentekoon.

Kannatin Euroopan talousalueen muodostamista ja Suomen jäsenyyttä siinä. ETA-sopimus astui voimaan vuoden 1994 alussa.

Tilanne muuttui jo ETA-neuvottelujen aikana, kun Itävalta ja sitten Ruotsi päättivät hakea EU:n jäsenyyttä.

Katsoin, että meidän on vaikea pysyä ulkopuolella, jos Ruotsi liittyy. Niinpä kannatin jäsenyyden hakemista tiukoin reunaehdoin.

Kun neuvottelut vuoden 1994 alussa päättyivät, kävi ilmi, että Norjassa ja Ruotsissa kansan selkeä enemmistö vastusti jäsenyyttä. Suomessa vastarinta oli vähäisempää.

Niinpä käynnistettiin Pohjoismaiden domino-peli. Suomessa kansanäänestys jäsenyydestä järjestettiin ensimmäiseksi. Meidän tuli vetää muut Pohjoismaat perässämme.

Kun enemmistö suomalaisista oli saatu liittymisen kannalle, kävi ilmi, että ruotsalaisten enemmistö edelleen vastusti oman maansa jäsenyyttä.

Suomessa jäsenyys pyrittiin lyömään eduskunnassa lukkoon ennen Ruotsin sitovaa kansanäänestystä.

Tätä en hyväksynyt, vaan järjestin eduskunnassa yhdessä noin

kymmenen muun kansanedustajan kanssa jarrutuskeskustelun, jolla lopullinen ratkaisu pyrittiin siirtämään Ruotsin kansanäänestyksen yli.

Tässä onnistuimme. Ruotsissa kansan tilapäinen enemmistö kuitenkin hyväksyi jäsenyyssopimuksen.

Vasta viime aikoina ovat esille tulleet ne jäsenyyden kielteiset puolet, joista me ETA-jäsenyyden kannattajat ja EU-jäsenyyden vastustajat varoitimme. Olemme menettäneet suuren osan itenäisyydestämme ja joutuneet ylikansalliseen unioniin, joka monin tavoin puuttuu kansalliseen päätöksentekoomme. Olemme joutuneet yhteisvastuulliseen velkaunioniin.

Päätös jäsenyydestä tehtiin perustuslaista poiketen. Jos ratkaisu olisi tehty perustuslain säätämisen järjestyksessä, lopullinen päätös olisi tehty vasta seuraavassa eduskunnassa. Siinä liittymissopimus ei olisi tullut hyväksytyksi.

Euroalueeseen liittymisestä Suomessa päätettiin perustuslain vastaisesti ilman kansanäänestystä. Jos kansanäänestys olisi järjestetty, liittymissopimus olisi hylätty, kuten tapahtui Ruotsissa ja Tanskassa.

Euroalueen jäsenyys on aiheuttanut meille valtavaa vahinkoa.

Jäsenyyden vuoksi syöksyimme vuonna 2008 käynnistyneen finanssikriisin aikana syvään lamaan. Alkoi taloutemme ”menetetty vuosikymmen”, jonka aikana kasvua ei ollut lainkaan.

Valtiontaloutemme velka paisui kestäättömälle tasolle. Tämän olemme joutuneet nyt korkojen kohottua karvaalla tavalla kokemaan.

Samaan aikaan Ruotsin talous ja elintaso kasvoivat noin neljänneksen, ja valtion velka pysyi kohtuullisella tasolla.

Nytkin kärsimme jäsenyydestämme euroalueessa.

Euro on meidän talouttamme ajatellen liian kallis valuutta. Ruotsi pääsee jälleen hyötymään kruunun heikosta kurssista ja vahvasta kilpailukykyystään.

Euroalueen korot ovat meille aivan liian korkeat. Inflaatiomme on muita jäsenmaita alhaisemmalla tasolla. Jos meillä olisi oma valuutta, korot olisivat selvästi alhaisemmat.

Seuraava pitkä askel ”lännettymisessä” oli Suomen liittyminen Natoon. Siihen liittyen olemme kokeneet suuria suoria ja epäsuoria taloudellisia menetyksiä.

Nato-jäsenyyden lopullinen taloudellinen ja inhimillinen hinta on vielä näkemättä.

Unto Hämäläinen ennusti Suomen liittyvän myös Natoon. Se oli johdonmukainen päätepiste siinä ”lännettymisessä”, jonka toteutumisesta hän ennusti ja kannatti.

Hämäläinen kirjoitti, että Yhdysvallat haluaa Naton laajenevan aikaa myöten Baltian maihin. Siihen hän arvioi tarvittavan Ruotsin apua, mieluiten Naton jäsenenä.

Tähän liittyen Unto Hämäläinen päätti kirjansa kahteen lyhyeen virkkeeseen:

”Ja jos Ruotsi menee Natoon, Suomella ei ole muuta tietä kuin seurata perässä. Lännettymisen hankala historia voi jatkua.”

Tämä ennustus ei osunut aivan kohdalleen.

Baltian maat liittyivät Natoon jo vuonna 2004, kaksi vuosikymmentä aikaisemmin kuin Ruotsi ja Suomi.

Ruotsi ei vetänyt Suomea Natoon. Järjestys oli päinvastainen.

Suomen ja Ruotsin Natoon liittymisen taustat ja vaiheet ovat luettavissa tästä kirjasta ja vuonna 2022 ilmestyneestä teoksesta: ”Sota vai rauha Suomelle?”.

Edellä lainatussa Ilta-Sanomien jutussa kerrotaan, että

”Väryksen erikoiset käänteet harmittavat Hämäläistä siksi, että hänestä Väryksellä olisi voinut olla vielä annettavaa.

– Väryksen mielipiteistä voi olla monta mieltä, mutta hänellä on oma linjansa, jota hän puolustaa, ja hän on edelleen terävä ja johdonmukainen argumentaatiossaan.

Hämäläinen muistuttaa, että ulkopoliittisen tilanteen takia seuraavasta presidenttikaudesta tulee haastava, valittiinpa tehtävään kuka hyvänsä. Uusi presidentti tulee tarvitsemaan keskustelukumppaneita. Väryksen yli 50 vuoden poliittisella kokemuksella olisi voinut olla käyttöä tässäkin suhteessa.

– Meillä on kansakunnan reservissä tosi vähän sellaista vanhempaa poliitikkokuntaa, jonka näkemystä ja kokemusta voitai-

siin hyödyntää. Ellei Väyrynen olisi alkanut töpeksiä, hän voisi ehdottomasti kuulua heihin. Nyt hän on menetetty mahdollisuus, Hämäläinen sanoo.”

Tätä Hämäläisen ajatuksenjuoksua on vaikea ymmärtää. Historiaa tuntevana kokeneena toimittajana hän olisi voinut päätyä päinvastaiseen arvioon.

Hämäläisen omaa kielenkäyttöä mukaillen hän olisi voinut sanoa, että Väyrysellä saattaisi olla tulevaisuudessa käyttöä keskustelukumppanina nimenomaan sen vuoksi, että hänellä on ollut oma linjansa, jota hän on terävästi puolustanut ja jonka puolesta hän on johdonmukaisesti argumentoinut.

Tietysti toivon, ettei sellaisia ”haasteita” tulevina vuosina koeta. Maan kannalta ne saattaisivat olla kohtalokkaita.

Ilta-Sanomien kysymykseen on helppo vastata: minulle ei ole tapahtunut mitään.

Tämän osoittavat sekä tämä teokseni että lukuisat aikaisemmin julkaisemani kirjat. Ne ovat luettavissa kotisivuni kirja-arkistosta. Osa on myös kuunneltavissa äänikirjana.

Martti Lutherin neuvoa seuraten olen kuunnellut tarkkaan omantuntoni ääntä ja toteuttanut tiukasti omaa aatteellista ja poliittista linjaani.

Olen puolustanut Suomen itsenäisyyttä ja rakentanut maamme eheyttä.

Olen toteuttanut alkiolaista ihmisyyssaatetta. Olen torjunut aineellisten arvojen ylivaltaa ja nojautunut henkisiin, hengellisiin ja yhteisöllisiin arvoihin.

Olen toteuttanut tasa-arvoa ja rakentanut sosiaalista perusturvaa. Olen puolustanut maaseudun ja maakuntien elinvoimaa ja rakentanut muutoinkin hajautettua ihmisyyden yhteiskuntaa.

Läpi vuosikymmenten on toimintani aatteellinen perusta ja poliittinen linja kestänyt.

Suomelle on sen sijaan tapahtunut paljon. Maamme on perustavanlaatuisella tavalla muuttunut.

1980-luvulta lähtien Suomi on askel askeleelta luopunut itsenäisyydestään. Meidän asioistamme päätetään suurelta osin

maamme rajojen ulkopuolella. Itsenäisyyttämme murentaneet ratkaisut ovat johtaneet myös suuriin taloudellisiin menetyksiin ja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Suomen itsenäisyyden puolustajana ja maamme eheyden rakentajana olen poikennut valtavirrasta ja joutunut ”vastarannan kiiskeksi”, jollaiseksi Lasse Lehtinen ja Sanna Ukkola minut yhdessä julkaisemassaan kirjassa muutama vuosi sitten leimasivat.

Valoisampaa tulevaisuutta voimme rakentaa vahvistamalla jälleen itsenäisyyttämme ja kansallista eheyttämme.

Tätä työtä pyrin omalta osaltani tekemään. Tarvittaessa olen valmis lohen lailla nousemaan edelleen vastavirtaan.

Tämä kirja on jatkoa teokselleni ”Sota vai rauha Suomelle?”.

Teos koostuu blogikirjoituksista, joita olen vuoden 2022 lopulta tämän vuoden maaliskuuhun saakka julkaissut.

Jatkan kertomustani siitä, kuinka Suomi vietiin osapuoleksi Ukrainan sotaan ja jäseneksi sotilasliitto Natoon.

Tässä teoksessani toinen hallitseva aihepiiri ovat vuoden 2024 presidentinvaalit.

Keväällä 2023 kävi ilmi, että Keskusta ei järjestä sääntöjensä mukaista esivaalia puolueen ehdokkaan nimeämiseksi. Päätin antaa suostumuksen asettua valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, kuten oli tapahtunut myös vuoden 2018 vaaleissa.

Siitä lähtien julkaisemani blogit liittyvät vaaleihin valmistautumiseen.

Kun kävi ilmi, että valitsijayhdistykseni keräämät kannattajakortit eivät riittäneet presidenttiehdokkuuteen, käynnistyi prosessi, jossa selvitettiin tuhansien kannattajakorttien katoamista Postin vastauslähetyjärjestelmästä.

Tämän prosessin aikana julkaisemissani blogikirjoituksissa kerron siitä, kuinka korttien katoamiseen liittyvät rikosepäilyt syntyivät ja täsmentyivät, ja kuinka ne pyrittiin saamaan poliisin tutkittaviksi, syyteharkintaan ja tuomioistuineläytöksen käsiteltäviksi.

Prosessi päättyi kesäkuussa 2024 valitsijayhdistykseni tulokset tomaan kanteluun valtakunnansyyttäjälle. Kantelu ja valtakun-

nansyyttäjän viraston vastauskirje ovat tämän teoksen liitteinä.

Tiivistin tämän prosessin kirjani 17. lukuun, jonka nimeksi annoin ”Jäljelle jäi kysymys: onko Suomi oikeusvaltio?”.

Teoksen loppulukuun olen sijoittanut ne maaliskuussa julkaisemani neljä blogia, joihin päätin siinä vaiheessa lopettaa ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin liittyvien kirjoitusten julkaisemisen. Niistä koostuvan 18. luvun otsikoin: ”Kohti länsimaista tiedonvälitystä?”.

Maaliskuussa julkaisemissani kirjoituksissa olin päätenyt arvioidon, että Ukrainassa käytävä sota jatkuisi ja että vastuu siitä siirtyisi yhä enemmän Euroopan Nato-maiden vastuulle.

Elokuun alussa uskon jo, että sota on päättymässä.

Kirjani lopussa siirränkin katseeni siihen aikaan, joka rauhan palautumisen jälkeen avautuu.

Lukijaa olen pyrkinyt auttamaan ryhmittelemällä blogit lukuihin, joihin sisältyvien kirjoitusten sisältöä alussa lyhyesti selostan ja kommentoin.

Tärkeintä on lukea nämä esittelyt. Niiden avulla on mahdollista päättää, mitkä blogit kannattaa kokonaisuudessaan lukea.

Toivon, että molemmat kirjani palvelevat myös historiantutkimusta. Blogeilla on dokumentaarista arvoa. Ne on tietysti aina si-
joitettava julkaisemisensa ajankohtaan.

5.8.2024

Paavo Väyrynen

”SOTA VAI RAUHA SUOMELLE?”

Teokseni ”Sota vai rauha Suomelle?” päättyi 9.10.2022 julkaistun blogiin ”Ensimmäinen tasavalta: ministerimurha ja kyydytyksiä”. Tämän kirjani avaan samalla kirjoituksella.

Lokakuussa 2022 paneuduin Suomen historiaan ja otin sen valossa kantaa maamme tulevaisuuteen.

Kävimme Vuokon kanssa nauttimassa Kansallisteatterissa esitetystä näytelmästä ”Ensimmäinen tasavalta”. Se toi koskettavalla tavalla esille maamme historian kipeitä vaiheita 1920- ja 1930-luvuilla.

Tuolloin Suomen poliittisessa elämässä oli vallalla oikeistovirtaus, johon liittyi voimakas Venäjä-vastaisuus.

Lapuan liike ja muu poliittinen oikeisto tukivat Mannerheimin pyrkimyksiä hyökätä Neuvostoliittoon kukistamaan kommunisteja. Aktivistit järjestivät yli rajan sotaretkiä.

Kun presidentti K.J. Ståhlberg yhdessä sisäministeri Heikki Ritavuoren kanssa esti nämä Suomen turvallisuuden vaarantaneet provokaatiot, ministeri murhattiin. Myös presidenttiä ja hänen perhettään uhkailtiin.

Kirjoitin, että nämä tapahtumat toivat mieleen Suomen nykyisen poliittisen ilmapiirin.

Nyt oikeiston suoranainen Venäjä-viha on kohdistunut niihin, jotka ovat pyrkineet käymään asiallista keskustelua Suomen Nato-jäsenyydestä ja Ukrainan kriisistä.

Toinen blogini ”Suomi vietiin Natoon sotapropagandalla” palautti mieleen sotavuosien tapahtumat.

Kirjoitukseni virikkeenä oli Rosa Liksomin, Anni Ylävaaran, ”Väylä” -niminen teos.

”Väylä” kertoo ihmiskohtaloista Lapin sodan aikana.

Kirjoitukseni otsikko kertoo siitä, että sotavuosien kokemuk-
sia käytettiin hyväksi Suomen Nato-jäsenyyden toteuttamiseksi.

Kun Venäjän hyökkäys Ukrainaan käynnistyi, jotkut poliiti-
kot ja valtamedia rinnastivat sen meidän talvisotaamme vuosina
1939-40. Ukrainalaisten kerrottiin käyvän omaa ”talvisotaansa”.

Tällä synnytettiin suoranaista vihaa Venäjää ja venäläisiä koh-
taan. Kansaa peloteltiin sillä, että seuraavaksi Venäjä hyökkäisi
Suomeen. Turvaa piti lähteä hakemaan Natosta.

Sodan kokemuksista olisi voitu esittää toisenlainenkin kerto-
mus.

Suurin osa sodissa kaatuneista suomalaisista sotilaista mene-
tettiin, kun maamme yhtyi kesäkuussa 1941 Neuvostoliittoon
suuntautuneeseen Saksan hyökkäykseen. Suomi lähti valloitta-
maan takaisin talvisodassa menetettyjä alueita. Vanha rajakin yli-
tettiin.

Oli voitu palauttaa mieleen myös Lapin sota, jossa siinäkin
menetimme paljon sotilaitamme. Vetäytyessään saksalaiset aihe-
uttivat Lapissa suuria tuhoja.

Tämä kertomus olisi antanut perusteen suhtautua epäluuloi-
sesti kaikkien suurvaltojen politiikkaan ja toimintaan.

Tämä kertomus olisi puoltanut sitä, että olisimme pysyttäyty-
neet ulkopoliitikassamme Snellmanin, Ståhlbergin, Mannerhei-
min, Paasikiven ja Kekkonen linjalla.

Taitavalla sotapropagandalla, talvisodan kokemuksiin vedoten
ja pelkoa lietsomalla, kansa taivuteltiin Nato-jäsenyyden kannal-
le.

Jäsenyyttä päätettiin hakea ilman kansanäänestystä. Päätöstä
valmisteltaessa toimittiin perustuslain vastaisesti.

Blogissani ”Lailla on maata rakennettava” palasin K.J. Ståhl-
bergiin.

Ståhlberg oli ennen muuta laillisuusmies, joka vaikutti keskei-
sellä tavalla tasavaltaisen valtiomuodon toteuttamiseen ja maam-
me ensimmäisen perustuslain laatimiseen.

Ståhlbergin johdolla laadittu perustuslaki säilyi kautta vuosi-
kymmenten sellaisenaan, ja sitä myös noudatettiin.

1990-luvulta alkaen meno on muuttunut.

Kun Suomi vietiin vuoden 1995 alussa Euroopan unionin jäseneksi, säädettiin poikkeuslaki sen vuoksi, että liittymissopimusta ei olisi saatu hyväksytyksi perustuslain mukaisessa järjestyksessä.

Euroalueeseen Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä. Tämäkin oli onneton ratkaisu sekä taloudellisesti että itsenäisyyttämme ajatellen.

Nyt kun Suomea oltiin viemässä sotilasliitto Natoon, perustuslakia jälleen rikottiin.

Huonosti on Ståhlbergin perintöä ulkosuhteissamme vaalittu.

Viikonloppuna olin perehtynyt K. J. Ståhlbergin toimintaan kunnallisen itsehallinnon puolustajana. Siitä on Erkki Mennola kirjoittanut vuonna 2010 ilmestyneen mielenkiintoisen teoksen ”Kulosaaren ilta”.

Kerron blogissani omista kokemuksistani ratkaisuihin, joissa kunnallisen itsehallinnon periaatteita on kohtalokkaalla tavalla loukattu.

Sekä ulkosuhteissamme että sisäiseen kehitykseen liittymisessä ratkaisuihin olisi K. J. Ståhlbergin laatimaa perustuslakia pitänyt kunnioittaa ja toteuttaa.

Tehdyistä virheistä oli opittava. Suomen oli palattava oikeusvaltion tielle ja noudattamaan omaa perustuslakiaan.

Neljännessä blogissani ”Nyt tarvitaan K.J. Ståhlbergin kaltaisia laillisuuden puolustajia” otin kantaa Nato-sopimuksen käsittelemiseen.

Valtioneuvosto oli yllättäen lähettänyt jo lausunnolle luonnoksen laiksi, jolla eduskunta hyväksyisi Suomen liittymisen sotilasliitto Natoon.

Lakiehdotuksen mukaan se voitaisiin hyväksyä silloisessa eduskunnassa ja sen yksinkertaisella enemmistöllä.

Kirjoitin, että päätös olisi tehtävä 2/3 määräenemmistöllä, ja lisäksi olisi toimeenpantava neuvoa-antava kansanäänestys. Kysymyksessä oli perustavanlaatuinen muutos Suomen valtiollisessa asemassa, kun luopuisimme itsenäisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikastamme ja tulisimme sotilasliiton jäseneksi.

Näinäkin aikoina tarvittaisiin K.J. Ståhlbergin kaltaisia suoraselkäisiä laillisuuden puolustajia. Kirjoitin odottavani, että niitä nousee esiin.

Marraskuun 7. julkaisin blogini ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”.

Kerroin siinä lokakuun lopulla valmistuneesta uudesta kirjastani, jonka nimi on ”Sota vai rauha Suomelle?” – sama kuin J.V. Snellmanin vuonna 1863 ilmestyneen artikkelin.

Kirjan työnimenä oli ollut ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”.

Teoksessa kerrotaan, kuinka olemme viime vuosina olleet mukana ennalta kirjoitetussa ja taitavasti ohjatussa näytelmässä, joka on vienyt Suomen osapuoleksi Ukrainan sotaan ja hakemaan jäsenyyttä sotilasliitto Natossa.

Sen jälkeenkin on tapahtunut paljon ja edelleen tapahtuu. Näiden tapahtumien ymmärtämiseksi oli tärkeää perehtyä niiden taustoihin.

Valtioneuvosto oli julkistanut lausuntoja varten luonnoksen lakiehdotuksesta, jolla oli tarkoitus lyödä lukkoon Suomen Nato-jäsenyys.

Päätös pyrittiin tekemään silloisessa eduskunnassa ja sen yksinkertaisella enemmistöllä. Tätä kommentoin 3.11. julkaisemallani blogilla ”Nyt tarvitaan K.J. Ståhlbergin kaltaisia laillisuuden puolustajia”.

Tässäkin yhteydessä oli jatkettu suoranaisia valheita Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

Ministereiden suulla oli todisteltu, että Suomeen ei olisi tulossa ydinaseita. Toisaalta sille ei aiottu asettaa esteitä.

Totuus oli löydettävissä julkisista lähteistä.

Nyt jo puhuttiin avoimesti siitä, että Suomen F-35 -hävittäjät varaudutaan aseistamaan risteilyohjuksilla, jotka kantavat taktisia ydinaseita.

Ydinasodassa Suomesta saattaisi tulla jopa hyökkäysalusta ja taistelutanner.

Nyt kerrottiin jo siitäkin, että Suomelle tulee velvoite osallistua Baltian maiden ja Islannin ilmavalvontaan. Suomen maajoukoil-

le tulee päävastuu tukea ainakin Viron, ehkä myös Latvian aluepuolustusta.

Naton jäsenenä Suomi joutuu vastuuseen kaikkien jäsenmaiden puolustamisesta. Nämä vastuut ollaan ulottamassa myös kauas Euroopan rajojen ulkopuolelle.

Myös Ukrainan sodasta alkaa totuus vähä vähältä paljastua.

Ukraina itse asiassa käy suurin uhrauksin Yhdysvaltain ja Naton puolesta sijaissotaa (proxy war) Venäjää vastaan.

Vaikka Ukrainan tukena on maailman vahvimpia sotilasmahteja, se ei voi luottaa voittavansa sodan. Tukijat ovat rajanneet oman toimintansa siten, että ne eivät osallistu taisteluihin.

On otettava huomioon, että Venäjä on sotilaallinen suurvalta ja myös ydinasevaltio. Sekin on mahdollista, että Venäjä tarvittaessa turvautuu taktisiin ja pienempitehoisiin ydinaseisiin.

Kirjoitin, että Ukrainan olisi joka tapauksessa viisasta ottaa huomioon se mahdollisuus, että se saattaa joutua kokemaan Armenian kohtalon. Nyt tukeaan vannovat suurvallat saattavat lopulta taivutella sitä kompromissirauhaan.

9.10.2022 Ensimmäinen tasavalta: ministerimurha ja kyydityksiä

Kävimme Vuokon kanssa Kansallisteatterissa katsomassa uutuusnäytelmän ”Ensimmäinen tasavalta”. Se kertoo ensimmäisen presidenttimme K. J. Ståhlbergin elämästä ja toiminnasta.

Näytelmän käsikirjoitus on erinomainen. Se perustuu historiallisiin tosiasioihin.

Näytelmä oli toteutettu elävästi, nykyaikaisen näyttämötekniikan keinoja onnistuneesti käyttäen.

Näyttelijät onnistuivat roolisuorituksissaan hyvin, Vesa Vierikko Ståhlbergina ja Kristiina Halttu hänen Ester-puolisonaan suorastaan loistavasti.

Osalla näyttelijöistä oli vedettävänään useita rooleja.

Joukosta erottui Jukka Puotila, joka esitti erinomaisesti sekä Mannerheimia että presidenttejä Pehr Evind Svinhufvud ja J.K. Paasikivi. Paria muutakin roolia hän mainiosti veti.

* * *

Presidentti K. J. Ståhlberg oli keskeinen vaikuttaja sekä autonomian ajan lopulla ja itsenäisyytemme toteuttajana että itsenäisen Suomen alkutaipaleella.

Ståhlberg oli ennen muuta laillisuusmies, joka vaikutti keskeisellä tavalla tasavaltaisen valtiomuodon toteuttamiseen ja maamme ensimmäisen perustuslain laatimiseen.

Ståhlberg oli maltillinen valtiomies. Presidenttikautensa jälkeenkin hän vaikutti suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseen.

Näytelmässä korostui toisen itsenäisyytemme alkuvaiheen merkittävän valtiomiehen Santeri Alkion rooli. Alkio ja hänen puolueensa Maalaisliitto vaikuttivat ratkaisevalla tavalla Suomen itsenäistymiseen ja tasavaltaisen valtiomuodon toteuttamiseen.

K. J. Ståhlbergin johdolla laadittu Suomen perustuslaki oli kestävä. Sitä noudatettiin lähes muuttamattomana Mauno Koiviston presidenttikauteen saakka.

Koiviston kauden lopulla ja sen jälkeen toteutetut perustuslakiuudistukset eivät ole kaikilta osin olleet onnistuneita.

* * *

Vanhaa perustuslakia noudatettiin tarkasti ja sitä käytettiin taitavasti maamme itsenäisyyden ja kansallisten etujemme turvaamiseen.

1990-luvulta alkaen meno on muuttunut.

Kun Suomi vietiin vuoden 1995 alussa Euroopan unionin jäseneksi, säädettiin poikkeuslaki sen vuoksi, että liittymissopimusta ei olisi saatu hyväksytyksi perustuslain mukaisessa järjestyksessä.

Päätöstä tehtäessä Suomi oli Euroopan talousalueen jäsenenä jo päässyt EU:n sisämarkkinoille.

Jos perustuslakia olisi noudatettu, olisimme jääneet EU:n ulkopuolelle. Suomi olisi säilyttänyt itsenäisyytensä. Samoin olisi toiminut Ruotsi, ja olisimme voineet muodostaa ETA:n puitteisiin Pohjolan yhteisön.

Euroalueeseen Suomi vietiin perustuslakia rikkoen. Tämä oli onneton ratkaisu sekä taloudellisesti että itsenäisyyttämme ajatellen.

Näistä ratkaisuista olen kirjoittanut muun muassa 12.4.2020 julkaisemassani blogissa ”Perustuslaki Suomen turvaksi”.

Nyt kun Suomea ollaan viemässä sotilasliitto Natoon, perustuslakia jälleen rikotaan.

Vielä tämän vuoden tammikuussa tasavallan presidentti Sauli Niinistöllä oli selvä kanta, että asiasta päätetään kansanäänestyskellä. Keväällä hän luopui tästä ja katsoi, että mielipidetutkimukset riittävät.

Myös päätöksentekoa valmisteltaessa on toimittu tavalla, joka on ilmeisessä ristiriidassa perustuslain määräysten kanssa.

Huonosti on Ståhlbergin perintöä vaalittu ja vaalitaan.

* * *

”Ensimmäinen tasavalta” tuo havainnollisesti esiin ne jyrkät poliittiset ristiriidat, joiden keskellä silloin elettiin.

Lapuan liike ja muu poliittinen oikeisto tukivat Mannerheimin pyrkimyksiä hyökätä Neuvostoliittoon kukistamaan kommunisteja. Aktivistit järjestivät yli rajan sotaretkiä.

Kun presidentti Ståhlberg yhdessä sisäministeri Heikki Ritavuoren kanssa esti nämä Suomen turvallisuuden vaarantaneet provokaatiot, ministeri murhattiin. Myös presidenttiä ja hänen perhettään uhkailtiin.

Presidenttikauden jälkeen Ståhlberg kyydittiin Joensuuhun. Matkan pää oli ilmeisesti itäraja, mutta kyyditys keskeytyi Joensuuhun.

Nämä tapahtumat tuovat mieleen Suomen nykyisen poliittisen ilmapiirin.

Nyt oikeiston Venäjä-viha on kohdistunut niihin, jotka ovat pyrkineet käymään asiallista keskustelua Suomen Nato-jäsenyydestä ja Ukrainan kriisistä.

Oman osani olen minäkin näistä hyökkäyksistä saanut. Uhka-uksiakin on somessa esiintynyt.

Kuitenkin olen pyrkinyt vain siihen, että sotaan saataisiin tili-
tauko, aselepo ja neuvoteltu rauhanratkaisu.

Rauhanoppositiota vihataan.

28.10.2022 Suomi vietiin Natoon sotapropagandalla

Luin juuri Rosa Liksomin teoksen ”Väylä”. Se on kertomus nuorten tytön evakkotaipaleesta ja elämästä Lapin sodan aikana vuosina 1944-45.

Kirja on väkevä kuvaus ihmiskohtaloista sodan keskellä. Kaulokirjallisenä teoksena se on loistava. Kirjaa on myyty jo yli 50 000 kappaletta, ja se on ilmestymässä useilla vierailu kielillä.

Anni Ylävaara on kirjoittanut ”Väylän” Tornionlaakson murteella, eli Meänkielillä, kuten Ruotsissa sanotaan.

”Väylä” palauttaa mieliin sotavuosien viime vaiheen, jossa Suomi joutui ajamaan saksalaiset aseveljet maasta asevoimin.

Meidänkin perheemme koki Lapin sodassa raskaan menetyksen. Minun Tuomas-enoni kaatui Tornion taisteluissa.

* * *

Suomen päätöksestä hakea jäsenyyttä sotilasliitto Natossa on kehitetty tarina, jonka mukaan sen sai aikaan Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24. helmikuuta 2022.

Sodan sytyttyä presidentti Niinistökin kehotti Putinia katsomaan peiliin.

Kun Venäjän hyökkäys käynnistyi, jotkut poliitikot ja valtamedia rinnastivat sen meidän talvisotaamme vuosina 1939-40. Ukrainalaisten kerrottiin käyvän omaa ”talvisotaansa”.

Tällä synnytettiin suoranainen viha Venäjää ja venäläisiä kohtaan. Kansaa peloteltiin sillä, että seuraavaksi Venäjä hyökkäisi Suomeen. Turvaa piti lähteä hakemaan Natosta.

Sodan kokemuksista olisi voitu esittää toisenlainenkin kertomus.

Talvisodassa Suomeen hyökkäsivät neuvostoarmeijaan kuuluneet ukrainalaiset joukot.

Suurin osa sodissa kaatuneista suomalaisista sotilaista menetetttiin, kun maamme yhtyi kesäkuussa 1941 Neuvostoliittoon suuntautuneeseen Saksan hyökkäykseen. Suomi lähti valloittamaan takaisin talvisodassa menetettyjä alueita. Vanha rajakin ylitettiin.

Olisi voitu palauttaa mieleen myös Lapin sota, jossa siinäkin menetimme paljon sotilaitamme. Vetäytyessään saksalaiset aiheuttivat Lapissa suuria tuhoja.

Tämä kertomus olisi antanut perusteen suhtautua epäluuloisesti kaikkien suurvaltojen politiikkaan ja toimintaan.

Tämä kertomus olisi puoltanut sitä, että olisimme pysyttäytyneet ulkopoliitikassamme Snellmanin, Ståhlbergin, Mannerheimin, Paasikiven ja Kekkonen linjalla.

* * *

Talvisotaan kytkeytyneellä sotapropagandalla peitettiin se tosiasia, että Suomen ulkopoliittinen johto oli jo paljon ennen Venäjän hyökkäystä päättänyt viedä Suomen sotilasliitto Naton jäseneksi.

Sauli Niinistön osalta tämä näyttää tapahtuneen jo vuoden 2021 alussa, jolloin hän antoi outoja haastatteluja.

Niinistö arvosteli eduskunnan kannanottoa, jonka mukaan Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan. Suomen hävittäjähankintaa hän perusteli sillä, että Suomen pitää olla mukana suurvaltojen ”uhkatasapainossa”.

Aktiivisesti Sauli Niinistö ryhtyi ajamaan Nato-jäsenyyttämme

viimeistään joulukuussa 2021.

Oman kertomansa mukaan hän päätyi kannattamaan Suomen Nato-jäsenyyttä 14.12.2021 Vladimir Putinin kanssa käymänsä puhelinkeskustelun perusteella. Siinä oli käynyt ilmi, että Putin vastustaa Naton laajentumista ja myös Suomen Nato-jäsenyyttä.

Tässähän ei ollut mitään uutta.

Tällä tarinalla peitettiin se tosiasia, että Niinistö oli sopinut Suomen Nato-jäsenyydestä Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin kanssa jo edellisenä päivänä.

Washington Postin 26.5.2022 paljastamien tietojen mukaan Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys kytkeytyi Yhdysvaltain jo keväällä 2021 käynnistämiin suunnitelmiin aloittaa ”uusi kylmä sota” Kiinaa ja Venäjää vastaan.

Presidentti Niinistölle Joe Biden oli puhunut asiasta 13.12.2021 – siis päivää ennen Niinistön keskustelua Putinin kanssa.

Taitavalla sotapropagandalla, talvisodan kokemuksiin vedoten ja pelkoa lietsomalla, kansa taivuteltiin Nato-jäsenyyden kannalle.

Jäsenyyttä päätettiin hakea ilman kansanäänestystä. Päätöstä valmisteltaessa toimittiin perustuslain vastaisesti.

31.10.2022 Lailla on maata rakennettava

Otsikkoon kirjaamani vaatimus on oikeusvaltion ikivanha periaate.

Se on usein liitetty tasavaltamme ensimmäiseen presidenttiin Kaarlo Juho Ståhlbergiin, josta kirjoitin lokakuun 9. päivänä julkaisemassani blogissa.

Ståhlberg itse sanoi, että ”maata hallitaan lailla eikä tunteilla”. Tätä oli tarpeen korostaa erityisesti ensimmäisen tasavallan aikana – ja jälleen aikana, jota nyt elämme.

Ståhlberg oli ennen muuta laillisuusmies, joka vaikutti keskeisellä tavalla tasavallaisen valtiomuodon toteuttamiseen ja maamme ensimmäisen perustuslain laatimiseen.

Ståhlbergin johdolla laadittu perustuslaki säilyi kautta vuosikymmenten sellaisenaan, ja sitä myös noudatettiin.

* * *

1990-luvulta alkaen meno on muuttunut.

Kun Suomi vietiin vuoden 1995 alussa Euroopan unionin jäseneksi, säädettiin poikkeuslaki sen vuoksi, että liittymissopimusta ei olisi saatu hyväksytyksi perustuslain mukaisessa järjestyksessä.

Jäsenyys on tullut meille kalliiksi, ja se on johtanut itsenäisyytemme pahaan kaventumiseen. Olemme osa velkaunionia. Nyt EU on puuttumassa jopa meidän metsiimme.

Euroopan talousalueen (ETA) jäsenenä olimme jo päässeet EU:n sisämarkkinoille ja saavuttaneet sitä kautta jäsenyyden tärkeimmät edut.

Euroalueeseen Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä. Tämäkin oli onneton ratkaisu sekä taloudellisesti että itsenäisyyttämme ajatellen.

Nyt kun Suomea ollaan viemässä sotilasliitto Natoon, perustuslakia jälleen rikotaan.

Vielä tämän vuoden tammikuussa tasavallan presidentti Sauli Niinistöllä oli selvä kanta, että jäsenyyden hakemisesta päätetään kansanäänestyksellä. Keväällä hän luopui tästä ja katsoi, että mielipidetutkimukset riittivät.

Myös päätöksentekoa valmisteltaessa toimittiin tavalla, joka oli ilmeisessä ristiriidassa perustuslain määräysten kanssa.

Huonosti on Ståhlbergin perintöä ulkosuhteissamme vaalittu.

* * *

Viikonloppuna perehdyin K. J. Ståhlbergin toimintaan kunnallisen itsehallinnon puolustajana. Siitä on Erkki Mennola kirjoittanut vuonna 2010 ilmestyneen mielenkiintoisen teoksen ”Kulosaaren ilta”.

Kunnallisella itsehallinnolla on perustuslain suoja, mutta sitä-

kään ei ole aina kunnioitettu. Tämän sai Ståhlberg henkilökoh-
taisestikin kokea.

Presidenttikautensa jälkeen Ståhlberg muutti asumaan Ku-
losaareen, joka oli silloin vielä itsenäinen kunta. Sotien jälkeen
Kulosaari liitettiin pakkopäätöksellä Helsingin kaupunkiin.
Ståhlberg vastusti liitosta perustuslakiin vedoten, mutta vasta-
väitteitä ei kuunneltu.

Kulosaaren pakkoliitoksella ja muilla samaan aikaan toteute-
tuilla kuntaliitoksilla oli suuri vaikutus Helsingin, pääkaupunki-
seudun ja koko Suomen tulevaan kehitykseen.

Helsingin seutu ei lähtenyt kehittymään monien ulkomaisten
esikuvien mukaisiksi puutarhakaupungeiksi, vaan astuttiin kes-
kittämispolitiikan tielle. Tämä on johtanut onnettomiin seurauk-
siin sekä Helsingin seudun että koko maan kehityksessä.

Erkki Mennola osoittaa kirjassaan, että kunnallista itsehallin-
toa loukkaamalla on sittemmin tehty useita ratkaisuja, jotka ovat
vieneet koko Suomea vahingolliseen suuntaan.

Osaa niistä olen parhaani mukaan vastustanut.

* * *

Vanhasen I hallituksen ns. puolivälin riihessä keväällä 2005 pää-
ministeri ja kuntaministeri Hannes Manninen veivät läpi Paras-
hankkeen. Puoluehallituksen ja työvaliokunnan jäsenenä sitä
voimakkaasti vastustin.

Paras-hanke johti moniin huonosti harkittuihin kuntaliitok-
siin. Tässä toteutettiin vapaaehtoista pakkoa.

Myöhemmin virinnee sote-uudistuksen käsittelyssä Hannes
Manninen sen sijaan puolusti kuntien itsemääräämisoikeutta.
Yhdessä kokoomuksen Kimmo Sasin kanssa Helsingin Sano-
missa 20.4.2016 julkaisemassaan kirjoituksessa hän ehdotti, että
maakunnista tehtäisiin aluetason kuntia.

Kannatin ehdotusta ja julkaisin sen blogipalstallani. Myöhem-
minkin puhuin ja toimin sen puolesta.

Tällaisia mielipiteitä ei kuitenkaan otettu huomioon. Kaksi pe-

räkkäistä hallitusta ajoi läpi sote-uudistuksen, joka johti keskitettyyn, valtiojohtoiseen järjestelmään.

Aika näyttää kyetäänkö sitä jälkikäteen edes osittain korjaamaan.

* * *

Mennolan kirja päättyy ratkaisuun, jossa olin ministerinä mukana.

Vanhasen II hallituksen alkutaipaleella kesäkuussa 2007 valtioneuvostossa tehtiin päätös, jolla suuri osa Sipoon kuntaa liitettiin pakkopäätöksellä Helsingin kaupunkiin.

Vastustin yhdessä Mauri Pekkarisen ja kahden RKP:n ministerin kanssa tätä päätöstä.

Liitosalueelle oli määrä rakentaa 100 000 asukkaan uusi kaupunginosa, jonne vedettäisiin myös metrolinja.

Sittenmin on käynyt ilmeiseksi, että tämä suunnitelma jää toteutumatta.

Suomessa sotien jälkeen toteutettu vahingollinen keskittämispolitiikka on oleellisilta osiltaan perustunut siihen, että kunnallista itsehallintoa ei ole kunnioitettu.

Sekä ulkosuhteissamme että sisäiseen kehitykseemme liittyvisä ratkaisuissa olisi K. J. Ståhlbergin laatimaa perustuslakia pitänyt kunnioittaa ja toteuttaa.

Lailla olisi maata pitänyt rakentaa, kuten vanha oikeusvaltion periaate olisi edellyttänyt.

Tehdyistä virheistä on opittava. Suomen on palattava oikeusvaltion tielle ja noudattamaan omaa perustuslakiaan.

3.11.2022 Nyt tarvitaan K.J. Ståhlbergin kaltaisia laillisuuden puolustajia

Viime maanantaina julkaisin kirjoituksen ”Lailla on maata rakennettava”.

Nojauduin tasavaltamme ensimmäiseen presidenttiin Kaarlo Juho Ståhlbergiin.

Ståhlberg oli ennen muuta laillisuusmies, joka vaikutti keskeisellä tavalla tasavaltaisen valtiomuodon toteuttamiseen ja maamme ensimmäisen perustuslain laatimiseen.

Ståhlbergin johdolla laadittu perustuslaki säilyi kautta vuosikymmenten sellaisenaan, ja sitä myös noudatettiin.

Kirjoitin, että 1990-luvulta alkaen meno on muuttunut.

Kun Suomi vietiin vuoden 1995 alussa Euroopan unionin jäseneksi, säädettiin poikkeuslaki sen vuoksi, että liittymissopimusta ei olisi saatu hyväksytyksi perustuslain mukaisessa järjestyksessä.

Euroalueeseen Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä.

Kirjoitin:

”Nyt kun Suomea ollaan viemässä sotilasliitto Natoon, perustuslakia jälleen rikotaan.

Vielä tämän vuoden tammikuussa tasavallan presidentti Sauli Niinistöllä oli selvä kanta, että jäsenyyden hakemisesta päätetään kansanäänestyksellä. Keväällä hän luopui tästä ja katsoi, että mielipidetutkimukset riittivät.

Myös päätöksentekoa valmisteltaessa toimittiin tavalla, joka oli ilmeisessä ristiriidassa perustuslain määräysten kanssa.”

Näistä asioista kirjoitin 1.4.2022 julkaisemassani kirjoituksessa ”Nato-kansanäänestys on järjestettävä nyt – ennen jäsenyyden hakemista”.

Toukokuun lopulla kävi ilmi, että tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli sopinut Suomen Nato-jäsenyydestä Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin kanssa jo joulukuussa 2021 käymässään puhelinkeskustelussa.

Tämä antoi aiheen kirjoittaa 2.6.2022 blogin ”Noudattiko Sauli Niinistö perustuslakia keskusteluissaan Joe Bidenin kanssa?”.

* * *

Perustuslaista piittaamaton meno näyttää jatkuvan ja vain pahe-

nevan, kun Suomessa valmistaudutaan liittymissopimuksen käsittelemiseen.

Valtioneuvosto on yllättäen lähettänyt jo nyt lausunnonle luonnoksen laiksi, jolla eduskunta hyväksyisi Suomen liittymisen sotilasliitto Natoon. Aika lausunnon antamiseen on lyhyt.

Lakiehdotuksen mukaan se voitaisiin hyväksyä eduskunnassa yksinkertaisella enemmistöllä.

On yllättävää, että lakiehdotus on lähetetty lausunnonle jo tässä vaiheessa, kun kaksi Naton jäsenmaata ei ole liittymissopimusta vielä ratifioinut.

Esillä on ollut mahdollisuus, että Turkki hyväksyisi tässä vaiheessa vain Suomen jäsenyyden, mutta Ruotsin osalta päätös lykkääntyisi ainakin ensi kesänä pidettävien presidentin- ja parlamenttivaalien yli.

Jos näin kävisi, Suomikaan ei voisi omalta osaltaan liittymissopimusta hyväksyä. Vai aiottaisiinko Suomen jäsenyys ajaa läpi siinäkin tapauksessa, että Ruotsi ainakin toistaiseksi jäisi ulkopuolelle?

Toinen yllätys on se, että lakiehdotus aiottaisiin hyväksyä nykyisessä eduskunnassa ja sen yksinkertaisella enemmistöllä. Lakiehdotuksesta syntyy se käsitys, että lain voimaansaattaminen voisi tapahtua vasta eduskuntavaalien jälkeen.

Tämä on mahdoton ajatus.

Parasta olisi, että päätös tehtäisiin ensi kevään vaaleissa valittavassa eduskunnassa.

Päätös olisi tehtävä 2/3 määräenemmistöllä, ja lisäksi olisi toimeenpantava neuvoa-antava kansanäänestys. Kysymyksessä on perustavanlaatuinen muutos Suomen valtiollisessa asemassa, kun luopuisimme itsenäisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikastamme ja tulisimme sotilasliiton jäseneksi.

Lakiehdotusta esiteltäessä todettiin, että lopullisen päätöksen säätämisjärjestyksestä tekee eduskunnan perustuslakivaliokunta.

Avoin lausuntomenettely saattaa kuitenkin synnyttää niin suuren poliittisen paineen, että se rajoittaa valiokunnan oikeudellista harkintaa.

Näinäkin aikoina tarvittaisiin K.J. Ståhlbergin kaltaisia suoraselkäisiä laillisuuden puolustajia. Odotan, että niitä nousee esiin.

7.11.2022 Suomen salattu tie uusiin sotiin

Marraskuun lopulla ilmestyi uusi kirjani, jonka nimi on ”Sota vai rauha Suomelle?” – sama kuin J.V. Snellmanin vuonna 1863 ilmestyneen artikkelin.

Kirjan työnimi oli ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”.

Teoksessa kerrotaan, kuinka olemme viime vuosina olleet mukana ennalta kirjoitetussa ja taitavasti ohjatussa näytelmässä, joka on vienyt Suomen osapuoleksi Ukrainan sotaan ja hakemaan jäsenyyttä sotilasliitto Natossa.

Näytelmän juonta on kehitelty vuosien, jopa vuosikymmenten, kuluessa. Tämä toiminta on ollut suurimmaksi osaksi avointa.

Vain harvat ovat kuitenkin ymmärtäneet, mistä on ollut kysymys. Toiminnan todelliset tarkoitukset on salattu.

Tämän ja viime vuoden osalta on salattu myös olennaisia tapahtumia. Ne ovat tulleet esiin vasta ajan oloon. Kaikkea emme tiedä vielä.

Suomea on viety uusiin sotiin.

Jo nyt Suomi on mukana Yhdysvaltain käynnistämässä ”uudessa kylmässä sodassa”, sen etulinjassa ja jopa sen yhtenä alulepanijana.

Uuden kylmän sodan kuuma ydin on Ukrainassa käytävä sota. Suomesta on tullut sen osapuoli.

Vasta aika näyttää, mihin sotiin Nato-jäsenyys Suomen vie.

* * *

Voidaksemme ymmärtää Suomen, Euroopan ja koko maailman tapahtumia, meidän pitäisi tuntea niiden taustat ja keskinäiset yhteydet.

Suomessa on kahden viime vuoden aikana ollut vallalla hyvin

yksipuolinen julkisuus. Erityisesti Ukrainan tapahtumista ja Suomen turvallisuuspolitiikasta on tiedotusvälineiden kautta ollut mahdotonta saada totuudenmukaista käsitystä.

Tämän vuoden puolella olemme olleet suoranaisten sotapropagandan ja sotasensuurin kohteena. Ukrainan sota ja Suomen Nato-jäsenyys on kytketty toisiinsa.

Näinä vuosina olen julkaissut kirjoituksia, joissa olen kertonut tosiasioihin nojautuen ja tasapuolisesti Suomen, Euroopan ja maailman tapahtumista.

Olen esittänyt perusteltuja mielipiteitäni. Olen pyrkinyt vaikuttamaan Suomen linjaan ja toimintaan.

Viime helmikuuhun saakka pyrin estämään Ukrainan jäätyneen konfliktin kärjistymisen kuumaksi sodaksi. Venäjän hyökättyä Ukrainaan olen pyrkinyt saamaan aikaan tulitauon, aselevon ja neuvottelut kriisin rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi.

Pyrin vaikuttamaan siihen, että Suomi ei olisi sodan keskellä ja kovalla kiireellä päättänyt hakea Nato-jäsenyyttä

Suomessa on ollut vallalla sotaisia ilmapiiiri.

Olen joutunut suorastaan silmittömien hyökkäysten kohteeksi. Kovin monia on totuus satuttanut.

* * *

Päiväsin kirjani 24. lokakuuta. Silloin oli kulunut tasan kahdeksan kuukautta Venäjän hyökkäyksestä Ukraina.

Sen jälkeenkin on tapahtunut paljon ja edelleen tapahtuu. Näiden tapahtumien ymmärtämiseksi on tärkeää perehtyä niiden taustoihin.

Valtioneuvosto on julkistanut lausuntoja varten luonnoksen lakiehdotuksesta, jolla on tarkoitus lyödä lukkoon Suomen Nato-jäsenyys.

Päätös pyritään tekemään nykyisessä eduskunnassa ja sen yksinkertaisella enemmistöllä. Tätä kommentoin 3.11. julkaisemalani blogilla ”Nyt tarvitaan K.J. Ståhlbergin kaltaisia laillisuuden puolustajia”.

Tässäkin yhteydessä on jatkettu suoranaisia valheita Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

Ministereiden suulla on todisteltu, että Suomeen ei olisi tulossa ydinaseita. Toisaalta sille ei aiota asettaa esteitä.

Totuus on löydettävissä julkisista lähteistä.

Suomen Nato-jäsenyys ja F-35 -hankinta liittyvät toisiinsa.

Vuoden 2021 alussa tasavallan presidentti Sauli Niinistö irtisanoutui eduskunnan kannasta, jonka mukaan Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan. Hävittäjähankintaa hän perusteli sillä, että Suomen tulee olla mukana suurvaltojen ”uhkatasapainossa”.

Hävittäjähankinta julkistettiin 13.12.2021. Samana päivänä Sauli Niinistö sopi Suomen Nato-jäsenyyden vireillepanosta Joe Bidenin kanssa.

Nyt jo puhutaan avoimesti siitä, että Suomen F-35 -hävittäjät varaudutaan aseistamaan risteilyohjuksilla, jotka kantavat taktisia ydinaseita.

Ydinasesodassa Suomesta saattaisi tulla jopa hyökkäysalusta ja taistelutanner.

Nyt kerrotaan jo siitäkin, että Suomelle tulee velvoite osallistua Baltian maiden ja Islannin ilmavalvontaan. Suomen maajoukoille tulee päävastuu tukea ainakin Viron, ehkä myös Latvian aluepuolustusta.

Naton jäsenenä Suomi joutuu vastuuseen kaikkien jäsenmaiden puolustamisesta. Nämä vastuut ollaan ulottamassa myös kauas Euroopan rajojen ulkopuolelle.

* * *

Myös Ukrainan sodasta alkaa totuus vähä vähältä paljastua.

Eilen Ilta-Sanomien julkaisi uutisen, joka oli otsikoitu ”Yhdysvallat rohkaisee Ukrainaa suostumaan neuvotteluihin Venäjän kanssa”. Se perustui Washington Postin eilen julkaisemaan juttuun.

Ilta-Sanomien uutinen tuo mieleeni 5. heinäkuuta julkaisemani kirjoituksen ”Pitäisikö Ukrainan pelätä kokevansa Armenian kohtalon?”. Se oli yksi niistä blogeistani, jotka Uusi Suomi kesällä Puheenvuoro-palstaltaan sensuroi.

Ennakoin, että Ukraina saattaisi kokea saman kohtalon kuin Armenia kaksi vuotta sitten. Venäjä ei Azerbaidshanin ja Turkin hyökkäyksen kohteeksi joutunutta liittolaistaan tukenut ja taivuteli sen pakkorauhaan.

Kirjoitin:

”Ukrainan tukena ovat Yhdysvallat ja sen liittolaiset. Ne kuitenkin rajaavat puolustusvastuunsa vain Nato-maiden alueeseen. Tuki Ukrainalle on rajattu siten, että se ei johtaisi suoraan sotilaalliseen yhteenottoon Venäjän kanssa.

Ukraina itse asiassa käy suurin uhrauksin Yhdysvaltain ja Naton puolesta sijaissotaa (proxy war) Venäjää vastaan. Tavoitteena on Venäjän kukistaminen.

Vaikka Ukrainan tukena on maailman vahvimpia sotilasmahteja, se ei voi luottaa voittavansa sodan. Tukijat ovat rajanneet oman toimintansa siten, että ne eivät osallistu taisteluihin.

On otettava huomioon, että Venäjä on sotilaallinen suurvalta ja myös ydinasevaltio. Sekin on mahdollista, että Venäjä tarvittaessa turvautuu taktisiin ja pienempitehoisiin ydinaseisiin.

Ukrainan olisi joka tapauksessa viisasta ottaa huomioon se mahdollisuus, että se saattaa joutua kokemaan Armenian kohtalon. Nyt tukeaan vannovat suurvallat saattavat lopulta taivutella sitä kompromissirauhaan.”

Kysyin, kannattiko sitä ennen kärsiä raskaat tappiot ja altistua jopa ydinaseiskuille?

Kysyin, olisiko jo aika pyrkiä tulitaukoon, aselepoon ja neuvottelujen käynnistämiseen.

Nyt liittolaiset Washington Postin mukaan jo rohkaisevat Ukrainaa rauhantekoon.

SUOMEN NATO-JÄSENYYYTTÄ ON ALUSTA PITÄEN AJETTU VALHEELLISESTI JA ”LUIKERRELLEN”

Marraskuun 9. päivänä julkaisemassani blogissa kommentoin Vasemmistoliiton johdon lausuntoja, joissa oli kiitelty tasavallan presidentti Sauli Niinistön 7.11. pitämää puhetta.

Vasemmistoliiton johto oli tulkinnut puheen vakuutukseksi siitä, ettei Suomeen Nato-jäsenyyden toteuttamisen jälkeen tuoda ydinaseita. Se toivoi, että ”väärinkäsityksiä lietsova keskustelu nyt loppuu”.

Kysyin kuitenkin, voimmeko Sauli Niinistön sanaan luottaa.

Muistutin mieleen, että saman vuoden tammikuussa Sauli Niinistö oli luvannut, että mahdollisesta Nato-jäsenyyden hakemisesta järjestettäisiin kansanäänestys. Maaliskuun lopulla hän oli tämän lupauksensa pettänyt.

Kysyin, kuinka voisimme nyt luottaa Sauli Niinistön puheisiin Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

Lokakuun lopulla olimme saaneet Suomen F-35 -hävittäjien käytöstä sisäpiirin tietoa Iltalehden toimittajalta Lauri Nurmelta Alfa-TV:ssä 28.10 esitetystä haastattelusta:

”Amerikkalaiset ja britit tekivät suomalaisille selväksi Nato-tunnusteluissa, että teillä ei ole Ruotsin kanssa asiaa liittoon, jos te valitsette minkäänlaisen tällaisen Ranskan tien, että te jättäte Naton ydinaseiden suunnitteluryhmän ulkopuolelle. Ainoastaan Ranska on. Kaikki muut jäsenmaat ovat mukana.”

”Siis Suomi on osa Naton ydinasepelotetta. Tämä nyt pitää kunnolla tehdä kansalaisille selväksi. On nyt turhaa luikerrella minkäänlaisten selitysten kanssa, vaan sanoa suoraan se, mistä on kysymys.

Nyt ei ole kyse siitä vastustanko ydinaseita, vaiko en, vaan siitä miten avoimesti todellisuus kerrotaan kansalle.”

Kommentoin blogini lopussa, että Suomen Nato-jäsenyyttä oli alusta pitäen ajettu valheellisin perustein ja luikerrellen. Sama meno näytti jatkuvan.

Lauri Nurmi on erikoinen toimittaja. Hän näyttää toimineen myös poliittisena aktorina Suomen Nato-jäsenyyden ajamiseksi. Tästä syystä hänellä on ollut sisäpiirin tietoja käytettävissään.

Vuotta myöhemmin Nurmi julkaisi teoksen ”Suomen salainen tie Natoon”. Siinä hän kertoi, että Suomi ryhtyi aseistamaan Ukrainaa vasta sen jälkeen, kun amerikkalaiset ja britit olivat tehneet selväksi, että tämä oli ehto Nato-jäsenyydelle. Tästä kiusallisesta tiedosta maamme ulkopoliittinen johto on visusti vaiennut.

Marraskuun kuluessa vahvistuivat toiveet rauhanomaisesta ratkaisusta Ukrainan kriisiin.

Ensimmäinen myönteinen merkki oli tapaaminen Kiinan ja Yhdysvaltain presidenttien kesken. Sen yhteydessä Joe Biden vakuutti Xi Jinpingille, ettei hänen maansa pyri aikaansaamaan uutta kylmää sotaa Kiinan kanssa.

Kiinan ja Yhdysvaltain välisten jännitteiden lientymisen toivottiin ja uskottiin heijastuvan myönteisesti myös Ukrainan kriisiin.

Sitten syntyi erikoinen näytelmä Puolaan pudonneen ohjuksen ympärille. Tätä asiaa käsittelin 19.11. julkaisemassani blogissa ”Onko Ukrainassa avautumassa tie rauhaan?”.

Aluksi Ukraina itsensä Volodymyr Zelenskyin johdolla väitti, että ohjus oli Venäjän laukaisema.

Sitten tuli esille selitys, että kysymyksessä oli Ukrainan oma ohjus, jolla oli yritetty ampua alas Venäjän ohjus.

Lopulta tuli julkisuuteen väitteitä, että Ukraina oli tahallaan ampunut ohjuksen Puolan alueelle.

Joka tapauksessa syntyi tulkinta, että Ukraina oli yrittänyt provosoida Naton liittymään sotaan Venäjää vastaan.

Puolan ohjusjupakka synnytti joka tapauksessa vastakkainasettelua yhtäältä Ukrainan ja toisaalta Yhdysvaltain ja muiden

liittolaisten kanssa. Luottamusta koeteltiin.

Kirjoitin, että tämäkin saattoi lisätä paineita etsiä neuvotteluratkaisua. Liittolaiset kehottaisivat entistä vahvemmin Ukrainaa neuvottelemaan Venäjän kanssa.

”Saattaa siis olla, että rauhan mahdollisuudet Ukrainaan ovat avautumassa.

Tässä tilanteessa pitää Suomenkin muuttaa linjaansa. On siirryttävä sodan politiikasta vakauden ja rauhan rakentamiseen.”

9.11. Voiko Sauli Niinistön sanaan luottaa?

Vasemmistoliiton puheenjohtaja Li Andersson ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja Jussi Saramo ovat kiitelleet tasavallan presidentti Sauli Niinistön maanpuolustuskurssin avajaisissa 7.11. pitämää puhetta.

Vasemmistoliiton johto tulkitsee puheen vakuutukseksi siitä, ettei Suomeen Nato-jäsenyyden toteuttamisen jälkeen tuoda ydinaseita. Andersson toivoi, että ”väärinkäsityksiä lietsova keskustelu nyt loppuu”.

On kuitenkin kysyttävä, voimmeko luottaa Sauli Niinistön sanaan.

* * *

Vuoden 2018 presidentinvaaleissa Sauli Niinistö sai hyvin vahvan valtakirjan jatkokaudelleen.

Vaalien lähestyessä minäkin kannatin aluksi Niinistön uudelleenvalintaa.

Helmikuun 18. päivänä 2016 julkaisemassani blogissa perustelin kantaani sillä, että ”luotan Niinistön pitävän Suomen Pääsivikiven linjalla ja turvaavan Suomen säilymisen sotilaallisesti liittoutumattomana, puolueettomana maana.”

Ajan oloon aloin epäillä Niinistön turvallisuuspoliittista linjaa. Kesäkuun 12. päivänä 2017 julkaisemassani blogissa ”En voi enää

tukea Sauli Niinistön uudelleenvalintaa” kirjoitin:

”Nykyisen hallituksen toimikaudella on otettu selviä askeleita sotilaallisen liittoutumisen suuntaan. Olen hyväuskoisesti tulkinut, että ne ovat toteutuneet valtioneuvoston tahdosta. Viime aikoina on alkanut näyttää yhä ilmeisemmältä, että Sauli Niinistö on tasavallan presidenttinä tätä kehitystä johtanut.”

Myöhemmin ilmoitin asettuvani kansalaisliikkeen presidenttiehdokkaaksi. Ehdokkuudellani halusin saada aikaan keskustelua Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjasta.

Keskustelua syntyi. Sen yhteydessä Sauli Niinistö torjui ehdotomasti sen väitteen, että hän olisi viemässä Suomea suoraan tai EU:n kautta sotilasliitto Naton jäseneksi.

Niinistö sanoi, että Nato-jäsenyyttä olisi harkittava vain siinä tilanteessa, että Venäjä alkaisi pitää Suomea samanlaisena uhkana turvallisuudelleen kuin Natoa.

Vaaleissa Sauli Niinistö sai ylivoimaisen voiton. Mutta se ei ollut valtakirja muuttaa Suomen turvallisuuspolitiikan vakiintunutta linjaa.

Valtaosa Niinistöä äänestäneistä vastusti Suomen Nato-jäsenyyttä.

Aluksi Sauli Niinistö jatkoi Paasikiven linjalla. Hän puhui vaikuspolitiikasta ja toteutti sitä. Esillä oli vahvasti ETY-järjestön 50-vuotisjuhlan merkeissä vuonna 2025 Suomessa järjestettävä huippukokous.

* * *

Vuoden 2021 alussa tapahtui käänne. Sauli Niinistö alkoi johdella Suomea sotilasliitto Naton jäseneksi. Tämä näyttää liittyneen Joe Bidenin valintaan Yhdysvaltain presidentiksi.

Tammikuussa Iltalehden toimittajalle Lauri Nurmelle antamassaan haastattelussa Sauli Niinistö irtisanoutui siitä eduskunnan kannasta, jonka mukaan Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan.

Vireillä ollutta hävittäjähankintaa Niinistö perusteli sillä, että

Suomen tulee olla mukana suurvaltojen ”uhkatasapainossa”.

Nämä lausunnot avasivat tietä Nato-jäsenyyteen ja amerikkalaisen F-35 -hävittäjän hankintaan. Nämä kaksi asiaa kytkeytyivät toisiinsa.

Hävittäjähankinta julkistettiin 13.12.2021. Samana päivänä Sauli Niinistö kävi Joe Bidenin kanssa puhelinkeskustelun, jossa hän sopi Suomen Nato-jäsenyyden vireillepanosta.

Bidenin ja Niinistön keskustelun merkityksestä tulimme tietoisiksi vasta 26.5.2022 Washington Postin julkaistua laajan jutun, jossa kerrottiin myös Suomen Nato-jäsenyyden taustoista. Kirjoitin siitä 31.5. julkaisemassani blogissa.

Biden-keskustelua seuranneena päivänä, 14. joulukuuta, Sauli Niinistö keskusteli presidentti Vladimir Putinin kanssa. Tästä kerrottiin Helsingin Sanomissa.

Vasta tämän vuoden huhtikuun lopulla Sauli Niinistö kertoi kääntyneensä viime vuoden joulukuussa Nato-jäsenyyden kannalle. Tätä hän perusteli Venäjän esittämillä vaatimuksilla.

Kommentoin tätä Niinistön Ilta-Sanomissa julkaistua haastattelua 30.4. julkaisemassani blogissa ”Sauli Niinistö on johtanut Suomea Ukrainan tielle”.

Niinistö kertoi siinä pitävänsä käännekohtana omassa ajattelussaan joulukuun alkupuolta, jolloin Venäjän presidentti Vladimir Putin vaati, että sotilasliitto Nato sitoutuu olemaan laajentumatta enempää itään.

Niinistön kannanotossa ei ollut kerta kaikkiaan mitään logiikkaa. Venäjän kanta ei ollut millään tavalla muuttunut. Se oli vastustanut ja se edelleen vastusti Suomen Nato-jäsenyyttä.

Tätä Sauli Niinistön huhtikuussa esittämää perustelua on syytä verrata siihen, mitä hän sanoi vuoden 2018 vaalikampanjassaan.

Natoon liittymisen perusteeksi hän esitti silloin vain mahdollisuuden, että Venäjä alkaisi pitää Suomea samanlaisena uhkana turvallisuudelleen kuin Natoa.

Ei Venäjä viime joulukuussa pelännyt sotilaallisesti liittoutumattoman Suomen uhkaavan sen turvallisuutta. Se pelkäsi Naton laajenemista.

Tähän Naton laajentumiseen Suomi lähti tuolloin ilman pätevää syytä mukaan ja tukemaan samalla Yhdysvaltain käynnistämää ”uutta kylmää sotaa” Kiinaa ja Venäjää vastaan. Suomi astui sen etulinjaan.

Olisiko Sauli Niinistö voinut tärkeimmän vaalilupauksensa tätä räikeämmin rikkoa?

* * *

Tämän vuoden tammikuussa Sauli Niinistö lupasi, että mahdollisesta Nato-jäsenyyden hakemisesta järjestettäisiin kansanäänestys. Maaliskuun lopulla hän petti tämän lupauksen.

Kuinka voisimme nyt luottaa Sauli Niinistön puheisiin Nato-jäsenyyden vaikutuksista?

Sattumalta samana päivänä Niinistön puheen kanssa julkaisin blogin, jossa kommentoin hallituksen aikomuksia hyväksyttää Nato-jäsenyys nykyisessä eduskunnassa ja sen yksinkertaisella enemmistöllä.

Kirjoitin:

”Tässäkin yhteydessä on jatkettu suoranaisia valheita Nato-jäsenyyden vaikutuksista. Ministereiden suulla on todisteltu, että Suomeen ei olisi tulossa ydinaseita. Toisaalta sille ei aiota asettaa esteitä.

Nyt jo puhutaan avoimesti siitä, että Suomen F-35 -hävittäjät varaudutaan aseistamaan risteilyohjuksilla, jotka kantavat taktisia ydinaseita.

Ydinasesodassa Suomesta saattaisi tulla jopa hyökkäysalusta ja taistelutanner.

Nyt kerrotaan jo siitäkin, että Suomelle tulee velvoite osallistua Baltian maiden ja Islannin ilmavalvontaan. Suomen maajoukoille tulee päävastuu tukea ainakin Viron, ehkä myös Latvian aluepuolustusta.

Naton jäsenenä Suomi joutuu vastuuseen kaikkien jäsenmaiden puolustamisesta. Nämä vastuut ollaan ulottamassa myös kauas Euroopan rajojen ulkopuolelle.”

Suomen F-35 -hävittäjien käytöstä antoi Iltalehden toimittaja Lauri Nurmi sisäpiirin tietoa Alfa-TV:ssä 28.10 esitetystä haastattelussa (22:00-28:00):

”Amerikkalaiset ja britit tekivät suomalaisille selväksi Nato-tunnusteluissa, että teillä ei ole Ruotsin kanssa asiaa liittoon, jos te valitsette minkäänlaisen tällaisen Ranskan tien, että te jätätte Naton ydinaseiden suunnitteluryhmän ulkopuolelle. Ainoastaan Ranska on. Kaikki muut jäsenmaat ovat mukana.”

Nurmi perusteli, että Pohjois-Norjassa ja Lapissa tulee olemaan valmius taktisilla ydinaseilla vastata Venäjän muodostamaan uhkaan. On aivan itsestään selvää, että Suomen lakiin ei ole tulossa rajoitusta sille, että Suomeen voidaan tarvittaessa tuoda ydinaseita ennalta ehkäisevästi, luonnos on käytännössä valmis, kertoi Nurmi tietävänsä.

”Siis Suomi on osa Naton ydinasepelotetta. Tämä nyt pitää kunnolla tehdä kansalaisille selväksi. On nyt turhaa luikerrella minkäänlaisten selitysten kanssa, vaan sanoa suoraan se, mistä on kysymys.

Nyt ei ole kyse siitä vastustanko ydinaseita, vaiko en, vaan siitä miten avoimesti todellisuus kerrotaan kansalle.”

Suomen Nato-jäsenyyttä on alusta pitäen ajettu valheellisilla perusteilla ja luikerrellen. Sama meno näyttää jatkuvan.

11.11.2022 Ukrainan mieletön sota on saatava loppumaan

Suomessa näyttää olevan vallalla voimakkaampi sotapropaganda kuin missään muussa länsimaassa. Sen taitaa ylittää vain Puolas- ja Baltian maissa käynnissä oleva aivopesu.

Suomen tilannetta selittää ainakin osittain maamme vireillä oleva jäsenyys sotilasliitto Natossa.

Venäjän hyökkäystä Ukrainaan käytettiin Nato-jäsenyyden hakemisen valheellisena perusteena. Tosiasiassa Suomen Nato-jäsenyys oli pantu vireille jo vuoden 2021 joulukuussa, kuten kes-

kiviikkona julkaisemassani blogissa kirjoitin.

Ukrainan sodan pitkittyminen puolestaan ylläpitää mielialaa, joka Nato-jäsenyyttä edelleen vahvasti tukee.

Sotapropagandan avulla pidetään yllä uskoa Ukrainan voittoon. Tämä antaa perusteen jatkaa ja lisätä sotilaallista tukea Ukrainalle.

Sotapropagandassa vähätellään Ukrainan kokemia tappiota ja liioitellaan sen sotamenestystä. Venäjän kokemien tappioiden merkitystä taas paisutellaan.

Totuus tulee silloin tällöin esille Yhdysvaltain kautta.

Eilen saimme Yhdysvalloista tiedon, että Ukraina on menettänyt sodassa 100 000 sotilastaan kaatuneina ja haavoittuneina – yhtä paljon kuin Venäjä. Lisäksi kerrottiin, että sodassa on menehtynyt 40 000 siviiliä

* * *

Ukrainan kokemat tappiot ovat suhteettoman suuret.

Yleinen sääntö lienee, että hyökkääjän tappiot ovat puolustajaan verrattuna kolminkertaiset.

Ukrainan sotamenestystä on kuitenkin ylistetty. Sen sanotaan perustuvan korkeaan moraaliin, kun ukrainalaiset puolustavat omaa maataan.

Tässä propagandassa unohdetaan tahallaan sodan tausta.

Kaikki alkoi runsaat kahdeksan vuotta sitten, kun Kiovassa toteutettiin länsimaiden tukema vallankaappaus. Maan virallisesti valittu presidentti joutui maanpakoon.

Uudet vallanpitäjät ryhtyivät sortamaan Krimillä ja Donbassin alueella enemmistönä ollutta venäjänkielistä vähemmistöä. Maan armeija jakautui kahtia, alkoi raskas sisällissota.

Helmikuussa alkaneessa hyökkäyksessä Venäjä valtasi venäjänkielisiä alueita Donbassin alueella ja laajemminkin.

Taistelu venäjänkielisten alueiden puolesta on ollut peruste, joka on antanut Venäjällä tälle sodalle laajaa ja aitoa kansan kannatusta.

* * *

Sodan alkuvaiheessa Venäjä sai suhteellisen helposti vallatuksi laajoja alueita Itä-Ukrainassa.

Venäjä lienee alun perin suunnitellut enemmistöltään venäjänkielisen Harkovan suurkaupungin valtaamista.

Siitä Venäjä oli luopunut, mutta jättänyt joukkojaan Harkovan alueelle. Sen Ukrainan joukot taitavalla yllätyshyökkäyksellä valloittivat. Venäjälle menetys ei ollut ratkaisevan tärkeä.

Enemmistöltään venäjänkielisen Hersonin alueen tapahtumista on Suomen julkisuuden kautta syntynyt yksipuolinen kuva.

Venäjä valtasi Krimin niemimaahan rajoittuneet osat Hersonin aluetta ja myös Hersonin kaupungin heti sodan alkuvaiheessa.

Venäjä koki Hersonin alueelle sijoitetut Ukrainan joukot uhkaksi Krimin turvallisuudelle. Lisäksi Ukraina oli estänyt elintärkeän jokiveden pääsyn Krimille. Hyökkäyksensä alkuvaiheessa Venäjä räjäytti veden virtaamista estäneen padon.

Kesällä Venäjän sodanjohtoa arvosteltiin ankarasti siitä, että strategisesti toisarvoista aluetta Dnepr-joen länsipuolella pidettiin hallussa raskain uhrauksin.

Nyt Venäjän joukot ovat perääntymässä strategisesti tärkeämmälle ja helpommin puolustettavalle joen itäpuolelle.

* * *

Sodan alkuvaiheista saakka olen pitänyt itsestään selvänä, että Ukraina ei voi sotaan voittaa, jos voittona pidetään Venäjän joukkojen häätämistä kaikilta sen valtaamilta alueilta.

Tästä syystä olen alusta pitäen pyrkinyt siihen, että Ukraina suostuisi tulitaukoon, aselepoon ja neuvotteluihin kriisin rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi.

Sodan alkuvaiheessa olivat neuvottelujen pohjaksi tarjolla vielä kohtuulliset rauhan ehdot – ne, jotka presidentti Sauli Niinistö presidentti Vladimir Putinin kanssa keskusteltuaan välitti julkisuuteen.

Käsittelin niitä blogissani ”Ukrainan rauhansopimuksen suunnitaviivat”, jonka julkaisin 15.3. 2022.

Kirjoitin, että johtavien länsimaiden tulisi mielestäni rohkaista Ukrainaa hyväksymään Venäjän ehdotukset neuvottelujen pohjaksi. Tällöin olisi ilmeisesti ollut mahdollista saada välittömästi aikaan tulitauko, joka olisi koskenut koko maata.

Kirjoitin:

”Johtavien länsimaiden tulisi antaa Ukrainalle takeet siitä, että ne painostavat Venäjän hyväksymään sille kohtuulliset rauhan ehdot. Venäjää voitaisiin myös houkutella myönnetyksiin lupamalla niiden vastapainoksi lievennyksiä päätettyihin ja suunnitella oleviin pakotteisiin.

Johtavilla länsimailla tulisi olla rohkeutta tällaiseen toimintaan, jos ne todella uskovat pakotteiden tehoon.”

Tähän mahdollisuuteen ei tartuttu. Johtavat länsimaat sen sijaan kannustivat Ukrainaa jatkamaan taistelua.

Sittemmin ukrainalaiset ovat kokeneet valtavia menetyksiä. Tarjolla ovat entistä raskaammat rauhan ehdot.

Nyt alkavat johtavat länsimaat olla valmiit etsimään tietä rauhaan.

Äskettäin kerrottiin, että Yhdysvallat rohkaisee Ukrainaa suostumaan neuvotteluihin Venäjän kanssa.

Suomessa on vallalla sotaista ilmapiiri. Täällä ei rauhan puolesta saisi edes puhua.

15.11.2022 Joe Biden lupaa: ei ”uutta kylmää sotaa” Kiinan kanssa

Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin ja Kiinan presidentin Xi Jinpingin eilinen tapaaminen Balilla toi käänteentekevän muutoksen kansainväliseen politiikkaan.

Tämän kirjoituksen otsikko on suora lainaus BBC:n lausunnosta kokousuutisesta. Jutun ingressissä todetaan: Yhdysvaltain presidentti Joe Biden on luvannut, ettei Kiinan kanssa tule olemaan

”uutta kylmää sotaa”.

Myös uutistoimisto Reuters poimi juttunsa otsikkoon uutisen, että uuden kylmän sodan pelot lieventyivät. Bidenin kerrotaan todenneen, että ei ollut tarvetta uuteen kylmään sotaan.

Suomessa tämä kansainvälisen median pääviesti ei ole ollut sa-
nottavasti esillä.

Ylen uutisessa sitä ei edes mainittu. Jutun ingressin mukaan presidentit ”keskustelivat muun muassa Taiwanin tilanteesta, ydinaseista sekä Venäjän aggressiosta Ukrainassa”.

Helsingin Sanomissa pääuutinen on sivuosassa ja epämääräisessä muodossa. Lehden uutisjutussa Bidenin todetaan vain summanneen, että ”uutta kylmää sotaa ei tarvitse pelätä”.

* * *

Kuinka on mahdollista, että Suomen johtavat tiedotusvälineet eivät välitä meille suurinta uutista tapaamisesta maailman mahtimaiden johtajien välillä?

Suomen valtamedian on vaikea käsitellä uutisia ”uudesta kylmästä sodasta” sen vuoksi, että sitä ei ole Suomen tiedotusvälineissä juuri lainkaan käsitelty.

Suomen julkisessa sanassa Ukrainassa käytävästä sodasta on puhuttu ja kirjoitettu vain Venäjän hyökkäyssotana. Sota on irrotettu historiallisesta taustastaan ja sen kytköksistä suurvaltojen väliseen valtataisteluun on vaiettu.

Tämä on ollut osa vallalla ollutta sotapropagandaa. Tämä on myös liittynyt kampanjaan, jolla Suomea on kovalla kiireellä ajettu sotilasliitto Naton jäseneksi.

Suomen julkisuudessa Ukrainan sodan kytkökset Yhdysvaltain käynnistämään ”uuteen kylmään sotaan” tulivat esille vasta sen jälkeen, kun Nato-jäsenyyden hakemisesta oli päätetty.

Toukokuun viimeisenä päivänä Iltalehti julkaisi uutisjutun, joka perustui Washington Postissa 26.5. ilmestyneeseen laajaan artikkeliin. Kirjoitin siitä blogissani ”Oliko Sauli Niinistö Joe Bidenin asialla?”.

Washington Postin jutussa kerrottiin, että Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet kytkeytyivät Yhdysvaltain jo keväällä 2021 kehittämiin suunnitelmiin käynnistää ”uusi kylmä sota” Kiinaa ja Venäjää vastaan. Maailma piti jakaa niiden johtamaan autoritaaristen maiden joukkoon ja Yhdysvaltain johtamien demokraattisten valtioiden rintamaan.

Jo tuolloin valmistauduttiin myös energiasotaan Venäjää vastaan. Saksan liittokansleri Angela Merkel painostettiin lupamaan, että Nord Stream II -kaasuputkea ei oteta käyttöön, jos Venäjä hyökkää Ukraina.

* * *

Suomen poliittinen johto lähti mieluusti mukaan Yhdysvaltain suunnitelmiin.

Suomen Nato-jäsenyys pantiin vireille jo joulukuun 13. päivänä Joe Bidenin soitettua Sauli Niinistölle.

Venäjän hyökkäystä Ukraina.

Kulissien takana Nato-jäsenyyttä perusteltiin ja kiirehdyttiin vetoamalla siihen, että maailma oli jakautumassa kahtia autoritaaristen ja demokraattisten maiden rintamiin.

Suomen piti valita puolensa, emme saaneet jäädä ”harmaalle vyöhykkeelle”. Maailman kahtiajaon väitettiin kestävän vuosikymmeniä.

Suomi lähti ”uuden kylmän sodan” etulinjaan ja osapuoleksi Ukrainan sodassa. Suomen politiikka rakentui yhden epävarman kortin varaan.

On ilmeistä, että Joe Bidenin Xi Jinpingille Balilla antama lupaus heijastuu välillisesti myös Ukrainan sotaan.

Ukrainan sota on ollut ”uuden kylmän sodan” kuuma ydin, mutta samalla vain sen sivunäyttämö. Pääkohde on ollut Kiina.

Kun suhde Kiinaan muuttuu, liennytys vallannee alaa myös Ukrainassa.

On oireellista, että Yhdysvallat on jo kehottanut Ukrainan joh-

toa neuvottelemaan Venäjän kanssa. Presidentti Volodymyr Zelenskyin viimeaikaiset lausunnot ovat viitanneet siihen, että neuvo on otettu varteen.

Suomessakin pitäisi varautua siihen, että kansainvälinen toimintaympäristömme on muuttumassa.

Olisi palattava sodan politiikasta vakauden ja rauhan rakentamiseen.

19.11.2022 Onko Ukrainassa avautumassa tie rauhaan?

Puolaan pudonneen ohjuksen ympärille on kehkeytynyt erikoinen näytelmä.

Keskiviikko-aamuna 16.11. panin merkille, että Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin viimeisintä videopuhetta ei ollut aamun TV-uutisissa esitetty. Löysin videon kuitenkin Ylen Areenasta, ja linkkasin sen Facebook-sivulleni.

Videolla Zelenskyi väittää, että Venäjä oli laukaissut ohjuksen Puolaan, ja pyrkii ilmiselvästi vetämään Naton mukaan Ukrainan sotaan.

Kommenttiosioon linkkasin Ilta-Sanomien uutisjutun, jossa Yhdysvaltain presidentti Joe Biden selvin sanoin totesi lentoradan osoittavan, että Ukrainan asevoimat olivat laukaisseet ohjuksen.

Päivitykseen liitin tällaisen tekstin:

”Yleensä sekä YLE että MTV ovat esittäneet kaikki Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin päivittäiset videopuheet. Tätä ei esitetty.

Video oli aamulla YLE:n uutisten sivulla, mutta se poistettiin myöhemmin.

Videota on syytä verrata Ilta-Sanomien uutiseen, jonka linkin kommenttiosioon.”

Nyt linkki ei enää toimi. Uutisjuttu näyttää Ilta-Sanomien sivulta tyystin kadonneen.

Facebookissa päivityksestä syntyi vilkas keskustelu.

* * *

Julkisuuteen on tullut jo selityksiä, että Ukrainan ampuma S-300 -ohjus olikin ammuttu kohti Venäjän laukaisemaa risteilyohjusta ja että se oli harhautunut Puolaan.

Volodymyr Zelenskyi on puolestaan edelleen väittänyt, että Ukrainan asevoimat eivät olleet ohjusta lainkaan ampuneet. Hän on vaatinut, että ukrainalaisten asiantuntijoiden on päästävä mukaan tutkintaan. Tähän Puolan viranomaiset ovat suostuneet.

Ei olisi yllätys, jos Puolan, Ukrainan ja Naton selvityksissä löydettäisiin tukea väitteelle, että kysymyksessä oli torjuntatehtävässä olleen ohjuksen harhautuminen Puolan puolelle.

Nämä selitykset eivät monien puolueettomien asiantuntijoiden mukaan ole uskottavia. Ne eivät vakuuta myöskään liittolaismaita, jotka tietävät totuuden.

Todennäköiseltä näyttää, että ohjus laukaistiin maamaaliin, kuten Ukrainan sodassa on usein menetelty.

Jos tämä on totta, on Ukrainan presidentin uskottavuus kokenut pahan kolauksen.

Yksi vaihtoehto on, että Zelenskyi antoi itse ohjeen laukaista ohjuksen, ja yritti tämän avulla vetää Naton mukaan Ukrainan sotaan.

Toinen mahdollisuus on, että ohjuksen ampuivat Zelenskyin tietämättä jotkut muut asevoimissa valtaa käyttäneet. Tämä osoittaisi, että hän ei hallitse maan asevoimia.

Molemmissa tapauksissa Zelenskyin uskottavuus olisi kokenut pahan kolauksen.

* * *

Puolan ohjusjupakkaan liittynyt salailu on jatkoa sille mediapelille, josta kirjoitin edellisessä blogissani.

Suomen tiedotusvälineissä ei ole kerrottu presidenttien Joe Bi-

denin ja Xi Jinpingin tapaamiseen liittyneestä suurimmasta uutisesta. Kansainvälisessä mediassa pääuutinen oli, että Joe Biden oli luvannut, että Kiinan kanssa ei tule olemaan ”uutta kylmää sotaa”.

Suomalaisen median on vaikea laatia uutisia ”uudesta kylmästä sodasta” Kiinaa ja Venäjää vastaan sen vuoksi, että sitä ei ole Suomen julkisuudessa juuri lainkaan käsitelty.

Suomessa on puhuttu ja kirjoitettu vain Venäjän hyökkäyssodasta. Sen historiallisesta taustasta ja sen kytköksistä suurvaltojen väliseen valtataisteluun on vaiettu.

Kirjoitin olevan ilmeistä, että Joe Bidenin Xi Jinpingille Balilla antama lupaus heijastuu välillisesti myös Ukrainan sotaan.

”Kun suhde Kiinaan muuttuu, liennytys vallannee alaa myös Ukrainassa.

On oireellista, että Yhdysvallat on jo kehottanut Ukrainan johtoa neuvottelemaan Venäjän kanssa.”

Myös Bidenin kommentit Puolan ohjusjupakasta ovat osoittaneet, että Yhdysvaltain suhtautuminen Venäjään ja Ukrainan sotaan on muuttunut.

* * *

Viime kuukausina olen ennakoanut, että Ukraina joutuu taipumaan kompromissirauhaan.

Heinäkuun 23. päivänä julkaisemassani blogissa kysyin, mikä on Volodymyr Zelenskyin kohtalo.

Kirjoitin, että Ukraina on läpeensä korruptoitunut maa, jossa sekä taloudellista että poliittista valtaa käyttävät oligarkit. Heillä on omat edustajansa parlamentissa, ja joillakin heistä on ollut jopa omia sotajoukkoja, oma armeija.

Myös Volodymyr Zelenskyin valinta presidentiksi oli osa oligarkkien välistä valtataistelua.

Zelenskyin presidentiksi nostanutta tv-sarjaa ”Kansan palvelija” esitettiin miljardööri Ihor Kolomoiskyin omistamalla televisiokanavalla. Hän halusi syrjäyttää edellisen presidentin,

oligarkki Petro Porošenkon, jonka kanssa hänellä oli pahoja riitoja.

Heti sodan alussa Volodymyr Zelenskyi lakkautti yksitoista oppositiopuoluetta.

Viime aikoina Zelenskyi oli ryhtynyt erottamaan hallintonsa avainhenkilöitä. Lähtöpassin olivat saaneet myös useat hänen lähimmistä tukijoistaan.

Erottamiset osoittivat ainakin presidentin hermostuneisuutta. Ilmeisesti ne olivat myös heijastumaa maan sisäisestä valtataistelusta.

”Uuden kylmän sodan” kotirintama saattaa alkaa pettää sekä liittolaismaissa että Ukrainassa. Rauhanoppositio saattaa olla nousemassa esiin.

* * *

Viime viikkoina Volodymyr Zelenskyin asema on käynyt entistä tukalammaksi.

Kun Zelenskyi Venäjän joukkojen poistuttua vieraili Hersonin kaupungissa, hänen lausuntonsa olivat aikaisempaa maltillisempia. Hän korosti edessä olevia vaikeuksia.

Zelenskyi tietää, että helpot voitot vastahyökkäyksissä on jo saavutettu. Valtaosa Hersonin alueesta on edelleen Venäjän hallussa, joka linnoittautuu Dnepr-joen itärannalle. Eteneminen Krimille on mahdotonta.

Jo tähän mennessä Ukraina on amerikkalaistietojen mukaan menettänyt kaatuneina ja haavoittuneina 100 000 sotilasta – yhtä paljon kuin Venäjä. Tämä on suhteettoman paljon, kun maa on käynyt lähinnä puolustussotaa. Hyökkäysten jatkaminen vaatisi paljon suuremmat uhraukset.

Venäjän iskut maan infrastruktuuriin tekevät ukrainalaisten elämän sietämättömäksi.

Liittolaisten tuki horjuu. Kun ensi talven koettelemukset kohtaavat niitäkin, se saattaa ratkaisevasti heikentyä.

Ja nyt sitten tuli Puolan ohjusjupakkaan liittyyvä vastakkain-

asettelu Yhdysvaltain ja muiden liittolaisten kanssa. Luottamusta koetellaan.

Tämäkin saattaa lisätä paineita etsiä neuvotteluratkaisua. Liittolaiset kehottavat entistä vahvemmin Ukrainaa neuvottelemaan Venäjän kanssa.

Saattaa siis olla, että rauhan mahdollisuudet Ukrainaan ovat avautumassa.

Tässä tilanteessa pitää Suomenkin muuttaa linjaansa. On siirryttävä sodan politiikasta vakauden ja rauhan rakentamiseen.

MATTI VANHANEN JÄRJEN ÄÄNENÄ – SITTEMMIN MIELI MUUTTUI

Marraskuun 23. päivän blogissani julkaisin lausuntoni lakiehdotuksesta, jolla Suomen jäsenyys sotilasliitto Natossa lyötäisiin lukkoon.

Lakiehdotus oli avattu lausunnoille kovalla kiireellä. Sen sisältöä oli monessa suhteessa mahdotonta hyväksyä.

Lakiehdotuksen mukaan se olisi voitu käsitellä ja hyväksyä ennakoon jo silloisessa eduskunnassa ja saattaa voimaan vasta uuden eduskunnan toimikauden aikana. Ehdotuksen mukaan laki olisi voitu saattaa voimaan jopa valtioneuvoston päätöksellä.

Tätä en hyväksynyt. Laki oli käsiteltävä alusta loppuun uudessa eduskunnassa sen jälkeen, kun Suomen ja Ruotsin jäsenyys oli vahvistunut Naton ja sen jäsenmaiden päätöksenteossa.

Jo silloin oli ilmeistä, ettei kaikkien Naton jäsenmaiden hyväksymistä Suomen ja Ruotsin jäsenyydelle ollut mahdollista saada silloisen eduskunnan toimikauden aikana. Suomen osalta liittymissopimus voitaisiin näin ollen lausuntoni mukaan hyväksyä vasta seuraavan kevään vaaleissa valittavassa eduskunnassa.

Lakiehdotuksen mukaan se voitiin hyväksyä eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä. Tätä en hyväksynyt. Lain hyväksymiseen tarvittiin ehdottomasti 2/3:n määräänemmistö.

Lisäksi oli järjestettävä neuvoa-antava kansanäänestys samaan tapaan kuin sopimuksesta, jolla Suomi liittyi Euroopan unioniin. Tätä pidin välttämätöntä liittymispäätöksen legitimitetin vahvistamiseksi.

Hallitus kiirehti antamaan lakiehdotuksen eduskunnalle jo 5. joulukuuta. Kommentoin sitä seuraavana päivänä julkaisemassani blogissa.

Saman päivän A-studion haastattelussa puhemies Matti Vanhanen oli asettunut vastustamaan hallituksen suunnitelmia hyväksyttää laki jo silloisessa eduskunnassa. Hän sanoi, ettei Suomessa voida säätää lakeja pöytälaatikkoon.

Vanhasen mukaan nykyisen eduskunnan valiokunnat voisivat laatia omat mietintönsä lähes valmiiksi. Vasta ratifiointien jälkeen ulkoasiainvaliokunnan mietintö viimeisteltäisiin ja lakiehdotus saatettaisiin eduskunnan täysistunnon päätettäväksi.

Tätäkin menettelyä pidin kyseenalaisena. Kuten omassa lausunnossani olin todennut, lakiehdotus pitäisi käsitellä alusta loppuun vasta ratifiointien jälkeen. Tarvittaisiin 2/3 määräenemmistö ja neuvoa-antava kansanäänestys.

Kirjoitin vähintä olevan, että toimitaan Vanhasen esittämällä tavalla. Toivoin, että eduskunta puhemiehensä kantaa tukee.

Seuraavina kuukausina Vanhasen kanta muuttui. Maalikuun lopulla 2023, juuri ennen eduskuntavaaleja, lait hyväksyttiin ja ne vahvistettiin.

Kysyin kirjoituksessani, miksi hallitus pyrki hyvin arveluttavalla tavalla kiirehtimään Suomen Nato-jäsenyyttä.

Vastasin, että ilmeisesti jäsenyyden ajajat pelkäsivät, että pyrkimykset Ukrainan sodan lopettamiseksi saattaisivat asettaa esteitä jäsenyyden toteutumiselle.

Suomen poliittinen johto oli ilmoittanut uskovansa, että Ukrainalla voittoa sodan ja luvannut tukea sitä loppuun saakka. Se oli kuitenkin tietoinen muualla käytävästä keskustelusta.

Muiden muassa Yhdysvaltain asevoimien komentaja, kenraali Mark Milley oli äskettäin sanonut, että jo lähikuukausina voisi syntyä edellytykset rauhanneuvotteluille.

Kenraali Milleyn mukaan sodan rauhanomaiselle, neuvotellulle lopulle voisi syntyä tilaisuus, mikäli etulinjat vakiintuvat talven aikana.

Kirjoitin myös siitä, että Ukrainalle oli ehdotettu Nato-jäsenyyden sijaan Yhdysvaltain antamaa kahdenvälistä turvakuuta.

Jotkut näyttivät pelkäävän, että osana rauhanratkaisua Suomelle ja Ruotsille saatettaisiin tarjota samankaltaista ratkaisua.

Sellaisestahan oli edellisenä keväänä keskusteltu Nato-jäsenyyden vaihtoehtona myös Suomen ja Ruotsin osalta.

Jos kahdensivuliset turvatakuut toteutuisivat, mikään näistä maista ei tulisi ainakaan tässä vaiheessa sotilasliitto Naton jäseneksi. Ne voisivat edelleen säilyttää mahdollisuuden hakea jäsenyyttä myöhemmin.

Kirjoitin, että Suomi ja Ruotsi säilyttäisivät itsenäisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa ja asemansa sotilaallisesti liittoutumattomina maina.

Meidän maillemme tämä olisi paljon edullisempi ratkaisu kuin jäsenyys sotilasliitto Natossa. Turvatakuut ilman Nato-jäsenyyteen liittyviä raskaita velvoitteita.

Kirjoitin, että tälle pohjalle voisi ehkä rakentua uusi eurooppalainen turvallisuusjärjestys, joka voitaisiin vahvistaa ETY-järjestön 50-vuotisjuhlakokouksessa Suomessa vuonna 2025.

”Sotatoimet Ukrainassa pitäisi saada nopeasti päättymään. Olisi saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut poliittisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Suomella on tästä erityinen vastuu.”

Lähetin kirjoituksen tiedoksi tasavallan presidentti Sauli Niinistölle ja toivotin hänelle hyvää itsenäisyyspäivää. Vastausta en odottanut.

Vuoden 2023 viimeisen päivän blogissani kirjoitin katolisen kirkon ylimmän hengellisen johtajan, paavi Franciscuksen perinteisessä joulupäivän puheesta, jossa hän esitti järjettömän sodan lopettamista Ukrainassa.

”Valaiskoon luoja heidän mielensä, jotka pystyvät hiljentämään aseiden jyllinän ja lopettamaan tämän järjettömän sodan”, sanoi paavi Franciscus.

Viime vuoden joulupuheessaan paavi oli kehottanut välttämään Ukrainassa kytevän konfliktin kärjistymistä. Sodan sytyttyä hän pääsisäispuheessaan oli toivonut rauhaa Ukrainaan.

Yhdyin paavin vetoomukseen, että kaikkiin mahdollisuuksiin Ukrainan järjettömän sodan lopettamiseksi tartutaan.

23.11. Nato-sopimuksesta on järjestettävä kansanäänestys

Annoin eilen lausuntoni luonnoksesta laiksi Nato-sopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta.

Toin esille jäsenyyssratkaisun suuren merkityksen. Suomi luopuisi itsenäisyydestään turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa.

Edellytin sopimuksen käsittelemistä kansanvaltaisesti ja Suomen perustuslakia tarkkaan noudattaen. Sopimus on käsiteltävä alusta loppuun uudessa eduskunnassa ja hyväksyttävä 2/3 määräenemmistöllä. Siitä on lisäksi järjestettävä neuvoa-antava kansanäänestys.

Kokonaisuudessaan lausuntoni on tällainen:

”Nato-jäsenyys veisi Suomen itsenäisyyden ja toisi mukanaan raskaat velvoitteet

Suomen liittyminen sotilasliitto Natoon olisi itsenäisen Suomen merkittävin, maamme valtiolliseen asemaan liittyvä ratkaisu. Se merkitsisi sitä, että Suomi luopuisi itsemääräämisoikeudestaan turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa, jotka ovat itsenäisen valtion tärkeimmät ydintehtävät.

Suomi liittyisi sotilasliittoon täysin oikeuksin ja velvollisuuksin. Velvollisuuksiin kuuluisi osanotto yhteisen puolustuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Suomelle tulisi velvoite osallistua erityisesti muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden ilmavalvontaan ja -puolustukseen. Viron ja Latvian osalta velvoite koskisi myös osallistumista näiden maiden puolustamiseen maajoukkojen avulla.

Velvoite koskisi osallistumista tarvittaessa muidenkin jäsenmaiden puolustamiseen, ja aseelliseen kriisinhallintaan myös Nato-alueen ulkopuolella.

On huomattava, että käytännössä Suomella olisi turvanaan muiden maiden antama apu vain siinä tapauksessa, että maamme täyttäisi täysimääräisesti velvoitteensa sotilasliittoa ja sen muita

jäsenmaita kohtaan. Tämän vuoksi avun antaminen ei olisi käytännössä vapaaehtoista.

Suomi olisi mukana myös ydinasepelotteen ja ydinaseiden käytön suunnittelemisessa.

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan osa ydinasepelotetta olisi Suomen ja muiden Euroopan maiden hankkimien F-35 -hävittäjien varustaminen taktisia ydinaseita kantavilla risteilyohjuksilla. Ne olisivat osa ”uhkatasapainoa” ydinasevaltojen välillä. Suomen mukanaolo ydinpelotteessa synnyttäisi varteenotettavan riskin, että joutuisimme ydiniskujen kohteeksi.

Lakiehdotus on käsiteltävä alusta loppuun vasta uudessa eduskunnassa

Jo nyt on ilmeistä, ettei kaikkien Naton jäsenmaiden hyväksymistä Suomen ja Ruotsin jäsenyydelle ole mahdollista saada nykyisen eduskunnan toimikauden aikana. Suomen osalta liittymissopimus voitaisiin näin ollen hyväksyä vasta ensi kevään vaaleissa valittavassa eduskunnassa.

Lakiehdotuksen mukaan se voitaisiin käsitellä ja hyväksyä enakkoon nykyisessä eduskunnassa ja saattaa voimaan vasta uuden eduskunnan toimikauden aikana. Ehdotuksen mukaan laki voitaisiin saattaa voimaan jopa valtioneuvoston päätöksellä.

Tämä ei voi olla hyväksyttävää. Laki on käsiteltävä alusta loppuun uudessa eduskunnassa sen jälkeen, kun Suomen ja Ruotsin jäsenyys on vahvistunut Naton ja sen jäsenmaiden päätöksenteossa.

Eduskunnalle on varattava riittävä aika lakiehdotuksen käsittelemiseen ulko-, puolustus- ja perustuslakivaliokunnissa.

Tarvitaan eduskunnan määräenemmistö ja neuvoa-antava kansanäänestys

Lakiehdotuksen mukaan se voitaisiin hyväksyä eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä. Tämä ei voi olla perusteltavissa. Lain hyväksymiseen tarvitaan ehdottomasti 2/3:n määräenemmistö.

Lisäksi on järjestettävä neuvoa-antava kansanäänestys samaan tapaan kuin sopimuksesta, jolla Suomi liittyi Euroopan unioniin.

Tämä on välttämätöntä liittymispäätöksen legitimitetin vahvistamiseksi.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö korosti liittymispäätöksen legitimitetin tärkeyttä myös siinä vaiheessa, kun esillä oli jäsenyyden hakeminen.

Tammikuun 26. päivänä 2022 antamassaan TV-haastattelussa Niinistö otti selvän kannan, että mahdollisesta Nato-jäsenyydestä tulisi päättää kansanäänestyksellä.

Myöhemmin Niinistö esitti, että jäsenyyden hakemisesta voitaisiin päättää ilman kansanäänestystä, jos suoritettaisiin hyvin laajoja ja luotettavia mielipidetutkimuksia.

Lopulta Niinistö luopui tästäkin ja tyytyi hyvin epäluotettavaan internet-paneelissa tehtyihin tutkimuksiin, joissa haastatteluja oli hyvin vähän.

Kun kansanäänestystä ei jäsenyyshakemuksen jättämisen yhteydessä suoritettu, on legitimitetin kannalta katsoen sitäkin tärkeämpää, että kansanäänestys jäsenyyssopimusta hyväksyttäessä järjestetään.”

6.12.2022 Matti Vanhanen järjen äänenä

Eilen valtioneuvosto kiirehti jättämään eduskunnalle ehdotuksen laiksi, jolla eduskunta hyväksyisi Suomen liittymisen sotilasliitto Natoon.

Hallitus – tasavallan presidentti ja valtioneuvosto – näyttävät pyrkivän siihen, että nykyinen eduskunta käsittelisi lakiehdotuksen valmiiksi jo ennen eduskuntavaaleja, vaikka on ilmeistä, että ainakin Turkin ratifiointi on odotettavissa aikaisintaan vasta ensi kesänä. Ratifiointien jälkeen laki saatettaisiin voimaan asetuksella tai jopa valtioneuvoston päätöksellä.

Eilisessä A-studion haastattelussa eduskunnan puhemies Matti Vanhanen asettui vastustamaan näitä suunnitelmia. Suomessa ei voida säätää lakeja pöytälaatikkoon, hän sanoi.

Vanhasen mukaan nykyisen eduskunnan valiokunnat voisivat

laatia omat mietintönsä lähes valmiiksi. Vasta ratifiointien jälkeen ulkoasiainvaliokunnan mietintö viimeisteltäisiin ja lakiehdotus saatettaisiin eduskunnan täysistunnon päätettäväksi.

Tämäkin menettely on kyseenalainen. Kuten omassa lausunnossani totesin, lakiehdotus pitäisi käsitellä alusta loppuun vasta ratifiointien jälkeen. Tarvittaisiin 2/3 määräenemmistö ja neuvoa-antava kansanäänestys.

Vähintä on, että toimitaan Vanhasen esittämällä tavalla. Toivottavasti eduskunta puhemiehensä kantaa tukee.

* * *

Miksi hallitus pyrkii hyvin arveluttavalla tavalla kiirehtimään Suomen Nato-jäsenyyttä?

Ilmeisesti jäsenyyden ajajat pelkäävät, että pyrkimykset Ukrainan sodan lopettamiseksi saattaisivat asettaa esteitä sen toteutumiselle.

Suomen poliittinen johto on ilmoittanut uskovansa, että Ukrainana voittaa sodan ja luvannut tukea sitä loppuun saakka. Se on kuitenkin tietoinen muualla käytävästä keskustelusta.

Muiden muassa Yhdysvaltain asevoimien komentaja, kenraali Mark Milley on äskettäin sanonut, että jo lähikuukausina voisi syntyä edellytykset rauhanneuvotteluille.

Milley arvioi 9.11. pitämässään puheessa että Ukraina ja Venäjä olivat kumpikin menettäneet sodassa kaatuneina ja haavoittuneina noin 100 000 sotilasta.

Kenraali Milleyn puheesta kertoi Uutissuomalainen 10.11. lähteinään CNN ja Sky News.

Milleyn esittämät luvut poikkeavat kovasti niistä tiedoista, joita Suomen tiedotusvälineet ovat kansalle välittäneet. Venäjän menetyksiä on paisuteltu ja Ukrainan tappioita vähätelty.

Kun tappiolukuja vertaillaan, on otettava huomioon, että tois-
taiseksi Ukrainan joukot ovat käyneet lähinnä puolustustaistelua.

Tähän nähden Ukrainan menetykset ovat suhteettoman suu-

ret. Yleensä arvioidaan, että hyökkääjän tappiot ovat kolme kertaa suuremmat kuin puolustajan.

Venäjän joukot ovat vetäytyneet entistä parempiin puolustusasemiin. Ukrainan hyökkäykset aiheuttaisivat vastedes hyvin suuret tappiot.

Kenraali Milleyn mukaan sodan rauhanomaiselle, neuvotellulle lopulle voisi syntyä tilaisuus, mikäli etulinjat vakiintuvat talven aikana.

”On oltava molemminpuolinen ymmärrys, että sotilaallinen voitto ei välttämättä ole saavutettavissa, ja siksi on käännettävä muihin keinoihin.”

Talveksi rintamalinja näyttää olevan vakiintumassa, ja tilaisuus Mark Milley'n ennakoimille neuvotteluille saattaa siten olla avautumassa.

* * *

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydellä on ollut osansa Ukrainan kriisin puhkeamisessa ja sen kärjistymisessä. Siksi jotkut ehkä pelkäävät, että saattaisimme joutua osapuoliksi myös rauhanratkaisua rakennettaessa.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys oli yksi niistä pelotteista, joilla Yhdysvallat liittolaisineen pyrki estämään näköpiirissä olleen Venäjän mahdollisen hyökkäyksen Ukrainaan. Tästä kertoi Washington Post 26.5. julkaisemassaan artikkelissa.

Prosessi Suomen ja myöhemmin myös Ruotsin liittymiseksi Natoon käynnistyi viime vuoden joulukuussa.

Pelotteet eivät toimineet, Venäjä käynnisti hyökkäyksensä.

Oli paha virhe, että Suomi päätti sodan syttyä ja sen edelleen jatkuessa hakea Nato- jäsenyyttä ja vetää mukanaan myös Ruotsin.

Sekä maamme poliittinen että sotilaallinen johto kuitenkin korostivat, ettei Suomeen kohdistunut silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa mitään sotilaallista uhkaa.

Kun Suomi ja Ruotsi sodan riehuessa päättivät hakea Naton

jäsenyyttä, Venäjä koki turvallisuutensa entistä pahemmin uhatuksi.

Nämä ratkaisut antoivat presidentti Vladimir Putille perusteen keskittää entistä enemmän valtaa omiin käsiinsä ja koventaa otteita Ukrainaa vastaan käytävässä sodassa. Tätä käytettiin yhtenä perusteena muun muassa osittaisen liikekannallepanon toteuttamiseksi.

* * *

Nyt jotkut näyttävät pelkäävän, että Suomi ja Ruotsi saattavat joutua osaksi Ukrainan rauhanratkaisua.

Ukrainalle on ehdotettu Nato-jäsenyyden sijaan Yhdysvaltain antamaa kahdenvälistä turvatakuuta.

Jotkut pelkäävät, että osana rauhanratkaisua Suomelle ja Ruotsille saatettaisiin tarjota samankaltaista turvallisuuspoliittista ratkaisua. Sellaisestahan keskusteltiin Nato-jäsenyyden vaihtoehtona viime keväänä myös Suomen ja Ruotsin osalta.

Jos kahdenväliset turvatakuut toteutuisivat, mikään näistä maista ei tulisi ainakaan tässä vaiheessa sotilasliitto Naton jäseneksi. Ne voisivat edelleen säilyttää mahdollisuuden hakea jäsenyyttä myöhemmin.

Suomen, Ruotsin ja Ukrainan sotilaallinen liittoutumattomuus tyydyttäisi niitä Venäjän turvallisuustarpeita, joiden vuoksi se on ollut valmis käyttämään jopa äärimmäistä sotilaallista voimaa.

Nämä ratkaisut voisivat olla osa niistä ”turvatakuista”, joista Ranskan presidentti Emmanuel Macron äskettäin puhui.

Ukraina turvaisi itsenäisyytensä ja vapautensa. Se saisi turvallisuudelleen vahvat kansainväliset takuut.

Suomi ja Ruotsi säilyttäisivät itsenäisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa ja asemansa sotilaallisesti liittoutumattomina maina.

Meidän maillemme tämä olisi paljon edullisempi ratkaisu kuin jäsenyys sotilasliitto Natossa. Turvatakuut ilman Nato-jäsenyyteen liittyviä raskaita velvoitteita.

Takuujärjestelyjen lisäksi olisi saatava aikaan ratkaisu, joka turvaisi itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan alueella asuvan venäjänkielisen vähemmistön oikeudet ja venäjän aseman vähemmistökielenä koko Ukrainan alueella.

Tälle pohjalle voisi ehkä rakentua uusi eurooppalainen turvalisuusjärjestys, joka voitaisiin vahvistaa ETY-järjestön 50-vuotisjuhlakokouksessa Suomessa vuonna 2025.

Sotatoimet Ukrainassa pitäisi saada nopeasti päättymään. Olisi saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut poliittisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Suomella on tästä erityinen vastuu.

7.12.2022 Suomi ja Ruotsi osaksi Ukrainan rauhanratkaisua?

Vietimme eilisen itsenäisyyspäivän iltana Vuokon kanssa lauantai-aikaa kotiloissa.

Vuodesta 1970 lähtien olemme aina saaneet kutsun linnan juhliin. Tällä kertaa kutsua ei kuulunut.

Aina emme ole voineet osallistua.

Vuonna 1995 protestoin sitä vastaan, että eduskunta oli päättänyt Suomen liittymisestä Euroopan unioniin. Olimme päättäneet luopua olennaisesta osasta itsenäisyyttämme.

Vasta nyt monet alkavat ymmärtää, mitä tuo päätös merkitsi. Jäsenyydestä päätettäessä olimme jo saavuttaneet sen tärkeimmän edun, kun olimme päässeet Euroopan talousalueen (ETA) jäsenenä EU:n sisämarkkinoille.

Jäsenyys alkoi vuoden 1995 alussa. Olin tullut eduskunnan päätöksellä valituksi Euroopan parlamenttiin. Vietin itsenäisyyspäivää parlamentin kokousten vuoksi Brysselissä ja poltin itsenäisyyden kynttilää siellä.

* * *

Vuonna 2018 emme voineet Vuokon sairauden vuoksi osallistua.

Vuonna 2019 johdin Suomen leijonan ritarikunnan komentajien joukkoa. Toisena kättelyvuorossa oli Pertti Salolainen.

Tänä vuonna Perttikään ei ollut paikalla. Liekö saanut kutsun? Komentajia johti Erkki Liikanen.

Mariankadun puolelta viimeisenä tuli sisään tummassa puvussa Erkki Tuomioja, Suomen pitkäaikaisin ulkoministeri.

Mauno Koiviston presidenttikautteen saakka entiset ulkoministerit tulivat sisään Esplanadin puolelta.

Koivisto muutti käytäntöä. Väitetään, että hän halusi siirtää minut Mariankadun puolelle. Tuohon aikaan olin Koiviston suoranaisen ajolahdin kohteena, kuten hänen äskettäin avautuneet arkistonsa ovat osoittaneet.

Suomen leijonan komentajana olen kuitenkin tullut edelleen sisään pääovesta.

Erkki Tuomioja olisi jo kauan sitten saanut Suomen leijonan suurristin, mutta periaatesyistä hän ei ole ottanut kunniamerkejä vastaan.

* * *

Itsenäisyyspäivän aattona valtioneuvosto kiirehti jättämään eduskunnalle ehdotuksen laiksi, jolla eduskunta hyväksyisi Suomen liittymisen sotilasliitto Natoon.

Itsenäisyyspäivän aamuna kirjoitin blogin, jossa kiittelin Matti Vanhasta siitä, että hän oli eduskunnan puhemiehenä torjunut ajatukset, että nykyinen eduskunta voisi ennen jäsenmaiden ratifiointeja hyväksyä ”pöytälaatikkoon” lain Suomen liittymisestä Natoon.

Vanhasen mukaan nykyisen eduskunnan valiokunnat voisivat kyllä laatia omat mietintönsä lähes valmiiksi. Ulkoasiainvaliokunnan mietintö kuitenkin viimeisteltäisiin ja lakiehdotus saatettaisiin eduskunnan täysistunnon päätettäväksi vasta ratifiointien jälkeen

Pidin tätäkin menettelyä kyseenalaisena. Kuten olin omassa lausunnossani todennut, lakiehdotus pitäisi käsitellä alusta loppuun vasta ratifointien jälkeen. Tarvittaisiin 2/3 määräenemmistö ja neuvoa-antava kansanäänestys.

Kirjoitin: ”Vähintä on, että toimitaan Vanhasen esittämällä tavalla. Toivottavasti eduskunta puhemiehensä kantaa tukee.”

* * *

Kirjoitin myös Yhdysvaltain asevoimien komentajan Mark Milley'n äskettäisestä puheesta, jossa hän oli arvioinut, että Ukrainan sotaan voitaisiin ehkä saada aikaan rauhanomainen ratkaisu jopa lähikuukausina.

Arvelin, että jotkut kiirehtivät lyömään lukkoon Suomen Nato-jäsenyyden sen vuoksi, että he pelkäävät Suomen ja Ruotsin joutuvan osaksi Ukrainan rauhanratkaisua.

Tämä pelko on aiheellinen sen vuoksi, että Suomen ja Ruotsin pyrkimys Nato-jäsenyyteen on kytkeytynyt osaksi sodan syttymistä ja sen eskaloitumista.

Ukrainalle on ehdotettu Nato-jäsenyyden sijaan Yhdysvaltain antamaa kahdenvälistä turvatakuuta.

Jotkut pelkäävät, että osana rauhanratkaisua Suomelle ja Ruotsille saatettaisiin tarjota samankaltaista ratkaisua. Sellaisestahan keskusteltiin Nato-jäsenyyden vaihtoehtona viime keväänä myös Suomen ja Ruotsin osalta.

Jos kahdenväliset turvatakuut toteutuisivat, mikään näistä maista ei tulisi ainakaan tässä vaiheessa sotilasliitto Naton jäseneksi. Ne voisivat edelleen säilyttää mahdollisuuden hakea jäsenyyttä myöhemmin.

* * *

Suomen, Ruotsin ja Ukrainan sotilaallinen liittoutumattomuus tyydyttäisi niitä Venäjän turvallisuustarpeita, joiden vuoksi se on ollut valmis käyttämään jopa äärimmäistä sotilaallista voimaa.

Nämä ratkaisut voisivat olla osa niistä ”turvatakuista”, joista Ranskan presidentti Emmanuel Macron äskettäin puhui.

Ukraina turvaisi itsenäisyytensä ja vapautensa. Se saisi turvallisuudelleen vahvat kansainväliset takuut.

Suomi ja Ruotsi säilyttäisivät itsenäisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa ja asemansa sotilaallisesti liittoutumattomina maina.

Meidän maillemme tämä olisi paljon edullisempi ratkaisu kuin jäsenyys sotilasliitto Natossa. Turvatakuut ilman Nato-jäsenyyteen liittyviä raskaita velvoitteita.

Kirjoitin, että tälle pohjalle voisi ehkä rakentua uusi eurooppalainen turvallisuusjärjestys, joka voitaisiin vahvistaa ETY-järjestön 50-vuotisjuhlakokouksessa Suomessa vuonna 2025.

”Sotatoimet Ukrainassa pitäisi saada nopeasti päättymään. Olisi saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut poliittisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Suomella on tästä erityinen vastuu.”

Lähetin kirjoituksen tiedoksi tasavallan presidentti Sauli Niinistölle ja toivotin hänelle hyvää itsenäisyyspäivää. Vastausta en odottanut.

31.12.2022 Ukrainan järjetön sota on saatava loppumaan

Katolisen kirkon ylin hengellinen johtaja paavi Franciscus toivoi perinteisessä joulupäivän puheessaan järjettömän sodan lopettamista Ukrainassa.

”Valaiskoon luoja heidän mielensä, jotka pystyvät hiljentämään aseiden jylinän ja lopettamaan tämän järjettömän sodan”, sanoi paavi Franciscus.

Viime vuoden joulupuheessaan paavi kehotti välttämään Ukrainassa kytevän konfliktin kärjistymistä. Sodan sytyttyä hän pääsisäispuheessaan toivoi rauhaa Ukrainaan.

Paavin vetoamukset rauhan puolesta ovat kohdistuneet tietysti

ensi sijassa sodan varsinaisiin osapuoliin, mutta muillakin mail-
la on mahdollisuus ja velvollisuus toimia sodan lopettamiseksi.
Suomellakin.

* * *

Ukrainan sodan syttymiseen ja sen jatkumiseen on olennaisella tavalla vaikuttanut se, että Venäjää on länsimaissa ja myös Suomessa arvioitu pahasti väärin.

Suomen kansan keskuudessa elää sanonta ”ryssä on ryssä vaikka voissa paistaisi”. Se kuvastaa kokemukseen perustuvaa kansan uskomusta, että Venäjä ja venäläiset ovat muuttumattomia.

Tämä käsitys kävi ilmi myös Juho Kusti Paasikiven ajattelusta, kielenkäytöstä ja toiminnasta. Neuvostoliittoakin hän kutsui yleensä Venäjäksi.

Kun Neuvostoliitto 1990-luvun alussa oli hajonnut, minun muutamaa vuotta aikaisemmin ilmestynyttä väitöskirjaani pilkattiin siitä, että olin ”ennustanut” sen olevan ikuinen.

Tätä en ollut ennustanut, mutta olin pitänyt Suomen geopoliittisen aseman pysyvyyttä lähtökohtana, kun ennustin Suomen ulkopoliitiikan tulevaisuutta.

Kun toiveet Venäjän länsimaistumisesta olivat osoittautuneet epärealistisiksi ja kun maan kehitys oli kääntynyt taas autoritaarisen suuntaan, monet pyysivät pilkkapuheitaan anteeksi.

* * *

Länsimaiden viime vuosien Venäjä-politiikka on perustunut epärealistisiin käsityksiin sen käyttäytymisestä. Tämä koskee sekä sodan syttymistä että sen luonnetta.

Yhdysvaltain presidentiksi noustuaan Joe Biden on jatkanut sitä Venäjä-politiikan linjaa, jota hän oli toteuttanut Barack Obaman varapresidenttiä.

Tässä Bidenin Venäjä-strategiassa ovat yhdistyneet yhtäältä ymmärtämättömyys Venäjän turvallisuuspoliittisia huolia koh-

taan ja toisaalta uhka pakotteista, jotka maa kohtaisi, jos se ryhtyisi toteuttamaan tavoitteitaan voimakeinoin.

Suomellekin tuli oma osansa tässä strategiassa. Yhtenä Yhdysvaltain esittämänä pelotteena oli, että Suomi ja Ruotsi liittyisivät sotilasliitto Natoon, jos Venäjä hyökkäisi Ukraina.

Washington Postin 26.5.2022 julkaiseman artikkelin mukaan presidentti Biden ”vokotteli” Suomea hakemaan Naton jäsenyyttä, kun hän soitti presidentti Sauli Niinistölle 13. joulukuuta 2021. Ilmeisesti asiaa oli valmisteltu ennakkoon.

Pelotteet eivät toimineet. Venäjä käynnisti hyökkäyksensä 24.2.2022.

Sodan sytyttyäkään pakotteet eivät ole tehonneet. Sotatoimet ovat vaarallisella tavalla kiihtyneet.

Venäjälle määrätyistä pakotteista ja sen asettamista vastapakotteista ovat länsimaat itse kärsineet sitä enemmän. Suuria menetyksiä ovat kokeneet ja kokevat myös monet sellaiset maat ja kansat, jotka eivät ole olleet sotaan millään tavoin osallisia.

* * *

Länsimaissa elätellään sotapropagandan avulla toiveita, että Ukrainaa saattaisi voittaa sodan.

Uskotellaan, että Ukraina kykenisi häätämään Venäjän joukot kaikilta alueiltaan, Krimin niemimaa mukaan lukien. Tällä puolestaan pyritään ylläpitämään yleisen mielipiteet tukea Ukrainalle annettavan tuen jatkamiseksi ja tehostamiseksi.

Venäjän kärsimiä tappioita paisutellaan ja Ukrainan menetyksiä vähätellään.

Suomessa arvioita Ukrainan sodasta värittää maamme hakeumus liittyä sotilasliitto Naton jäseneksi.

Presidenttien Biden ja Niinistö viime vuodenvaiheessa käymät keskustelut kytkivät Suomen osaksi sitä pelotetta, jolla länsimaat Yhdysvaltain johdolla painostivat Venäjää.

Kun Venäjä hyökkäsi Ukraina, pakotteet ja pelotteet laukesivat. Suomen Nato-jäsenyyttä ryhdyttiin presidentti Sauli Niinis-

tön johdolla toteuttamaan.

Jäsenyyttä edistääkseen Suomi asettui etulinjaan sekä Venäjän vastaisessa pakotepolitiikassa että Ukrainan sotaponnistusten tukemisessa.

Kovinta linjaa ovat edustaneet myös maamme valtiollisen johdon lausunnot.

* * *

Jopa Yhdysvalloista kuullaan realistisempia ja maltillisempia arvioita.

Julkisuuteenkin tihkuu tietoa myös osapuolten todellisista tappioluvuista.

Yhdysvaltain asevoimien komentaja, kenraali Mark Milley arvioi 9.11. pitämässään puheessa että Ukraina ja Venäjä olivat kumpikin menettäneet sodassa kaatuneina ja haavoittuneina noin 100 000 sotilasta.

Kun tappiolukuja vertaillaan, on otettava huomioon, että tois-
taiseksi Ukrainan joukot ovat käyneet lähinnä puolustustaistelua.

Tähän nähden Ukrainan luvut ovat suhteettoman suuret. Yleensä arvioidaan, että hyökkääjän tappiot ovat ainakin kolme kertaa suuremmat kuin puolustajan menetykset.

Äskettäin julkisuuteen vuoti videoklippi, jossa Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen arvioi Ukrainan menettäneen yli 100 000 sotilastaan pelkästään kaatuneina. Haavoittuneiden määrä olisi moninkertainen.

Kenraali Milleyn mukaan sodan rauhanomaiselle, neuvotellulle lopulle voisi olla tilaisuus, mikäli etulinjat vakiintuvat talven aikana.

”On oltava molemminpuolinen ymmärrys, että sotilaallinen voitto ei välttämättä ole saavutettavissa, ja siksi on käännytävä muihin keinoihin.”

On kaikki syy yhtyä paavi Franciscuksen vetoomukseen, että näihin mahdollisuuksiin Ukrainan järjettömän sodan lopettamiseksi tartutaan.

OVATKO ILMARI KÄIHKÖ JA PAAVO VÄYRYNEN "PUTINISTEJA"?

Tammikuun puolivälissä 2023 eduskunnan perustuslakivaliokunta hyväksyi hallituksen esittämät Nato-lait sellaisinaan.

Kommentoin tuoreeltaan. Kirjoitin äskettäin julkistetusta mielipidetutkimuksesta, joka osoitti, ettei kansan enemmistö hyväksynyt tiedossa olleita Nato-jäsenyyden ehtoja.

Arvelin, että Nato-maissa saatetaan epäillä Suomen sitoutumista jäsenyyteen, kun siitä oli tarkoitus päättää eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä. Samalla enemmistöllä Natosta olisi mahdollista myös erota.

Tammikuussa syntyi keskustelua tutkijoiden ja median vastuusta.

Sen käynnisti sotatieteiden dosentti Ilmari Käihkö julkaisema kolumni ”Jos totuus on sodan ensimmäinen uhri – tutkijan sananvapaus tuntuu olevan seuraava”.

Käihkö kirjoitti, että hänen mieltään on askarruttanut sodan, asiantuntijuuden ja tutkimuksen suhde:

Hän ihmetteli, että jotkut sosiaalisen median kommentaattorit leimasivat hänet ja hänen kollegansa putinisteiksi, koska he olivat puolen vuoden sotimisen jälkeen todenneet, että ”lännen on joko tuettava Ukrainaa aikaisempaa huomattavasti enemmän, tai Ukrainan on lopulta taivuttava kompromissiin perustuvaan rauhaan”.

Käihkö kertoo kuulleensa muutamalta muulta sotaa julkisuudessa kommentoineelta, ettei Ukrainalle ongelmallisista asioista saisi puhua, koska tämä pelaa Putinin pussiin. ”Näiden kommentaattorien näkemys tuntuu siis olevan, että myös asiantuntijuus on alisteista puolustussotaa käyvälle Ukrainalle.”

Ilmari Kähkösen osakseen saama kohtelu on ollut hyvin lievää siihen nähden, mitä olen omalta osaltani saanut kokea.

Tutkija olen minäkin, valtiotieteen tohtori ja kansainvälisten suhteiden dosentti. Ukrainan sodasta olen kirjoittanut kaiken aikaa tiukasti tosiasioihin nojautuen. Esittämäni arviot olen pyrkinyt aina perustelemaan.

Kirjoituksissani on ollut selvä tendenssi. Ensin pyrin estämään sodan syttymisen. Sitten olen pyrkinyt estämään sen laajenemisen ja edistämään rauhan palauttamista Ukrainaan.

Julkisuudessa minut on siekailematta leimattu putinistiksi ja Kremlin agentiksi. Kukaan ei ole edes yrittänyt osoittaa, että kirjoituksissani olisi ollut asiavirheitä tai että olisin esittänyt perusteettomia väitteitä tai arvioita.

Olen joutunut myös poliittisen ajolahdin kohteeksi. Minulta yritettiin jopa evätä oikeus olla ehdokkaana kansanedustajan vaaleissa.

Tähän kampanjointiin on yhtynyt myös media.

Muistutin mieliin Helsingin Sanomien 27.9. julkaiseman pääkirjoituksen ”Värynen toistelee Kremlin propagandaa”.

Lehti vastusti ehdokkuuttani edessä olleissa eduskuntavaaleissa.

Kirjoitin, että Helsingin Sanomien pääkirjoitusta oli mahdollista ymmärtää. Omien periaatteittensa mukaan lehden olisi tulut ja tulisi edistää sananvapautta ja puolueetonta tiedonvälitystä.

Korostin, että tiedotusvälineiden tulisi kantaa vastuuta omasta toiminnastaan.

Aivan kuten tutkijoiden, mediankin pitäisi luoda totuudenmukainen kuva sotatapahtumista ja tarjolla olevista tulevaisuuden vaihtoehtoista.

Tammikuun lopulla jatkoin kirjoitteluani Ukrainan sodasta.

Ihmettelin, että Suomessa lietsottiin pitkää sotaa, kun Yhdysvalloissa etsittiin tietä rauhaan

Kirjoituksen virikkeenä oli äskettäin julkisuuteen tullut amerikkalaisen Rand Corporationin tuottama artikkeli, jossa käsitellään erilaisia vaihtoehtoja, joilla Ukrainan sodan pitkittyminen voitaisiin välttää.

Artikkelin lähtökohtana oli arvio, ettei kumpikaan osapuoli kykene sotaa voittamaan, ja sen pitkittyminen aiheuttaa suurta vahinkoa kaikille osapuolille.

Suomessa keskustelu sodasta on kokonaan toisenlaista. Rauhan mahdollisuudesta ja sen edistämisestä ei saisi puhua eikä kirjoittaa.

Maamme valtiollisen johdon kielenkäyttö on kovempaa kuin demokraattiseen kulttuuripiiriin pitkään kuuluneissa länsimaissa. Vastaavaa saamme kuulla ja lukea lähinnä Baltian maista ja Puolasta.

Erityisen kovaa oli Suomen valtiollisten johtajien, pääministerin ja tasavallan presidentin, kielenkäyttö heidän uudenvuoden tervehdyksissään ja puheissaan.

14.1.2023 Vaaransiko perustuslakivaliokunta Suomen Nato-jäsenyyden?

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyden ratifioinnin viivästyminen Unkarissa ja Turkissa on saanut aikaan melkoista hermostuneisuutta jäsenyyshanketta ajaneiden keskuudessa.

Ensimmäinen suoranainen paniikkireaktio oli hallituksen suunnitelma, että nykyinen eduskunta voisi säätää lain Suomen Nato-jäsenyyden vahvistamisesta, vaikka kaikki jäsenmaat eivät olisi sopimusta vielä ratifioineet.

Kirjoitin tästä 6.12. julkaisemani blogikirjoituksen, jossa kiitelin eduskunnan puhemies Matti Vanhasta siitä, että hän oli nämä suunnitelmat tyrmännyt. Sitten eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho on yhtynyt Vanhantaan.

Kiirehtimisen syynä näyttää olleen pyrkimys estää Nato-jäsenyyden nousemisen esille kevään eduskuntavaalien yhteydessä.

Hallitus esitti myös, että Suomen Nato-jäsenyys voitaisiin lyödä lukkoon eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä.

Edellä mainitussa blogissani kirjoitin, että sopimuksen hyväksymiseen tarvittaisiin mielestäni 2/3 määräenemmistö ja neuvoa-antava kansanäänestys.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta kuitenkin päätti, että yksinkertainen enemmistö riittää. Tämä oli huonosti harkittu ratkaisu, ja se saattaa osaltaan jopa vaarantaa jäsenyyden toteutumisen.

* * *

Jo hyvissä ajoin ennen Nato-hakemuksen jättämistä varoitin, että siitä saattaisi tulla ”kelvoton yritys”.

Ensimmäisen kerran käytin tätä sanontaa 27.3. kirjoittamassani blogissa ”Nato-jäsenyyden hakemiseen liittyisi suuria riskejä”:

”Suurin riski olisi tietysti se, että hakemusta ei hyväksyttäisi. Kelvoton yritys saattaisi pahasti heikentää Suomen asemaa sekä yleisesti että erityisesti suhteessa Venäjään.”

Pian tämän jälkeen myös tasavallan presidentti Sauli Niinistö totesi julkisuudessa, että ”kelvoton yritys” olisi pahin mahdollinen vaihtoehto – että hakisimme jäsenyyttä, mutta se ei toteutuisi.

Juuri ennen päätöksentekoa 13.5. julkisuuteen tuli tieto, että Turkki vastustaa Suomen ja Ruotsin jäsenyyttä.

Seuraavana päivänä julkaisemassani blogissa varoitin, että on olemassa todellinen riski siihen, että Suomen ja Ruotsin hakemus johtaisi ”kelvottomaan yritykseen”. Muitakin kompastuskiviä Nato-tielle voisi ilmaantua.

Kirjoitin: ”Vielä on mahdollisuus perääntyä. Kasvojen menettämiseltä voisi välttyä lykkäämällä hakemuksen jättämistä.”

* * *

Hakemuksen jättämisen jälkeen 20.5. kirjoittamassani blogissa ”Kelvoton yritys?” kirjoitin edellisen päivän uutisten viittaavan siihen, että tuo pahin vaihtoehto saattaa toteutua.

Muistutin siitä, että Turkissa pidetään kesällä 2023 presidentinvaalit ja parlamenttivaalit. Arvioin Turkin ratifioinnin saattavan viivästyä niiden yli.

Jo toukokuun 14. julkaisemassani blogissa olin huomauttanut, ettei keskustelussa ollut otettu huomioon Ukrainassa käytävän sodan vaikutuksia Turkin päätöksentekoon.

Vaille huomiota oli jäänyt myös se tosiasia, että Turkki on hyvin riippuvainen Venäjästä.

Jos Suomen jäsenyys viivästyy pitkään, kasvaa riski, että päädytään ”kelvottomaan yritykseen”. Oli muistettava, että Ukrainassa käydään täysimittaista sotaa, jolla on arvaamattomia ja syvälle käyviä vaikutuksia sekä valtioiden välisiin suhteisiin että eri maiden sisäiseen kehitykseen.

Kirjoitin: ”Joka tapauksessa tasavallan presidentin ja valtioneuvoston on tehtävä kaikki mahdollinen, että yrityksestä ei tulisi kelvoton.”

* * *

Turkin vastustus ei tullut yllätyksenä, mutta sen voimakkuus ja vakavuus näyttää tulleen.

Turkin vaatimukset ovat liittyneet kahdenvälisiin suhteisiin. Suomi ja Ruotsi ovat jo tehneet kipeitä myönnytyksiä, jotka ovat liittyneet ihmisoikeuksiin ja aseventtiin. Tämä ei näytä riittävän.

Tosiasiassa Turkin käyttäytyminen liittyy myös ja ensi sijassa sen omiin strategiaan etuihin ja suurvaltasuhteisiin. Niihin emme voi vaikuttaa.

Alkaa näyttää mahdolliselta, että Turkin ratifiointi siirtyy myös Suomen presidentinvaalien yli.

Yllättävää ei olisi, jos Turkki nostaisi omien kansallisten vaatimustensa rinnalla yleisemminkin esille Suomen ja Ruotsin sitoutuneisuuden Nato-jäsenyyden velvoitteisiin.

Tämä keskustelu saattaisi saada vastakaikua myös muissa Naton jäsenmaissa. Kaikissa niissä seurataan tarkkaan sitä, kuinka jäsen ehdokkaat aikovat velvoitteensa täyttää.

Jäsenehdokkaan sitoutuneisuus oli Naton sääntöjen mukaan selvitettävä jo hakemuksen jättämisen ja sen käsittelyn yhteydessä.

Suomella on tässä heikko kohta. Vielä vuosi sitten 27.1.2022 tasavallan presidentti Sauli Niinistö otti MTV:n haastattelussa sen vahvan kannan, että jäsenyyden hakemisesta olisi päätettävä kansanäänestyksellä. Sen vaihtoehtona hän piti laajoja julkisesti valvottuja mielipidetutkimuksia.

Pari kuukautta myöhemmin 30.3. Svenska Ylelle antamassaan haastattelussa Niinistö katsoi, että siihen mennessä tehdyt mielipidetutkimukset riittivät. Kuten uudessa kirjassani kerron, ne olivat hyvin epämääräisiä internetpaneelissa tehtyjä kyselyjä.

* * *

Kansanäänestystä ei järjestetty, eikä edes kunnollisia mielipidetutkimuksia tehty.

MTV:n äskettäin julkaisemissa mielipidemittauksissa kävi ilmi, että yli puolet kansasta ei hyväksy edes sitä, että Suomeen tulisi Naton tukikohta tai että osallistuisimme tähänastista enemmän Naton kriisinhallintaan.

Kuinka suomalaiset suhtautuisivat siihen, että meidän olisi muodostettava maajoukkoihin vahva palkka-armeijan yksikkö käytettäväksi tarvittaessa Viron ja muiden Baltian maiden puolustamiseen? Hyväksyisikö kansan enemmistö sen, että Suomen F-35 -hävittäjiin tulisi ydinaseita osana Venäjää vastaan suunnattua pelotetta?

Näistä ja muista jäsenyyteen liittyvistä velvoitteista kansalle ei ole kerrottu. On puhuttu vain ”turvatakuista”, joiden merkitystä on ylikorostettu. Jo ennen jäsenyyden hakemista korostettiin, ettei Suomeen kohdistunut silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa mitään sotilaallista uhkaa.

Ei olisi ihme, jos Naton jäsenmaat alkaisivat kysellä, kuinka Suomi aikoo jäsenyyteen liittyvistä velvoitteistaan vastata.

Tähän liittyy perustuslakivaliokunnan tulkinta jäsenyyssopimuksen käsittelyjärjestyksestä.

Mihin Suomi katsoo sitoutuvansa, kun jäsenyys voidaan näin kevyttä menettelytapaa käyttäen ratkaista? Missä oloissa Suomi voisi eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä noin vain erota Natosta?

Näitäkin asioita olisi valiokunnan ollut syytä pohtia.

22.1.2023 Tutkijoiden ja median valta ja vastuu

Sotatieteiden dosentti Ilmari Käihkö julkaisi äskettäin Ylen uutisten Mielipide-osiossa kolumnin ”Jos totuus on sodan ensimmäinen uhri – tutkijan sananvapaus tuntuu olevan seuraava”.

Käihkö kirjoitti, että hänen mieltään on askarruttanut sodan, asiantuntijuuden ja tutkimuksen suhde:

”Sotatieteilijänä pohdinta ei ole tietysti minulle täysin uutta tai yllättävää. Sota on politiikkaa, jonka logiikkaan kuuluu nähdä todellisuus mustavalkoisena.

Mutta tutkijana en ole tottunut poliittiseen rooliin. Silti Venäjän hyökättyä Ukrainaan olen saanut valtavasti mediahuomiota, joka on antanut minulle ennennäkemätöntä valtaa. Siitä seuraa väistämättä myös vastuuta.”

Käihkö ihmettelee, että jotkut sosiaalisen median kommentaattorit leimasivat hänet ja hänen kollegansa putinisteiksi, koska he olivat puolen vuoden sotimisen jälkeen todenneet, että ”lännen on joko tuettava Ukrainaa aikaisempaa huomattavasti enemmän, tai Ukrainan on lopulta taivuttava kompromissiin perustuvaan rauhaan”.

Käihkö kertoo kuulleen muutamalta muulta sotaa julkisuudessa kommentoineelta, ettei Ukrainalle ongelmallisista asioista saisi puhua, koska tämä pelaa Putinin pussiin. ”Näiden kommentaattorien näkemys tuntuu siis olevan, että myös asiantuntijuus on alisteista puolustusotaa käyvälle Ukrainalle.”

* * *

Ilmari Kähkösen osakseen saama kohtelu on ollut hyvin lievää siihen nähden, mitä olen omalta osaltani saanut kokea.

Tutkija olen minäkin, valtiotieteen tohtori ja kansainvälisten suhteiden dosentti. Ukrainan sodasta olen kirjoittanut kaiken aikaa tiukasti tosiasioihin nojautuen. Esittämäni arviot olen pyrkinyt aina perustelemaan.

Kirjoituksissani on ollut selvä tendenssi. Pyrin estämään sodan syttymisen. Olen pyrkinyt estämään sen laajenemisen. Olen pyrkinyt edistämään rauhan palauttamista Ukrainaan.

Julkisuudessa minut on siekailematta leimattu putinistiksi ja Kremlin agentiksi. Kukaan ei ole edes yrittänyt osoittaa, että kirjoituksissani olisi ollut asiavirheitä tai että olisin esittänyt perusteettomia väitteitä tai arvioita.

Olen joutunut myös poliittisen ajolahdin kohteeksi. Minulta yritettiin jopa evätä oikeus olla ehdokkaana kansanedustajan vaaleissa.

Tähän kampanjointiin on yhtynyt myös media.

Suomen johtava sanomalehti Helsingin Sanomat julkaisi 27.9. pääkirjoituksen otsakkeella ”Värynen toistelee Kremlin propagandaa”.

Ingressin mukaan ”Keskustan entinen puheenjohtaja Paavo Värynen toistelee blogiteksteissään Venäjän propagandaväitteitä Ukrainan sodasta. Keskusta ei voi ohittaa Värysen puheita olankohautuksella.”

Digilehden kuvatekstin mukaan ”Paavo Värynen on ongelma, jonka ohi keskustan puheenjohtaja Annika Saarikko ei voi yrittää katsoa.”

Helsingin Sanomat kertoi, että minua on esitetty kansanedustajaehdokkaaksi ja jatkoi: ”Puolueen edustajilla tulisi olla ainakin jossain määrin samansuuntaiset näkemykset keskeisistä yhteiskunnallisista kysymyksistä. Sitä edellyttää jo äänestäjien kuluttajansuojakin. Keskustan on syytä terästyä, jos se haluaa olla puolue eikä holhitupa.”

Helsingin Sanomien pääkirjoitusta on mahdotonta ymmärtää. Omien periaatteittensa mukaan lehden tulisi edistää sananvapa-

utta ja puolueetonta tiedonvälitystä.

* * *

Tiedotusvälineillä on mahtava poliittinen vaikutusvalta. Varsinkin kriisitalanteissa ne voivat muokata yleistä mielipidettä, joka puolestaan vaikuttaa poliitikkojen asenteisiin, mielipiteisiin ja toimintaan.

Vaalien lähestyessä tämä valta kasvaa, kun poliitikot pyrkivät entistä enemmän kosiskelemaan yleistä mielipidettä.

Tiedotusvälineiden tulisi kantaa vastuuta omasta toiminnastaan.

Aivan kuten tutkijoiden, mediankin pitäisi luoda totuudenmukainen kuva sotatapahtumista ja tarjolla olevista tulevaisuuden vaihtoehdoista.

Virikkeen Helsingin Sanomien pääkirjoitukselle näyttää antaneen syyskuun 23. päivänä julkaisemani blogi ”Sotapropagandaa ja sodan retoriikkaa”.

Kirjoitin, että Suomessa oli vallalla voimakkaampi Ukrainan sotaan liittyvä propaganda kuin muissa perinteissä länsimaissa.

Sodan retoriikkaan kuuluu, että ministerit ja johtavat virkamiehet muistavat puhua Venäjän hyökkäyssodasta. Sota henkii presidentti Vladimir Putiniin, ja usein viestiä terästetään epiteeteillä ”brutaali”, ”raakalaismainen” ja ”kansainvälisen oikeuden vastainen”.

Totesin, että tätä kaikkea Venäjän hyökkäys on.

Tällä retoriikalla toisaalta peitettiin muita tosiasioita, muiden muassa sodan syttyminen jo yhdeksän vuotta sitten.

Kirjoitin, että helmikuussa 2014 Kiovassa toteutettiin länsimaiden tukema laitton vallankaappaus, jossa valtaan nousseet uudet vallanpitäjät ryhtyivät vainoamaan maan itäosissa ja Krimin niemimaalla asunutta maan venäjänkielistä vähemmistöä. Ukrainaa alettiin viedä sotilasliitto Natoon. Seurauksena olivat sisällissota ja Krimin valtaus.

Suomessa käytössä oleva sodan retoriikka peitti alleen senkin,

että nyt on meneillään myös Yhdysvaltain käynnistämä ”uusi kylmä sota”.

Maailma pyritään jakamaan yhtäältä Yhdysvaltain johtamaan demokraattisten maiden rintamaan ja toisaalta Kiinan ja Venäjän johtamaan autoritaaristen valtioiden ryhmittymään. Ukraina on tämän kylmän sodan kuuma ydin.

Näitä dokumentoituja tosiasioita ei Helsingin Sanomien mielestä sopinut kertoa.

* * *

Vallalla olevan retoriikan alle on jäänyt myös se tosiasia, että Ukrainan sodan luonne on muuttumassa.

Suomessa ja myös muissa maissa Ukrainan sota rinnastettiin sen alkuvaiheessa Suomen talvisotaan. Putin rinnastettiin Staliniin.

Nykyiseen tilanteeseen tämä retoriikka sopii huonosti. Ukraina on vallannut takaisin osan menettämistään alueista.

Ukraina on ilmoittanut pyrkivänsä häätämään Venäjän joukot kaikilta sen valtaamilta alueilta.

Ukraina valmistelee hyökkäystä, joka rinnastuu Suomen jatkosotaan.

Jatkosodassa Suomi Saksan tuella valloitti korkojen kanssa ne alueet, jotka olimme talvisodassa menettäneet. Lopullisessa rauhassa menetykset kasvoivat, ja jouduimme käymään vielä raskaan Lapin sodan.

Vallatakseen takaisin Venäjän miehittämät alueet Ukraina tarvitsee taistelupanssarivaunuja, joita aikaisemmin kutsuttiin hyökkäysvaunuiksi.

Suomi on ilmoittanut tukevansa Ukrainaa loppuun saakka tässä sen ”jatkosodassa” – maksoi mitä maksoi.

Onkohan ajateltu, kuinka paljon sotilaita ja siviilejä sodan pitkittyessä kuolee ja haavoittuu?

Onkohan ajateltu, mitä tapahtuu takaisin valloitetuilla alueilla enemmistönä oleville venäjänkielisille ihmisille? Häädetään-

kö heidät Venäjälle? Vainotaanko heitä tai tapetaanko osa heistä kostoksi siitä, että he ovat toimineet yhteistyössä miehittäjien kanssa?

Ainoa järkevä tie on mahdollisimman pikainen tulitauko, aselepo ja neuvottelut rauhan palauttamiseksi. ”Ukrainan järjetön sota on saatava loppumaan”.

Tätä näkyy myös Yhdysvaltain puolustusvoimien komentaja Mark Milley Davosissa jälleen esittäneen.

25.1.2023 Vaihtoehto voisi olla Yhdysvaltain antama kahdenvälinen turvatakuu

Vanha neuvo poliitikoille on, että pitäisi tarkkaan ajatella mitä sanoo, ettei tulisi sanoneeksi mitä ajattelee.

Tämän olisi pitänyt olla ulkoministeri Pekka Haaviston mielessä, kun hän antoi Ylelle eilisaamuisen haastattelunsa.

Haaviston haastattelu tuo mieleeni Suomen itsenäisyyspäivänä 6.12. julkaisemani kirjoituksen.

Kiittelin eduskunnan puhemies Matti Vanhasta siitä, että hän oli torjunut hallituksen ehdotuksen Suomen Nato-jäsenyyden vahvistamisesta ennen kuin nykyiset jäsenmaat ovat sen ratifioineet ja jopa nykyisen eduskunnan toimikaudella.

Vanhasen kanta näyttää saaneen eduskunnan tuen.

Ihmettelin kirjoituksessani, miksi hallitus pyrkii hyvin arveluttavalla tavalla kiirehtimään Suomen Nato-jäsenyyttä.

Arvelin jäsenyyden ajajien pelkäävän, että pyrkimykset Ukrainan sodan lopettamiseksi saattaisivat asettaa esteitä jäsenyyden toteutumiselle.

Kirjoitin, että Suomen poliittinen johto on ilmoittanut uskovansa, että Ukraina voittaa sodan ja luvannut tukea sitä loppuun saakka. Se oli kuitenkin tietoinen muualla käytävästä keskustelusta.

Muiden muassa Yhdysvaltain asevoimien komentaja, kenraali Mark Milley oli marraskuun alussa sanonut, että jo lähikuukausi-

na voisi syntyä edellytykset rauhanneuvotteluille. Äskettäin Milley toisti Davosissa tämän arvionsa.

Olikohan myös Pekka Haaviston eilisen haastattelulausunnon taustalla pelko siitä, että Suomen Nato-jäsenyys voisi kariutua Turkin pyrkimykseen palauttaa rauha Ukrainaan?

* * *

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydellä on ollut osansa Ukrainan kriisin puhkeamisessa ja sen kärjistymisessä. Siksi jotkut ehkä pelkäävät, että saattaisimme joutua osapuoliksi myös rauhanratkaisua rakennettaessa.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys oli yksi niistä pelotteista, joilla Yhdysvallat liittolaisineen pyrki estämään näköpiirissä olleen Venäjän mahdollisen hyökkäyksen Ukrainaan. Tästä kertoi Washington Post 26.5. julkaisemassaan artikkelissa.

Prosessi Suomen ja myöhemmin myös Ruotsin liittymiseksi Natoon käynnistyi vuoden 2021 joulukuussa.

Pelotteet eivät toimineet, Venäjä käynnisti hyökkäyksensä.

Oli paha virhe, että Suomi päätti sodan sytyttyä ja sen edelleen jatkuessa hakea Nato-jäsenyyttä ja vetää mukanaan myös Ruotsin.

Sekä maamme poliittinen että sotilaallinen johto kuitenkin koostivat, ettei Suomeen kohdistunut silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa mitään sotilaallista uhkaa.

Kun Suomi ja Ruotsi sodan riehuessa päättivät hakea Naton jäsenyyttä, Venäjä koki turvallisuutensa entistä pahemmin uhaksi.

Nämä ratkaisut antoivat presidentti Vladimir Putille perusteen keskittää entistä enemmän valtaa omiin käsiinsä ja koventaa otteita Ukrainaa vastaan käytävässä sodassa. Tätä käytettiin yhtenä perusteena muun muassa osittaisen liikekannallepanon toteuttamiseksi.

* * *

Nyt jotkut näyttävät pelkäävän, että Suomi ja Ruotsi saattavat joutua osaksi Ukrainan rauhanratkaisua.

Ukrainalle on ehdotettu Nato-jäsenyyden sijaan Yhdysvaltain antamaa kahdenvälistä turvatakuuta.

Jotkut pelkäävät, että osana rauhanratkaisua Suomelle ja Ruotsille saatettaisiin tarjota samankaltaista turvallisuuspoliittista ratkaisua. Sellaisestahan keskusteltiin Nato-jäsenyyden vaihtoehtona viime keväänä myös Suomen ja Ruotsin osalta.

Jos kahdenväliset turvatakuut toteutuisivat, mikään näistä maista ei tulisi ainakaan tässä vaiheessa sotilasliitto Naton jäseneksi. Ne voisivat edelleen säilyttää mahdollisuuden hakea jäsenyyttä myöhemmin.

Suomen, Ruotsin ja Ukrainan sotilaallinen liittoutumattomuus tyydyttäisi niitä Venäjän turvallisuustarpeita, joiden vuoksi se on ollut valmis käyttämään jopa äärimmäistä sotilaallista voimaa.

Nämä ratkaisut voisivat olla osa niistä ”turvatakuista”, joista Ranskan presidentti Emmanuel Macron on puhunut.

Ukraina turvaisi itsenäisyytensä ja vapautensa. Se saisi turvallisuudelleen vahvat kansainväliset takuut.

Suomi ja Ruotsi säilyttäisivät itsenäisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa ja asemansa sotilaallisesti liittoutumattomina maina.

Meidän maillemme tämä olisi paljon edullisempi ratkaisu kuin jäsenyys sotilasliitto Natossa. Turvatakuut ilman Nato-jäsenyyteen liittyviä raskaita velvoitteita.

* * *

Venäjälle Yhdysvaltain kahdenväliset turvatakuut Suomelle, Ruotsille ja Ukrainalle olisivat helpommin hyväksyttävissä kuin näiden maiden Nato-jäsenyys.

Natossa on jäsenmaita, joilla on suorastaan vihamielinen asenne Venäjää kohtaan.

Varsinkin Baltian maat ja Puola ovat käyttäytyneet hyvin aggressiivisesti.

Myös Britannia on toiminnallaan kärjistänyt Ukrainan kriisiä. Tietävästi pääministeri Boris Johnson tyrmäsi viime keväänä Turkin johdolla syntyneen rauhansuunnitelman.

Takuujärjestelyjen lisäksi olisi saatava aikaan ratkaisu, joka turvaisi itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan alueella asuvan venäjänkielisen vähemmistön oikeudet ja venäjän aseman vähemmistökielenä koko Ukrainan alueella.

Ukrainan kriisissä Suomi on ajautunut Baltian maiden rinta-maan, vaikka emme ole edes Naton jäsenmaa.

Suomen ei ole viisasta edelleen kärjistää suhteitaan Venäjään.

Sen sijaan Suomen tulisi aktiivisesti edistää uutta eurooppalaista turvallisuusjärjestystä, joka voitaisiin vahvistaa ETY-järjestön 50-vuotisjuhlakokouksessa Suomessa vuonna 2025.

Sotatoimet Ukrainassa pitäisi saada nopeasti päättymään. Olisi saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut poliittisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Suomella on tästä erityinen vastuu.

30.1.2023 Suomessa lietsotaan pitkää sotaa

– Yhdysvalloissa etsitään tietä rauhaan

Äskettäin tuli julkisuuteen amerikkalaisen Rand Corporationin tuottama artikkeli, jossa käsitellään erilaisia vaihtoehtoja, joilla voitaisiin välttää Ukrainan sodan pitkittyminen.

Lähtökohtana on arvio, ettei kumpikaan osapuoli kykene sotaa voittamaan, ja sen pitkittyminen aiheuttaa suurta vahinkoa kaikille osapuolille.

Rand Corporationin tuottama artikkeli on yksi esimerkki Yhdysvalloissa ja muissa länsimaissa käytävästä keskustelusta.

Suomessa keskustelu sodasta on kokonaan toisenlaista. Rauhan mahdollisuudesta ja sen edistämisestä ei saisi puhua eikä kirjoittaa.

Maamme valtiollisen johdon kielenkäyttö on kovempaa kuin demokraattiseen kulttuuripiiriin pitkään kuuluneissa länsimais-

sa. Vastaavaa saamme kuulla ja lukea lähinnä Baltian maista ja Puolasta.

Erityisen kovaa oli johtajiemme kielenkäyttö uudenvuoden tervehdyksissä ja puheissa.

* * *

Pääministeri Sanna Marin kirjoitti:

”Venäjä ei tule voittamaan sotaansa. Maailma, jossa epädemokraattiset suurvallat alistavat muita valtioita YK:n peruskirjasta ja kärsimyksestä välittämättä, on jätettävä lopullisesti taakse. Venäjän ystävät ovat käyneet harvalukuisiksi. Meidän huomiomme on oltava Ukrainan auttamisessa.”

Pääministeri on oikeassa, kun hän kirjoitti, että Venäjä ei tule voittamaan Ukrainan kanssa käymäänsä sotaa. On ilmeistä, ettei sitä voita Ukrainakaan. Tällä kannalla ovat useimmat varteen-otettavat läntiset asiantuntijat.

On kysyttävä mihin arvioon Suomen politiikka perustuu. Kuinka Suomi toimii rauhan aikaansaamiseksi?

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö puolestaan sanoi uudenvuodenpuheessaan:

”Jos Venäjä uskoi massiivisen uhan panevan Ukrainan nopeasti polvilleen, se teki pahan virhearvion. Väistämättä mieleen nousee samankaltaisuus talvisotamme kanssa, kun Neuvostoliitto oletti marssivansa Helsinkiin kahdessa viikossa. Autoritaarises-ti hallitun maan johtajat, Stalin ja Putin, eivät osanneet tunnistaa oleellista tekijää. Sitä, että vapaassa maassa yksilöillä on tahtoa ja vakaumusta. Ja että yhdessä toimiva kansa on valtava voima.”

Tasavallan presidentti rinnasti puheessaan jälleen Ukrainassa käynnissä olevan sodan Suomen talvisotaan. Sodan alkuvaiheessa tämä rinnastus oli jossakin määrin perusteltu.

Kesästä lähtien Ukraina on ryhtynyt vastahyökkäyksiin ja saanut vallatuksi takaisin laajat alueet Harkovan ympäristöstä ja suuren osan Hersonin alueesta. Ukraina on ilmoittanut pyrkivänsä häätämään Venäjän joukot kaikilta sen valtaamilta alueilta.

Tähän tarkoitukseen se on vaatinut länsimailta hyökkäysvaunuja.

Eikö tätä ja tulevaa tilannetta olisi oikeampaa verrata ja rinnastaa Suomen jatkosotaan, jossa maamme yhteistyössä Adolf Hitlerin johtaman Saksan kanssa valtasi takaisin talvisodassa menetetyt alueet? Jatkosodassa ja sitä seuranneessa Lapin sodassa Suomi koki sotien suurimmat menetykset.

Tasavallan presidentti jatkoi:

”Arvioiden virheelliseksi toteaminen ei kuitenkaan anna vastausta ydinkysymykseen. Miten on mahdollista, että Eurooppaa halkova maantieteellinen raja onkin tosiasiasa kahden kokonaan erilaisen maailmankuvan raja? Rajan tällä puolen on mahdollonta edes kuvitella, että jonkun kansakunnan mieleen tulisi aloittaa sotiminen. Venäjän puolella rajaa asia on toisin.”

* * *

Sauli Niinistö näyttää aktiivisesti unohtavan sen, kuinka Ukrainan sota noin yhdeksän vuotta sitten alkoi.

Helmikuun lopulla 2014 Kiovassa toteutettiin vallankaappaus, joka johti siihen, että vaaleissa valittu presidentti Viktor Janukovitš joutui pakenemaan maasta.

Uudet vallanpitäjän kielsivät venäjän kielen käytön ja ilmoittivat Ukrainan liittyvän Natoon. Nämä päätökset johtivat sisällissotaan ja Krimin valtaukseen.

Vuotta myöhemmin sisällissota uhkasi laajentua. Saksan ja Ranskan johdolla saatiin aikaan Minsk II -sopimus, jolla tilanne vakautettiin.

Tästä huolimatta Donbasin alueen sisällissota jatkui. Minsk II -sopimusta ei saatu toteutetuksi.

Sauli Niinistön uudenvuoden puheen retoriikkaa käyttäen voitaisiin kysyä, kuinka jonkin kansakunnan johtoon vallankaappauksen avulla nousseiden mieleen tuli aloittaa sotiminen omaa kansaa, sen kansallista vähemmistöä, vastaan.

Ja kuinka tätä sotaa omaa kansallista vähemmistöä, omaa kansaa vastaan, haluttiin vuosi sitten jatkaa, vaikka se uhkasi laajen-

tua täysimittaiseksi sodaksi Ukrainan ja Venäjän välillä.

Ukrainan johto torjui vaatimukset Minsk II -sopimuksen toteuttamiseksi.

Syyt tähän kertoi julkisuuteen Ukrainan turvallisuuspäällikön Oleksey Danilov uutistoimisto AP:lle tasan vuosi sitten antamassaan haastattelussa.

Danilov sanoi, että Minskin sopimuksen toteuttaminen johtaisi vakaviin sisäisiin erimielisyyksiin ja suoranaiseen kaaokseen Ukrainassa. Danilov vetosi länsimaihin, että Ukrainaa ei painostettaisi toteuttamaan sopimusta.

Danilov kertoi 420 000 ukrainalaisen saaneen sotakokemusta kahdeksan vuoden ajan venäläisiä vastaan käydyssä sisällissodassa. Hän arvioi maan saavan aseisiin jopa 2.5 miljoonaa sotilasta.

Oli säilytettävä kansallinen yhtenäisyys ja jatkettava sotaa omaa kansallista vähemmistöä vastaan.

SAULI NIINISTÖ VEI SUOMEN NATOON – MATKUSTI NATO-PRESIDENTTINÄ BRICS-MAIHIN

Maaliskuun 23. päivänä 2023 julkaisemassani blogissa kommentoin tasavallan presidentti Sauli Niinistön päätöstä, jolla hän vahvisti lait Suomen liittymisestä Natoon.

Vuoden 2018 presidentinvaaleihin olin osallistunut kansalaisliikkeen presidenttiehdokkaana. Ehdokkuudellani olin halunnut myös saada aikaan keskustelua Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjasta.

Keskustelua syntyi. Sen yhteydessä Sauli Niinistö torjui ehdottomasti sen väitteen, että hän olisi viemässä Suomea suoraan tai EU:n kautta sotilasliitto Naton jäseneksi.

Niinistö sanoi, että Nato-jäsenyyttä olisi harkittava vain siinä tilanteessa, että Venäjä alkaisi pitää Suomea samanlaisena uhkana turvallisuudelleen kuin Natoa.

Kun Suomen Nato-jäsenyys pantiin vireille, ei ollut sen kaltainen tilanne, josta Sauli Niinistö vuoden 2018 vaalien yhteydessä puhui.

Venäjä ei kokenut Suomea itselleen samankaltaiseksi uhkaksi kuin Natoa, eikä uhkaksi ollenkaan.

Toisaalta: ei Venäjäkään uhannut Suomen turvallisuutta.

Sekä presidentti Sauli Niinistö että puolustusvoimien ylin johto totesivat, ettei Suomeen kohdistunut silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa mitään sotilaallista uhkaa.

Suomesta tuli uhka Venäjälle vasta siinä yhteydessä, kun maamme valtiollinen johto ryhtyi valmistelemaan liittymistä Natoon.

Jäsenyyden hakemisesta päätettiin ilman kansanäänestystä ja kovalla kiireellä.

Vielä vuosi sitten presidentti Sauli Niinistö edellytti, että jäsenyyden hakemisestakin pitäisi järjestää kansanäänestys.

Nyt oli ilman kansanäänestystä ja jopa eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä päätetty lyödä lukkoon Suomen jäsenyys.

Vielä viime vuoden lopulla eduskunnan puhemies Matti Vanhanen ja ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho olivat sitä mieltä, että lopullinen päätös olisi tehtävä vasta vaalien jälkeen kokoontuvassa uudessa eduskunnassa.

Kirjoitin, että nyt lopullinen päätös oli tehty, Nato-lait oli vahvistettu ja Suomen kohtalosta päättäminen oli siirretty arvaamattomasti käyttäytyvien ulkovaltojen käsiin.

Maalis-huhtikuu vaihteessa kirjoittamissani blogeissa virittelin akateemista keskustelua siitä, millaista ulkopolitiikkaa Suomen tulisi Naton jäsenmaana toteuttaa.

Tukeuduin omaan vuonna 1988 hyväksytyyn väitöskirjaani ja vuonna 1995 julkaisemaani kirjaan Suomen puolueettomuudesta uudessa Euroopassa.

Painavia perusteita sisältyi professori Vilho Harlen julkaisemaan kirjoitukseen.

Kirjoitin, että Nato-yhteistyön ydintä on yhteisen puolustuksen suunnitteleminen ja valmisteleminen. Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tässä suhteessa jäsenmaat ovat itsenäisiä.

Kirjoitin, että Naton jäsenenäkin Suomi voisi harjoittaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, jossa yhdistyvät toisiinsa yhtäältä kansallisten etujen toteuttaminen ja toisaalta rauhan, ihmisoikeuksien ja kestävän kehityksen edistäminen.

Voisimme edelleen toteuttaa aikaisemman linjamme mukaista moniulotteista ulkopolitiikkaa.

Vaikka tämä linja voisi toteuttaa joitakin perinteisen suomalaisen puolueettomuuspolitiikan periaatteita, siitä ei tietenkään voisi tätä nimeä käyttää.

Joka tapauksessa EU- ja Nato-Suomella tulisi olla itsenäinen

ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja – Suomen linja.

Pian vahvistettuaan lait Suomen Nato-jäsenyydestä tasavallan presidentti Sauli Niinistö matkusti valtiovierailuille Etelä-Afrikkaan ja Namibiaan. Myöhemmin hän vieraili Etelä-Afrikan lisäksi myös toisessa BRICS-maassa Brasiliassa.

Etelä-Afrikkaan suuntautuneen Niinistön vierailun yhteydessä kirjoitin blogin, jossa esitin kysymyksiä vierailun tarkoituksesta.

”Esiintyykö Niinistö Pretoriassa Naton edustajana, joka pyrkii etäännyttämään Etelä-Afrikkaa Kiinasta ja Venäjästä? Vai pyrkiikö hän liennyttämään maailman kahtiajakoa?

Myötäileekö Niinistö Pretoriassa monille Nato-maille tyypillistä linjaa, jossa kaikki muu ulkosuhdepolitiikka alistetaan turvallisuuspolitiikalle ja nimenomaan sotilaalliselle turvallisuudelle?

Vai pyrkii Niinistö osoittamaan, että Nato-jäsenyydestä huolimatta Suomi jatkaa itsenäisesti omalla vakiintuneen kansallisen ulkopoliittikkansa linjalla ja pyrkii edistämään rauhaa, ihmisoi-keuksia ja kestävä kehitystä – sekä taloudellista, yhteiskunnallista että ympäristöllistä?

Ottaako Niinistö kantaa siihen, kuinka on tulkittava Naton peruskirjan jäsenmaille asettamaa velvoitetta osallistua alueen ulkopuolella toteuttavaan kriisinhallintaan?”

Kysyin myös, liittyikö Helsingin Sanomien julkaisema ulkoministeriön alivaltiosihteerin Pasi Hellmanin Vieraskynä-kirjoitus ”Turvallisuuspolitiikkaan kuuluu Natossa myös globaali yhteistyö” Niinistön vierailuun.

Kirjoitin: ”Jos liittyi, on linjanvetoja syytä vielä vakavasti har- kita”.

23.3.2023 Sauli Niinistö rikkoi vaalilupauksensa

Vuoden 2018 presidentinvaaleissa Sauli Niinistö sai hyvin vahvan valtakirjan jatkokaudeelleen.

Vaalien lähestyessä minäkin kannatin aluksi Niinistön uudelleenvalintaa.

Helmikuun 18. päivänä 2016 julkaisemassani blogissa perustelin kantaani sillä, että ”luotan Niinistön pitävän Suomen Pääsivien linjalla ja turvaavan Suomen säilymisen sotilaallisesti liittoutumattomana, puolueettomana maana.”

Ajan oloon aloin epäillä Niinistön turvallisuuspoliittista linjaa. Kesäkuun 12. päivänä 2017 julkaisemassani blogissa ”En voi enää tukea Sauli Niinistön uudelleenvalintaa” kirjoitin:

”Nykyisen hallituksen toimikaudella on otettu selviä askeleita sotilaallisen liittoutumisen suuntaan. Olen hyväuskoisesti tulkinut, että ne ovat toteutuneet valtioneuvoston tahdosta. Viime aikoina on alkanut näyttää yhä ilmeisemmältä, että Sauli Niinistö on tasavallan presidenttinä tätä kehitystä johtanut.”

Myöhemmin ilmoitin asettuvani kansalaisliikkeen presidenttiehdokkaaksi. Ehdokkuudellani halusin saada aikaan keskustelua Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjasta.

Keskustelua syntyi. Sen yhteydessä Sauli Niinistö torjui ehdotomasti sen väitteen, että hän olisi viemässä Suomea suoraan tai EU:n kautta sotilasliitto Naton jäseneksi.

Niinistö sanoi, että Nato-jäsenyyttä olisi harkittava vain siinä tilanteessa, että Venäjä alkaisi pitää Suomea samanlaisena uhkana turvallisuudelleen kuin Natoa.

Vaaleissa Sauli Niinistö sai ylivoimaisen voiton. Mutta se ei ollut valtakirja muuttaa Suomen turvallisuuspolitiikan vakiintunutta linjaa.

Valtaosa häntä äänestäneistä vastusti Suomen jäsenyyttä Natossa.

* * *

Aloitettuani vaalikampanjani kirjoitin 17.12.2017 blogin, jossa kerroin aikovani saattaa Sauli Niinistön vastuuseen teoistaan ja sanoistaan:

”Kaikkialla kuulijoita kiinnostaa erityisesti Sauli Niinistön rooli Suomen viemisessä Euroopan unioniin, euroalueeseen ja isäntämaasopimukseen Naton kanssa. Kysymyksiä synnyttävät

myös Niinistön epämääräinen Nato-kanta ja hänen toimintansa Euroopan unionin yhteisen puolustuksen ajamisessa.”

Myöhemmän kehityksen valossa erityisen mielenkiintoista on, että jo tuolloin Sauli Niinistö otti kantaa siihen, millaisella menettelyllä mahdollisesta Nato-jäsenyydestä voitaisiin päättää:

”Sauli Niinistö näyttää jatkavan perustuslain ”luovaa tulkintaa” myös ajaessaan Suomen sotilaallista liittoutumista. Hän sanoo kyllä kannattavansa kansanäänestyksen järjestämistä Suomen Nato-jäsenyydestä, mutta vihjailee kriisitilanteessa syntyvistä nopeista liittoutumista ja mahdollisuudesta, että eduskunta voisi päättää Nato-jäsenyydestä yksinkertaisella enemmistöllä.”

Kommentoin, että tämä ei tietenkään voi olla perustuslain mukaista. Liittymiseen tarvittaisiin sekä kansanäänestys että kahden kolmasosan eduskuntaenemmistö.

* * *

Sauli Niinistö alkoi valmistella Suomen Nato-jäsenyyttä heti sen jälkeen, kun Joe Biden oli vuoden 2020 lopulla valittu Yhdysvaltain presidentiksi.

Tammikuussa 2021 Niinistö antoi Iltalehdelle haastattelun, jonka merkitys on ollut ymmärrettävissä vasta myöhempien tapahtumien valossa.

Iltalehden haastattelussa Niinistö moitti eduskuntaa siitä, että se oli hyväksynyt kannanoton, jonka mukaan Suomen aluetta ei voida käyttää vihamielisiin tarkoituksiin naapurimaita vastaan. Niinistö kutsui tätä eduskunnan kannanottoa alatyylisiin sortuihin ”lipaisuksi”.

Samassa haastattelussa Niinistö sanoi, että vireillä ollut hävittäjähankinta liittää Suomen osaksi ”uhkatasapainoa”.

Vuoden 2021 keväällä Joe Biden ryhtyi avustajineen suunnittelemaan ”uutta kylmää sotaa”, jossa maailma jaetaan Yhdysvaltain itsensä johtamien demokraattisten maiden rintamaan ja toisaalta Kiinan ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin.

Tähän suunnitelmaan kuului Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys.

Tästä kertoi Washington Post 26.5. 2022 ilmestyneessä laajas-
sa jutussaan, joka perustui Yhdysvaltain johdon piiristä kerättyi-
sin tietoihin.

Jutun mukaan Suomen Nato-jäsenyys pantiin vireille puhelin-
keskusteluissa, jotka presidentti Biden kävi presidentti Niinistön
kanssa vuoden 2021 joulukuussa ja vuoden 2022 tammikuussa.

Lehden mukaan Biden ”vokotteli” Niinistöä Natoon.

* * *

Kun Suomen Nato-jäsenyys pantiin vireille, ei ollut sen kaltainen
tilanne, josta Sauli Niinistö vuoden 2018 yhteydessä puhui.

Venäjä ei kokenut Suomea itselleen samankaltaiseksi uhkaksi
kuin Natoa, eikä uhkaksi ollenkaan.

Toisaalta: ei Venäjäkään uhannut Suomen turvallisuutta.

Sekä presidentti Sauli Niinistö että puolustusvoimien ylin joh-
to totesivat, ettei Suomeen kohdistunut silloin eikä näköpiirissä
olleessa tulevaisuudessa mitään sotilaallista uhkaa.

Suomesta tuli uhka Venäjälle vasta siinä yhteydessä, kun
maamme valtiollinen johto ryhtyi valmistelemaan liittymistä Na-
toon.

Jäsenyyden hakemisesta päätettiin ilman kansanäänestystä ja
kovalla kiireellä.

* * *

Sen jälkeen, kun Nato-jäsenyyttä oli päätetty hakea, tarjolla on
ollut vain huonoja vaihtoehtoja.

Jäsenyyttä haettaessa ratkaiseva merkitys oli sillä, että etenem-
me ”käsi kädessä” Ruotsin kanssa.

Nyt tästä on luovuttu. On tarjolla jopa vaara, että Ruotsi ei lo-
pulta liitykään.

Vielä vuosi sitten presidentti Sauli Niinistö edellytti, että jäse-
nyyden hakemisestakin pitäisi järjestää kansanäänestys.

Nyt on ilman kansanäänestystä ja jopa eduskunnan yksinker-

taisella enemmistöllä päätetty lyödä lukkoon Suomen jäsenyys.

Vielä viime vuoden lopulla eduskunnan puhemies Matti Vanhanen ja ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho olivat sitä mieltä, että lopullinen päätös olisi tehtävä vasta vaalien jälkeen kokoontuvassa uudessa eduskunnassa.

Nyt lopullinen päätös on tehty, Nato-lait on vahvistettu ja Suomen kohtalosta päättäminen on siirretty arvaamattomasti käytäyttyvien ulkovaltojen käsiin.

31.3.2023 Itsenäiseen ulkopoliitiikkaan

Suomen Nato-jäsenyys varmistui, kun Turkin parlamentti sen omalta osaltaan hyväksyi.

Tähän päättyi prosessi, jolla Suomi luopui sotilaallisesta liittoutumattomuudestaan ja liittoutui.

Viime vuoden lopulla julkaisemastani kirjasta ”Sota vai rauha Suomelle?” on luettavissa, kuinka jäsenyyshanke viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana hoidettiin. Teos on nyt luettavissa ilmaiseksi kotisivuni kirja-arkistosta.

Nyt kun Suomen turvallisuuspoliittinen perusratkaisu muuttuu, on keskusteltava siitä, millaista ulkopoliitiikkaa Suomi vastedes toteuttaa.

Tässä vaiheessa on syytä korostaa sitä lähtökohtaa, että Naton jäsenenäkin Suomella tulee olla itsenäinen ulkopoliitiikan linja.

On syytä oppia niistä kokemuksista, joita olemme saaneet jäsenyydestämme Euroopan unionissa.

EU:lla ei ole yhtä ja ainoaa (single) ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kullakin jäsenmaalla on oma kansallinen ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa, jota yhteinen (common) politiikka täydentää.

Suomessa tätä ei ole aina ymmärretty, vaan on orjallisesti seurattu suurten jäsenmaiden linjaa.

Natolla ei ole edes yhteistä ulkopoliitiikkaa, vaan jokaisella jäsenmaalla on omansa. Tämä on muistettava, kun alamme suunnitella ja toteuttaa politiikkaamme Nato-jäsenyyden oloissa.

Suomella tulee sekä EU:ssa että Natossa olla itsenäinen ulkopoliitiikan linja.

On syytä korostaa, että Suomen ulkopoliitiikan tulee perustua meidän kansallisiin etuihimme. Nykyisen hallituksen kaudella toteutettu ihmisoikeusperustainen politiikka on johtanut haakoteille. Kirjoitin tästä 21.2.2020 julkaisemassani blogissa ”Onko Suomen linja muuttunut?”

Palasin asiaan vuotta myöhemmin 22.1.2021 julkaisemassani blogissa ”Kansalliset edut ulko- ja turvallisuuspolitiikan ytimeksi”.

Ulkopoliittisen toiminnan lähtökohtiin on mahdollista perehtyä lukemalla väitöskirjani ”Suomen ulkopoliitiikka – kansallinen doktriini ja tulevaisuuden ihmiskuntapolitiikka”. Turvallisuuspoliittinen perusratkaisumme muuttuu, mutta muutoin lähtökohdat ovat ennallaan. Väitöskirjanikin on luettavissa kotisivuni kirja-arkistosta.

10.4.2023 Suomelle itsenäinen ulkopoliitiikan linja – Suomen linja

Politiikan tutkimuksen professori (emeritus) Vilho Harle käytti tammikuun alussa järjestetyissä Pohjanranta-keskusteluissa alustuspuheenvuoron aiheesta ”Suomen ulkopoliitiikan muutos moniulotteisen ulkopoliitiikan viitekehityksen valossa”. Äskettäin hän julkaisi sen viimeisteltynä kotisivullaan.

Alustuksessaan Vilho Harle sijoitti minun vuonna 1988 valmistuneen väitöskirjani ”Suomen ulkopoliitiikka – kansallinen doktriini ja tulevaisuuden ihmiskuntapolitiikka” ulkopoliitiikan ja kansainvälisten suhteiden tutkimuksen kokonaisuuteen.

Väitöskirjaa kirjoittaessani tarkoitukseni oli auttaa selkiyttämään Suomen silloista ulkopoliittista doktriinia ja poistaa niitä jännitteitä, joita siihen liittyi sekä Neuvostoliiton että länsimaiden suunnalla.

Silloin en tiennyt, että työlläni olisi käytännöllisen kokemuksen ja silloisen ulkopoliittisen doktriinin kokonaisvaltaisen kartoituksen lisäksi myös muuta tieteellistä merkitystä. Väitöskirjan aikoihin professori Harlen soveltamaa englantilaisen koulukunnan moniulotteista ideaa ei suomalaisessa kansainvälisen politiikan tutkimuksessa vielä tunnettu.

Väitöskirjani tieteelliset ansiot liittyvät Harlen mukaan siihen, että loin kokonaiskuvan Suomen ulkopoliittikan moniulotteisuudesta.

Suomi noudatti väitöskirjassani esitettyä puolueettomuusdoktriinia kuluneeseen kevääseen saakka, jolloin Suomi luopui asemastaan sotilaallisesti liittoutumattomana, puolueettomana maana ja liittoutui.

Liittoutumispolitiikan kannattajat pyrkivät tulkitsemaan liittoutumiseksi jo Suomen jäsenyyden Euroopan unionissa. Tämä ilmeni muun muassa joskus käytetyssä määritelmässä, jonka mukaan Suomi ei ollut enää liittoutumaton, vaan ainoastaan sotilasliittoon kuulumaton maa.

Vuonna 1996 julkaisemassani teoksessa ”Suomen puolueettomuus uudessa Euroopassa – kansallinen doktriini ympäristön murroksessa” osoitin, että EU:n jäsenenäkin Suomi voisi edelleen säilyttää puolueettomuusasemansa ja noudattaa suurta osaa puolueettomuuspolitiikkansa periaatteista.

Vaalikauden 2019-2023 alussa Suomen ulkopoliittikka muuttui, kun ryhdyttiin toteuttamaan ihmisoikeusperustaista politiikkaa. Tästä kirjoitin 21.2.2020 julkaisemassani blogissa ”Onko Suomen linja muuttunut?”. Muutos oli alkanut jo edellisellä vaalikaudella.

Vuoden 2021 alusta alkaen muutos alkoi ilmetä myös tasavallan presidentin lausunnoissa ja toiminnassa.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan Suomi luopui kokonaan puolueettomuuspolitiikkansa periaatteista ja haki hieman myöhemmin Nato-jäsenyyttä.

* * *

Professori Harle kirjoittaa:

”Vielä tiivistäen ja toistaen: moniulotteinen ulkopoliitiikka on kokonaisuus, jossa kaikki liittyy kaikkeen monimuotoisena prosessina. Paavo Värysen hahmottamassa kokonaisuudessa sen yhdistää puolueettomuuspolitiikka, joka voidaan ymmärtää kansainvälisen yhteisön instituutioksi tai suvereniteetin johdannaiseksi. Näin tulkittuna englantilaisen koulukunnan tapaan ymmärretty kansainvälinen yhteisö tai ainakin yksi sen piirteisistä osoittautui doktriinin tärkeimmäksi osaksi, siis kansainvälistä järjestelmää tärkeämmäksi.

Moni katsoo, että Suomen puolueettomuuspolitiikan aika on ohi. Näin varmaan onkin, mutta nyt puolestaan on epäselvää, miten moniulotteisen ulkopoliitiikan kokonaisuus paketoidaan tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Toistaiseksi kuva näyttää kaksijakoiselta. Yhtäältä asevarainen turvallisuus on vallannut kansainvälisen järjestelmän ulottuvuuden. Näin Suomen ulkopoliitiikan kansainvälistä järjestelmää pehmentävän kansainvälisen yhteisön vaikutus on selvästi kaventunut.”

”Kansainvälisen järjestelmän ja sotilaallisen turvallisuuden teema on saanut ehdottoman yliotteen Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisessa keskustelussa. Se näkyy myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan elementtien painoarvojen täydellisenä vallankumouksena. Paavo Värysen hahmottaman doktriinin aikoihin turvallisuuspolitiikka (sotilaallinen turvallisuus/maanpuolustus) oli alisteinen ulkopoliitiikalle. Mutta jo ennen kevättä 2022 päävastuu oli siirtymässä tai siirtynyt turvallisuuspolitiikalle. Joka tapauksessa, viimeistään keväällä 2022 ulkopoliitiikka sai alistua turvallisuuspolitiikan käskyläiseksi, juoksupojaksi.”

”Jos ulkopoliitiikka haluttaisiin nähdä nyt kokonaisuutena, siis ehjänä ulkopoliittisena doktriinina, on selvää, että ainakaan puolueettomuuspolitiikka ei olisi tuota kokonaisuutta koossa pitävä ja ohjaava liima Paavo Värysen kuvaaman doktriinin tapaan, koska turvallisuuspolitiikka on tappanut ulkopoliitiikan itsensä: ulkopoliittinen doktriini on kuollut, vain turvallisuuspoliittinen doktriini vyöryy hyökyaaltona eteenpäin ja kaiken yli.

Siinä doktriinissa kansainvälinen järjestelmä ja sotilaallinen turvallisuus hallitsee kaikkea – samaan tapaan kuin puolueettomuus ulkopoliittisessa doktriinissa teki. Kaikkea ulkopoliittista tekemistä arvioidaan sen valossa, miten toiminnan katsotaan edistävän Suomen sotilaallista turvallisuutta. Samalla YK sekundäärisenä (oikeastaan primäärisenä) instituutiona on korvautunut Natolla. Natosta on tullut ylivoimaisesti tärkein primäärisen instituution kaltainen instituutio Suomen ulkopoliitikassa, jopa suvereniteetin instituution korvaaja.”

* * *

Vilho Harle kirjoittaa, ettei hänellä ollut mahdollisuuksia minäkäänlaiseen perusteelliseen ja kattavaan Suomen tämän hetken ulkopoliittisen doktriinin tarkasteluun.

Harle tarkastelee alustuksessaan alustavasti, mitä muutoksia Suomen tulevasta ulkopoliitikasta on tuotu esiin. Moninaisia ovat tulevaisuuteen liittyvät ajatukset.

Minäkään en pysty vielä hahmottelemaan sitä ulko- ja turvallisuuspoliittista doktriinia, jota Suomi voisi Naton jäsenenä toteuttaa.

Joitakin perustavanlaatuisia käsitteitä olisi hyvä selventää. Tähän antavat aiheen myös ne kokemukset, joita olemme EU-jäsenyyden oloissa saaneet.

Euroopan unionilla on yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa (common foreign and security policy), mutta jokaisella jäsenmaalla on oma kansallinen politiikkansa, jota yhteinen täydentää.

Esimerkiksi pakotteista on päätettävä yksimielisesti, ja jäsenmaa voi painavien kansallisten perustein jättäytyä niiden ulkopuolelle.

Euroopan unionilla on myös yhteistä puolustuspolitiikkaa, mutta tällä tarkoitetaan yhteistä kriisinhallintaa.

Perussopimukseen sisältyvät solidaarisuus- ja avunantoantolausekkeet, mutta sotilaallisen avun antamiseen ne eivät velvoita.

Yhteistä aluepuolustusta jäsenmailla ei ole.

EU:n sotilaallinen ulottuvuus on Venäjän hyökättyä Ukrainaan vahvistunut, kun sille on ryhdytty antamaan myös yhteisesti rahoitettua sotilaallista apua.

Nato on puolustusliitto. Puolustuksenkin osalta yhteistyö on rajattua.

Professori Harle kirjoittaa:

”Nato-peruskirjan mukaan jäsenvaltio on velvoitettu puolustautumaan, jos sen alueelle hyökätään. Muiden jäsenmaiden velvollisuutena on puolestaan antaa välittömästi apua hyökkäyksen kohteelle — avun sisällön osalta vapaan harkintansa mukaan. Peruskirja ei velvoita millään tavalla osallistumaan sotilaallisiin interventioihin Nato-alueen ulkopuolella, ellei siellä ole tapahtunut hyökkäykseksi tulkittua iskua jonkun Nato-maan kansalaisia tai (sotilaallista) omaisuutta vastaan. Jos tuollainen isku tapahtuisi, avunantovelvoite laukeaisi, mutta tässäkään tapauksessa velvoite välittömään avunantoon ei estä käyttämästä avun sisällön osalta itsenäistä harkintavaltaa.”

Yhteistyön ydintä on yhteisen puolustuksen suunnitteleminen ja valmisteleminen.

Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tässä suhteessa jäsenmaat ovat itsenäisiä.

Naton jäsenenäkin Suomi voisi harjoittaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, jossa yhdistyvät toisiinsa yhtäältä kansallisten etujen toteuttaminen ja toisaalta rauhan, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen edistäminen. Voisimme edelleen toteuttaa moniulotteista ulkopolitiikkaa.

Vaikka tämä linja voisi toteuttaa joitakin perinteisen suomalaisen puolueettomuuspolitiikan periaatteita, siitä ei tietenkään voisi tätä nimeä käyttää.

Voisikohan syntyä yhteisymmärrys siitä, että kutsuisimme uutta politiikkaamme ”Suomen linjaksi”?

Tätä ehdotti Kalevi Sorsa 1980-luvulla puolueettomuuspolitiikan sijaan, kun hän ei jaksanut tätä linjaa ja nimeä Neuvostoliiton paineen alaisena puolustaa.

Joka tapauksessa EU- ja Nato-Suomella tulisi olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja – Suomen linja.

20.4.2023 Mikä on Nato-Suomen ulkopoliittinen linja?

Julkaisin 10.4. blogikirjoituksen ”Suomelle itsenäinen ulkopoliitiikan linja – Suomen linja”.

Lähtökohtanani oli professori (emeritus) Vilho Harlen tammi-kuussa Pohjanranta-keskusteluissa käyttämä alustuspuheenvuoro, jonka hän oli hiottuna julkaissut kotisivullaan.

Omassa blogikirjoituksessani pyrin selkiyttämään käsitteistöä: ”Nato on puolustusliitto. Puolustuksenkin osalta yhteistyö on rajattua.

Professori Harle kirjoittaa:

”Nato-peruskirjan mukaan jäsenvaltio on velvoitettu puolustautumaan, jos sen alueelle hyökätään. Muiden jäsenmaiden velvollisuutena on puolestaan antaa välittömästi apua hyökkäyksen kohteelle — avun sisällön osalta vapaan harkintansa mukaan. Peruskirja ei velvoita millään tavalla osallistumaan sotilaallisiin interventioihin Nato-alueen ulkopuolella, ellei siellä ole tapahtunut hyökkäykseksi tulkittua iskua jonkun Nato-maan kansalaisia tai (sotilaallista) omaisuutta vastaan. Jos tuollainen isku tapahtuisi, avunantovelvoite laukeaisi, mutta tässäkin tapauksessa velvoite välittömään avunantoon ei estä käyttämästä avun sisällön osalta itsenäistä harkintavaltaa.”

Yhteistyön ydintä on yhteisen puolustuksen suunnitteleminen ja valmisteleminen.

Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tässä suhteessa jäsenmaat ovat itsenäisiä.

Naton jäsenenäkin Suomi voisi harjoittaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, jossa yhdistyvät toisiinsa yhtäältä kansallisten etujen toteuttaminen ja toisaalta rauhan, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen edistäminen. Voisimme edelleen toteuttaa moniulotteista ulkopoliitiikkaa.”

Kirjoitin, että joka tapauksessa Nato-Suomella tulisi olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja – Suomen linja.

* * *

Suomen ulkopoliittinen johto ei ole toistaiseksi sanoillaan tai teoillaan osoittanut, millaista ulkopolitiikkaa Naton jäseneksi liittynyt Suomi aikoo toteuttaa.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistön vierailu Etelä-Afrikkaan ja Namibiaan saattaa olla ensimmäinen tapahtuma, jossa Suomen linja alkaa hahmottua.

Etelä-Afrikka on yksi BRICS-maista, ja sillä on läheinen yhteistyö myös Kiinan ja Venäjän kanssa. Ensi kesänä Etelä-Afrikassa järjestetään BRICS-maiden huippukokous, johon myös presidentti Vladimir Putinin on määrä osallistua.

Sauli Niinistö on ilmaissut vakavan huolestumisensa sen vuoksi, että maailma on jakautumassa vaarallisella tavalla kahtia. Tämä pelko on tullut hänen mieleensä kovin myöhään. Joulukuussa 2021 Niinistö ryhtyi edistämään tätä maailman kahtiajakoa ja kytki Nato-jäsenyyden kautta Suomen osapuoleksi ”uuteen kylmään sotaan”.

Esiintyykö Niinistö Pretoriassa Naton edustajana, joka pyrkii etäännyttämään Etelä-Afrikkaa Kiinasta ja Venäjästä? Vai pyrkiikö hän liennyttämään maailman kahtiajakoa?

Myötäileekö Niinistö Pretoriassa monille Nato-maille tyypillistä linjaa, jossa kaikki muu ulkosuhdepolitiikka alistetaan turvallisuuspolitiikalle ja nimenomaan sotilaalliselle turvallisuudelle?

Vai pyrkiikö Niinistö osoittamaan, että Nato-jäsenyydestä huolimatta Suomi jatkaa itsenäisesti omalla vakiintuneen kansallisen ulkopolitiikkansa linjalla ja pyrkii edistämään rauhaa, ihmisoi-keuksia ja kestävä kehitystä – sekä taloudellista, yhteiskunnallista että ympäristöllistä?

Ottaako Niinistö kantaa siihen, kuinka on tulkittava Naton peruskirjan jäsenmaille asettamaa velvoitetta osallistua alueen ulkopuolella toteuttavaan kriisinhallintaan? Afganistanin tapa-

uksessa Suomi pyrki edistämään Nato-jäsenyyttään menemällä tässä suhteessa pidemmälle kuin monet jäsenmaat. Eikö tässäkin suhteessa olisi nyt tarve uudelleen arviointiin, kun jäsenyys on toteutunut?

* * *

Helsingin Sanomat julkaisi tänään Pasi Hellmanin Vieraskynä-kirjoituksen ”Turvallisuuspolitiikkaan kuuluu Natossa myös globaali yhteistyö”. Kirjoittaja on kehityspolitiikasta vastaava alivaltiosihteeri ulkoasiainministeriössä.

Hellmanin kirjoitus herättää monia kysymyksiä.

Hellman kirjoittaa:

”Natossa Suomi osallistuu täysipainoisesti yhteiseen puolustukseen ja päätöksentekoon. Nato on nyt merkittävä osa turvallisuuttamme, mutta ei suinkaan ainoa sitä määrittävä tekijä. Natolla on yhteisen puolustuksen lisäksi joukko muita tehtäviä, joiden hoitamista jäsenmailta edellytetään.

Sotilaallisen kriisinhallinnan lisäksi Naton tehtäviin kuuluvat kriisien ehkäisy sekä niiden jälkeinen vakauttaminen ja jälleenrakennus.”

Naton peruskirja ei velvoita jäsenmaita millään tavalla osallistumaan edes sotilaallisiin interventioihin Nato-alueen ulkopuolella, ellei siellä ole tapahtunut hyökkäykseksi tulkittua iskua jonkun Nato-maan kansalaisia tai (sotilaallista) omaisuutta vastaan, kuten professori Harle kirjoitti.

Hellman laventaa jäsenyyden velvoitteet jopa kriisien ehkäisyyn sekä niiden jälkeiseen vakauttamiseen ja jälleenrakennukseen.

Hellman jatkaa:

”Kehityspolitiikka on siis olennainen osa myös Nato-Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Silti sitä ei kannata jatkossakaan alistaa kokonaan turvallisuusintresseille. Uhkia ehkäisevän työn lisäksi on joukko muita perusteluja jatkaa pitkäjänteistä työtä.”

Hellmanin mukaan kehityspolitiikkaa siis ”ei kannata jatkos-

sakaan alistaa kokonaan turvallisuusintresseille”. Onko tämä luettava niin, että turvallisuusintresseillä saa kuitenkin olla siinä hallitseva asema?

Hellman päättää kirjoituksensa:

”Omaa turvallisuuttamme ei rakenneta ainoastaan asejärjestelmillä, vaan tarvitsemme muitakin tapoja vakauttaa ja vaikuttaa globaalisti. Kehityspolitiikka on myös Nato-Suomelle keino, ei päämäärä.”

Tämä tiivistelmä on vaikeasti tulkittava. Kehityspolitiikalla on omat päämääränsä: köyhyyden poistaminen ja ympäristöllisesti, yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävä kehityksen edistäminen. Ei kai niitä toteuttavaa kehityspolitiikkaa ole tarkoitus alistaa vain Nato-Suomen ulkopoliitiikan ”keinoksi”?

* * *

Pasi Hellmanin kirjoitus ja erityisesti sen ajoitus herättää myös kysymyksen, liittyykö se Sauli Niinistön vireillä olevaan Etelä-Afrikan vierailuun. Jos liittyy, on linjanvetoja syytä vielä vakavasti harkita.

Joka tapauksessa Hellmanin kirjoitus osoittaa, että Nato-Suomen ulkopoliittisesta linjasta on saatava aikaan laaja ja perusteellinen keskustelu.

Sitä tarvitaan erityisesti uuden hallituksen ohjelman laatimiseen. Tärkeää on, että myös oppositioon jäävät puolueet kirkastavat omaa linjaansa.

PRESIDENTTIEHDOKKAAKSI SUOMEN ITSENÄISYYTTÄ PUOLUSTAMAAN

Huhtikuun lopulla 2023 Keskustan puoluevaltuusto päätti järjestää esivaalin puolueen ehdokkaan asettamiseksi vuoden 2024 presidentinvaaleihin.

Pääsyä ehdokkaaksi puolueen esivaaliin vaikeutettiin siten, että nyt tarvittiin kolmen piirijärjestön yleisen kokouksen päätös. Aikaisemman ohjesäännön mukaan riitti yhden piirijärjestön tuki.

Aikaisemmin ehdokkuuden tueksi riitti kymmenen paikallisyhdistyksen yleisen kokouksen päätös. Nyt tähän tarvittiin 20 osaston tuki.

Tämä päätös pantiin merkille myös Iltalehden toimituksessa. Lehden mukaan sääntömuutos estäisi minun ehdokkuuteni esivaalissa.

Oma käsitykseni oli, että saattaisin kuitenkin saada ehdokkuudelleni tarvittavan järjestöväen tuen.

Niinpä päätin 4.5. julkaisemassani blogissa antaa suostumukseni siihen, että minua voidaan esittää ehdokkaaksi esivaaliin. Mahdollisesta ehdokkuudestani ilmoitin päättäväni myöhemmin.

Kirjoituksessani kävin läpi kokemuksiani aikaisemmista presidentinvaaleista.

Vuoden 2012 vaaleissa Sauli Niinistö oli ollut ylivoimainen ennakkosuosikki. Olin Keskustan ehdokkaana ja vähällä päästä toiselle kierrokselle, minkä olisin saattanut voittaa.

Tällä kertaa presidentinvaalissa ei ollut ennakkosuosikkia. Kaikki oli mahdollista.

Toukokuun 21. päivänä julkaisemassani blogissa ilmoitin vetäytyväni esivaalista ja harkitsevani kansanliikkeen ehdokkuutta.

Edellisenä viikonloppuna minulle oli syntynyt käsitys, että Keskustan johto pyrkii mitätöimään esivaalin.

Tähän arvioon vaikutti muun muassa se, että kolme piirijärjestöä oli edellisellä viikolla päättänyt tukea Olli Rehnin ehdokkuutta. Joukossa olivat puolueen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan omat piirijärjestöt.

Nämä kannanotot olivat tarpeettomia sen vuoksi, että Rehn sai jo 9.5. täyteen esivaaliin tarvittavan kolmen piirijärjestön tuen.

Nyt oli tarvittu enää Ollin suostumus. Sitä oli turhaan odotettu.

Äitienpäivän aamuna olin jo luonnostellut blogia, jonka otsikko oli sama kuin tämän kirjoituksen.

Päivän mittaan minulle oli kuitenkin vakuutettu, että esivaalia ei voida mitätöidä. Tämä olisi laitonta ja sääntöjen vastaista. Lisäksi minulle vakuutettiin, että tarvittava puoluejärjestöjen tuki on helposti saatavissa.

Niinpä julkaisin seuraavana päivänä 15.5. blogin, jossa kirjoitin, että esivaali tulee.

Pidin mahdollisena, että saisin kolmen piirijärjestön tuen.

Sitä pidin selvänä, että ainakin 20 puolueosastoa ehdokkuttani tukee. Aikaa päätöksiin oli käytettävissä heinäkuun lopulle.

Kirjoitin, että on siis varmaa, että esivaali tulee: ”Jos Olli Rehn haluaa ehdokkaaksi, hänen on oltava siinä mukana.”

Tätä blogiani Suomenmaa ei julkaissut. Julkaisematta jäi myös 16.5. julkaisemani kirjoitus ”Keskustassa on noudatettava lakeja ja sääntöjä”.

Sen sijaan Suomenmaa julkaisi samana päivänä puolue toimiston vaalikoordinaattorin lausunnon, joka osoitti, että esivaaliin laadittua ohjesääntöä ei ehkä noudatettaisikaan.

Tämä puolueen johdon kanta oli vahvistettu perjantaina julkaistussa Suomenmaan pääkirjoituksessa.

Niinpä oli käynyt ilmi, että esivaali pyrittiin mitätöimään.

Jos se olisi järjestetty, mitään takeita ei olisi ollut siitä, että olisi

ollut mahdollisuus käydä tasapuolinen ja kansanvaltainen kilpailu Keskustan ehdokkuudesta.

Näissä oloissa jouduin ilmoittamaan, että vetäydyn ehdokkuudestani esivaaliin.

Ilmoitin, että sen sijaan harkitsen kansanliikkeen ehdokkuutta. Tähän olivat monet sekä Keskustasta että puolueen ulkopuolelta rohkaisseet.

Kun kannattajillani ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa puolueen esivaalin kautta, heille tulisi tarjota mahdollisuus ilmaista kantansa itse presidentinvaalissa.

Ehdokkuuskysymyksen ratkettua tartuin ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikan kysymyksiin.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan osalta ilmoitin pitäytyväni Nato-jäsenyydestä syntyneen jälkikäteisen keskustelun ulkopuolella.

Kun Suomi liittyi Natoon, jäsenyydestä ei ollut käyty avointa julkista keskustelua.

Tämä oli johtanut siihen, että jälkikäteen oli ryhdytty julkisuudessa setvimään sitä, kuinka jäsenyyspäätöstä valmisteltiin ja kuinka se toteutettiin.

Minulla ei ollut tarvetta tähän keskusteluun osallistua. Toin jäsenyysprosessin aikana julki oman kantani ja kommentoin muiden toimintaa lukuisissa blogikirjoituksissani.

Muistutin siitä, että olin koonnut kirjoitukseni yhteen edellisen vuoden lopulla ilmestyneeseen kirjaani ”Sota vai rauha Suomal-le?”. Siinä olin kommentoinut blogejani myöhemmän kehityksen valossa.

Omalta osaltani olin pannut pisteen julkiselle keskustelulle 23.3. julkaisemallani blogikirjoituksella ”Sauli Niinistö rikkoi vaalilupauksensa”. Niinistö ei totisesti ollut jäsenyyttä jarrutellut, mistä innokkaimmat jäsenyyden ajajat olivat häntä moittineet.

Nyt oli suunnattava tulevaisuuteen ja keskusteltava siitä, milaista ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikkaa Suomen olisi Naton jäsenenä toteutettava. Omalta osaltani olin keskustelua aloitellut.

Heinäkuun alussa nostin keskusteluun Eurooppa-politiikan.

Suomen jäsenyys euroalueessa oli ollut yksi vaaliteemoista vuosien 2012 ja 2018 presidentinvaaleissa. Esille se nousisi myös seuraavan vuoden vaaleihin valmistauduttaessa.

Euron aiheuttamat ongelmat heijastuvat monin tavoin myös tasavallan presidentin toimintaan. Mahdollinen eroaminen euroalueesta kuuluu keskeisellä tavalla tasavallan presidentin toimialaan.

Kirjoitin, että näinä aikoina euron Suomelle aiheuttamat ongelmat ovat kaikkien nähtävillä. Eurosta vaalien yhteydessä jälleen varmasti puhutaan.

Oli onneton ratkaisu, että Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä ainoana Pohjoismaana euroon.

Jos mahdollisuus siihen avautuu, euroalueesta olisi irrottauttava ja palattava itsenäiseen raha- ja valuuttakurssipolitiikkaan.

Ja Euroopan unionissa tulisi jäsenmaiden itsenäisyyttä vahvistaa palauttamalla niille päätösvaltaa erityisesti talous-, alue-, maatalous- ja ympäristöpolitiikassa.

Edessä olivat mielenkiintoiset vaalikeskustelut.

Loppujen lopuksi oli kysymys perustavanlaatuisista arvovalinnoista.

Yhdellä puolella ovat ylikansallista Euroopan unionia rakentavat federalistit, jotka ovat yleensä myös rajattoman globalisaation kannattajia.

Toisella puolella olemme me Suomen itsenäisyyden puolustajat, jotka rakennamme itsenäisten kansakuntien Eurooppaa ja toteutamme kestävästä ihmiskuntapolitiikasta.

4.5.2023 Harkitsen ehdokkuutta esivaalissa

Sen jälkeen, kun Keskustan puoluevaltuusto oli päättänyt järjestää esivaalin puolueen presidenttiehdokkaasta, minultakin on kysytty, olenko käytettävissä.

Viime vuosikymmeninä Keskustan presidenttiehdokkaan valinta on kytkeytynyt puolueen sisäiseen valtataisteluun. Kysymys on ollut myös puolueen linjasta.

Näin on nytkin.

* * *

Presidentti Urho Kekkosen seuraajan valintaan valmistauduttiin parin vuosikymmenen ajan.

Tämä kamppailu ratkesi Kuopion puoluekokouksessa syksyllä 1981, jolloin Johannes Virolainen voitti äänestyksessä Ahti Karjalaisen.

Vuonna 1986 Lappeenrannan puoluekokous asetti vuoden 1988 vaaleihin ehdokkaaksi puolueen puheenjohtajan, minut. Valinta oli yksimielinen. Se perustui järjestökyselyyn.

Tämä ratkaisukin osoitti, että olimme saaneet eheytytyksi ”tohtorien taistelussa” pahasti jakautuneen puolueen. Presidentinvaaleissa Keskusta palasi suurten puolueiden joukkoon. Vuosikymmenen vaihteessa nousimme Suomen suurimmaksi.

Samaan aikaan kylvettiin uusien kiistojen siemenet, kun tuolloin mukaan tulleet nuoret Olli Rehnin johdolla julistautuivat keskustaliberaaleiksi ja ottivat tavoitteekseen Keskustan muuttamisen liberaalipuolueeksi.

Kiistat heijastuivat jo valmistautumiseen seuraaviin vuoden 1994 presidentinvaaleihin. Tästä olen kertonut vuonna 1993 ilmestyneessä teoksessani ”On muutoksen aika 2” (ss. 242-259).

Presidentiksi oli ehdolla kansanliikkeiden ehdokkaina kaksi muutakin Keskustan jäsentä, Eeva Kuuskoski ja Keijo Korhonen. Tämä osaltaan vaikutti siihen, että emme voineet vaalia voittaa.

Vuoden 1994 vaaleista kerron teoksessani ”Suomen linja” (ss. 223-236).

Vuoden 2000 vaaleihin ehdokkaaksi asetettiin esivaalin jälkeen yksimielisesti puheenjohtaja Esko Aho. Olin ehdolla esivaalissa. (Suomen linja, ss. 247-248)

Vuonna 2006 ehdokkaana oli yksimielisellä päätöksellämme ja

ilman esivaalia puheenjohtaja Matti Vanhanen.

Esko Ahon ja Matti Vanhasen johtamassa Keskustassa käytiin jatkuvaa kilpailua alkioalaisten ja liberaalien voimien välillä, mutta puolueessa oli vielä tilaa kaikille.

Vuoden 2010 Lahden puoluekokouksessa meno muuttui.

Liberaalit valtasivat kaikki johtopaikat, ja puolueen linja muuttui.

Samalla johtaminen muuttui itsevaltaiseksi. Puoluetta on johtanut pieni liberaalien muodostaman ”joukkue”.

* * *

Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa Keskusta menetti äänestäjien luottamuksen, ja kannatus romahti.

Tappio oli jopa suurempi kuin vuonna 1970. Kannatus putosi 7,35 prosenttiyksiköllä 15,76 prosenttiin, ja menetimme 16 eduskuntapaikkaa.

Minäkin jäin valitsematta.

Olin jo ennen eduskuntavaaleja ilmoittanut asettuvani ehdolle esivaaliin, jossa puolue valitsee ehdokkaansa vuoden 2012 presidentinvaaleihin.

Puolueen johto oli valmisteellut Olli Rehnin presidenttiehdokkuutta, ja vain hän oli ollut esillä julkisuudessa.

Pelkäsin tämän heikentävän puolueen menestystä eduskuntavaaleissa. Siksi kerroin jo ennen vaaleja omasta kiinnostuksestani ehdokkuuteen.

Puolueen johdon toivomuksesta olin ehdokkaana Uudellamaalla, ja tein kovasti vaalityötä koko maassa.

Uudellamaalla puolue menetti puolet äänistään ja neljästä eduskuntapaikastaan. Tulin vasta kolmanneksi, ja jäin varapaimalle.

Puolueen johto teki kaikkensa estääkseen ehdokkuuteni presidentinvaalissa.

Olli Rehn ei lopulta suostunut jäsenvaaliin, eikä kukaan muukaan ehdolle maanitelluista.

Kesällä Keskustan kannatus laski 12 prosenttiin. Minun suosioni presidenttigallupeissa oli 3 prosentin luokkaa.

Lopulta tulin yksimielisellä päätöksellä puolueen ehdokkaaksi. Saimme hyvän tuloksen, 17,53% annetuista äänistä. Keskusta palasi suurten joukkoon.

Vuoden 2012 vaaleista olen kertonut teoksessani ”Suomen linja” (ss. 260-264)

* * *

Kokemukset vuoden 2018 vaaleista olivat vielä karummat.

Valmistautumisesta vaaleihin on kertonut silloinen puoluesihtööri Timo Laaninen vuonna 2021 ilmestyneessä muistelmateoksessaan ”Keskustan kuiskaaja: vuoteni politiikassa”.

Kommentoin kirjaa tuoreeltaan 30.9.2021 ilmestyneessä blogissani ”Kuiskaajan valta ja vastuu”.

Laaninen kertoo, että puolueen ”johtoryhmä” kokoontui tammikuussa 2016 Lapin hangille pohtimaan, millä Keskustan pahasti sukeltanut kannatus saataisiin nousuun.

Timo Laaninen kertoo keksineensä itse keinoksi saman, jota käytettiin vuoden 1988 presidentinvaalien edellä asettamalla puolueen ehdokas jo vuonna 1986.

Laanisen mieleen eivät tulleet kokemukset vuoden 2012 vaaleista, vaikka hän niitä kirjassaan ylistää.

Tammikuussa 2016 ”johtoryhmä” päätti, että presidenttiehdokas asetetaan jo seuraavan kesän puoluekokouksessa. Siinä vaiheessa päätös salattiin.

Ehdokkaaksi päätettiin asettaa Matti Vanhanen.

Muodon vuoksi Anu Vehviläinen pantiin kysymään myös Olli Rehnin halukkuutta. Hän oli kuitenkin esittänyt kysymyksensä siten, että Rehn ei ollut sitä ymmärtänyt.

Jälkikäteen Rehn on purkanut katkeruuttaan tästä, ja tullut myös paljastaneeksi sen, mistä oikeasti oli ollut kysymys.

Risto Uimosen vuonna 2019 ilmestyneessä kirjassa ”Tulos tai ulos” Rehn toteaa:

”Oli kai tarkoitus tehdä näennäinen tiedustelu, kun oli aika pitkälle rakennettu suunnitelma toisenlaisesta ratkaisusta. Juha olisi voinut puhua minun ja Matti Vanhasen kanssa. Olisimme voineet katsoa yhdessä, kuka lähtee ehdokkaaksi ja miten [Paavo] Väyrynen estetään.”

Olin lopulta vuoden 2018 presidentinvaaleissa mukana kansanliikkeen ehdokkaana.

Voitin sekä Matti Vanhasen että SDP:n ehdokkaan Tuula Haataisen.

Seuraavan vuoden eduskuntavaaleissa Keskusta koki jälleen pahan tappion. Kannatus putosi 13,8 prosenttiin. Eduskuntapaikkoja menetettiin 18. Ryhmään jäi 31 jäsentä.

* * *

Kun nyt valmistaudumme vuoden 2024 presidentinvaaleihin, takanamme on uusi murskatappio.

Tämän vuoden eduskuntavaaleissa Keskustan kannatus putosi 11,3 prosenttiin, ja paikkoja menetettiin vielä 8. Nyt Keskustan eduskuntaryhmässä on enää 23 jäsentä.

Presidentinvaalien lähestyessä vastavoimat ovat olleet liikkeellä hyvissä ajoin. Käytössä ovat olleet kovat otteet.

Jo viime vuoden helmikuun lopulla julkisuudessa vaadittiin, että minut pitäisi erottaa puoluehallituksesta ja myös puolueesta.

Kesällä käynnistettiin kampanja eduskuntaehdokkauttani vastaan.

Lokakuussa peruutin suostumukseni olla ehdokkaana. Julkinen ajojahti oli voimakas, ja vastavoimat aikoivat panna näköpiirissä olleen tappion minun syykseni.

Ajattelin, että ajojahti loppuisi, kun luopuisin ehdokkuudesta.

Se kuitenkin jatkui ja kiihtyi entisestään. Marraskuun puoluevaltuuston kokouksessa yritettiin estää valintani puoluehallitukseen. Tässä olisi rikottu sekä yhdistyslakia että puolueen sääntöjä.

Kun olin ilmoittanut vetäytyväni ehdokkuudesta, Keskustan kannatus oli entisestään alentunut. Ainakaan minua ei siis voitu

kehnosta kannatuksesta ja tulevasta tappiosta syyttää.

Niinpä päätin olla sittenkin ehdolla. Perustelin ratkaisuani 1.12.2022 julkaisemassani blogissa:

”Haluan olla mukana eduskuntavaaleissa palauttamassa äänes-
täjien luottamusta Keskustaan. Rohkaisen mukaan vaalityöhön
myös muita puolueen ja Suomen tulevaisuudesta huolta kanta-
via.”

Vaalityöni oli vaikeaa niiden julkisten ajojartien vuoksi, joi-
den kohteeksi olin joutunut. Oman osani puolueen hyväksi kui-
tenkin tein.

Ehkä Keskustan kannatuksen hienoinen loppunousu oli osit-
tain minunkin ansiotani.

* * *

Nykyinen tilanne muistuttaa hätkähdyttävästi tapahtumia vuo-
den 2012 presidentinvaalien edellä.

Eduskuntavaalien jälkeenkin Keskustan kannatus on nytkin
alentunut, uusimman mielipidemittauksen mukaan 10,2 pro-
senttiin.

Keskustan johto on jälleen suunnitellut Olli Rehnin asettamis-
ta puolueen presidenttiehdokkaaksi.

Äskettäin pidetyn puoluevaltuuston kokouksen käsiteltäväksi
tuotiin muutos presidenttiehdokkaan asettamista koskevaan oh-
jesääntöön.

Pääsyä ehdokkaaksi puolueen esivaaliin vaikeutettiin siten, et-
tä nyt tarvitaan kolmen piirijärjestön yleisen kokouksen päätös.
Aikaisemman ohjesäännön mukaan riitti yhden piirijärjestön tu-
ki.

Aikaisemmin ehdokkuuden tueksi riitti kymmenen paikallis-
yhdistyksen yleisen kokouksen päätös. Nyt tähän tarvitaan 20
osaston tuki.

Tämä päätös pantiin merkille myös Iltalehden toimituksessa.
Lehden mukaan sääntömuutos estäisi ehdokkuuteni esivaalissa.

Oma käsitykseni on, että saataisiin kuitenkin saada ehdokkuu-

delleni järjestöväen tarvittavan tuen.

Niinpä olen päättänyt antaa suostumukseni siihen, että minua voidaan esittää ehdokkaaksi esivaaliin. Mahdollisesta ehdokkuudestaani päätän myöhemmin.

Esivaali tarjoaisi myös mahdollisuuden käydä perusteellinen keskustelu Keskustan poliittisesta linjasta – sekä menneestä että tulevasta.

Esivaalilla olisi mahdollisuus aloittaa Keskustan uusi nousu.

Presidentinvaaleissa olisi mahdollisuus palauttaa äänestäjien luottamusta puolueeseen, aivan kuten vuoden 2012 vaaleissa.

Jos olisin ehdokkaana presidentinvaalissa, osa kampanjasta rahoitettaisiin jälleen myymällä mukeja ja kirjoja, kuten 12 vuotista sitten.

Vuoden 2012 vaaleissa Sauli Niinistö oli ylivoimainen ennakkosuosikki. Tästä huolimatta hän olisi saattanut kokea tappion, jos toiselle kierrokselle olisi noussut varteenotettava kilpailija. Tästäkin kirjoitan teoksessani Suomen linja (ss. 260-264).

Tällä kertaa presidentinvaalissa ei ole ennakkosuosikkia. Kaikki on mahdollista.

21.5.2023 Vetäydyn Keskustan esivaalista – harkitsen kansanliikkeen ehdokkuutta

Suomenmaa julkaisi viime perjantaina kaksi tärkeää kirjoitusta.

Pääkirjoituksessaan Keskustan äänenkannattaja otti selväsanaisesti kantaa puolueen valmistautumiseen vuoden 2024 presidentinvaaleihin. Samassa lehdessä julkaistiin ajatuksia herättävä professori Kari Hokkasen kolumni.

* * *

Viime viikonloppuna minulle syntyi käsitys, että Keskustan johdolla pyrkii mitätöimään presidentinvaaleihin liittyvän puolueen sisäisen esivaalin.

Tähän arvioon vaikutti muun muassa se, että kolme piirijärjestöä oli edellisellä viikolla päättänyt tukea Olli Rehnin ehdokkuutta. Joukossa olivat puolueen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan omat piirijärjestöt.

Nämä kannanotot olivat tarpeettomia sen vuoksi, että Rehn sai jo 9.5. täyteen esivaaliin tarvittavan kolmen piirijärjestön tuen.

Nyt on tarvittu enää Ollin suostumus. Sitä on turhaan odotettu.

Äitienpäivän aamuna luonnostelin blogia, jonka otsikko oli sama kuin tämän kirjoituksen.

Päivän mittaan minulle kuitenkin vakuutettiin, että esivaalia ei voida mitätöidä. Tämä olisi laitonta ja sääntöjen vastaista. Lisäksi minulle vakuutettiin, että tarvittava puoluejärjestöjen tuki on helposti saatavissa.

Niinpä julkaisin seuraavana päivänä 15.5. blogin, jossa kirjoitin, että esivaali tulee.

Pidin mahdollisena, että saisin kolmen piirijärjestön tuen.

Sitä pidin selvänä, että ainakin 20 puolueosastoa ehdokkuuttani tukee. Aikaa päätöksiin on käytettävissä heinäkuun lopulle.

Kirjoitin, että on siis varmaa, että esivaali tulee: ”Jos Olli Rehn haluaa ehdokkaaksi, hänen on oltava siinä mukana.”

Tätä blogiani Suomenmaa ei julkaissut. Julkaisematta jäi myös 16.5. julkaisemani kirjoitus ”Keskustassa on noudatettava lakeja ja sääntöjä”.

Sen sijaan Suomenmaa julkaisi samana päivänä puolutoimiston vaalikoordinaattorin lausunnon, joka osoitti, että esivaaliin laadittua ohjesääntöä ei ehkä noudatettaisikaan.

Tämä puolueen johdon kanta vahvistettiin viime perjantaina julkaistussa Suomenmaan pääkirjoituksessa.

* * *

Saman päivän Suomenmaassa julkaistussa blogikirjoituksessa kantaa presidentinvaaleihin otti myös professori Kari Hokkanen.

Hokkanen tukee esivaalin järjestämistä Keskustan ehdokkaan valitsemiseksi.

Hyvänä kokemuksena Hokkanen pitää vuoden 1994 vaalien edellä käytyä esivaalia, jolloin EU-jäsenyys oli ”kuuma aihe”. Hän katsoo esivaalin vahvistaneen minun lähtöasemaani, kun kilpailijani Hannele Pokka asettui minua tukemaan.

Sitä Hokkanen ei lainkaan moiti, että kaksi Keskustan jäsentä – Keijo Korhonen ja Eeva Kuuskoski – kieltäytyivät osallistumasta esivaaliin ja asettuivat kansanliikkeiden ehdokkaiksi.

Keskustan ehdokkaana kilpailijoinani olivat siis kansanliikkeen ehdokkaina sekä minua oikeistolaisempi EU-jäsenyyden jyrkkä vastustaja että EU-jäsenyyttä kannattanut liberaali. Molempien tukijoukoissa oli paljon Keskustan jäseniä.

Myönteisinä Hokkanen pitää kokemuksia myös vuoden 2000 vaalien edellä järjestetystä esivaalista, jossa haastoin Esko Ahon.

Kari Hokkanen otti kirjoituksessaan kantaa myös äskettäiseen päätökseen muuttaa ohjesääntöä siten, että esivaalin järjestämistä vaikeutettiin.

Hokkanen totesi väitetyin, että se tehtiin, jotta Väyrynen ei pääsisi ehdokkaaksi.

Jos se on totta, tehtiin virhe, Hokkanen toteaa.

Hokkanen pitää virheenä sitä, että ”suunnilleen hänen lailaan asioista ajattelevat jättävät äänestämättä tai äänestävät muiden puolueiden tai valitsijayhdistyksen ehdokasta, kun mieltään ei voi muuten ilmaista”.

Heitäkin Hokkanen toteaa yhä olevan, vaikka se laita on pahimmin vuotanut.

Professori Hokkasen viisaita ajatuksia ei puolueen johdossa ole otettu varteen.

Kuluneen viikon tapahtumat ovat osoittaneet, että esivaali todellakin pyritään mitätöimään.

Jos se järjestettäisiin, mitään takeita ei olisi siitä, että olisi mahdollisuus käydä tasapuolinen ja kansanvaltainen kilpailu Keskustan ehdokkuudesta.

* * *

Näissä oloissa joudun vetäytymään ehdokkuudestani esivaaliin.

Sen sijaan harkitsen kansanliikkeen ehdokkuutta. Tähän ovat monet sekä Keskustasta että puolueen ulkopuolelta rohkaisseet.

Kun kannattajillani ei ole mahdollisuutta vaikuttaa puolueen esivaalin kautta, heille tulisi tarjota mahdollisuus ilmaista kantansa itse presidentinvaalissa.

Asetelma on samankaltainen kuin vuoden 1994 vaalien yhteydessä. Nytkin Eurooppa-politiikka on ”kuuma aihe”.

Olemme olleet Ollin kanssa Suomen Eurooppa-politiikan ääripäät.

Olli oli EU-jäsenyyden innokas kannattaja, minä sitä vastustin. Kannatin Suomen jäsenyyttä Euroopan talousalueessa ja Pohjo-lan yhteisössä.

Olli ajoi Suomen jäsenyyttä euroalueessa, vaikka Keskusta sitä yksituumaisesti vastusti.

Olli on ollut innokas federalisti, kun minä olen puolustanut Suomen itsenäisyyttä.

Nyt pitäisi päätösvaltaa palauttaa jäsenmaille.

Eurooppa-politiikka nousee presidentinvaalien yhteydessä vahvasti esille, kun EU puuttuu yhä enemmän Suomen asioihin, kun olemme kovasti kärsineet jäsenyydestä euroalueessa ja kun olemme joutuneet osaksi velkaunionia.

Myös ulko- ja sisäpolitiikassa olemme olleet ja olemme hyvin erilaisella poliittisella linjalla.

Jos Olli on Keskustan ehdokkaana, minun linjani kannattajista suuri osa toimii, kuten Kari Hokkanen kolumnissaan arvioi: jää kotiin tai äänestää muiden puolueiden tai valitsijayhdistysten ehdokkaita.

Eri tavoin ajattelevilla äänestäjillä pitäisi olla mahdollisuus äänestää keskustalaista ehdokasta, kuten vuoden 1994 vaaleissa tapahtui.

* * *

Puolueen johdon kannalta katsoen ei pitäisi olla ongelmaa siinä, että olisin kansanliikkeen ehdokkaana.

Olen ymmärtänyt, että sen mielestä olen ollut suoranainen rasite puolueen julkikuvalle. Minuahan ei haluttu edes puoluehallituksen jäseneksi eikä ehdokkaaksi eduskuntavaaleissa.

Ehdokkuuteni saattaisi puolueen johdon mielestä siis jopa vahvistaa sen oman ehdokkaan kannatusta.

Jos olisin ehdolla, pidättäytyisin tietysti vaalien ajaksi puoluehallituksen työskentelystä. Kaksikielisestä piiristä kokouksiin osallistuisi varaedustajamme.

Peruutan siis antamani suostumuksen olla mukana esivaalissa.

Kansanliikkeen ehdokkuutta olen valmis harkitsemaan, jos tukijani ovat valmiit keräämään siihen tarvittavat kannattajakortit.

6.6.2023 Ulkopoliittista keskustelua on vihdoinkin ryhdyttävä käymään!

Kotisivuni kirja-arkistoon on lisätty vuonna 1987 julkaisemani teos ”Kansakunta -ihmiskunta”. Kirja perustuu Åbo Akademissa samana vuonna valmistuneeseen ruotsinkieliseen liseniaattityöhöni.

Seuraavana vuonna valmistui väitöskirjani, jonka julkaisin vuonna 1989 suomeksi nimellä ”Suomen ulkopoliitiikka – kansallinen doktriini ja tulevaisuuden ihmiskuntapolitiikka”. Sen alkuosa perustuu liseniaattityöhöni.

Pohjantähti-keskuksen helmikuussa järjestämässä Pohjanranta-keskustelussa professori Vilho Harle sijoitti väitöskirjani ulkopoliitiikan ja kansainvälisten suhteiden tutkimuksen kokonaisuuteen. Työni tieteelliset ansiot liittyvät Harlen mukaan siihen, että loin kokonaiskuvan Suomen ulkopoliitiikan moniulotteisuudesta.

Professori Harlen esitelmä luo osaltaan pohjaa myös ajankohdaiselle ja tulevaisuuteen suuntautuvalla ulko- ja turvallisuuspoliittiselle keskustelulle.

Omalta osaltani aloittelin keskustelua jo 10.4. julkaisemassani blogikirjoituksessa ”Suomelle itsenäinen ulkopolitiikan linja – Suomen linja”.

Kirjoitin, että Natossa yhteistyön ydintä on yhteisen puolustuksen suunnitteleminen ja valmisteleminen.

Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tässä suhteessa jäsenmaat ovat itsenäisiä.

Naton jäsenenäkin Suomi voisi harjoittaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, jossa yhdistyvät toisiinsa yhtäältä kansallisten etujen toteuttaminen ja toisaalta rauhan, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen edistäminen. Voisimme edelleen toteuttaa moniulotteista ulkopolitiikkaa.

Vaikka tämä linja voisi toteuttaa joitakin perinteisen suomalaisen puolueettomuuspolitiikan periaatteita, siitä ei tietenkään voisi tätä nimeä käyttää.

Kysyin, voisiko syntyä yhteisymmärrys siitä, että kutsuisimme uutta politiikkaamme ”Suomen linjaksi”?

Muistutin siitä, että tätä ehdotti Kalevi Sorsa 1980-luvulla puolueettomuuspolitiikan sijaan, kun hän ei jaksanut tätä linjaa ja nimeä Neuvostoliiton paineen alaisena puolustaa.

* * *

Jatkoin pohdintaani 20.4. julkaisemassani kirjoituksessa ”Mikä on Nato-Suomen ulkopoliittinen linja?”.

Kirjoitin, että Suomen ulkopoliittinen johto ei ole toistaiseksi sanoillaan tai teoillaan osoittanut, millaista ulkopolitiikkaa Naton jäseneksi liittynyt Suomi aikoo toteuttaa.

Arvelin, että tasavallan presidentti Sauli Niinistön vierailu Etelä-Afrikkaan ja Namibiaan saattaisi olla ensimmäinen tapahtuma, jossa Suomen linja alkaa hahmottua.

Etelä-Afrikka on yksi BRICS-maista, ja sillä on läheinen yhteistyö myös Kiinan ja Venäjän kanssa. Ensi kesänä Etelä-Afrikassa järjestetään BRICS-maiden huippukokous, johon myös presidentti Vladimir Putinin on määrä osallistua.

Sauli Niinistö on ilmaissut vakavan huolestumisensa sen vuoksi, että maailma on jakautumassa vaarallisella tavalla kahtia.

Muistutin blogissani siitä, että tämä pelko on tullut hänen mieleensä kovin myöhään. Joulukuussa 2021 Niinistö ryhtyi edistämään tätä maailman kahtiajakoa ja kytki Nato-jäsenyyden kautta Suomen osapuoleksi ”uuteen kylmään sotaan”.

Kysyin, esiintyykö Niinistö Pretoriassa Naton edustajana, joka pyrkii etäännyttämään Etelä-Afriikkaa Kiinasta ja Venäjästä? Vai pyrkiikö hän liennyttämään maailman kahtiajakoa?

Kysyin, pyrkiikö Niinistö osoittamaan, että Nato-jäsenyydestä huolimatta Suomi jatkaa itsenäisesti omalla vakiintuneen kansallisen ulkopolitiikkansa linjalla ja pyrkii edistämään rauhaa, ihmisoikeuksia ja kestävästä – sekä taloudellista, yhteiskunnallista että ympäristöllistä?

Sittemmin Niinistö on vierailut myös toisessa BRICS-maassa Brasiliassa. Kahdenvälisesti tärkeä vierailu Uruguayssa jäi toteutumatta.

Yleiseksi vaikutelmaksi näistä vierailuista jäi, että Niinistö vierailuillaan edisti Yhdysvaltain ja Naton yhteisiä intressejä hyödyntäen niitä hyviä kahdenvälisiä suhteita, jotka olemme puolueettomuuspolitiikan kaudella näihin maihin kehittäneet.

* * *

Kun Suomi liittyi Natoon, jäsenyydestä ei käyty avointa julkista keskustelua.

Tämä on johtanut siihen, että jälkikäteen on ryhdytty julkisuudessa selvittämään sitä, kuinka jäsenyyspääöstä valmisteltiin ja kuinka se toteutettiin.

Minulla ei ole tarvetta tähän keskusteluun osallistua. Toin jäsenyyssprosessin aikana julki oman kantani ja kommentoin muiden toimintaa lukuisissa blogikirjoituksissani.

Olen koonnut kirjoitukseni yhteen viime vuoden lopulla ilmestyneeseen kirjaani ”Sota vai rauha Suomelle?”. Kommentoin siinä blogejani myöhemmän kehityksen valossa.

Omalta osaltani panin pisteen julkiselle keskustelulle 23.3. julkaisemallani blogikirjoituksella ”Sauli Niinistö rikkoi vaalilupauksensa”. Niinistö ei totisesti jäsenyyttä jarrutellut!

Nyt on suuntauduttava tulevaisuuteen.

Ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-poliittista keskustelua on tärkeää käydä erityisesti nyt, kun Suomeen muodostetaan uusi hallitus ja kun lähestymme ensi vuoden presidentinvaaleja.

Pohjantähti-keskus tekee tässä osansa järjestämällä kesän ja syksyn mittaan eri puolilla Suomea ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-poliittisia seminaareja.

26.6.2023 Nyt joudun Sauli Niinistöä puolustamaan

Vuonna 2014 julkaisemani kirjan ”Suomen linja” esipuheessa kirjoitin:

En halua lukea kirjani arvioinneista, että ”hyökkään rajusti Mauno Koivistoa vastaan”.

En hyökännyt. Minulla ei ole mitään Koivistoa vastaan. Tosi-asiat vain antoivat hänen toiminnastaan aivan toisenlaisen käsityksen kuin hän oli itse pyrkinyt antamaan.

Kirjoitin uskovani, että joudun vielä Koivistoa puolustamaan, kun keskustelu hänen toiminnastaan toden teolla käynnistyy.

Tuon kirjan ilmestymisen jälkeen olen tietoon tulleiden uusien tosiasioiden perusteella joiltakin osin jopa jyrkentänyt kritiikkiäni Mauno Koivistoa kohtaan.

Mauno Koiviston toimintaa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan johdossa olen joutunut vuosikymmenten varrella usein puolustamaan.

Suomen Nato-ratkaisun jälkeen tarve puolustaa Paasikiven, Kekkosen ja Koiviston toteuttamaa linjaa on noussut uusiin mittoihin. Kovimmat Nato-jäsenyyden ajajat ovat sitä vastaan kii-vaasti hyökänneet.

Historiaa pyritään vastenmielisellä tavalla kirjoittamaan uudelleen unohtaen kokonaan ne geopolittiset realiteetit, joiden

keskellä tätä linjaa toteutettiin.

Tämä linja olisi ollut kestävä myös nykyisessä tilanteessa, mutta siitä päätettiin luopua.

Nyt olen joutunut Sauli Niinistön suhteen samaan tilanteeseen kuin Mauno Koiviston osalta vuonna 2014.

Olen arvostellut kovin sanoin Sauli Niinistön toimintaa viime vuoden keväästä lähtien, jolloin hän ryhtyi avoimesti ajamaan Suomen pikaista liittymistä sotilasliitto Natoon.

Viime aikojen tapahtumat ovat synnyttäneet tilanteen, jossa joudun häntä jo puolustamaan.

* * *

Kesäkuun 6. päivänä julkaisemassani blogissa pahoittelin sitä, että Suomen liittyessä Natoon jäsenyydestä ei käydy avointa julkista keskustelua.

Tämä on johtanut siihen, että jälkikäteen on ryhdytty julkisuudessa setvimään sitä, kuinka jäsenyyspäätöstä valmisteltiin ja kuinka se toteutettiin.

Yllättäen Nato-jäsenyydestä käytävän jälkijättöisen keskustelun keskiöön on joutunut itse tasavallan presidentti Sauli Niinistö.

Suomen Natoon liittymistä kiivaimmin ajaneet ovat ryhtyneet syyttämään Niinistöä siitä, että hän olisi heidän mukaansa sitä jarrutellut. Tässä he ovat erehtyneet.

Kritiikki on ollut ymmärrettävää sen vuoksi, että Niinistö pitkään salasi todelliset tarkoituksensa.

Viime vuoden kevääseen saakka minäkin uskoin, että Niinistö pyrki säilyttämään Suomen aseman sotilaallisesti liittotumatomana maana. Vasta ajan oloon minulle selvisi, kuinka hän oli vuoden 2021 alusta lähtien vienyt Suomea kohti Nato-jäsenyyttä.

Nyt Niinistö on puolustautunut antamalla julkisuuteen uusia tietoja siitä, kuinka jäsenyyttä valmisteltiin ja kuinka se toteutettiin.

Sauli Niinistön ”tarina” tapahtumien kulusta on kaiken aikaa muuttunut.

Ensimmäinen tarina oli, että Natoon liittymisestä päätettiin Venäjän hyökättyä Ukraina.

Myöhemmin tulivat esille Niinistön presidentti Joe Bidenin kanssa joulukuussa 2021 ja tammikuussa 2022 käymät puhelin-keskustelut, joissa jäsenyyshanke pantiin hänen oman kertomansa mukaan vireille.

Sittemmin Niinistö on kertonut puhuneensa Bidenin kanssa myös Glasgown ilmastokokouksen yhteydessä marraskuun puolivälissä 2021.

Uusinta uutta on se, että Niinistö Kultaranta-keskusteluihin liittyneessä A-studion haastattelussa viime maanantaina kertoi keskustelleensa jo syksyn 2021 aikana Bidenin kanssa useita kertoja ja nimenomaan Suomen Nato-jäsenyydestä.

* * *

Sauli Niinistön julkisuuteen kertoma tarina on edelleen puutteellinen.

Ehkä saamme myöhemmin tietää, että yhteydenpitoa Joe Bidenin tai ainakin hänen hallintonsa kanssa Suomen Nato-jäsenyydestä oli jo aivan hänen virkakautensa alussa.

Muutoin on vaikea ymmärtää Niinistön tammikuussa 2021 Il-talehdelle antamaa haastattelua. Siinä hän arvosteli eduskunnan kannanottoa, jonka mukaan ”Suomi ei salli aluettaan käytettävän vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan”. Vireillä olleen hävittäjähankinnan Niinistö kytki osaksi suurvaltojen välistä ”uhkatasapainoa”.

Toisaalta tarinasta puuttuu vielä myös Bidenin tai hänen edustajiensa ilmeinen yhteydenotto keväällä 2021.

Silloin Yhdysvallat Bidenin johdolla Washington Postin mukaan suunnitteli ”uuden kylmän sodan” käynnistämistä yhtäältä sen johtamien demokraattisten maiden ja toisaalta Kiinan ja Venäjän johtamien autoritaaristen valtioiden välillä. Tähän suunnitelmaan kuului myös Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys.

Myöhempien tapahtumien valossa olisi outoa, ellei jo tuolloin

olisi syntynyt jonkinlaista yhteydenpitoa Bidenin ja Niinistön välille. Niinistöhän kertoi juuri keskustelleensa jo paria kuukautta myöhemmin, syksyllä 2021, Bidenin kanssa useita kertoja Suomen Nato-jäsenyydestä.

Sauli Niinistö ei totisesti Suomen Nato-jäsenyyttä jarrutellut. Tässä asetun Niinistöä häneen kohdistuneita hyökkäyksiä vastaan puolustamaan.

* * *

Kesäkuun 6. päivän blogissani totesin, että minulla ei ole tarvetta tähän Suomen Nato-jäsenyyttä koskevaan jälkikäteiseen keskusteluun osallistua. Jäsenyysprosessin aikana tein oman kantani selväksi.

Olen koonnut kirjoitukseni yhteen viime vuoden lopulla ilmestyneeseen kirjaani ”Sota vai rauha Suomelle?”. Kommentoin siinä blogejani myöhemmän kehityksen valossa.

Tämä teos on hyödyllistä lukemista myös niille, jotka ovat Sauli Niinistöä jarrutuksesta syytelleet.

Omalta osaltani panin pisteen julkiselle keskustelulle 23.3. julkaisemallani blogikirjoituksella ”Sauli Niinistö rikkoi vaalilupauksensa”.

Nyt olisi suunnattava tulevaisuuteen ja keskusteltava siitä, millaista ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikkaa Suomen olisi Naton jäsenenä toteutettava. Omalta osaltani olen keskustelua aloitellut.

Valitettavasti äskeiset Kultaranta-keskustelut olivat tässä suhteessa aikamoinen pettymys.

1.7.2023 Federalismi ja globalisaatio vai itsenäisyys ja kestävä kehitys?

Suomen jäsenyys euroalueessa oli yksi vaaliteemoista vuosien 2012 ja 2018 presidentinvaaleissa. Esille se nousee myös ensi vuo-

den vaaleihin valmistauduttaessa.

Euroaluetta koskeva päätöksenteko on osa Eurooppa-politiikkaa ja kuuluu siten valtioneuvoston toimialaan. Rahapolitiikan suunnittelu ja toteuttaminen kuuluu itsenäiselle Euroopan keskuspankille, jonka päätöksenteossa Suomen Pankin edustajat ovat mukana.

Kaksissa viimeksi käydyissä presidentinvaaleissa Suomen jäsenyys euroalueessa nousi kuitenkin esille ennen muuta sen vuoksi, että Sauli Niinistöllä oli siihen liittyvä henkilökohtainen historia. Hän oli Paavo Lipposen johtaman hallituksen valtiovarainministerinä avainasemassa, kun Suomi ensimmäisten maiden joukossa siirtyi euroon.

Euron aiheuttamat ongelmat heijastuvat monin tavoin myös tasavallan presidentin toimintaan. Mahdollinen eroaminen euroalueesta kuuluu keskeisellä tavalla tasavallan presidentin toimialaan.

Näinä aikoina euron Suomelle aiheuttamat ongelmat ovat kaikkien nähtävillä. Eurosta vaalien yhteydessä jälleen varmas-ti puhutaan.

* * *

Vuoden 2012 presidentinvaalien yhteydessä euro oli esillä ennen muuta sen vuoksi, että Suomikin oli joutunut tukemaan sen vuoksi vaikeuksiin joutuneita EU:n jäsenmaita. Lisäksi olimme vajonneet vuoden 2008 finanssikriisistä alkaneeseen lamaan, jota jäsenyytemme euroalueessa syvensi.

Vaalikeskusteluissa Sauli Niinistö vielä voimakkaasti puolusti euroa. Pian vaalien jälkeen hän myönsi ongelmat ja sanoi, ettei hän silloisilla tiedoilla olisi kannattanut euroon siirtymistä eikä Suomen jäsenyyttä euroalueessa.

Tähän keskusteluun palattiin vuoden 2018 vaalien edellä ja niiden yhteydessä. Tästäkin kirjoitin teokseni ”Suomen linja” syksyllä 2017 julkaistussa uusintapainoksessa (ss. 313-314, 333-334).

Nyt Suomen tulevaisuutta varjostaa raskas julkinen velka. Suu-

ri osa siitä syntyi vuodesta 2008 alkaneen ”menetetyn vuosikymmenen” aikana, jolloin Suomen talous ei euron vuoksi kasvanut lainkaan. Muita euroalueen maita jouduimme taloudellisesti tukemaan.

Samaan aikaan rahapoliittisen itsenäisyytensä säilyttäneiden Ruotsin ja Tanskan kansantaloudet kasvoivat, elintaso kohosi tuntuvasti ja julkinen velka pysyi kohtuullisella tasolla.

Nyt jälleen jotkut euroalueen jäsenmaat saattavat ajautua niin suuriin vaikeuksiin, että joudumme niitä taloudellisesti tukemaan. Jo tähän mennessä on yhteisvastuullista velkaunionia toteutettu Euroopan keskuspankin rahapoliittisella ”piilotuella”.

Oman taloutemme tulevaisuutta varjostaa jälleen myös vahva euro. Ruotsilla on nytkin puolellaan kilpailuetu. Tilanne on monessa suhteessa samankaltainen kuin vuonna 2008.

* * *

Vuoden 2024 presidentinvaalien ehdokkaita emme vielä tiedä, mutta ehdokasehdokkaiden joukossa meitä on kolme, joilla on henkilökohtainen ”euro-historia”.

Pekka Haavisto oli Lipposen hallituksen ministerinä päättämässä euroon siirtymistä.

Olli Rehnin euro-ura ulottuu Euroopan parlamentin jäsenyydestä Euroopan komissioon ja Euroopan keskuspankkiin.

Omakin euro-urani urkeni Euroopan parlamentissa.

Vastustin kaikin voimin Suomen siirtymistä euroon.

Edustin Keskustan europarlamentaarikkoja Keskustan puoluehallituksessa. Tätäkin kautta vastustin Suomen jäsenyyttä euroalueessa. Kun siihen oli liitytty, pyrin vaikuttamaan siihen, että Suomi olisi palauttanut rahapoliittisen itsenäisyytensä.

Ollin kanssa olemme edustaneet Eurooppa-politiikan ääripäitä.

Olli oli Suomen EU-jäsenyyden innokas kannattaja. Minä pyrin siihen, että olisimme pysyttäytyneet Euroopan talousalueessa (ETA) ja pyrkineet muodostamaan Pohjolan yhteisön. Tämän toteuttamiseksi järjestin jopa eduskunnassa jarrutuskeskustelun.

Tästä kerron teoksessani ”Itsenäisen Suomen puolesta” (ss. 187-219).

Meidän kummankin euro-ura alkoi jo vuonna 1995, jolloin olimme Euroopan parlamentissa päättämässä euroon siirtymisestä.

Silloin Suomen Keskustalla oli parlamentissa viisi jäsentä ja Ruotsin Keskustapuolueella kaksi. Muodostimme yhdessä ”Pohjolan Keskustan”.

Lähes yksimielisesti me katsoimme, että yhtenäisvaluuttaan (single currency) ei pitäisi siirtyä, kun Maastrichtin sopimuksessa määritellyt kriteerit eivät olleet täyttyneet. Kannatimme euron käyttöönottoa yhteisenä rahana (common currency), jonka rinnalla kansalliset valuutat olisivat säilyneet. (mt. ss. 224-225)

Vain Olli Rehn kannatti euron käyttöönottoa yhtenäisvaluuttana.

Suomen hallituksessa Sauli Niinistö ja Pekka Haavisto kannattivat ja ajoivat mahdollisimman laajan euroalueen muodostamista ja Suomen jäsenyyttä siinä.

Tätä Niinistö on jälkikäteen katunut.

Keskustassa käytiin sisäistä kamppailua siitä, olisiko meidän kannatettava Suomen siirtymistä euroon. Lopulta puolue lähes yksimielisesti sitä vastusti. Päätöksentekoa lykkäämällä puolueen johto kuitenkin auttoi Lipposen hallitusta viemään Suomen euroalueeseen. (mt. ss. 226-231, 236-262)

* * *

Vuonna 1998 alkoi Olli Rehnin ura Euroopan komissiossa.

Aluksi hän toimi yritystoiminnasta ja tietoyhteiskunnasta vastanneen Erkki Liikasen kabinettipäällikkönä ja sittemmin hänen tilallaan komission jäsenenä. Myöhemmin hän toimi sekä laajentumisesta vastaavana että talouskomissaarina.

Tämän jälkeen Olli on toiminut Euroopan parlamentin jäsenenä, elinkeinoministerinä, Suomen Pankin johtokunnan jäsenenä ja lopulta pääjohtajana.

Kaikissa näissä tehtävissä hän on toiminut Euroopan unionin ja euroalueen syventämiseksi ylikansallisen liittovaltion ja velkaunionin suuntaan.

Oma linjani on ollut kovin toisenlainen.

Olen viritellyt keskustelua siitä, että tilaisuuden tullen voisimme erota euroalueesta.

Vuonna 2015 tein jopa kansanlalisaloitteen kansanäänestyksen järjestämiseksi Suomen jäsenyydestä euroalueessa.

Aloite sai tarvittavan kannatuksen. Hallituksen painostuksesta perustuslakivaliokunta valiokuntasääntöjen vastaisesti vuoden 2016 lopulla hautasi aloitteen, eikä tehnyt siitä mietintöä täysistunnon äänestettäväksi. Kansalaisaloitteesta ja sen kohtalosta olen kertonut kirjoissani ”Kukahen nämäkin sotkut selvittää?” (ss. 129-163) ja ”Terve Suomi” (ss.15-33).

Oli onneton ratkaisu, että Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä ainoana Pohjoismaana euroon.

Jos mahdollisuus siihen avautuu, euroalueesta olisi irrottamiseksi ja palattava itsenäiseen raha- ja valuuttakurssipolitiikkaan.

Ja Euroopan unionissa tulisi jäsenmaiden itsenäisyyttä vahvistaa palauttamalla niille päätösvaltaa erityisesti talous-, alue-, maatalous- ja ympäristöpolitiikassa.

Edessä ovat mielenkiintoiset vaalikeskustelut.

Loppujen lopuksi on kysymys perustavanlaatuisista arvovalinnoista.

Yhdellä puolella ovat ylikansallista Euroopan unionia rakentavat federalistit, jotka ovat yleensä myös rajattoman globalisaation kannattajia.

Toisella puolella ovat Suomen itsenäisyyden puolustajat, jotka rakentavat itsenäisten kansakuntien Eurooppaa ja toteuttavat kestävästä ihmiskuntapolitiikkaa.

NAAPUREIDEN KANSSA OLISI PITÄNYT JA PITÄISI KESKUSTELLA

Heinäkuun alussa 2023 jätin oikeuskanslerille kantelun, joka liittyi kannattajakorttien keräämiseen presidenttiehdokkuutta varten.

Kantelin siitä oikeusministeriön siunaamasta Helsingin vaalipiirilautakunnan antamasta lain tulkinnasta, jonka mukaan kannattajakorttia ei voida allekirjoittaa sähköistä menetelmää käyttäen.

Kannanottoa oli pyydetty menettelyyn, jossa kannattaja allekirjoittaa omakätisesti PDF-tiedoston muodossa olevan kortin ja lähettää sen valitsijayhdistykselle sähköpostitse.

Tämä menettely on jo laajassa käytössä erilaisessa viranomais-toiminnassa.

Valitettavasti oikeuskanslerin vastaus viipyi lähes neljä kuukautta.

Oikeuskanslerinvirasto antoi oikeusministeriölle ja vaalipiirilautakunnalle kaksi kuukautta lausunnon antamiseen. Toiset kaksi kuukautta kuluivat päätöksen valmisteleamiseen. Oikeuskansleri hyväksyi tulkinnan, jonka mukaan sähköistä allekirjoitusta ei hyväksytty.

Tällä tulkinnalla oli oleva kohtalokas vaikutus ehdokasasetteluun ja vaalin lopputulokseen.

Paperisten kannattajakorttien keräämiseksi valitsijayhdistykseeni joutui turvautumaan Postin vastauslähetyjärjestelmään, josta tuhansia kannattajakortteja ratkaisevassa vaiheessa katosi.

Kantelusta kirjoittamassani blogissa kommentoin poliittisten puolueiden ja valitsijayhdistyksen eriarvoista asemaa presidentinvaaleissa. Kansanliikkeitä sorrettiin.

Ehdokkaan saattoi asettaa puolue, jolla on ainakin yksi edellisissä vaaleissa valittu kansanedustaja.

Poliittiset puolueet olivat tunkeutuneet nyt myös valitsijayhdistysten reviirille.

Puolueen ehdokkaan ympärille muodostettiin valitsijayhdistys, jolle ryhdyttiin kokoamaan kannattajakortteja.

Puolueen ehdokkaan asema kannattajakorttien keräämisessä on tietenkin ylivoimainen aitojen kansanliike-ehdokkaiden rinnalla.

Käytettävissä ovat puolueen järjestöväki, puoluetuki ja puoluetta lähellä olevien yritysten ja etujärjestöjen antama taloudellinen tuki. Niiden turvin voi ylläpitää pysyviä keräyspisteitä ja osallistua erilaisiin tapahtumiin.

Tuen antaminen puolueen ehdokkaalle estää äänestäjää allekirjoittamaan muiden ehdokkaiden kannattajakortteja.

Meille kansanliikkeen ehdokkaille oli 20 000 kannattajakortin kerääminen valtava ponnistus. Tämän kerroin tietäväni omasta kokemuksestani kuuden vuoden takaa.

Heinäkuun lopulla ja elokuun alussa julkaisemissani blogeissa kirjoitin suhteistamme naapureihimme, Ruotsiin ja Venäjään.

Max Jakobsson aikanaan puhui Suomen vaarallisesta naapurista, Ruotsista. Hän tarkoitti sitä, että läntinen naapurimme oli meille vaarallinen kilpailija.

1990-luvulta alkaen Suomen ja Ruotsin keskinäisiä suhteita ovat rasittaneet suuret ulkosuhteisiin liittyneet ratkaisut, liittyminen Euroopan unioniin ja sotilasliitto Natoon.

Vaikeuksia on kärjistänyt se, että maitten välillä ei ole kyetty käymään avointa keskustelua.

Heinäkuun 22. päivänä kirjoittamani blogin aiheena oli se ahdinko, johon Ruotsi oli joutunut koraanin häpäisyjen vuoksi.

Aluksi ne johtivat osaltaan siihen, että Ruotsin Nato-jäsenyyden hyväksyminen Turkissa lykkääntyi. Nyt oli suututtu monessa muussakin islamilaisessa maassa.

Koraanin häpäisyillä kerrottiin pyrittävän estämään Ruotsin Nato-jäsenyys tai ainakin lykkäämään sitä mahdollisimman pitkään.

Nyt syntynyt tilanne antoi aiheen palauttaa mieleen 14.5.2022 julkaisemani blogin ”Finlands sak är vår”, jolla pyrin vaikuttamaan vielä siihen, että päätöksiä Ruotsin ja Suomen Nato-jäsenyydestä olisi lykätty tuonemmaksi.

Ruotsissa mahdollista jäsenyyshakemusta oli perusteltu Suomen tasavallan presidentin ja pääministerin vetoimuksilla. Oli syntynyt mielikuva, että Suomi oli vakavassa vaarassa. Meitä haluttiin auttaa.

Kertasin blogissani 1990-luvun alun tapahtumat, jolloin neuvoteltiin ja päätettiin Suomen ja Ruotsin liittymisestä Euroopan unioniin.

Nyt oltiin toistamassa samoja virheitä, joita silloin tehtiin.

EU-ratkaisun yhteydessä jäsenyyksiä kannattanut eliitti pelasi domino-peliä ja manipuloi julkisuutta. Samaa oli koettu nyt.

Kirjoitin blogissani, ettei perusteita Suomen ja Ruotsin turvallisuuspoliittisen linjan muuttamiseen ollut.

Pohjolan turvallisuuspoliittinen tilanne oli säilynyt rauhallisena ja vakaana nimenomaan Ruotsin ja Suomen sotilaallisen liittoutumattomuuden ansiosta. Suomeenkaan ei kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa.

Molemmissa maissa poliittinen oikeisto oli ideologisista ja poliittisista syistä vuosikausien ajan kannattanut maansa Nato-jäsenyyttä.

Sauli Niinistö oli jo puoluepoliitikkona kannattanut Suomen Nato-jäsenyyttä ja ryhtynyt sitä nyt myös presidenttinä ajamaan.

Saman päivän Helsingin Sanomissa pääministeri Sanna Marin oli kertonut, että hän oli ollut jo vuosikausia Nato-jäsenyyden kannattaja.

Kirjoitin:

”Kysymys ei siis ole Venäjän hyökkäyksen aiheuttamasta häädästä, jolla ruotsalaisia puoluetovereita on maaniteltu tukemaan molempien maiden Nato-jäsenyyttä!”

Ruotsin ahdinkoon liittyen kysyin, kuinka käy Suomen. Mitä jää jäljelle siitä ”ihmis oikeusperustaisesta” ulkopoliitikasta, jonka yhtenä osana oli liittyminen Natoon ja taisteluun demokraattis-

ten ja autoritaaristen maiden välillä.

Nyt oli totisesti tärkeää ryhtyä käymään keskustelua Nato-Suomen ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikasta.

Kun sitä ei ollut muutoin saatu aikaan, kerroin Pohjantähti-keskuksen tarjoavan tähän mahdollisuuden Pohjanranta-keskusteluissa, joita alettiin järjestää 4.8. lähtien eri puolilla Suomea. Ne olivat jatkoa Pohjanrannassa vuoden alussa järjestetyille tapahtumille.

Seuraavana päivänä julkaisin blogin, jossa muistutin mieleen ne tapahtumat, joiden kautta Suomi ja Ruotsi liittyivät Euroopan unioniin.

Prosessi käynnistyi, kun Ruotsi lokakuun lopulla 1990 päätti hakea jäsenyyttä Euroopan yhteisöissä. Tästä ei ennakoon kerrottu Suomen hallitukselle. Tieto ei kulkenut myöskään sosiaalidemokraattisten puolueiden välillä.

Päätöksen teki Ingvar Carlssonin johtama sosialidemokraattinen vähemmistöhallitus. Se liittyi talouskriisiin, jonka keskeinä pyrittiin lisäämään talouselämän ja kansalaisten luottamusta hallitukseen.

Ratkaisua tehtäessä korostettiin, että mahdollisesta jäsenyydestä päätetään vasta neuvottelujen jälkeen.

Ruotsin ratkaisu johti siihen, että myös Suomen oli haettava jäsenyyttä.

Ratkaisuvaiheessa ”vetovastuu” vaihtui.

Ruotsalaisten enemmistö vastusti maansa jäsenyyttä. Pohjoismaisessa ”domino-pelissä” Suomen kansanäänestys järjestettiin ensin. Sen tuloksella ruotsalaisten tilapäinen enemmistö saatiin jäsenyyden kannalle.

Näin menetettiin upea mahdollisuus, että Euroopan talousalueen (ETA) puitteisiin olisi EU:n rinnalle syntynyt Pohjolan yhteisö. Tämä olisi edesauttanut järkevää eriytyvää yhdentymistä koko Euroopassa.

Elokuun alussa järjestettiin Helsingissä Pohjanranta-keskustelut, joissa pääalustajana toimi professori Vilho Harle. Kerroin siitä blogikirjoituksessani.

Professori Vilho Harle käsitteli alustuksessaan moniulotteista ulkopolitiikkaa. Sen valossa hän arvioi myös Petteri Orpon johtaman hallituksen ohjelmaa. Harlen analyysin mukaan Suomen politiikka on kehittynyt lähes yksiulotteiseksi. Siinä korostuvat ylitse muiden sotilaalliseen turvallisuuteen liittyvät kysymykset.

Lopuksi Harle sanoi provosoivansa kuulijoita puhumalla siitä, että Naton jäsenmaanakin Suomi voisi harjoittaa puolueettomuuspolitiikkaa.

Kun Suomi on sotilasliiton jäsen, emme voi sodan oloissa olla puolueeton konfliktissa, jossa Nato tai sen jäsenmaa on osallisena. Sodan aikaiseen puolueettomuuteen tähtäävä puolueettomuuspolitiikka ei siis ole enää mahdollista.

Sen sijaan professori Harle piti mahdollisena sitä, että muussa ulkopolitiikassaan Suomi voisi Nato-maanakin noudattaa puolueettomuuspolitiikan periaatteita.

Omassa alustuksessani puhuin rauhan palauttamisesta Ukrainaan.

Rauhan rakentaminen Ukrainaan oli aloitettava samoin kuin muiden sotien lopettamiseksi on menetelty. On saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut rauhansopimuksen aikaansaamiseksi.

Ukrainan sodan lopettamiseksi oli löydettävä ratkaisu erityisesti kahteen kysymykseen.

Ensiksikin oli löydettävä ratkaisu, joka takaa sekä Ukrainan että Venäjän turvallisuuden.

Toiseksi: on löydettävä ratkaisu siihen, kuinka turvataan itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan väestön venäjänkielisen enemmistön asema ja oikeudet.

Tämä on kysymys, joka käynnisti Ukrainan sisällissodan vuoden 2014 alussa. Venäjän hyökkäys helmikuussa 2022 oli ollut suoraa jatkoa sille.

Puhuin siitä, että Suomen oli ryhdyttävä palauttamaan kahdenvälistä yhteydenpitoa Venäjän johtoon, vaikka Ukrainan sota jatkuisikin

Edellisen hallituksen ulkoministeri Pekka Haavisto oli kertonut, ettei hänellä ollut ollut yhteyksiä ulkoministeri Sergei Lavroviin sen jälkeen, kun Venäjä hyökkäsi Ukraina. Hänen mukaansa tämä oli osa EU:n ja jäsenmaiden ja muiden länsimai- den yhteistä politiikkaa, jonka mukaan korkean tason yhteyksiä Venäjään ei ylläpidetty.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö toimi aluksi toisin. Tässä hän jatkoi samaa käytäntöä kuin vuodesta 2014 lähtien. Silloin- kin länsimailla oli ollut yhteinen linja, että kahdenvälistä korkean tason yhteydenpitoa Venäjälle vältellään.

Kun Venäjä oli hyökännyt 24.2.2022 Ukraina, Niinistö kä- vi Venäjän presidentin Vladimir Putinin kanssa 11.3. puhelin- keskustelun, jonka sisällöstä hän kertoi julkisuuteen uutiskanava CNN:n haastattelussa.

Olin kommentoinut asiaa 14.3. julkaisemassani blogissa ”Uk- rainan rauhansopimuksen suuntaviivat”.

Seuraavan keskustelun Niinistö kävi Putinin kanssa 14. touko- kuuta 2022.

Tasavallan presidentin kanslian julkaiseman tiedotteen mu- kaan:

”Presidentti Niinistö totesi presidentti Putinille, miten perus- teellisesti Venäjän loppuvuodesta 2021 esittämät vaatimukset Na- toon liittymisen estämisestä ja Venäjän suurhyökkäys Ukraina helmikuussa 2022 ovat muuttaneet Suomen turvallisuusympäris- tön. Presidentti Niinistö ilmoitti, että Suomi päättää hakea Nato- jäsenyyttä lähipäivinä.”

Lopuksi tiedotteessa todetaan: ”Suomi haluaa jatkossakin hoi- taa rajanaapuruuden tuottamat käytännön kysymykset asiallis- ti ja ammattimaisesti”.

Tämän keskustelun jälkeen yhteyksiä ei ollut pidetty. Kahden- välisten käytännön kysymystenkin hoitamisessa on ollut kovasti toivomisen varaa.

Pohjanranta-keskustelut käytiin ja blogikirjoitukseni julkais- tiin tilanteessa, jossa vakavat ongelmat Suomen ja Venäjän rajalla eivät olleet vielä tulleet esiin.

Blogini lopussa kirjoitin: ”Keskusteluyhteys on avattava uudelleen viimeistään ensi vuoden alussa valittavan uuden presidentin toimikauden alussa. Tähän meitä velvoittaa myös puheenjohtajuutemme ETY-järjestössä vuonna 2025.”

4.7.2023 Presidentinvaaleissa kansanliikkeitä sorretaan

Jätin eilen oikeuskanslerille kantelun, joka liittyy kannattajakorttien keräämiseen presidenttiehdokkuutta varten. Kantelussa otin esille myös korttien julkisuuteen liittyvät ongelmat.

Kantelin siitä oikeusministeriön siunaamasta Helsingin vaalipiirilautakunnan antamasta lain tulkinnasta, jonka mukaan kannattajakorttia ei voida allekirjoittaa sähköistä menetelmää käyttäen.

Kannanottoa oli pyydetty menettelyyn, jossa kannattaja allekirjoittaa omakätisesti PDF-tiedoston muodossa olevan kortin ja lähettää sen valitsijayhdistykselle sähköpostitse.

Tämä menettely on jo laajassa käytössä erilaisessa viranomais-toiminnassa.

* * *

Kanteluni toinen aihe on luonteeltaan yleisempi.

Pyysin oikeuskanslerin kannanottoa siihen, tulkitseeko oikeusministeriö oikein puolueiden rekisteröimistä, vaaliehdokkuuksia ja kansalaisaloitteiden tukemista varten koottavien kannattajakorttien julkisuusperiaatetta.

Oikeusministeriön tulkinnan mukaan kuka tahansa ulkopuolinen voi päästä käsiksi kortteihin. Tämä on johtanut mm. siihen, että ”vääränlaisen” kannattajakortin täyttäneitä on erotettu puolueesta.

Kannattajien nimiä on päätynyt myös julkisiin tiedotusvälineisiin. Tämä riski on kasvanut sen vuoksi, että sähköisesti al-

lekirjoitettujen kannattajakorttien käyttäminen on tullut osittain mahdolliseksi.

Nykyinen käytäntö rikkoo poliittiseen toimintaan liittyvää kansalaisten yksityisyyden suojaa, jota muutoin varjellaan tarkkaan mm. ylläpitämällä tiukkaa vaalisalaisuutta ja pitämällä jäsenyys poliittisessa puolueessa yksityisyyden suojan piirissä.

Nykyinen käytäntö rikkoo laajemminkin kansalaisten perusoikeuksia, kun se saattaa estää yhteiskunnallisen toiminnan siitä syystä, että sen pelätään johtavan ikävään julkisuuteen ja muihin kielteisiin henkilökohtaisiin seuraamuksiin.

Presidentinvaaleihin ehdotettu menettely säilyttäisi omakätisesti allekirjoitettujen fyysisten kannattajakorttien järjestelmän, joka on omiaan estämään niiden asiatonta käyttämistä.

* * *

Poliittiset puolueet ja valitsijayhdistykset ovat presidentinvaaleisakin hyvin eriarvoisessa asemassa. Kansanliikkeitä sorjetaan.

Ehdokkaan voi asettaa puolue, jolla on ainakin yksi edellisissä vaaleissa valittu kansanedustaja. Tässä asemassa on nyt Hjaldis Harkimo.

Harkimo onkin tässä vaiheessa ainut virallisesti asetettu presidenttiehdokas. Tiedotusvälineissä tehdään siis jatkuvasti virheitä, kun meitä ehdokasehdokkaita puhutellaan ja käsitellään presidenttiehdokkaina.

Poliittiset puolueet tunkevat nyt myös valitsijayhdistysten reviirille.

Puolueen ehdokkaan ympärille muodostetaan valitsijayhdistys, jolle ryhdytään kokoamaan kannattajakortteja.

Puolueen ehdokkaan asema kannattajakorttien keräämisessä on tietenkin ylivoimainen aitojen kansanliike-ehdokkaiden rinnalla.

Käytettävissä ovat puolueen järjestöväki, puoluetuki ja puoluetta lähellä olevien yritysten ja etujärjestöjen antama taloudellinen tuki. Niiden turvin voi ylläpitää pysyviä keräyspisteitä ja osallistua erilaisiin tapahtumiin.

Meille kansanliikkeen ehdokkaille on 20 000 kannattajakortin kerääminen valtava ponnistus. Tämän tiedän omasta kokemuksestani kuuden vuoden takaa.

* * *

Puolueen ja valitsijayhdistyksen yhteisehdokkuudesta meillä on vain vähän kokemusta.

Vuoden 1988 presidentinvaaleissa Mauno Koivisto oli kahden puolueen – SDP:n ja SMP:n – asettama ehdokas. Lisäksi hän oli Pro Koivisto -liikkeen ja ahvenanmaalaisen yhteistyöjärjestö Åländsk Samlingin virallinen ehdokas.

Vuoden 2018 vaaleissa istuva presidentti Sauli Niinistö oli valitsijayhdistyksen ehdokas. Hänen valintaansa tukivat lisäksi kaksi puoluetta, Kokoomus ja Kristillisdemokraatit.

Tällä kertaa Vihreät ja Pekka Haavisto valitsivat Niinistön toimintamallin. Haavisto asettui valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ja puolue päätti sen jälkeen häntä tukea.

Keskustan tilanne on erikoinen.

Lähes kaikissa Keskustan piirikokouksissa tehtiin päätökset, joilla vedottiin Olli Rehniin, että hän asettuisi puolueen ehdokkaaksi.

Kuitenkin Rehn antoi suostumuksen asettua valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi. Valitsijayhdistyksen johto koostuu tunnetuista keskustalaisista.

Olli tukijoiheen toivoo, että hänet asetettaisiin lisäksi myös Keskustan ehdokkaaksi.

Olli olisi listalla sekä Keskustan että valitsijayhdistyksen ehdokas. Yhdistys koostuisi lähes yksinomaan Keskustan jäsenistä ja kannattajista.

Onkin ehdotettu, että puolue Niinistön ja Haaviston mallin mukaisesti vain tukisi hänen valintaansa, ja puoluekokous ehdokkaan asettamiseksi peruutettaisiin.

* * *

Korttien kerääminen omaa ehdokkuuttani varten on käynnistynyt lupaavasti.

Se on huomattu myös tiedostusvälineissä. Helsingin Sanomat julkaisi eilisessä verkkolehdessä kannattajieni toiminnasta uutisen, jossa oli linkki kotisivulleni. Juttu julkaistiin myös tämän päivän paperilehdessä.

Heinäkuun ajan kortteja kerätään vain verkko- ja postiyhteyksiä hyödyntäen.

Monet kannattajat ovat päättäneet auttaa sellaisia sukulaisiaan, naapureitaan ja tuttaviaan, joilla ei ole käytettävissään tietokonetta ja tulostinta.

Riittävästi allekirjoituksia koonnut kerääjä saa palkkioksi jonkin kirjoittamani kirjan.

22.7.2023 Sanna Marinia saa Ruotsi ahdingostaan ”kiittää”

Ruotsi on joutunut koraanin häpäisyjen vuoksi aikamoiseen ahdingoon.

Aluksi ne johtivat osaltaan siihen, että Ruotsin Nato-jäsenyyden hyväksyminen Turkissa lykkääntyi. Nyt on suututtu monessa muussakin islamilaisessa maassa.

Irakin pääkaupungissa Bagdadissa väkijoukot valtasivat Ruotsin suurlähetystön. Tämä johti vakavaan selkkaukseen maiden välillä.

Nyt Ruotsi on joutunut vaikeuksiin myös Iranin, Saudi-Arabian ja monen muun islamilaisen maan kanssa.

Koraanin häpäisyillä kerrotaan pyrittävän estämään Ruotsin Nato-jäsenyys tai ainakin lykkäämään sitä mahdollisimman pitkään.

Nyt syntynyt tilanne antaa aiheen palauttaa mieleen 14.5.2022 julkaisemani blogi ”Finlands sak är vår”, jolla pyrin vaikuttamaan vielä siihen, että päätöksiä Ruotsin ja Suomen Nato-jäsenyydestä olisi lykätty tuonnemmaksi.

Kirjoituksessani osoitin, että Ruotsissa Nato-jäsenyyttä oli käsitelty väärin perustein. Kysymys ei ollut ”Suomen asian” ajamisesta. Kysymys oli sekä Sauli Niinistön että Sanna Marinin poliittisesta tahdosta viedä Suomi Ukrainan sodan synnyttämää tilannetta hyödyntäen Naton jäseneksi.

Sanna Marinilla oli tässä ratkaiseva rooli sen vuoksi, että hän puolueensa puheenjohtajana taivutteli SDP:n ruotsinmaalaisen sisarpuolueen Nato-jäsenyyden kannalle.

Edellisen, torstaina 12.5. julkaisemani, blogin oli pitänyt olla viimeinen puheenvuoroni keskusteluun Suomen Nato-jäsenyydestä. Sinä päivänä oli varmistunut, että Suomi jäsenyyttä hakee.

Edellisen päivän uutiset Ruotsista ja Turkista olivat kuitenkin antaneet aiheen tarttua asiaan uudelleen.

* * *

Ruotsissa käyty Nato-keskustelu oli tuonut mieleeni blogin otsikoon kirjaamani talvisodan aikaisen iskulauseen ”Suomen asia on meidän”. Sillä Ruotsissa aikanaan vauhditettiin Suomen tueksi toteutettua keräystä.

Tässä hengessä Nato-keskustelua oli Ruotsissa näköjään käyty.

Mahdollista jäsenyyshakemusta oli perusteltu Suomen tasaval-
lan presidentin ja pääministerin vetoamuksilla. Oli syntynyt mie-
likuva, että Suomi oli vakavassa vaarassa. Meitä haluttiin auttaa.

Kertasin blogissani 1990-luvun alun tapahtumat, jolloin neu-
voteltiin ja päätettiin Suomen ja Ruotsin liittymisestä Euroopan
unioniin.

Nyt oltiin toistamassa samoja virheitä, joita silloin tehtiin.

EU-ratkaisun yhteydessä jäsenyyksiä kannattanut eliitti pela-
si domino-peliä ja manipuloi julkisuutta. Samaa oli koettu nyt.

Kirjoitin:

”Suomesta käsin oli harhautettu Ruotsin poliittista ja valtiol-
lista johtoa vetoamalla Suomen haavoittuvaan asemaan Venäjän
naapurina.

Ruotsissa sosialidemokraatit harkitsevat luopumista vakaas-

ta linjastaan, sotilaallisesta liittoutumattomuudesta, jolla maa on pysyttäytynyt jo kahden vuosisadan ajan sotien ulkopuolella.

Kysymys on ruotsalaisten kansallisesta identiteetistä.

Tätä vakavaa askelta harkitaan sen vuoksi, että sisarpuolueen johto on heihin vedonnut.”

* * *

Tosiasiakin kuitenkin oli, ettei perusteita linjan muuttamiseen ollut.

Pohjolan turvallisuuspoliittinen tilanne oli säilynyt rauhallisena ja vakaana nimenomaan Ruotsin ja Suomen sotilaallisen liittoutumattomuuden ansiosta. Suomeenkaan ei kohdistu mitään sotilaallista uhkaa.

Molemmissa maissa poliittinen oikeisto oli ideologisista ja poliittisista syistä vuosikausien ajan kannattanut maansa Nato-jäsenyyttä.

Sauli Niinistö oli jo puoluepoliitikkona kannattanut Suomen Nato-jäsenyyttä ja ryhtynyt sitä nyt myös presidenttinä ajamaan.

Saman päivän Helsingin Sanomissa pääministeri Sanna Marin oli kertonut, että hän oli ollut jo vuosikausia Nato-jäsenyyden kannattaja.

”Kysymys ei siis ole Venäjän hyökkäyksen aiheuttamasta häädästä, jolla ruotsalaisia puoluetovereita on maaniteltu tukemaan molempien maiden Nato-jäsenyyttä!”

Kirjoitin, että päätöksenteon muuttuneet aikataulut avasivat vielä mahdollisuuden ikkunan:

”Jos järki voittaisi, Ruotsin sosialidemokraatit päättäisivät huomenna ottaa aikalisän ja lykätä päätöksentekoa. Tällöin molemmissa maissa avautuisi mahdollisuus käydä Nato-jäsenyydestä kunnollinen keskustelu.

Tuskinpa eduskunta kiirehtisi lyömään lukkoon Suomen päätöksen hakea jäsenyyttä, jos Ruotsin kanta jäisi toistaiseksi avoimeksi.”

* * *

Lopuksi kysyin, kuinka uutiset Turkista asiaan vaikuttavat.

Turkin presidentin Recep Tayyip Erdoganin edellisen päivän lausuntoa oli vähätelty ja jopa pilkattu. Oli puhuttu ”basaarikaup-piaasta”, joka aikoo kiristää etuja omalle maalleen.

Huomiota ei ollut lainkaan kiinnitetty Ukrainassa riehuvaan sotaan.

”Turkki on Mustanmeren rantavaltio. Sillä on ehkä avainrooli rauhan aikaansaamiseksi Venäjän ja Ukrainan välille.

Turkin kantaan saattaa ratkaisevalla tavalla vaikuttaa se, kuinka Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan sotaan ja mahdollisuuksiin saada se pian päättymään.

Turkin eilinen kannanotto osoittaa, että on olemassa todellinen riski siihen, että Suomen ja Ruotsin hakemus johtaisi ”kelvottomaan yritykseen”. Muitakin kompastuskiviä Nato-tielle voi ilmaantua.

Tätä on tasavallan presidentti Sauli Niinistökin pitänyt pahimpana vaihtoehtona.

Vielä on mahdollisuus perääntyä. Kasvojen menettämiseltä voisi välttää lykkäämällä hakemuksen jättämistä.”

* * *

Hakemusten jättämistä ei lykätty. Keskustelua ei kummassakaan maassa käyty.

Suomen eduskunnassa päätöstä perusteltiin sillä, että Ruotsi liittyy samanaikaisesti. Tämä ei toteutunut.

Jäseneksi päästäkseen Ruotsi on joutunut luopumaan ulkopoliittikkansa keskeisistä periaatteista. Suhteet islamilaiseen maailmaan saattavat pitkäksi aikaa vaikeutua.

Ruotsi joutuu myös tukemaan Turkin EU-jäsenyyttä, vaikka se ei alkuunkaan täytä jäsenyyden ehtoja. Turkissa taas katsotaan, että sillä on jäsenyyteen vähintään yhtä hyvä oikeus kuin Ukrainalla, jolle jäsenyyks on jo luvattu.

Kuinka käy Suomen? Mitä jää jäljelle siitä ”ihmis-oikeusperustaisesta” ulkopoliitikasta, jonka yhtenä osana oli liittyminen

Natoon ja taisteluun demokraattisten ja autoritaaristen maiden välillä.

Nyt on totisesti tärkeää ryhtyä käymään keskustelua Nato-Suomen ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikasta.

Kun sitä ei ole muutoin saatu aikaan, tarjoaa Pohjantähti-keskus tähän mahdollisuuden Pohjanranta-keskusteluissa, joita alamme järjestää 4.8. lähtien eri puolilla Suomea.

23.7.2023 1990-luvulla Ruotsi teki Suomelle ”marinit”

Eilisessä blogissani kerroin siitä, kuinka täpärällä Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet olivat toukokuussa 2022.

Ruotsissa maan hallitusta johtaneet sosialidemokraatit olivat hajallaan. Jos puolue olisi lykännyt päätöksentekoaan, sekä Ruotsissa että Suomessa olisi voitu keskustella jäsenyyden hyödyistä ja haitoista.

Tämä ”diskuteeraus” olisi saattanut johtaa siihen, että Ruotsi ei olisi lähtenyt tukemaan Suomen jäsenyyshanketta. Toisaalta Suomi tuskin olisi yksinään jäsenyyttä hakenut.

Ratkaiseva merkitys oli sillä, että Sanna Marin pääministerinä ja SDP:n puheenjohtajana voimakkaasti vetosi sisarpuolueen johtoon.

Nyt poliittisen myrskyn keskelle joutuneessa Ruotsissa monet harmittelevat sitä, että kahden vuosisadan ajan maalle turvallisuutta, hyvinvointia ja arvostusta tuottaneesta liittoutumattomuudesta kovin kevytmielisesti luovuttiin.

Eilisessä blogissani kirjoitin siitä, että nyt oli tehty samoja virheitä kuin 1990-luvulla, jolloin neuvoteltiin ja päätettiin Suomen ja Ruotsin jäsenyydestä Euroopan unionissa ja euroalueessa.

Silloin kärsivänä osapuolena oli Suomi. Ruotsi teki meille ”marinit”.

Jotkut ovat kaivanneet lisätietoa noista 1990-luvun tapahtumista. Tässä blogissani niistä kerron.

Prosessi käynnistyi, kun Ruotsi lokakuun lopulla 1990 päätti hakea jäsenyyttä Euroopan yhteisöissä. Tästä ei ennakoon kerrottu Suomen hallitukselle. Tieto ei kulkenut myöskään sosialidemokraattisten puolueiden välillä.

Päätöksen teki Ingvar Carlssonin johtama sosialidemokraattinen vähemmistöhallitus. Se liittyi talouskriisiin, jonka keskeellä pyrittiin lisäämään talouselämän ja kansalaisten luottamusta hallitukseen.

Ratkaisua tehtäessä korostettiin, että mahdollisesta jäsenyydestä päätetään vasta neuvottelujen jälkeen.

Sosialidemokraatit kuitenkin hävisivät seuraavat vaalit, ja EY-neuvottelut vei loppuun Carl Bildtin johtama porvarillinen hallitus.

Vastustin Suomen jäsenyyttä. Katsoin kuitenkin, että Suomen olisi vaikea jäädä ulkopuolelle, jos Ruotsi liittyy. Tästä syystä hyväksyin sen, että Suomi haki jäsenyyttä.

Keskusta asetti jäsenyydelle tiukat reunaehdot ja korosti, että jäsenyydestä päätetään vasta neuvottelujen jälkeen.

Olin aluksi ulkoministerinä mukana neuvotteluissa. Jättäydyin kuitenkin sivuun valmistautuakseni vuoden 1994 presidentinvaaleihin. Niillä oli oleva EU-jäsenyyteen ratkaiseva vaikutus.

Mediapelin avulla toiselle kierrokselle saatiin kaksi EU-jäsenyyden innokasta kannattajaa. Vaalin ratkettua EU-neuvottelut vietiin kovalla kiireellä päätökseen vielä edellisen presidentin virkakaudella.

Kiireen vuoksi neuvottelutulos oli Suomelle erityisesti maatalouden osalta huono. Kun lisäksi näytti mahdolliselta, että Ruotsikin jäisi EU:n ulkopuolelle, päädyin vastustamaan sopimuksen hyväksymistä.

Olimme jo päässeet Euroopan talousalueen (ETA) kautta Euroopan unionin sisämarkkinoille. EU:n ulkopuolella meillä olisi säilynyt kansallinen maatalous-, alue- ja ympäristöpolitiikka.

Olisimme säilyttäneet itsenäisyytemme myös talous- ja kauppapolitiikassa.

Suomen, Ruotsin ja Norjan jäädessä osaksi Euroopan talousaluetta olisimme voineet muodostaa sen puitteisiin Pohjolan yhteisön.

* * *

Keväällä 1994 kehitettiin Pohjoismaiden keskinäinen domino-peli, jolla pyrittiin varmistamaan niiden jäsenyys.

Syksyllä Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa käytiin kansanäänestykset.

Kun jäsenyyden vastustus oli alhaisinta Suomessa, meidät pantiin äänestämään ensimmäiseksi. Seuraavana vuorossa oli Ruotsi ja viimeisenä Norja, jossa vastarinta oli voimakkainta. Suomen piti vetää muut perässään EU:n jäseniksi.

Ruotsissa enemmistö vastusti maansa jäsenyyttä. Tähän vaikutti se, että osa ay-liikkeestä oli vahvasti vastustavalla kannalla.

Ruotsissakin käytiin vakavaa keskustelua pysyttäytymisestä Euroopan talousalueessa, jonka kautta oli jo päästy EU:n sisämarkkinoille. Keskusteltiin myös Pohjolan yhteisön muodostamisesta.

Sielläkin luettiin Nordisk kontakt -lehteen kirjoittamaani artikkelia ”Euroopan unioniin vain Pohjolan yhteisöön?”.

Syksyn 1994 vaalien kautta Ingvar Carlsson oli palannut pääministeriksi.

Kuvaava oli hänen TV:ssä nähty kommenttinsa, kun enemmistö oli Suomen kansanäänestyksessä hyväksynyt maamme jäsenyyden: ”nyt voidaan lopettaa keskustelut Pohjolan yhteisöstä”.

Suomen hallitus pyrki antamaan Ruotsille vetoapua hyväksyttämällä Suomen jäsenyyssopimuksen kovalla kiireellä eduskunnassa ennen Ruotsin kansanäänestystä.

Järjestin jarrutuskeskustelun, jolla tämä estettiin. Ruotsalaisille ei kuitenkaan kerrottu, että Suomessa odotettiin heidän ratkaisuaan.

Tilapäinen ruotsalaisten enemmistö hyväksyi maansa jäsenyyden. Tämä ratkaisi Suomenkin jäsenyyden.

Carlssonin seuraajaksi noussut Göran Persson kommentoi vuonna 2000 ratkaisua Euroopan parlamentin liberaaliryhmän johdolle toteamalla, ettei Ruotsin oikeastaan tulisi kuulua unioniin. Ruotsalaisten enemmistö oli sekä ennen kansanäänestystä että sen jälkeen jäsenyyttä vastustanut.

* * *

Suomen maataloudelle ja maaseudulle EU-jäsenyys oli rakas isku.

Tuottajahinnoissa mentiin yhdessä yössä maailmanmarkkinoiden tasolle. Menetys korvattiin osittain budjettituella, jonka Suomi pääosin itse maksoi. Eteläisen Suomen saama korvaus osoittautui olevan vain siirtymäkauden tukea.

Luonnon olosuhteiden vuoksi Ruotsin maatalous selviytyi paljon paremmin.

Vuosi vuodelta EU on puuttunut yhä kovemmalla kädellä Suomen oikeuksiin hoitaa ja hyödyntää omia uusiutuvia luonnonvarojaan.

EU-ratkaisun jälkeen Suomi vietiin perustuslakia rikkoen ilman kansanäänestystä ensimmäisten maiden joukossa euroalueeseen. Lipposen-Niinistön hallitus tulkitsi, että jäsenyys ratkaistiin jo EU-kansanäänestyksessä.

Ruotsissa ja Tanskassa ratkaisua lykättiin. Näissä maissa järjestettiin kansanäänestys, jossa kansan enemmistö hylkäsi euroon siirtymisen.

Suomi on kovasti kärsinyt euroon siirtymisestä. Itsenäisen talouspolitiikan säilyttäneissä Ruotsissa ja Tanskassa talous on kasvanut ja julkinen velka on pysynyt terveellä tasolla.

Erityisen pahasti ovat kärsinyt metsäteollisuutemme ja -taloutemme. Tässäkin Ruotsi on pärjännyt meitä paremmin.

Tulevaisuudessakin maataloutemme ja maaseutemme kohtalo riippuu ratkaisevasti EU:ssa tehtävistä ratkaisuista. Meille käy kö-

pelösti, jos maailmankauppaa edelleen rajattomasti vapautetaan ja jos valtaa keskitetään Brysseliin.

Suhtautuminen globalismiin ja federalismiin on tulevien presidentinvaalienkin keskeinen kysymys, kuten äskettäisessä blogissani ”Heräävä maaseutu?” kirjoitin.

9.8.2023 Keskusteluyhteys Venäjän johtoon on avattava

Viime perjantaina Helsingissä järjestettyjen Pohjanranta-keskustelujen videotallenne on nyt katsottavissa Polaris-TV:n kautta.

Professori Vilho Harle käsitteli alustuksessaan moniulotteista ulkopolitiikkaa. Sen valossa hän arvioi myös Petteri Orpon johtaman hallituksen ohjelmaa. Harlen analyysin mukaan Suomen politiikka on kehittynyt lähes yksiulotteiseksi. Siinä korostuvat ylitse muiden sotilaalliseen turvallisuuteen liittyvät kysymykset.

Lopuksi Harle sanoi provosoivansa kuulijoita puhumalla siitä, että Naton jäsenmaanakin Suomi voisi harjoittaa puolueettomuuspolitiikkaa.

Kun Suomi on sotilasliiton jäsen, emme voi sodan oloissa olla puolueeton konfliktissa, jossa Nato tai sen jäsenmaa on osallisena. Sodan aikaiseen puolueettomuuteen tähtäävä puolueettomuuspolitiikka ei siis ole enää mahdollista.

Sen sijaan professori Harle piti mahdollisena sitä, että muussa ulkopolitiikassaan Suomi voisi Nato-maanakin noudattaa puolueettomuuspolitiikan periaatteita.

Omassa alustuksessani päädyin samaan erityisesti ihmisoikeuspolitiikan osalta, vaikka en puolueettomuuspolitiikan käsitettä käyttänytkään. Sanoin, että Suomella tulisi olla ihmisoikeuspolitiikassaan tasapuolisen pidättyväinen linja.

Meidän molempien alustukset ovat myös luettavissa Pohjan-tähti-lehden arkistosta.

Timo Soini puhui mm. siitä, kuinka ulko- ja turvallisuuspolitiikan päätöksenteko Suomessa toimii.

Keskustelussa esiin nousi kaksi polttavaa toisiinsa kytkeytyvää kysymystä: suhteet Venäjään ja rauhanratkaisun aikaansaaminen Ukrainan sotaan.

Ajanpuutteen vuoksi jouduin vastaamaan näihin kysymyksiin hyvin lyhyesti.

* * *

Suhteiden hoitaminen Venäjään on vaikeaa niin kauan kun sota Ukrainassa jatkuu. Toisaalta Suomikin voi omalla toiminnallaan edesauttaa rauhan aikaansaamista.

Rauhan rakentaminen Ukrainaan on aloitettava samoin kuin muiden sotien lopettamiseksi on menetelty. On saatava aikaan tulitauko, aselepo ja neuvottelut rauhansopimuksen aikaansaamiseksi.

Ukrainan sodan lopettamiseksi on löydettävä ratkaisu erityisesti kahteen kysymykseen.

Ensiksikin on löydettävä ratkaisu, joka takaa sekä Ukrainan että Venäjän turvallisuuden.

Äskettäin 100 vuoden ikään ehtineen Henry Kissingerin suhtautuminen Ukrainan Nato-jäsenyyteen on mielenkiintoisella tavalla muuttunut.

Kissinger piti virheenä Ukrainan pyrkimystä Nato-jäsenyyteen ja Yhdysvaltain tukea sille. Hän pelkäsi sen johtavan onnettomuuksiin.

Nyt kun on ajauduttu laajamittaiseen sotaan, Kissinger kannattaa Ukrainan Nato-jäsenyyttä osana rauhanratkaisua. Nato-jäsenyys antaisi hänen mukaansa mahdollisuudet hillitä Ukrainan käyttäytymistä.

Kissingerillä lienevät mielessään myös vuoden 2008 tapahtumat, jolloin amerikkalaisia aseita saanut Georgian presidentti Mihail Saakashvili aloitti sodan Venäjää vastaan.

Toiseksi: on löydettävä ratkaisu siihen, kuinka turvataan itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan väestön venäjänkielisen enemmistön asema ja oikeudet.

Tämä on kysymys, joka käynnisti Ukrainan sisällissodan vuoden 2014 alussa. Venäjän hyökkäys helmikuussa 2022 oli suoraa jatkoa sille.

Näihin asioihin palaamme Tampereella ja Turussa järjestettävissä Pohjanranta-keskusteluissa.

* * *

Vaikka Ukrainan sota jatkuisikin, Suomen on ryhdyttävä palauttamaan kahdenvälistä yhteydenpitoa Venäjän johtoon.

Edellisen hallituksen ulkoministeri Pekka Haavisto kertoi maanantaina MTV:n aamulähetyksessä, ettei hänellä ollut ollut yhteyksiä ulkoministeri Sergei Lavroviin sen jälkeen, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Hänen mukaansa tämä oli osa EU:n ja jäsenmaiden ja muiden länsimaiden yhteistä politiikkaa, jonka mukaan korkean tason yhteyksiä Venäjään ei ylläpidetty.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö toimi aluksi toisin. Tässä hän jatkoi samaa käytäntöä kuin vuodesta 2014 lähtien. Silloinkin länsimailla oli yhteinen linja, että kahdenvälistä korkean tason yhteydenpitoa Venäjälle vältellään.

Kun Venäjä oli hyökännyt 24.2.2022 Ukrainaan, Niinistö kävi Venäjän presidentin Vladimir Putinin kanssa 11.3. puhelin-keskustelun, jonka sisällöstä hän kertoi julkisuuteen uutiskanava CNN:n haastattelussa. Kommentoin asiaa 14.3. julkaisemassani blogissa ”Ukrainan rauhansopimuksen suuntaviivat”.

Seuraavan keskustelun Niinistö kävi Putinin kanssa 14. toukokuuta 2022.

Tasavallan presidentin kanslian julkaisemassa tiedotteen mukaan:

”Presidentti Niinistö totesi presidentti Putinille, miten perusteellisesti Venäjän loppuvuodesta 2021 esittämät vaatimukset Natoon liittymisen estämisestä ja Venäjän suurhyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 ovat muuttaneet Suomen turvallisuusympäristön. Presidentti Niinistö ilmoitti, että Suomi päättää hakea Nato-jäsenyyttä lähipäivinä.”

Lopuksi tiedotteessa todetaan: ”Suomi haluaa jatkossakin hoitaa rajanaapuruuden tuottamat käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti.”

* * *

Tämän keskustelun jälkeen yhteyksiä ei ole pidetty. Kahdenvälisen käytännön kysymystenkin hoitamisessa on ollut kovasti toivomisen varaa.

Yhteydenpito on tietysti ollut vaikeaa, kun Niinistö sysäsi vastuun Suomen Nato-jäsenyydestä Venäjälle. Jo pari päivää aikaisemmin Niinistö oli Boris Johnsonin Suomen-vierailun yhteydessä kehottanut Putinia ”katsomaan peiliin”. Tätä kommentoin 14.5. julkaisemassani blogissa.

Kyllä Venäjälläkin tiedettiin, että Suomen Nato-jäsenyys oli pantu vireille jo paljon aikaisemmin. Toukokuun lopulla julkisuuteenkin tuli Washington Postin kautta tieto, että Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys pantiin vireille jo keväällä 2021.

Äskettäin Niinistö kertoi julkisuuteen, että hän oli puhunut Suomen Nato-jäsenyydestä presidentti Joe Bidenin kanssa usein syksyn 2021 aikana.

Yhteydenpito ei ole 14.5.2022 käydyn keskustelun jälkeen tietenkään ollut helppoa.

Keskusteluyhteys on avattava uudelleen viimeistään ensi vuoden alussa valittavan uuden presidentin toimikauden alussa. Tähän meitä velvoittaa myös puheenjohtajuutemme ETY-järjestössä vuonna 2025.

”GALLUPPIEN KUNINKAAT” EIVÄT PUOLUSTA SUOMEN ITSENÄISYYTTÄ

Elokuun puolivälissä Kokoomus nimesi ehdokkaansa vuoden 2024 presidentinvaaleihin.

Kommentoin tätä ratkaisua 15.8. julkaisemassani blogissa:

”Kokoomus taipui puheenjohtajansa Petteri Orpon tahtoon ja päätti hyväksyä presidenttiehdokkaakseen Alexander Stubbin. Alex ei suostunut esivaaliin, jossa hän olisi todennäköisesti Antti Häkkäselä hävinnyt.”

Minulle Alex oli mieluisa ehdokas. Hänen kanssaan uskoin pääseväni mielenkiintoisiin keskusteluihin. Tunsin Alexin toimintaa sekä Euroopan parlamentissa että Vanhasen toisessa hallituksessa vuosina 2007-2011.

Euroopan parlamentissa jouduin vastakkain Alexin kanssa toiminnassa EU:n pohjoisen ulottuvuuden kehittämiseksi. Hän vaaransi tämän Suomelle tärkeän hankkeen pyrkimällä typistämään sen Itämeri-strategiaksi.

Alexin mielestä tämä olisi ollut ”seksikkäämpi” idea. Onneksi tämä sooloilu ei pohjoista ulottuvuutta kaatanut.

Vuoden 2011 alussa julkaisin teoksen ”Huonomminkin olisi voinut käydä”. Kerroin siinä kokemuksistani yhteistyöstä Alexin kanssa Vanhasen II hallituksessa.

Kun Alex oli lukenut kirjan, hän tokaisi, että olin kirjoittanut kymmenillä sivuilla hänestä ”skeidaa”.

Vastasin, että olin vain kertonut, mitä hän oli tehnyt ja sanonut. En voinut mitään sille, jos hän piti sitä ”skeidana”.

Teokseni on luettavissa ja kuunneltavissa kotisivuni kirja-arkistosta.

Kun presidentinvaalien ehdokaslista oli alkanut hahmottua,

kirjoitin 18.8. blogin, jossa vertailin heidän poliittista linjaansa Petteri Orpon johtaman hallituksen ohjelmaan.

Pohjantähti-keskuksen 4.8. Helsingissä järjestämässä Pohjanranta-keskusteluissa professori Vilho Harle oli pitänyt laajan alustuksen Suomen ulkopoliitikasta sotien jälkeisinä vuosikymmeninä.

Professori Harle kävi seikkaperäisesti läpi hallitusohjelman. Hänen johtopäätöksensä oli, että ohjelman kautta Suomen aikaisemmin moniulotteinen ulkopoliittikka on typistymässä sotilaalliseen turvallisuuteen ja siihenkin hyvin yksipuolisesti.

Tiedossamme olevilla ja todennäköisillä presidenttiehdokkaila oli hyvin erilaisia ulko- ja turvallisuuspoliittisia näkemyksiä. Jotkut heistä voivat helposti yhtyä Orpon hallituksen ohjelmaan. Toisten linja on perin erilainen.

Omalta osaltani olen sekä tieteellisessä työssäni että käytännön ulkopoliitikassa edustanut sitä laaja-alaista ja moniulotteista linjaa, joka oli ominaista Urho Kekkosen, Mauno Koiviston, Tarja Halosen ja alkuvaiheessa myös Sauli Niinistön ajattelulle ja toiminnalle.

Virkakauden kuluessa sotilaallisen turvallisuuden kysymykset alkoivat ylikorostua Niinistön toiminnassa. On ilmeistä, että Orpon hallituksen ohjelma vastaa kaikessa oleellisessa hänen nykyistä linjaansa.

Kirjoitin, että SDP:n todennäköiselle ehdokkaalle Jutta Urpilaiselle Orpon hallituksen ohjelma on varmasti hyvin vieras, ja hänen on mahdotonta sitä noudattaa. Sama koskee ketä tahansa Vasemmistoliiton ehdokasta.

Pekka Haaviston asema oli erikoinen. Ulkoministerinä hän oli yhdessä Sauli Niinistön kanssa johtanut Suomea sille tielle, joka on kiteytettynä Orpon hallituksen ohjelmassa. Toisaalta ohjelma poikkesi jyrkästi siitä, mitä hän itse ja hänen taustavoimansa Vihreissä ovat omana linjaanaan julistaneet.

Arvelin, että edessämme oli mielenkiintoisia vaalikeskusteluja.

Presidenttiehdokkaiden erilaiset ulko- ja turvallisuuspoliittiset näkemykset antoivat aiheen kysymykseen, jonka kirjasin blogini

otsikkoon: ”syntyykö Suomeen presidentin vaihtuessa perustuslaillinen kriisi”.

Jos presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka on hallitusohjelman mukaisella linjalla, ristiriitoja yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa ei syntyisi. Tällöin näköpiirissä voisivat olla poliittiset ristiriidat eduskunnassa hallitus- ja oppositiopuolueiden välillä.

Jos presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka pyrkisi toteuttamaan laaja-alaista ja moniulotteista ulkopolitiikan linjaa, vakavia ongelmia yhteistyöhön valtioneuvoston kanssa voisi syntyä.

Ristiriidat saattaisivat koskea tasavallan presidentin pyrkimystä Suomen itsenäiseen ulkopoliittikkaan ja hyviin suhteisiin kaikkien maiden kanssa. Ne voisivat koskea myös Suomen toimintaa rauhan ja kestävän kehityksen edistämiseksi.

Nämä ristiriidat saattaisivat johtaa vastakohtaisuuksiin myös eduskunnassa, jonka pitäisi ratkaista erimielisyydet tasavallan presidentin ja valtioneuvoston välillä.

Lopetin kirjoitukseni näin:

”Suomelle olisi onneksi, että tasavallan presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka toiminnallaan monipuolistaisi ja tasapainottaisi Suomen ulkopoliittikkaa. Lopputulos ratkaisi yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.”

Elokuun lopulla kirjoitin osallistumisestani ulkoministeriön suurlähettiläspäivien yhteydessä järjestämälle vastaanotolle.

Sekä suurlähettiläspäivien että vastaanoton puheissa olivat esillä miltei pelkästään Ukraina, Venäjä ja Nato.

Sodan Ukrainassa uskotaan ja toivotaankin jatkuvan pitkään.

Sanotaan, että suhteita suurvaltanaapuriimme Venäjään ei enää ole. Tasavallan presidentti totesi puheessaan, että ”syksyllä Pietarissa päätetään eräs aikakausi pääkonsulaatin sulkeutuessa”.

Kysyin blogissani, aiotaanko Suomen yhteydet aivan rajamme läheisyydessä olevaan vauraaseen suurkaupunkiin todellakin katkaista ikuisiksi ajoiksi?

Murheellisimpana pidin Suomen ihmiskuntapolitiikan romahtamista. Kehitysyhteistyön määrärahoja leikataan rajusti.

Suurimmat kärsijät ovat köyhimmät varsinaiset kehitysmaat, kun supistuvan tuen suurin vastaanottaja on Ukraina.

Suomi osallistuu ”uuden kylmän sodan” tukemiseen myös valikoimalla kehitysyhteistyön kumppaninsa sen rintamalinjoja seuraten. Perusteet eivät ole enää kehityspolitiikan omien periaatteiden mukaisia.

Totesin, että Natossakin Suomi pyrkii etulinjaan. Jäsenyyttä pyrittiin täydentämään kiireesti solmittavalla kahdenvälisellä sopimuksella Yhdysvaltain kanssa.

Kommentoin blogissani myös tuoretta presidentti-gallupia. Kannatukseni oli pieni.

Kirjoitin, että todelliset politiikan asiantuntijat eivät olleet vaalitulosta ennustaessaan antaneet mitään arvoa nyt tehtäville mielipidemittauksille. He olivat sanoneet, että ennustamista varten oli tiedettävä kaikki ehdokkaat, ja on saatava kokemusta käytävistä vaalikeskusteluista.

Itse asiassa mielipidemittausten kärjessä olevat neljä ehdokasta edustivat samaa yhteiskunnallisen ajattelun valtavirtaa. Siksi he myös jakavat keskenään samanmielisen äänestäjäkunnan kannatusta.

”Gallupien kuninkaas” eivät puolustaneet Suomen itsenäisyyttä. He olivat globalisteja ja federalisteja.

Globalisaatio (globalization) on aikakautemme vallitseva kehityssuunta.

Gallup-suosikit ovat globalisteja. He ovat toiminnallaan edistäneet vapaata maailmankauppaa ja globalisaatiota.

Omalta osaltani olen toiminut sen puolesta, että globalisaatiota pyrittäisiin ohjaamaan ja hallitsemaan (Global Governance).

Gallup-suosikit ovat federalisteja. He ajoivat Suomen jäsenyyttä EU:ssa ja euroalueessa. He ovat tukeneet unionin kehittymistä ylikansalliseksi liittovaltioksi.

Globalismi ja federalismi ovat kaventaneet Suomen itsenäisyyttä, aiheuttaneet meille taloudellista vahinkoa ja tuhonneet maamme maataloutta ja maaseutua.

Kaikki gallup-suosikit ovat tukeneet sitä ulkopolitiikan yksi-

puolista suuntausta, joka on nyt kiteytynyt sanoihin ”Ukraina, Venäjä ja Nato”.

Omalta osaltani olen edustanut sitä laaja-alaista ja moniulotteista ulkopolitiikan linjaa, jota Suomessa toteutettiin Paasikiven ja Kekkonen presidenttikausilta alkaen aina Niinistön kauden alkupuolelle saakka.

Vaalikeskusteluihin tulee lisäkseni mukaan myös muita ehdokkaita, jotka edustavat aivan erilaista ulkopoliittista linjaa kuin gallup-kyselyiden viiden kärki.

Vaalikeskustelujen myötä kannatusluvut alkavat elää ja ehdokaiden välille syntyy uusia jakolinjoja.

Syyskuun alussa kirjoitin blogin, jossa kysyin, kuinka oli käynyt Pekka Haaviston ”ihmisoikeusperustaiselle” ulkopolitiikalle. Palautin mieleen tästä aihepiiristä kirjoittamiani blogeja.

Marraskuun lopulla 2019 Pekka Haavisto oli perustellut ihmisoikeusperustaista ulkopoliittikkaa sillä, että ”puolustamme sellaista maailmanjärjestystä, jossa meillä on liikkumatilaa, ja jossa itselämmekin on mahdollista ylläpitää rauhaa, vakautta ja vaurautta”.

Hän sanoi, että ihmisoikeudet ovat meille tärkeiden globaalien arvojen puolustamista. ”Liittolaisten löytäminen niiden arvojen puolustamisessa lisää myös omia toimintamahdollisuuksiamme ja omaa turvallisuuttamme”.

Kysyin, kuinka oli käynyt?

Ihmisoikeusperustaisuus oli johtanut siihen, että Suomi oli liittynyt ”uuteen kylmään sotaan” ja astunut sen etulinjaan.

Liikkumattomuus ihmisoikeuksien edistämisessä oli kaventunut ja se oli muuttunut valikoivaksi. Liittolaismaan oloja ja politiikkaa ei saisi arvostella. Sama koskee kumppanimaita.

Valikoivuus liittyy myös toimintaan globaalien arvojen puolustamisessa. Kehitysyhteistyön määrärahoja on leikattu ja niiden painopistettä on siirretty köyhistä kehitysmaista Ukrainaan.

Yhteydenpidossa ja yhteistyössä kehittyvien maiden kanssa on luovuttu kestävästä kehityksen periaatteista ja ryhdytty valikoimaan kumppaneita ”uuden kylmän sodan” rintamalinjojen mukaan.

Kauas oli siis etäännytty niistä ihanteista, joista Pekka Haavisto vuonna 2019 oli puhunut.

Niiden toteuttamiseen oli pyrittävä palaamaan.

Kirjoitin, että uusissakin oloissa Suomen tuli puolustaa itsenäisyyttään ja kansallisia etujaan. Lisäksi meidän oli edistettävä ihmiskunnan yhteisiä etuja ja ihanteita. Näissä puitteissa ihmis-oikeuksien edistämisllekin oli yllin kyllin tilaa.

15.8.2023 Odotan innolla vaalikeskusteluja Alexin kanssa

Kokoomus taipui puheenjohtajansa Petteri Orpon tahtoon ja päätti hyväksyä presidenttiehdokkaakseen Alexander Stubbin.

Alex ei suostunut esivaaliin, jossa hän olisi todennäköisesti Antti Häkkäselä hävinnyt.

Presidenttiehdokkuuden suhteen Alex toimi samoin kuin Olli Rehn oli toiminut sekä vuoden 2012 vaalien edellä että valmistauduttaessa ensi vuoden vaaleihin. Esivaaliin ei hänkään ole ollut valmis.

Minulle Alex on mieluisa ehdokas. Hänen kanssaan pääsen varmasti mielenkiintoisiin keskusteluihin. Tunnen Alexin toimintaa sekä Euroopan parlamentissa että Vanhasen toisessa hallituksessa vuosina 2007-2011.

Euroopan parlamentissa jouduin vastakkain Alexin kanssa toiminnassa EU:n pohjoisen ulottuvuuden kehittämiseksi. Hän vaaransi tämän Suomelle tärkeän hankkeen pyrkimällä typistämään sen Itämeri-strategiaksi.

Alexin mielestä tämä olisi ollut ”seksikkäämpi” idea. Onneksi tämä sooloilu ei pohjoista ulottuvuutta kaatanut. Vuoden 2011 alussa julkaisin teoksen ”Huonomminkin olisi voinut käydä”. Kerroin siinä kokemuksistani yhteistyöstä Alexin kanssa Vanhasen II hallituksessa.

Kun Alex oli lukenut kirjan, hän tokaisi, että olin kirjoittanut kymmenillä sivuilla hänestä ”skeidaa”.

Vastasin, että olin vain kertonut, mitä hän oli tehnyt ja sanonut. En voinut mitään sille, jos hän piti sitä ”skeidana”.

* * *

Yksi asia, josta jouduin Alexin toimintaa arvostelemaan, oli hänen lennokkaat puheensa vuoden 2008 suurlähettiläspäivillä. Alex julisti, että 080808 oli ollut maailmanhistorian käännekohta, kun Venäjä oli hyökännyt Georgiaan. Tällä hän perusteli Suomen Nato-jäsenyyttä.

Alex itse on pitänyt viime aikoinakin tätä puhetta esillä. Hän on katsonut sen osoittavan, että hän oli Venäjän suhteen oikeassa. Edelleen Alex aktiivisesti unohtaa Georgian sodan taustat.

Georgiassa käytiin Neuvostoliiton hajottua 1990-luvun alussa sisällissota, jossa abhaasit ja osseetit irrottautuivat siitä. Etelä-Ossetiassa oli kansainvälisiä rauhanturvajoukkoja, pääosin venäläisiä.

Yhdysvallat oli luovuttanut Georgialle aseita ja kouluttanut sen joukkoja. Keväällä 2008 Bukarestissa järjestetyssä Naton huippukokouksessa oli avattu ovia Georgian ja Ukrainan pääsemiseksi liittokunnan jäseneksi. Elokuun 7. päivänä presidentti Mihail Saakashvili lähetti Georgian joukot yli rajan venäläisten rauhanturvaajien kimppuun. Ne kävivät vastahyökkäykseen ja valtasivat osan Georgian alueesta. Myöhemmin ne vetäytyivät takaisin. Sodan aloitti siis Georgia, ei Venäjä.

Tähänkin asiaan voimme vaalikeskusteluissa tarvittaessa palata. Pääasia ovat kuitenkin keskustelut Suomen, Euroopan ja ihmiskunnan tulevaisuudesta. Ne ovat varmasti hyvin mielenkiintoisia.

18.8.2023 Syntykö Suomeen presidentin vaihtuessa perustuslaillinen kriisi?

Suomen perustuslain 3§:n mukaan hallitusvaltaa Suomessa käyt-

tävät tasavallan presidentti sekä valtioneuvosto, jonka jäsenten tulee nauttia eduskunnan luottamusta.

Suomen ulkopolitiikkaa johtaa perustuslain 93§:n mukaan tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Suomen tasavallan presidentti vaihtuu 1. maaliskuuta 2024. Tämä merkitsee sitä, että ulkopolitiikkaa johtava valtioelin vaihtuu, mutta toinen yhteistoiminnan osapuoli säilyy ennallaan.

Aikaisempaa perustuslakia tulkittiin siten, että tasavallan presidentin vaihtuessa valtioneuvosto jätti eronpyynnön. Tämä tarjosi mahdollisuuden muutoksiin valtioneuvoston kokoonpanossa.

Vuoden 1988 presidentinvaalien yhteydessä presidentti Mauno Koivisto poikkesi aikaisemmasta käytännöstä ja ilmoitti jo ennakkoon, ettei Harri Holkerin johtaman valtioneuvoston tarvinnut presidentinvaalien jälkeen erota.

* * *

Petteri Orpon johtama valtioneuvosto siis jatkaa tehtävässään myös tasavallan presidentin vaihtuessa.

Tällöin ulkopolitiikan johtamisessa saattaa syntyä vakavia ongelmia, jopa jonkinasteinen perustuslaillinen kriisi.

Aineksia tähän löytyy Orpon hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisesta ohjelmasta.

Pohjantähti-keskuksen 4.8. Helsingissä järjestämissä Pohjanranta-keskusteluissa professori Vilho Harle piti laajan alustuksen Suomen ulkopolitiikasta sotien jälkeisinä vuosikymmeninä. Se on luettavissa Pohjantähti-lehden arkistosta.

Professori Harle kävi seikkaperäisesti läpi hallitusohjelman. Hänen johtopäätöksensä oli, että ohjelman kautta Suomen aikaisemmin moniulotteinen ulkopolitiikka on typistymässä sotilaalliseen turvallisuuteen ja siihenkin hyvin yksipuolisesti.

Tiedossamme olevilla ja todennäköisillä presidenttiehdokkaila on hyvin erilaisia ulko- ja turvallisuuspoliittisia näkemyksiä. Jotkut heistä voivat helposti yhtyä Orpon hallituksen ohjelmaan. Toisten linja on perin erilainen.

Omalta osaltani olen sekä tieteellisessä työssäni että käytännön ulkopoliitiikassa edustanut sitä laaja-alaista ja moniulotteista linjaa, joka oli ominaista Urho Kekkosen, Mauno Koiviston, Tarja Halosen ja alkuvaiheessa myös Sauli Niinistön ajattelulle ja toiminnalle.

Virkakauden kuluessa sotilaallisen turvallisuuden kysymykset alkoivat ylikorostua Niinistön toiminnassa. On ilmeistä, että Orpon hallituksen ohjelma vastaa kaikessa oleellisessa hänen nykyistä linjaansa.

* * *

Tiedossa olevista presidenttiehdokkaista Perussuomalaisten Jussi Halla-aho ja Kokoomuksen Alexander Stubb voinevat hallitusohjelman sisältämän linjan helposti hyväksyä. Molemmat ovat uransa varrella sitä noudattaneet. Molempien puolueet ovat olleet keskeisellä tavalla hallitusohjelmaa laatimassa.

Pienemmät hallituspuolueet eivät ole vielä ehdokastaan nimenneet. Kummankaan todennäköiset ehdokkaat voivat tuskin hallitusohjelman linjaa purematta niellä.

Mika Aaltolalle hallitusohjelma todennäköisesti hyvin sopii. Ulkopoliittisen instituutin johtajana hän ei ole noudattanut tämän tehtävän edellyttämää moniulotteisuutta, monipuolisuutta ja tasapuolisuutta, vaan on heittäytynyt tunnepitoiseen keskusteluun ja toimintaan siinä hengessä, johon hallitusohjelmakin nojautuu.

Opposition ehdokkaista Keskustan Olli Rehn voinee hallitusohjelman linjaukset hyväksyä.

SDP:n todennäköiselle ehdokkaalle Jutta Urpilaiselle Orpon hallituksen ohjelma on varmasti hyvin vieras, ja hänen on mahdotonta sitä noudattaa. Sama koskee ketä tahansa Vasemmistoliiton ehdokasta.

Pekka Haaviston asema on erikoinen. Ulkoministerinä hän on yhdessä Sauli Niinistön kanssa johtanut Suomea sille tielle, joka on kiteytettynä Orpon hallituksen ohjelmassa. Toisaalta ohjel-

ma poikkeaa jyrkästi siitä, mitä hän itse ja hänen taustavoimansa Vihreissä ovat omana linjanaan julistaneet.

Edessämme on mielenkiintoisia vaalikeskusteluja.

* * *

Presidenttiehdokkaiden erilaiset ulko- ja turvallisuuspoliittiset näkemykset antavat aiheen kysymykseen, jonka kirjasin tämän blogin otsikkoon: ”syntyykö Suomeen presidentin vaihtuessa perustuslaillinen kriisi”.

Jos presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka on hallitusohjelman mukaisella linjalla, ristiriitoja yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa ei syntyisi. Tällöin näköpiirissä voisivat olla poliittiset ristiriidat eduskunnassa hallitus- ja oppositiopuolueiden välillä.

Jos presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka pyrkisi toteuttamaan laaja-alaista ja moniulotteista ulkopolitiikan linjaa, vakavia ongelmia yhteistyöhön valtioneuvoston kanssa voisi syntyä.

Ristiriidat saattaisivat koskea tasavallan presidentin pyrkimystä Suomen itsenäiseen ulkopolitiikkaan ja hyviin suhteisiin kaikkien maiden kanssa. Ne voisivat koskea myös Suomen toimintaa rauhan ja kestäväen kehityksen edistämiseksi.

Nämä ristiriidat saattaisivat johtaa vastakohtaisuuksiin myös eduskunnassa, jonka pitäisi ratkaista erimielisyydet tasavallan presidentin ja valtioneuvoston välillä.

Suomelle olisi onneksi, että tasavallan presidentiksi valittaisiin ehdokas, joka toiminnallaan monipuolistaisi ja tasapainottaisi Suomen ulkopolitiikkaa. Lopputulos ratkaisi yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

* * *

Kun tasavallan presidentin toimikausi on kuusi vuotta, valtioneuvosto vaihtuu uuden presidentin toimikaudella ainakin kerran, vuoden 2027 eduskuntavaalien jälkeen.

Silloin asetelmat saattavat olennaisella tavalla muuttua. Silloin

uusi presidentti on mukana uutta valtioneuvostoa muodostettaessa.

Sekin on tietysti mahdollista, että valtioneuvoston kokoonpano muuttuu ennen seuraavia eduskuntavaaleja. Tällöinkin uusi presidentti olisi mukana uutta hallitusta muodostettaessa.

26.8.2023 Suomen ulkopolitiikan nykyinen agenda: Ukraina, Venäjä, Nato

Osallistuin keskiviikkona ulkoministeri Elina Valtonen ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavion järjestämälle vastaanotolle, joka liittyi alkuviikosta pidettyyn vuosittaiseen suurlähettiläskokoukseen.

Vastaanotolla ja itse suurlähettiläskokouksessa pidetyt ulkopoliittisen johdon puheet osoittivat havainnollisesti, kuinka Suomen aikaisemmin laaja-alainen ja moniulotteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on typistynyt vain sotilaalliseen turvallisuuteen ja siihenkin hyvin yksipuolisesti.

Tämän kehityksen osoittaa havainnollisesti professori Vilho Harlen analyysi Helsingin Pohjanranta-keskusteluissa 4. elokuuta.

Suurlähettiläspäivien ja vastaanoton puheissa olivat esillä miltei pelkästään Ukraina, Venäjä ja Nato.

Sodan Ukrainassa uskotaan ja toivotaankin jatkuvan pitkään.

Sanotaan, että suhteita suurvaltanaapuriimme Venäjään ei enää ole. Tasavallan presidentti totesi puheessaan, että ”syksyllä Pietarissa päätetään eräs aikakausi pääkonsulaatin sulkeutuessa”. Aioitaanko Suomen yhteydet aivan rajamme läheisyydessä olevaan vauraaseen suurkaupunkiin todellakin katkaista ikuisiksi ajoiksi?

Murheellisinta on Suomen ihmiskuntapolitiikan romahtaminen. Kehitysyhteistyön määrärahoja leikataan rajusti. Suurimmat kärsijät ovat köyhimvät varsinaiset kehitysmaat, kun supistuvan tuen suurin vastaanottaja on Ukraina.

Suomi osallistuu ”uuden kylmän sodan” tukemiseen myös valikoimalla kehitysyhteistyön kumppaninsa sen rintamalinjoja seuraten. Perusteet eivät ole enää kehityspolitiikan omien periaatteiden mukaisia.

Natossakin Suomi pyrkii etulinjaan. Jäsenyyttä pyritään täydentämään kiireesti solmittavalla kahdenvälisellä sopimuksella Yhdysvaltain kanssa.

* * *

Viime aikoina on tehty mielenkiintoisia presidentinvaaleihin liittyneitä mielipidetutkimuksia.

Ilta-Sanomat julkaisi omansa 18. elokuuta. Tutkimus oli tehty vanhaan tyyliin siten, että vastaajat saattoivat nimetä useita ehdokkaita, joita he voisivat äänestää.

Kärjessä oli jälleen Pekka Haavisto 52 prosentin kannatuksella. Seuraavina olivat Mika Aaltola (36%), Alexander Stubb (35%), Olli Rehn (33%) ja Jussi Halla-aho (20%). Oma kannatukseni oli 5%.

Kommentoin Ilta-Sanomien teettämää mittausta seuraavana päivänä julkaisemassani blogikirjoituksessa ”MTV:n Pöllöraati: Väyrynen vaalien yllättäjä?”:

”On hyvä merkki, kun nyt saan ehdokkaiden pintasuosiota mittaavassa gallupissa 5 prosentin kannatuksen. Ne, jotka sanovat voivansa minua äänestää, myös äänestävät. Ja lisää kannatus-ta saan, kun tosiasiat tulevat esille.

Toisin on myönteisessä julkisuudessa paistattelevien neljän, keskenään samanmielisen, ehdokkaan laita. Kun heidän saamansa noin 40 prosentin kannatus jaetaan neljällä, siitä tulee keskimäärin 10 prosentin kannatus.

Jaolle tulevat myös pienpuolueiden ehdokkaat.”

Iltalehden viime torstaina julkaiseman kyselyn tulokset osoittavat arvioni pääosin oikeaksi.

Haavisto (32%) ja Stubb (19%) ovat kyllä edelleen pitäneet pintansa, mutta Aaltola (12%), Rehn (10%) ja Halla-aho (9%) ovat pudonneet ”kymppisakkiin”. Li Andersson on jo kintereillä.

Jatkossa kannatukset edelleen tasoittuvat.

Oma kannatukseni oli vain 1 prosentti. Siihen on hyvä tulevia kannatuslukuja verrata.

Molempien iltapäivälehtien julkaisemat mittaukset herättävät kysymyksiä.

Kumpikin on tehty Taloustutkimus Oy:n internet-paneelissa.

Kuinka otetaan huomioon se, että merkittävä osa suomalaisista ei käytä internetiä? Varsinkaan ikäihmisillä ei ole yleensä edes tietokonetta.

Kuinka on mahdollista, että vastausprosentti on molemmissa 100? Yleensä merkittävä osa kyselyssä mukana olevista ei halua tai ei osaa vastata.

* * *

Todelliset politiikan asiantuntijat eivät ole vaalitulosta ennustettaessa antaneet mitään arvoa nyt tehtäville mielipidemittauksille. He ovat sanoneet, että ennustamista varten on tiedettävä kaikki ehdokkaat, ja on saatava kokemusta käytävistä vaalikeskusteluista.

Itse asiassa mielipidemittausten kärjessä olevat neljä ehdokasta edustavat samaa yhteiskunnallisen ajattelun valtavirtaa. Siksi he myös jakavat keskenään samanmielisen äänestäjäkunnan kannatusta.

Globalisaatio (globalization) on aikakautemme vallitseva kehityssuunta.

Gallup-suosikit ovat globalisteja. He ovat toiminnallaan edistäneet vapaata maailmankauppaa ja globalisaatiota.

Omalta osaltani olen toiminut sen puolesta, että globalisaatiota pyrittäisiin ohjaamaan ja hallitsemaan (Global Governance).

Gallup-suosikit ovat federalisteja. He ajoivat Suomen jäsenyyttä EU:ssa ja euroalueessa. He ovat tukeneet unionin kehittymistä ylikansalliseksi liittovaltioksi.

Omalta osaltani pyrin aikanaan siihen, että Suomi ei olisi liittynyt unioniin eikä euroalueeseen. Osana Euroopan talousaluet-

ta (ETA) olisimme säilyttäneet itsenäisyytemme ja voineet luoda yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sen puitteisiin Pohjolan yhteisön.

Euroopan unionia olen pyrkinyt kehittämään itsenäisten valtioiden yhteisönä, valtioliittona.

Globalismi ja federalismi ovat kaventaneet Suomen itsenäisyyttä, aiheuttaneet meille taloudellista vahinkoa ja tuhonneet maamme maataloutta ja maaseutua.

Kaikki gallup-suosikit ovat tukeneet sitä ulkopoliitiikan yksipuolista suuntausta, joka on nyt kiteytynyt sanoihin ”Ukraina, Venäjä ja Nato”.

Sitä on aktiivisesti ajanut myös Jussi Halla-aho.

Omalta osaltani olen edustanut sitä laaja-alaista ja moniulotteista ulkopoliitiikan linjaa, jota Suomessa toteutettiin Paasikiven ja Kekkonen presidenttikausilta alkaen aina Niinistön kauden alkupuolelle saakka.

Vaalikeskusteluihin tulee lisäkseni mukaan myös muita ehdokkaita, jotka edustavat aivan erilaista ulkopoliittista linjaa kuin gallup-kyselyiden viiden kärki.

Lisäkseni ainakin Li Andersson, Sari Essayah ja Jutta Urpilainen haastavat galluppien kuninkaiden edustaman poliittisen linjan.

Vaalikeskustelujen myötä kannatusluvut alkavat elää ja ehdokaiden välille syntyy uusia jakolinjoja.

Pohjantähti-keskuksen järjestämissä Pohjanranta-keskusteluissa olemme kysyneet, olisiko jo vihdoin aikaa muuttaa suuntaa ja ryhtyä jälleen vaalimaan ja vahvistamaan Suomen itsenäisyyttä.

4.9.2023 Kuinka kävi Pekka Haaviston ”ihmisoikeusperustaiselle” ulkopoliitiikalle?

Pohjantähti-keskuksen järjestämät Pohjanranta-keskustelut jatkuivat viime viikon lopulla Seinäjoella, Oulussa, Kemissä ja Ro-

vaniemellä. Kaikki niistä kuvatut videot ovat nyt katsottavissa Polaris-TV:n kautta.

Valitsimme professori Vilho Harlen kanssa alustuksillemme erilaisia aiheita, jotta myös videoiden kautta jälkikäteen seuraaville olisi tarjolla uutta kuunneltavaa ja katsottavaa.

Lauantaiaamuna Kemin kulttuuritalolla puhuin aiheesta ”ihmisoikeusperustainen linja suisti Suomen ulkopolitiikan raiteiltaan”. Syynä tähän valintaan oli se, että ihmisoikeusperustaisen ulkopolitiikan ehkä tärkein kehittäjä Pekka Haavisto esiintyi ilta-päivällä samassa paikassa.

Kulttuurikeskuksen aulassa Vihreiden puolueväki kansanedustaja Jenni Pitkon johdolla oli jo aamupäivällä keräämässä Haaviston kannattajakortteja.

Lähetin Pekalle terveisiä.

* * *

Ensimmäisen kerran käsittelin ihmisoikeusperustaista ulkopolitiikkaa 21.2.2020 julkaisemassani blogikirjoituksessa ”Onko Suomen linja muuttunut?”.

Lähtökohdaksi otin omaan tieteelliseen työhöni perustuneen tulkinnan siihen saakka toteutetusta Suomen linjasta:

”Ulkopolitiikassa tarvitaan sekä realismia että idealismia.

Tavoitteiden tulee perustua kestäviin arvoihin ja ihanteisiin. Perustavanlaatuisia arvoja ja ihanteita ovat Suomen itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden turvaaminen, maamme kansainvälisen aseman vahvistaminen ja kansamme kaikinpuolisen hyvinvoinnin edistäminen.

Ulkopolitiikalla meidän on pyrittävä ensi sijassa ajamaan omia kansallisia etujamme, mutta tämän lisäksi meidän edistettävä ihmiskunnan yhteisiä etuja ja yleisinhimillisiä ihanteita.

Ulkopolitiikan tulee perustua realistisiin tilannearvioihin. Kei-not tavoitteiden toteuttamiseksi tulee valita realistisesti, muuten ne eivät vie perille.”

Kirjoitin, että viime aikoina oli ollut nähtävissä merkkejä sii-

tä, että Suomi olisi siirtymässä kansallisia etujamme edistävältä ja realismiin nojautuvalta linjalta idealistisen tai jopa ideologisen ulkopoliitiikan suuntaan.

Otin tästä kolme esimerkkiä.

Ensimmäinen oli edellisen hallituksen toimikaudelta. Keväällä 2019 Suomi oli yhdessä joidenkin muiden EU-maiden kanssa tunnustanut oppositiopoliitikko Juan Guaidón Venezuelan presidentiksi.

Toinen esimerkki liittyi Suomen kauteen EU:n puheenjohtajamaana. Suomen hallitus oli ottanut jopa tärkeimmäksi tavoitteekseen ihmisoikeuksien ajamisen ja oikeusvaltioperiaatteen toteuttamisen. Sanottavia tuloksia tässä ei ollut saatu, mutta suhteet Unkariin ja Puolaan olivat pahasti vahingoittuneet.

Kolmas esimerkki oli laajempi. Silloisen hallituksen jäsenet olivat pitäneet puheita ja antaneet lausuntoja, jotka herättivät kysymyksiä Suomen linjasta.

* * *

Ulkoministeri Pekka Haavisto oli siihen mennessä käyttänyt kolme puheenvuoroa, joita voitiin pitää linjapuheina.

Suurlähettiläskokouksessa 19.8.2019 pitämässään katsauksessa Haavisto määritteli Suomen toimintaa ohjaavat arvot: ”Ihmisoikeuksien, sananvapauden, oikeusvaltioperiaatteiden, seksuaalioikeuksien, naisten ja tyttöjen oikeuksien ja tasa-arvon puolustaminen on aina ollut tärkeää, mutta tämän hallituksen ulkopoliitikassa nämä arvot tulevat näkymään erityisen vahvasti.”

Paasikivi-seurassa 27.11.2019 pitämässään linjapuheessa ulkoministeri Haavisto antoi tulkinnan sille, mitä tarkoittaa se hallitusohjelman kohta, jonka mukaan ”Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on ihmisoikeusperustaista”.

”Arvopohjaisuus ja intressit voivat ulkopoliitikassa myös yhdistyä, ja näin itse koen ihmisoikeusperustaisuuden. Puolustamme sellaista maailmanjärjestystä, jossa meillä on liikkumatilaa, ja

jossa itsellämmeikin on mahdollista ylläpitää rauhaa, vakautta ja vaurautta.”

Seuraavana päivänä UKK-seurassa pitämänsä puheen alussa Haavisto veti yhteen Paasikivi-seurassa edellisenä päivänä käytyä keskustelua:

”Ihmisoikeudet eivät enää ole vain ornamentti paperin reunassa, vaan meille tärkeiden globaalien arvojen puolustamista. Liitolaisten löytäminen niiden arvojen puolustamisessa lisää myös omia toimintamahdollisuuksiamme ja omaa turvallisuuttamme”.

Keskusteluun ulkopolitiikan linjasta olivat ottaneet osaa myös muut valtioneuvoston jäsenet. Eurooppa-ministeri Tytti Tuppurainen oli sanonut TV-haastattelussa, että Suomi harjoittaa ”feminististä” ulkopolitiikkaa. Tähän ei ulkoministeri Haavisto ollut yhtynyt.

* * *

Palasin tähän aihepiiriin vuoden kuluttua 22.2.2021 kirjoittamassani blogissa ”Kansalliset edut ulko-, ja turvallisuus- ja EU-politiikan ytimeksi”.

Virikkeen kirjoitukseen antoivat tasavallan presidentti Sauli Niinistön ja valtioneuvoston välille ulkopolitiikan johtamisessa syntyneet ristiriidat. Yhtenä syynä niihin oli keskeisten ministerien toiminnan ihmisoikeusperustainen painotus. Niinistö oli pysyttäytynyt Suomen perinteisellä linjalla.

Kirjoitin uskovani, että valtionjohdon ja puolueiden piirissä syntyneiden ristiriitojen ratkaisemista voisi helpottaa se, että Suomen kansalliset edut asetettaisiin ulko-, turvallisuus-, ja EU-politiikan ytimeksi. Muita tavoitteita toteutettaisiin siten, että toiminta palvelisi aina myös omia kansallisia etujamme.

Venäjän hyökättyä 24.2.2022 Ukraina Suomeen ulko- ja turvallisuuspoliittisen linja joutui kovaan tekstiin.

Kuukausi hyökkäyksen käynnistymisen jälkeen kirjoitin 22.3. blogin, jossa kysyin: ”Vievätkö vihreät Suomen sotaan?”

Kirjoitin, että yliotteen näytti saaneen vihreiden johtama ihmisoikeusperustainen linja.

Hyökkäys ja siihen liittyneet ihmisoikeusloukkaukset olivat aikaansaaneet suuttumuksen, joka oli vienyt Suomen niiden maiden kärkeen, jotka olivat ajaneet kovaa linjaa Venäjää vastaan.

Suomen linjaan oli vaikuttanut muiden keskeisten maiden politiikka.

Yhdysvallat oli Joe Bidenin johdolla omaksunut strategian, jonka mukaan se pyrkii kokoamaan ”länsimaiden” rintaman ”autoritaarisia” maita vastaan.

Kysymys oli arvoista: ihmisten ja talouden vapaudesta, ihmisoikeuksista ja demokratiasta. Poikkeuksiakin sallittiin, jos Yhdysvaltain omat kansalliset edut sitä edellyttivät.

Yhdysvaltain linjan lisäksi Suomen politiikkaan oli vaikuttanut Saksassa tapahtunut käänne. Sielläkin oli punavihreä hallitus, jossa ulkopoliittikkaa johti vihreä ministeri.

Kirjoitin:

”Suomessa vihreät ja vihreiden johdolla koko hallitus näyttävät olevan seuraamassa Saksan muuttunutta linjaa.

Linjan muutos on näkynyt myös siinä, että vihreät olivat ensimmäisten joukossa siirtymässä tukemaan Suomen Nato-jäsenyyttä. Se kärjistäisi edelleen Euroopan jyrkkää kahtiajakoa ja lisääisi suursodan vaaraa.

Elämme vaarallisia aikoja.”

Nato-jäsenyydestä ei syntynyt ristiriitaa ihmisoikeusperustaisesta linjasta toteuttavan valtioneuvoston ja tasavallan presidentin välille.

Sauli Niinistö oli sopinut Joe Bidenin kanssa Suomen Nato-jäsenyydestä jo vuoden 2021 joulukuun puolivälissä. Äskettäisessä haastattelussaan Niinistö kertoi keskustellessaan Bidenin kanssa maamme jäsenyydestä useaan otteeseen jo edellisen syksyn kuлуessa.

* * *

Marraskuun lopulla 2019 Pekka Haavisto perusteli ihmisoikeusperustaista ulkopolitiikkaa sillä, että ”puolustamme sellaista maailmanjärjestystä, jossa meillä on liikkumatilaa, ja jossa itselämmekin on mahdollista ylläpitää rauhaa, vakautta ja vaurautta”.

Hän sanoi, että ihmisoikeudet ovat meille tärkeiden globaalien arvojen puolustamista. ”Liittolaisten löytäminen niiden arvojen puolustamisessa lisää myös omia toimintamahdollisuuksiamme ja omaa turvallisuuttamme”.

Kuinka on käynyt?

Ihmisoikeusperustaisuus johti siihen, että Suomi liittyi ”uuteen kylmään sotaan” ja astui sen etulinjaan.

Liikkumattomuus ihmisoikeuksien edistämiseksi on kaventunut ja se on muuttunut valikoivaksi. Liittolaismaan oloja ja politiikkaa ei saisi arvostella. Sama koskee kumppanimaita.

Valikoivuus liittyy myös toimintaan globaalien arvojen puolustamisessa. Kehitysyhteistyön määrärahoja on leikattu ja niiden painopistettä on siirretty köyhistä kehitysmaista Ukrainaan.

Yhteydenpidossa ja yhteistyössä kehittyvien maiden kanssa on luovuttu kestävästä kehityksen periaatteista ja ryhdytty valikoimaan kumppaneita ”uuden kylmän sodan” rintamalinjojen mukaan.

Kotimainen ihmisoikeuskeskustelukin on ollut valikoivaa.

Kaikkalainen rasismi ja syrjintä on aivan oikein yksituumaisesti tuomittu. Tässäkin on kuitenkin toimittu hyvin valikoivasti.

Samat henkilöt, jotka ovat olleet huolissaan ulkomaalaisiin kohdistuvasta rasismista ja syrjinnästä, ovat itsekin käyttäneet räikeän rasistista kieltä venäläisistä.

Kauas on siis etäännytty niistä ihanteista, joista Pekka Haavisto vuonna 2019 puhui.

Niiden toteuttamiseen on pyrittävä palaamaan.

Uusissakin oloissa Suomen tulee puolustaa itsenäisyyttään ja kansallisia etujaan. Lisäksi meidän on edistettävä ihmiskunnan yhteisiä etuja ja ihanteita. Näissä puitteissa ihmisoikeuksien edistämiseksi on yllin kyllin tilaa.

VIELÄ VOIMME PELASTUA – TIE ITSENÄISEEN JA EHEYTYVÄÄN SUOMEEN

Syyskuun 2023 puolivälissä tasavallan presidentti Sauli Niinistö hätkähdytti Suomen kansaa varoittamalla Ukrainan sodan laajentumisen vaarasta.

Romaniaan päätyneisiin ohjusten osiin viitaten Niinistö sanoi: ”Se kertoo, että koko ajan vallitsee tietynlainen kauhun balanssi, mitä sattumalta tai tarkoituksellisesti tapahtuu.

Kovin herkillä siis ollaan. Pienetkin asiat voivat muuttaa asioita paljon – ja ikävä kyllä pahempaan suuntaan. Se on laajamittaisen sodankäynnin suuri riski.”

Niinistö sanoi, että myös ydinaseiden käytön riskiin suhtauttaaan vakavasti.

Se riski, että atomiaseet alkavat puhua, on aivan valtava. Kyllä se merkitsee loppua.

Julkaisemassani blogissa kysyin, onkohan Sauli Niinistöä alkanut painaa hänen mieskohtainen vastuunsa kaikesta tapahtuneesta ja tulevasta.

Muistutin siitä, että tästä kaikesta varoitettiin, kun Suomessa ryhdyttiin valmistelemaan maamme liittymistä sotilasliitto Natoon.

Suomeen ei silloin, eikä edes näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa, kohdistunut sotilaallista uhkaa. Tämän totesivat moneen kertaan sekä tasavallan presidentti että puolustusvoimien johto.

Suomi lähti mukaan suurvaltojen väliseen valtakilpailuun ja omalla toiminnallaan kärjisti sitä.

Lokakuun alussa kirjoitin siitä, että asiantuntijoiden ja poliitikkojen roolit olivat viime vuosina sekoittuneet toisiinsa.

Ukrainan sodan ja Nato-jäsenyyden asiantuntijoiksi pyydettiin usein puolustusvoimissa toimineita entisiä upseereita.

Heidän kommenttinsa tuntuivat usein enemmänkin poliittisilta mielipiteiltä kuin asiantuntijarooliin kuuluvilta ammattilaisten kannanotoilta.

Kuinka ollakaan, monet heistä ilmestyivät eduskuntavaaleissa Kokoomuksen ehdokkaiksi, ja jotkut tulivat valituiksikin.

Mielenkiintoista on ollut todeta, että tiedotusvälineissä heitä on edelleen käytetty puolueettoman asiantuntijan roolissa.

Jako asiantuntijoihin ja poliitikkoihin on esillä myös presidentinvaaleissa.

Kirjoitin, että me presidenttiehdokkaat olimme tietysti ennen muuta poliitikkoja, kun pyrimme Suomen korkeimpaan poliittiseen virkatehtävään.

Monilla meistä on sekä opintojen että käytännön kokemuksen kautta myös painavaa ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntemusta.

Oma roolini on ollut kahtiajakoinen: olen sekä poliitikko että asiantuntija.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa käsitelleet blogini ovat liittyneet asemaani akateemisena asiantuntijana.

Kirjoituksissani olen nojautunut tosiasioihin. Olen pyrkinyt tasapuolisuuteen ja kriittisyyteen. En siis ole kirjoittanut politiikkona vaan asiantuntijana.

Myönsin, että oli minulla silti ollut myös poliittisia tendenssejä.

Olen pyrkinyt estämään sotia ja edistämään rauhanomaisia ratkaisuja. Venäjän hyökättyä Ukraina, olen pyrkinyt siihen, että sota saataisiin mahdollisimman pian loppumaan.

Kirjoitin sen puolesta, että Suomi olisi turvannut kansalliset etunsa säilyttämällä asemansa sotilaallisesti liittoutumattomana, puolueettomana maana.

Kun Suomi kuitenkin päätti liittyä Natoon, olen viritellyt keskustelua siitä, millaista meidän ulko- ja turvallisuuspolitiikkamme tulisi nyt olla.

Lokakuun alussa ilmestyi Lauri Nurmen teos ”Suomen salattu tie Natoon”.

Nurmi on toimittajan työssään toiminut aktiivisesti Suomen Nato-jäsenyyden puolesta. Hänellä on ollut pääsy myös sisäpiirin tietoihin. Edellisen vuoden lopulla hän paljasti tiedon, että Suomi oli jo jäsenyysneuvottelujen yhteydessä sitoutunut olemaan täysin mukana sotilasliiton ydinasepolitiikassa ja –toiminnassa.

Minulle Nurmen kirjassa oli erityisen mielenkiintoista se, että hän vahvisti omaan syksyllä 2022 ilmestyneeseen kirjaani sisältyneen olettamuksen.

Omassa kirjassani väitän, että Suomen voimakas aseellinen tuki Ukrainalle liittyi Suomen pyrkimykseen päästä Naton jäseneksi. Tästä saamme nyt todisteita.

Teltat, kypärät ja muut suojarahusteet eivät riittäneet. Päästäkseen Natoon Suomen oli annettava Ukrainalle myös tappavaa aseistusta, raskastakin.

Toinen hyvin mielenkiintoinen yksityiskohta on hävittäjähankinnan kytkeytyminen Nato-jäsenyyteen.

Jäsenyyden ansiosta saimme hankituksi kalleimmat amerikkalaiset F-35 -hävittäjät edullisemmin kuin olisimme joutuneet maksamaan selvästi niitä heikommista ja halvemmista koneista. Aika näyttää, kuinka paljon joudumme niistä lopulta maksamaan.

Lokakuun puolivälissä osallistuin Helsingin kirjamesseille.

Niiden aikana julkaistiin mielipidetutkimuksia, joita kommentoin bogikirjoituksessani.

Sekä vuoden 2018 vaaleissa että nyt ongelmana oli ollut se, että en ollut päässyt juuri ollenkaan julkisuuteen. Tarjolla oli vain vähättelevää ja kielteistä julkisuutta.

Olin ollut mukana Kouvolan turvallisuuskonferenssin yhteydessä 18.9. järjestetyssä paneelikeskustelussa. Se sai melko hyvää julkisuutta.

Myöhemmin olin osallistunut ammattiopisto Omnian oppilaskunnan 2.10. järjestämään keskusteluun. Siitä tehtyä tallennetta editoitiin oppilastyönä. Sain juuri kuulla, että se valmistuisi kat-

sottavaksi vasta marraskuun alkupuolella.

Vuoden 2018 vaalien edellä olin päässyt mukaan Helsingin kirjamessejen ehdokaspaneeliin.

Kun tiedustelin mahdollisuutta päästä mukaan myös tämän vuoden paneeliin, minulle vastattiin, että ehtona on puolueen ehdokkuus tai 20 000 kannattajakorttia.

Ihmettelin sitä, että Mika Aaltola oli ollut mukana ennakkotiedoissa, vaikka hänen korttimääränsä ei ollut tuolloin vielä täytynyt. Tyydyttävää vastausta tähän kysymykseen en saanut. Nyt joka tapauksessa kuulemma noudatetaan 20 000 kortin rajaa.

Menin tietysti yleisön joukkoon seuraamaan paneelia, kun olin mukana messuilla myymässä kirjojani ja mukejani. Kannattajakorttejakin siellä kerättiin.

Kirjoitin, että monet kannattajani olivat kysyneet, miksi minua ilmiselvästi syrjitään.

Syynä on ilmeisesti se, että en ole viime vuosina mukautunut vallankäytön ja julkisuuden valtavirtaan. Olen ollut toisin ajattelija ja oman tieni kulkija.

Kansan keskuudessa linjallani on ollut laajaa ja vahvaa kannatusta.

Suurin ero valtavirtaan nähden on ollut se, että en ole hyväksynyt ratkaisuja, joilla Suomen itsenäisyyttä on askel askeleelta kavennettu.

Itsenäisyyttämme murentaneet ratkaisut ovat johtaneet myös suuriin taloudellisiin menetyksiin. Niiden vuoksi elintaso on Suomessa verrokkimaita alhaisempi. Tästä syystä Suomen valtiontalous on vaarallisella tavalla velkaantunut, ja menoihin joudataan tekemään kipeitä leikkauksia.

Näitä asioita kerroin käsitteleväni uudessa kirjassani ”Vielä voimme pelastua – tie itsenäiseen ja eheytyvään Suomeen”.

Teoksella oli kaksi seuraavan vuoden presidentinvaaleihin liittyntä tarkoitusta.

Yhtäältä halusin tuoda esiin presidentinvaalien tärkeimmät asiakysymykset. Kuten kirjan nimikin kertoo, tärkeintä on vahvistaa Suomen itsenäisyyttä ja maamme sisäistä eheyttä.

Toisaalta halusin kertoa lukijoilleni, kuinka poliittinen ja valtiollinen urani on vaikuttanut perheeseemme ja kuinka yksityiselämäni on puolestaan vaikuttanut yhteiskunnallisen urani valintoihin.

Kirjoitan kahdesta vuonna 1968 syntyneestä liitosta – avioliitosta ja puolueen jäsenyydestä -, jotka ovat kietoutuneet toisiinsa.

Kuun lopulla Demokraatti-lehti ryhtyi spekuloidaan sillä, kuinka vuoden 1994 presidentinvaalit olisivat päättyneet, jos Kalevi Sorsa olisi ollut SDP:n ehdokkaana.

Lehden toimituspäällikön Rane Aunimon kirjoittama juttu oli otsikoitu: ”Ilman Martti Ahtisaarta presidenttimme olisi voinut olla myös Paavo Väyrynen”.

Martti Ahtisaaren ansioksi jutussa luetaan sekin, että näin ei tapahtunut.

Kun olin jutun pääosassa, esitin blogissani siihen pienen kommentin.

Demokraatti-lehden spekulatiivissa kokonaan huomiotta jäi se mahdollisuus, että olisin ollut toisella kierroksella ja voittanut Ahtisaaren.

Oma käsitykseni on, että olisin voittanut. Siksihän EU-jäsenyyttä ajaneet vahvat poliittiset ja mediavoimat pitivät huolen siitä, että putosin toiselta kierrokselta.

Blogissani kirjoitin, että minun johtamani Suomi olisi säilyttänyt itsenäisyytensä.

15.9.2023 Painaako mieskohtainen vastuu Niinistöä?

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö hätkähdytti politiikan toimittajia ja heidän kauttaan koko Suomen kansaa varoittamalla viime viikon torstaina pitämässään tiedotustilaisuudessa Ukrainan sodan laajentumisen vaarasta.

Romaniaan päätyneisiin ohjusten osiin viitaten Niinistö sanoi:

Se kertoo, että koko ajan vallitsee tietynlainen kauhun balanssi, mitä sattumalta tai tarkoituksellisesti tapahtuu.

Kovin herkillä siis ollaan. Pienetkin asiat voivat muuttaa asioita paljon – ja ikävä kyllä pahempaan suuntaan. Se on laajamittaisen sodankäynnin suuri riski.

Niinistö sanoi, että myös ydinaseiden käytön riskiin suhtauttaaan vakavasti.

Se riski, että atomiaseet alkavat puhua, on aivan valtava. Kyllä se merkitsee loppua.

Onkohan Sauli Niinistöä alkanut painaa hänen mieskohtainen vastuunsa kaikesta tapahtuneesta ja tulevasta?

* * *

Tästä kaikesta varoitettiin, kun Suomessa ryhdyttiin valmistelemaan maamme liittymistä sotilasliitto Natoon.

Suomeen ei silloin, eikä edes näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa, kohdistunut sotilaallista uhkaa. Tämän totesivat moneen kertaan sekä tasavallan presidentti että puolustusvoimien johto.

Suomi lähti mukaan suurvaltojen väliseen valtakilpailuun ja omalla toiminnallaan kärjisti sitä.

Keväällä 2021 Yhdysvallat kehitti suunnitelman, jonka mukaan pyritään käynnistämään ”uusi kylmä sota”, jolla padotaan Kiinan kasvavaa vaikutusvaltaa.

Maailma piti jakaa Kiinan ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokratioihin.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys oli osa tätä suunnitelmaa.

Kesän Kultaranta-keskustelujen jälkeen Ylen A-studiolle 19.6. antamassaan haastattelussa Sauli Niinistö kertoi, että hän oli syksyllä 2021 käynyt useita keskusteluja Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin kanssa Suomen Nato-jäsenyydestä.

Näistä keskusteluista ei tasavallan presidentin verkkosivulla ole mitään tietoa.

Marraskuun alussa Glasgown ilmastokokouksessa käydystä keskustelusta Yhdysvallat julkaisi tiedotteen. Sen mukaan presidentit käsittelivät Itämeren ja Pohjois-Euroopan turvallisuustilannetta mukaan lukien Suomen vahvaa kumppanuutta Naton kanssa.

Niinistö puolestaan kertoi Twitterissä vain, että keskustelussa käsiteltiin globaalia turvallisuutta ja transatlanttisia suhteita.

* * *

Tasavallan presidentti Sauli Niinistön rooli Nato-jäsenyyden edistämisessä ja toteuttamisessa tuli esille myös eilen julkaistussa Juha Korhosen Podcast-haastattelussa.

Esille nousi kysymys hänen toimintansa perustuslain mukaisuudesta.

Tasavallan presidentin tulisi perustuslain mukaan johtaa ulkopoliittikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopoliittisesti merkittävien kannanottojen ilmoittamisesta muille valtioille ja kansainvälisille järjestöille vastaa ministeri, jonka toimialaan kansainväliset suhteet kuuluvat.

Päätöksensä presidentti tekee valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta.

Sauli Niinistön antamat tiedot yhteydenpidosta Joe Bidenin kanssa syksyllä 2021 herättävät kysymyksen, perustuiko hänen toimintansa yhteistoimintaan valtioneuvoston kanssa. Sopiiko presidentti asioista ulkoministerin ja muiden keskeisten valtioneuvoston jäsenten kanssa? Olivatko valtioneuvoston jäsenet edes tietoisia tästä toiminnasta?

Toinen perustuslakiin liittyvä kysymys koski Sauli Niinistön toimintaa siinä vaiheessa, kun päätöstä Nato-jäsenyyden hakeemisesta alettiin panna täytäntöön.

Ratkaiseva merkitys oli tasavallan presidentin johtamilla kokouksilla, joissa mukana olivat kaikkien eduskuntapuolueiden puheenjohtajat. Niissä puolueet, eduskuntaryhmät ja eduskunta sidottiin tukemaan jäsenyyshanketta.

Perustuslaki ei edes tunne poliittisia puolueita. Päätösten valmisteleminen kuuluu valtioneuvoston jäsenille.

6.10.2023 Asiantuntijoiden valta ja vastuu

Viimeisten parin vuoden aikana ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntijoilla on ollut kysyntää.

Asiantuntijoiden kommentteja ja arvioita on pyydetty erityisesti Ukrainassa käynnissä olleesta sodasta ja Suomen Nato-jäsenyydestä. Samoihin asioihin ovat myös poliitikot joutuneet ottamaan kantaa.

Asiantuntijalla ja poliitikolla tulisi kummallakin olla oma tehtävänsä ja roolinsa.

Asiantuntijoiden tulisi kyetä käsittelemään asioita monipuolisesti ja kriittisesti. Heidän tulisi kyetä välttämään asenteellisuutta ja etenkin tunteenomaisia kannanottoja.

Tiedotusvälineiden kautta asioita seuraavan tulisi voida luottaa siihen, että asiantuntijat antavat asioista puolueetonta tietoa.

Poliitikkojenkin tulisi nojautua tosiasioihin. Heidän esiintymissään kuitenkin voi ja pitääkin olla omaan arvomaailmaan perustuvia painotuksia ja mielipiteitä.

Poliitikkojen rooliin kuuluu myös, että he pyrkivät vetoamaan kansan mielipiteisiin. Tällöin helposti vedotaan enemmänkin tunteisiin kuin asia-argumentteihin.

Tämäkin on poliitikoille sallittua.

* * *

Välillä ovat asiantuntijoiden ja poliitikkojen roolit sekoittuneet toisiinsa.

Ukrainan sodan ja Nato-jäsenyyden asiantuntijoiksi on usein pyydetty puolustusvoimissa toimineita entisiä upseereita.

Heidän kommenttinsa tuntuivat usein enemmänkin poliittisilta mielipiteiltä kuin asiantuntijarooliin kuuluvilta ammattilaisten kannanotoilta.

Kuinka ollakaan, monet heistä ilmestyivät eduskuntavaaleissa Kokoomuksen ehdokkaiksi, ja jotkut tulivat valituiksikin.

Mielenkiintoista on ollut todeta, että tiedotusvälineissä heitä on edelleen käytetty puolueettoman asiantuntijan roolissa.

Jako asiantuntijoihin ja poliitikkoihin on esillä myös presidentinvaaleissa.

Me presidenttiehdokkaat olemme tietysti ennen muuta poliitikkoja, kun pyrimme Suomen korkeimpaan poliittiseen virka-tehtävään.

Monilla meistä on sekä opintojen että käytännön kokemuksen kautta myös painavaa ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantunte-musta.

Yhtä meistä, Ulkopoliittisen instituutin johtajaa Mika Aalto-laa, pidetään ennen muuta asiantuntijana. Sitä hän tietysti ensi sijassa onkin.

Toisaalta Aaltola on julkisuudessa esiintynyt enemmänkin po-liitikkona jo siinä vaiheessa, kun ehdokkuus ei ollut edes esillä.

* * *

Minun asemani on erikoinen.

Olen väitellyt valtiotieteen tohtoriksi Suomen ulkopoliitikas-ta, ja minulla on kansainvälisten suhteiden dosentuuri Lapin yli-opistossa.

Toisaalta olen jo yli viidenkymmenen vuoden ajan toiminut poliittisissa ja valtiollisissa tehtävissä. Olen Suomen toiseksi pit-käaikaisin ulkoministeri, mutta olen toiminut lisäksi yli neljän vuoden ajan ulkoministeriön johdossa ulkomaankauppa- ja ke-hityksministerinä.

Lisäksi olen työskennellyt pitkään sekä eduskunnan että Eu-roopan parlamentin ulkoasiainvaliokunnassa.

Viimeisten neljän vuoden ajan minulla ei ole ollut mitään val-tiollista tehtävää.

Valtiolliseen ja poliittiseen päätöksentekoon olen pyrkinyt vai-kuttamaan lähinnä julkaisemalla blogikirjoituksia.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa käsitelleet blogini ovat liitty-neet asemaani akateemisena asiantuntijana.

Kirjoituksissani olen nojautunut tosiasioihin. Olen pyrkinyt tasapuolisuuteen ja kriittisyyteen. En siis ole kirjoittanut politiikkona vaan asiantuntijana.

On minulla silti ollut myös poliittisia tendenssejä.

Olen pyrkinyt estämään sotia ja edistämään rauhanomaisia ratkaisuja. Venäjän hyökättyä Ukrainaan, olen pyrkinyt siihen, että sota saataisiin mahdollisimman pian loppumaan.

Kirjoitin sen puolesta, että Suomi olisi turvannut kansalliset etunsa säilyttämällä asemansa liittoutumattomana, puolueettomana maana.

Kun Suomi kuitenkin päätti liittyä Natoon, olen viritellyt keskustelua siitä, millaista meidän ulko- ja turvallisuuspolitiikkamme tulisi nyt olla.

* * *

Joskus olen kirjoituksessani nimenomaan todennut, että olen harjoittanut siinä akateemista pohdiskelua.

Näin tein 5.7.2022 kirjoittamassani blogissa ”Pitäisikö Ukrainan pelätä kokevansa Armenian kohtalon?”.

Kysyin, mitä yhteistä Ukrainan kriisillä on Nagorno-Karabahissa käydyn sodan kanssa?

Ja vastasin: päällisin puolin ei mitään, mutta periaatteellisella tasolla yhtäläisyyksiä löytyy. Niitä oli syytä ainakin akateemisessa mielessä tarkastella.

”Molemmat ovat Neuvostoliiton hajoamissotia. Molemmissa pienempi maa on joutunut suurvaltojen valtapolitiikan uhreiksi.

Ukrainassa toteutettiin helmikuussa 2014 länsimaiden tuella vallankaappaus, joka johti sisällissotaan ja Krimin valtauksen.

Sisällissodassa Donbassin alueen enemmistöltään venäjänkielinen väestö koki oikeutensa niin vakavasti uhatuiksi, että se ryhtyi aseelliseen vastarintaan. Ukrainan asevoimat saivat kuitenkin haltuunsa suuren osan Luhanskin ja Donetskin alueista.

”Separatistialueiden” puolustajat saivat tukea suurvalta Venä-

jältä. Käynnistyi kahdeksan vuotta kestänyt asemasota, jossa ne kärsivät raskaat sotilaalliset tappiot.

Ranskan ja Saksan tuella helmikuussa 2015 aikaansaattua Minsk II -sopimusta ei saatu toteutetuksi.

Helmikuun 24. päivänä 2022 Venäjä lähetti joukkonsa rajan yli tukemaan itsenäisiksi valtioiksi julistautuneiden separatistialueiden joukkoja niiden taistelussa koko Donbassin alueen liittämiseksi itseensä.”

* * *

”Nagorno-Karabahin osalta Armenian joukot valtasivat vuosina 1992 – 1994 käydyssä sodassa alueita, jotka Azerbaidshan katsoi kuuluvan itselleen.

Kesällä 2020 se ryhtyi palauttamaan menettämiään alueita hallintaansa. Tässä se sai tukea suurvalta Turkilta. Taistelut päättyivät tulitaukoon, kun hyökkääjän tavoitteet oli saavutettu.

Venäjä pysyttäytyi sivussa, eikä tukenut Armeniaa, vaikka mailla oli keskinäinen puolustussopimus. Se rajasi vastuunsa vain Armenialle virallisesti kuuluviin alueisiin.

Ukrainassakin on käynnissä suurvaltojen välinen valtataistelu.

Luhanskin ja Donetskien kansantasavaltojen joukot pyrkivät Venäjän tukemina ottamaan haltuunsa Ukrainan armeijan valtaamat alueensa.

Ukraina puolestaan pyrkii torjumaan kansantasavaltojen hyökkäyksen ja sen jälkeen valtaamaan koko Donbassin alueen.

Tukena sillä ovat Yhdysvallat ja sen liittolaiset. Ne kuitenkin rajaavat puolustusvastuunsa vain Nato-maiden alueeseen. Tuki Ukrainalle on rajattu siten, että se ei johtaisi suoraan sotilaalliseen yhteenottoon Venäjän kanssa.

Ukraina itse asiassa käy suurin uhrauksin Yhdysvaltain ja Naton puolesta sijaissotaa (proxy war) Venäjää vastaan. Tavoitteena on Venäjän kukistaminen.

Vaikka Ukrainan tukena on maailman vahvimpia sotilasmah-
teja, se ei voi luottaa voittavansa sodan.

Tukijat ovat rajanneet oman toimintansa siten, että ne eivät osallistu taisteluihin.”

* * *

Päätin akateemisen pohdiskeluni kommenttiin ja kysymykseen:

”Ukrainan olisi joka tapauksessa viisasta ottaa huomioon se mahdollisuus, että se saattaa joutua kokemaan Armenian kohtalon. Nyt tukeaan vannovat suurvallat saattavat lopulta taivutella sitä kompromissirauhaan.

Kannattaako sitä ennen kärsiä raskaat tappiot ja altistua jopa ydinaseiskuille?”

Viime päivinä tämä kommentti ja tämä kysymys ovat tulleet uudelleen ajankohtaisiksi.

Nagorno-Karabahin tapahtumat ovat jälleen nousseet otsikoihin.

Azerbaidshan on vienyt loppuun sen sotilaallisen ratkaisun, joka jäi aikaisemmin puolitiehen.

Nagorno-Karabah sulautetaan osaksi Azerbaidshania. Lähes kaikki alueella asuneet yli 120 000 armenialaista ovat paenneet.

Armenialaisten pakoa on kutsuttu etniseksi puhdistukseksi, jopa kansanmurhaksi. Pintaan ovat nousseet armenialaisten aikaisemmat ja paljon pahemmat kärsimykset.

Jälleen on aihetta akateemiseen vertailuun.

Jos Ukraina onnistuu valtaamaan takaisin Donbassin ja muut Venäjän miehittämät alueet, nousee esille niiden enemmistöltään venäjänkielisen väestön asema. Kokevatko nämä ihmiset saman kohtalon kuin Nagorno-Karabahin armenialaiset?

Toisaalta Ukrainan saama tuki näyttää alkavan horjua. Tähän viittaavia uutisia on kuultu sekä Euroopasta että Yhdysvalloista.

Eikö nyt kaikkien tulisi pyrkiä tulitaukoon, aselepoon ja neuvotteluihin?

Neuvotteluissa yksi visaisimmista kysymyksistä on itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan venäjänkielisen väestön asema ja oikeudet.

8.10.2023 Suomen salattu tie Natoon – ja uusiin sotiin?

Luin Lauri Nurmen kirjan ”Suomen salattu tie Natoon”.

Tämän kirjoitukseni otsikkoon lisäsin teoksen nimen loppuun sanat ”ja uusiin sotiin”. Loppuun panin kysymysmerkin.

Lisäys on peräisin omasta viime vuoden lopulla ilmestyneestä kirjastani ”Sota vai rauha Suomelle?”. Sen työnimi oli ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”. Kirjasin sen myös teokseni takakannen otsikoksi.

Takakannessa kirjoitin:

”Tänä vuonna olemme olleet mukana ennalta kirjoitetussa ja taitavasti ohjatussa näytelmässä, joka on vienyt meidät osapuoleksi Ukrainan sotaan ja hakemaan jäsenyyttä sotilasliitto Natossa.

Näytelmän juonta on kehitelty vuosien, jopa vuosikymmenten, kuluessa. Tämä toiminta on ollut suurimmaksi osaksi avointa.

Vain harvat ovat kuitenkin ymmärtäneet, mistä on ollut kysymys. Toiminnan todelliset tarkoitukset on salattu.

Tämän ja viime vuoden osalta on salattu myös olennaisia tapahtumia. Ne ovat tulleet esiin vasta ajan oloon. Kaikkea emme tiedä vielä.

Suomea on viety uusiin sotiin.

Jo nyt Suomi on mukana Yhdysvaltain käynnistämässä ”uudessa kylmässä sodassa”, sen etulinjassa ja jopa sen yhtenä alulepanijana.

Uuden kylmän sodan kuuma ydin on Ukrainassa käytävä sota. Suomesta on tullut sen osapuoli.

Vasta aika näyttää, mihin sotiin Nato-jäsenyys Suomen vie.”

* * *

Vähitellen lisää tosiasioita on alkanut tulla esiin ennen muuta sen vuoksi, että tasavallan presidentti Sauli Niinistö on halunnut ottaa itselleen kunniaa Nato-jäsenyyden toteuttamisesta.

Niinistö on puolustautunut niitä vastaan, jotka ovat väittäneet hänen estelleen tai jarrutelleen jäsenyyden hakemista ja toteuttamista.

Toinen tärkeä tietolähde ovat olleet Lauri Nurmen kaltaiset toimittajat, jotka eivät ole pitäytyneet työssään vain journalistin rooliin, vaan jotka ovat toimineet myös poliittisina aktoreina. Kunniaa ovat hekin itselleen hakeneet.

Nurmen kirja osoittaa, että olen omassa kirjassani osunut osapuulleen oikeaan.

Oleellista uuttakin tietoa kirja sisältää.

Otan tästä kaksi esimerkkiä.

Omassa kirjassani väitän, että Suomen voimakas aseellinen tuki Ukrainalle liittyi Suomen pyrkimykseen päästä Naton jäseneksi. Tästä saamme nyt todisteita.

Teltat, kypärät ja muut suojarahusteet eivät riittäneet. Suomen oli annettava myös tappavaa aseistusta, raskastakin.

Toinen hyvin mielenkiintoinen yksityiskohta on hävittäjähankinnan kytkeytyminen Nato-jäsenyyteen.

Jäsenyyden ansiosta saimme hankituksi kalleimmat amerikkalaiset F-35 -hävittäjät edullisemmin kuin olisimme joutuneet maksamaan selvästi niitä heikommista ja halvemmista koneista.

Aika näyttää, kuinka paljon joudumme niistä lopulta maksamaan.

* * *

Paljon aukkoja on edelleen tiedoissa siitä, millä tavoin Suomen Nato-jäsenyys kytkeytyi Yhdysvaltain toimintaan ”uuden kylmän sodan” käynnistämiseksi.

Nurmen kirjassa kerrotaan presidenttien Joe Biden ja Sauli Niinistön yhteydenpidosta lokakuussa 2021. Tämä tuli esille myös The New York Timesin äskettäin julkaisemassa Niinistön haastattelussa.

Jo aikaisemmin Niinistö oli A-studion haastattelussa kertonut keskustelleensa Suomen Nato-jäsenyydestä syksyn mittaan usei-

ta kertoja Bidenin kanssa. On ilmeistä, että keskusteluja on ollut jo ennen julkisuuteen kerrottua lokakuun yhteyttä.

Washington Postin julkistamien tietojen mukaan Yhdysvaltain johto Bidenin johdolla kehitti keväällä 2021 suunnitelman uuden kylmän sodan käynnistämiseksi.

Silloin päätettiin ryhtyä patoamaan Kiinan nousevaa mahtia jakamalla maailma sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokraattisiin valtioihin.

Jo silloin mukana oli ajatus Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydestä.

Myöhempien tapahtumien valossa tuntuu mahdottomalta, että Yhdysvallat ei olisi jo tuolloin avannut Suomen kanssa keskusteluyhteydet ja yhteistoiminta meidän maittemme välillä noina aikoina näyttää olleen.

Ehkä joku ottaa aikanaan ”kunnian” myös tästä yhteydenpidosta.

* * *

Viime aikoina Sauli Niinistö on herättänyt huomiota pessimistisillä lausunnoillaan, joissa hän on varoitellut suursodan ja jopa ydinsodan vaaroista.

Niinistön huoli on aiheellinen.

Kysymys ei ole vain Ukrainan sodan leviämisestä, vaan myös monista muista kriisipesäkkeistä eri puolilla maailmaa.

Väkivalta ruokkii väkivaltaa. Suuremman sodan varjossa saatavat kiistojen ja jäätyneiden konfliktien osapuolet rohkaistua vahvistamaan asemiaan asevoimaa käyttämällä.

Viimeinen osoitus tästä on Hamasin Israelissa käynnistämä raju sotilaallinen isku.

Äskettäin Nato-maa Turkin tukema Azerbaidshan valtasi Nagorno-Karabahin, jonka armenialainen väestö joutui pakenemaan. Turkki itse iski kurdeja vastaan Syyriassa.

Kosovossa väkivaltaiset levottomuudet ovat yltäneet.

Pahin mahdollinen kauhukuva on, että Kiina ryhtyisi ratkomaan Taiwanin kiistaa asevoimaa käyttäen.

Nato-maana Suomikin joutuisi osapuoleksi tähän kriisiin.

Jos ”uuden kylmän sodan” osapuolten välille syntyisi aseellinen konflikti Aasiassa, se saattaisi levitä myös Eurooppaan.

Silloin Nato-jäsenyys ei takaisi meille rauhaa, vaan pahimmillaan joutuisimme suurvaltojen väliseksi taistelutantereeksi.

Tätäköhän Sauli Niinistö nyt pelkää?

14.10.2023 Gallupit valehtelevat ja johtavat harhaan

Helsingin Sanomat julkaisi eilen viimeisimmän presidenttigalluppinsa. Tulokset olivat samansuuntaiset kuin aikaisemmissa mittauksissa.

Selvässä johdossa oli Pekka Haavisto (28%) ja kakkosena Alexander Stubb (17%).

”Kymppisakissa” olivat Mika Aaltola (8%), Jussi Halla-aho (9%) ja Olli Rehn (10%).

Li Andersson sai 6 prosentin kannatuksen.

Seuraavana oli Jutta Urpilainen (3%).

Sari Essayah ja Paavo Väyrynen saivat kumpikin 2 prosentin kannatuksen.

Oma kannatukseni on siis pariin aikaisempaan mittaukseen verrattuna peräti kaksikertaistunut!

Vaikka nyt tehtävien tutkimusten tuloksilla ei ole mitään arvoa lopputuloksen arvioimista ajatellen, gallup-lukujen pohjalta mediassa käydään jo toista kierrosta kärjessä olevien kesken.

Aikaisempien vaalien yhteydessä saatujen kokemusten pitäisi antaa tulosten arvioinnissa aihetta suureen varovaisuuteen.

* * *

Erityisesti omat tulokseni ovat poikenneet ratkaisevalla tavalla vaalin lopputuloksesta.

Vuoden 2012 presidentinvaalien edellä lokakuussa tehdyssä gallupissa sain vain 6 prosentin kannatuksen ja hävisin myös Paa-vo Lipposelle ja Timo Soinille.

Tammikuun vaaleissa sain 17,53 prosentin kannatuksen. Olin kolmas ja vähällä päästä toiselle kierrokselle. Sen olisin saattanut voittaa.

Vuoden 2018 presidentinvaalit olivat hyvin poikkeukselliset sen vuoksi, että Sauli Niinistö haki niissä jatkokautta.

Olin kansanliikkeen ehdokkaana.

Syksyllä 2017 tehdyissä mielipidemittauksissa kannatukseni ei näkynyt ollenkaan.

Ylen 12.10. julkaisemassa mielipidemittauksessa Sauli Niinistöllä oli 76 prosentin kannatus. Pekka Haavisto oli kakkosena 14 prosentin suosiollaan.

Laura Huhtasaaren kannatus oli 3 prosenttia, Merja Kyllösen ja Matti Vanhasen 2 prosenttia.

Heidän lisäksi tuloksissa näkyi Tuula Haataisen ja Nils Torvaldsin 1 prosentin suuruinen kannatus.

Minun kannatustani ei näkynyt lainkaan.

Kuukautta myöhemmin 4.11. Helsingin Sanomien julkaisemassa mittauksessa luvut olivat osapuilleen samat.

Sauli Niinistön kannatus oli 67% ja Pekka Haaviston 13%.

Laura Huhtasaari ja Matti Vanhanen saivat 3 prosentin kannatuksen.

Merja Kyllösen ja Tuula Haataisen luku oli 2 prosenttia, Nils Torvaldsin 1 prosentti.

Minun kannatukseni ei siis näkynyt tässäkään mittauksessa.

Tammikuun vaaleissa sain yli 6 prosentin kannatuksen ja voitin puolueidensa ehdokkaina olleet Haataisen, Kyllösen, Torvaldsin ja Vanhasen.

* * *

Aikaisempien kokemusten perusteella uskon olevan mahdollista, että pääsen ensi vuoden vaaleissa ”kymppisakin” ohi kolmen kär-

keen, samaan tapaan kuin vuoden 2012 vaaleissa.

Jälleen on hyvät mahdollisuudet päästä toiselle kierrokselle ja voittaa se.

Sekä vuoden 2018 vaaleissa että nyt ongelmana on ollut se, että en ole päässyt juuri ollenkaan julkisuuteen.

Olin mukana Kouvolan turvallisuuskonferenssin yhteydessä 18.9. järjestetyssä paneelikeskustelussa. Se sai melko hyvää julkisuutta.

Myöhemmin olin mukana ammattiopisto Omnian oppilaskunnan 2.10. järjestämässä keskustelussa. Siitä tehtyä tallennetta editoidaan oppilastyönä. Sain juuri kuulla, että se valmistuisi katsottavaksi vasta marraskuun alkupuolella.

Vuoden 2018 vaalien edellä pääsin mukaan Helsingin kirjamessejien ehdokaspaneeliin.

Kun tiedustelin mahdollisuutta päästä mukaan myös tämän vuoden paneeliin, minulle vastattiin, että ehtona on puolueen ehdokkuus tai 20 000 kannattajakorttia.

Ihmettelin sitä, että Mika Aaltola oli ollut mukana ennakkotiedoissa, vaikka hänen korttimääränsä ei ollut tuolloin vielä täytynyt. Tyydyttävää vastausta tähän kysymykseen en saanut. Nyt joka tapauksessa kuulemma noudatetaan 20 000 kortin rajaa.

Menen tietysti yleisön joukkoon seuraamaan paneelia, kun olen mukana messuilla myymässä kirjojani ja mukejani. Kannattajakorttejakin siellä kerätään.

* * *

Monet kannattajani ovat kysyneet, miksi minua ilmiselvästi syrjitään.

Syynä on ilmeisesti se, että en ole viime vuosina mukautunut vallankäytön ja julkisuuden valtavirtaan. Olen ollut toisin ajattelija ja oman tieni kulkija.

Kansan keskuudessa linjallani on ollut laajaa ja vahvaa kannatusta.

Suurin ero valtavirtaan nähden on ollut se, että en ole hyväksy-

nyt ratkaisuja, joilla Suomen itsenäisyyttä on askel askeleelta kavennettu.

Itsenäisyyttämme murentaneet ratkaisut ovat johtaneet myös suuriin taloudellisiin menetyksiin. Niiden vuoksi elintaso on Suomessa verrokkimaita alhaisempi. Tästä syystä Suomen valtiontalous on vaarallisella tavalla velkaantunut, ja menoihin joudutaan tekemään kipeitä leikkauksia.

Näistä asioista kirjoitan uudessa kirjassani ”Vielä voimme pelastua – tie itsenäiseen ja eheytyvään Suomeen”.

Presidenttigalluppien kärjessä ovat ehdokkaat, jotka ovat voimakkaimmin tukeneet itsenäisyyttämme kaventanutta aatteellista suuntausta, globalismia ja federalismia.

Ylenpalttinen julkisuus alkaa vähitellen syödä heidän suosiotaan. Kun ehdokasjoukko täydentyy, suosioluvut kääntyvät aivan toisiksi.

Tätä Suomen politiikan ja julkisen sanan valtavirrassa nyt kovasti pelätään.

Valitsijayhdistykseni korttikeräykseen pitäisi saada nyt vauhtia. Tarvittavat 20 000 korttia olisi saatava kootuksi mahdollisimman pian, jotta minua ei voitaisi enää syrjiä.

Tähän voi jokainen suomalainen vaikuttaa.

Ohjeet korttien täyttämiseen ja keräämiseen löytyvät kotisivuiltani.

18.10.2023 Paavo Värysen johtama Suomi olisi säilyttänyt itsenäisyytensä

Demokraatti-lehti ryhtyi eilen spekuloimaan sillä, kuinka vuoden 1994 presidentinvaalit olisivat päättyneet, jos Kalevi Sorsa olisi ollut SDP:n ehdokkaana.

Lehden toimituspäällikön Rane Aunimon kirjoittama juttu oli otsikoitu: ”Ilman Martti Ahtisaarta presidenttimme olisi voinut olla myös Paavo Värynen”.

Martti Ahtisaaren ansioksi jutussa luetaan sekin, että näin ei tapahtunut.

Kun olin jutun pääosassa, pieni kommentti lieene paikallaan.

Demokraatti-lehden spekulatiiossa kokonaan huomiotta jäi se mahdollisuus, että olisin ollut toisella kierroksella ja voittanut Ahtisaaren.

Oma käsitykseni on, että olisin voittanut. Siksihän EU-jäsenyyttä ajaneet vahvat poliittiset ja mediavoimat pitivät huolen siitä, että putosin toiselta kierrokselta.

Tästä tuli vahvaa näyttöä muun muassa vuoden 2021 lopulla TV-1:ssä esitetyssä Politiikka-Suomi -ohjelmasarjassa.

* * *

Yhtä kaikki, Demokraatin jutussa todetaan, että ”ehkä 1994 olisi voinut käydä toisinkin kuin kävi”.

Väliotsikossa kysytään: ”Olisiko Suomi EU:n ja Naton jäsen?”.

Rane Aunimo kirjoittaa:

”Ajatusleikissäni on hätkähdyttäväkin puoli.

Hävittyään vaalit Väyrynen ryhtyi loppuvuonna 1994 vastustamaan tai aivan minimissään viivyttämään Suomen EU-jäsenyyttä, josta kansa sai äänestää lokakuussa. Poliittista historiaa edustaa Väyrysen, Vesa Laukkasen ja muutaman muun legendaarinen jarrutuskeskustelu eduskunnassa marraskuussa 1994.

Puhujat halusivat siirtää Suomen ratkaisua yli Ruotsin kansanäänestyksen tuloksen selviämisen. Heidän harmikseen Ruotsi äänesti liittymisen puolesta ja Suomesta tuli kuin tulikin EU:n jäsen.

Mitä teki Väyrynen? Lähti tietenkin seuraavaksi EU-parlamenttiin.

Entä mitä olisi tehnyt voimiensa tunnossa oleva presidentti Paavo Väyrynen EU-kansanäänestyksen alla syksyllä 1994? Olisivatko vastustajat voittaneet sittenkin?

Entä missä Suomi olisi ollut ja keiden seurassa helmikuussa 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan? Olisiko Suomi EU:n ja

Naton jäsen?

Ahtisaarta on kenties kiittäminen myös siitä, mitä ei tapahtunut.”

* * *

Voin vastata, että olisin tietysti kunnioittanut kansanäänestyksen tulosta.

Toisaalta olisin pyrkinyt turvaamaan kansanäänestykselle mahdollisimman tasapuoliset olosuhteet. Sellaisissa enemmistö olisi liittymissopimuksen todennäköisesti hylännyt.

Vaikka propaganda jäsenyyden puolesta oli voimakasta, syyskuun alussa kansan enemmistö vastusti liittymistä.

Silloin käyttöön otettiin ulkopoliittinen kortti. Kansaa alettiin pelotella Venäjällä. Tällä tavoin enemmistö saatiin tukemaan jäsenyyttä.

Jos kansan todellinen tahto olisi päässyt toteutumaan, olisimme jääneet yhdessä Ruotsin ja Norjan kanssa osaksi Euroopan talousaluetta (ETA) ja muodostaneet yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa Pohjolan yhteisön.

ETA-jäsenyyden ansiosta olimme vuoden 1994 alusta lähtien jo olleet EU:n sisämarkkinoilla.

ETA-maana olisimme säilyttäneet itsenäisen ulko-, turvallisuus- ja kauppapolitiikkamme ja kansallisen alue-, maatalous- ja ympäristöpolitiikkamme. Emme olisi joutuneet mukaan EU:n ylikansalliseen päätöksentekoon.

Tämän pohjoismaisen ratkaisun ansiosta Euroopan yhdentymiskehitys olisi saattanut saada yleisemminkin terveen suunnan, kun Baltian ja itäisen Keski-Euroopan maatkin olisivat ehkä tyytyneet ETA-jäsenyyteen. Turvallisuuspoliittisen asemansa ne olivat jo ratkaisseet Nato-jäsenyyden kautta.

Tuolloin olisi alkanut sen kaltainen Euroopan sisäinen eriytyminen, jota jälleen yritetään tavoitella.

* * *

Demokraatti-lehti ei ottanut jutussaan lainkaan esille Martti Ahtisaaren roolia EU-kansanäänestyksen ja euroalueeseen liittymisen yhteydessä.

Kansanäänestyksen tulokseen Ahtisaari pyrki voimakkaasti vaikuttamaan.

Edellä mainitun Politiikka-Suomen haastattelussa Ahtisaari kertoi, että hän olisi eronnut tasavallan presidentin tehtävästä, jos sopimus olisi kaatunut kansanäänestyksessä. Tämä, jos mikä, osoittaa kuinka voimakkaasti hän sopimuksen hyväksymisen puolesta vaikutti.

Martti Ahtisaari ajoi voimakkaasti myös Suomen liittymistä ensimmäisten maiden joukossa euroalueeseen. Tässäkin hän käytti turvallisuuspoliittisia perusteita. Ilmeisesti Ahtisaari ajatteli, että euro johtaa liittovaltioon, joka on myös puolustusliitto. Suomen piti kuulua tähän EU:n ytimeen.

Ahtisaari siis tasavallan presidenttinä kannatti Paavo Lipposen ja Sauli Niinistön toimintaa, kun he perustuslain vastaisesti veivät Suomen tiedonantomenettelyä käyttäen ja ilman kansanäänestystä ainoana Pohjoismaana euroalueeseen.

Tästä päätöksestä olemme joutuneet kovasti kärsimään ja kärsimme edelleen.

Presidenttinä olisin huolehtinut siitä, että perustuslakia olisi noudatettu ja jäsenyydestä olisi päätetty eduskunnassa lakiehdotuksen pohjalta määrääenemmistöllä. Lisäksi olisin edellyttänyt neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestämistä.

Ruotsissa ja Tanskassa kansanäänestykset järjestettiin, ja molemmissa maissa kansan enemmistö hylkäsi euroon siirtymisen. Niin olisi Suomessakin käynyt.

Nämä maat ovat pärjänneet paljon Suomea paremmin. Elin-taso on korkeampi ja valtion velkaantuminen on pysynyt hallinnassa.

1990-luvulla väkisin läpi runnotut yhdentymisratkaisut ja niiden seuraukset ovat myös jakaneet kansaamme pahasti kahtia. Tämäkin meitä on vakavasti vahingoittanut.

Demokraatti-lehden jutussa kysyttiin myös: ”Entä missä Suomi olisi ollut ja keiden seurassa helmikuussa 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan? Olisiko Suomi EU:n ja Naton jäsen?”

Mielelläni osallistun kontrafaktuaaliseen pohdintaan ja vastaan Aunimon esittämiin kysymyksiin.

Omalta osaltani harjoitin kontrafaktuaalista historiankirjotusta jo vuonna 2011 ilmestyneessä teoksessani ”Huonomminkin olisi voinut käydä”. Vuoden 1994 presidentinvaaleja käsittelin sivuilla 57-66. Teos on luettavissa kotisivuni kirja-arkistosta.

Oma arvioni on, että Suomi olisi vuoden 2022 alussa ollut edelleen Euroopan talousalueen ja Pohjolan yhteisön jäsen.

Euroopassa olisi laajemminkin toteutettu eriytyvän yhdentymisen mallia, joka olisi estänyt sen kaltaisen kehityksen, joka vei Ukrainan vuonna 2014 alkaneeseen veriseen sisällissotaan.

Ukraina olisi kyennyt säilyttämään sisäisen eheydensä, ja sillä olisi ollut hyvät suhteet sekä länsimaihin että Venäjään. Tällöin Venäjän hyökkäyskin olisi tietysti jäänyt toteutumatta.

Näissä oloissa Suomi olisi edelleen ollut sotilaallisesti liittoutumaton, puolueeton maa.

Minun johdollani Suomi siis olisi säilyttänyt itsenäisyytensä ja kansamme elintaso olisi ollut selvästi nykyistä korkeampi. Olisimme vaikuttaneet rauhan ja vakauden säilyttämiseen koko Euroopassa.

Paljon parempi olisi siis ollut se vaihtoehtoinen kehitys, joka valitettavasti jäi toteutumatta.

Vuoden 2024 presidentinvaaleissa rakennetaan jälleen perustaa Suomen tulevaisuudelle.

Nyt on ryhdyttävä taas vaalimaan ja vahvistamaan maamme itsenäisyyttä ja rakentamaan eheytyvää Suomea.

PRESIDENTINVAALIEN PÄÄKYSYMYKSET: TALOUS JA SUHTEET NAAPUREIHIN

Kun en päässyt mukaan presidentinvaalien keskusteluihin, otin niihin kantaa blogikirjoituksissani.

Uutiskynnystä ne eivät ylittäneet, mutta sosiaalisessa mediasa – etenkin Uuden Suomen Puheenvuoro-osiossa - ne saivat paljon lukijoita.

Kirjoitin siitä, että tasavallan presidentti on vastuussa Suomen ulkopolitiikan johtamisesta, mutta taloudelliset ulkosuhteet olivat tämän johtovastuun ulkopuolella. Kuitenkin niillä on ollut ratkaiseva vaikutus maamme kansainväliseen asemaan ja kansamme hyvinvointiin.

Tasavallan presidentti on jopa määrävällä tavalla puuttunut Suomen taloudellisiin ulkosuhteisiin. Tämä ei ole perustunut hänen muodollisiin valtaoikeuksiinsa, eikä hän ole joutunut toiminnastaan edes poliittiseen vastuuseen.

Itse asiassa Suomen nykyiset mittavat taloudelliset ongelmat johtuivat viime kädessä tällaisesta tasavallan presidentin epävirallisesta vallankäytöstä – hänen toiminnastaan tai toimimattomuudestaan.

Kirjoitin Mauno Koiviston johdolla toteutetusta ”vahvan markan” politiikasta. Käsittelin Koiviston ja Martti Ahtisaaren roolia Suomen liittyessä Euroopan unioniin. Kirjoitin Ahtisaaren toiminnasta Suomen liittämiseksi euroalueeseen.

”Vahvan markan” politiikka, Euroopan unioniin liittyminen ja jäsenyys euroalueessa ovat esimerkkejä asioista, joissa taloudellisiin ulkosuhteisiin liittyviä ratkaisuja on tehty tai jätetty tekemättä perustuslaissa määriteltyjen ulkopolitiikan johtamista koskevien menettelyjen ulkopuolella.

Toisin sanoen: näissä asioissa tasavallan presidentti ei ole käyttänyt valtaoikeuksiaan perustuslaissa määritellyllä tavalla. Vaikuttaminen on ollut epävirallista. Muodolliset päätökset on tehty valtioneuvoston puolella ja sillä puolella niistä on myös vastuu kannettu.

Erityisesti näitä kansakunnan tulevaisuuteen ratkaisevasti vaikuttaneita päätöksiä olisi pitänyt harkita mahdollisimman laajalaisesti ja monipuolisesti.

Tällainen laajempi harkinta olisi ollut tarpeen myös esimerkiksi silloin, kun Fortumin Sähkönsiirto myytiin ulkomaille, kun Fortum teki mittavat investointinsa Venäjälle, kun Fortum ohjattiin osakkaaksi Hanhikiven ydinvoimalaan tai kun Uniper-kaupat eri vaiheissa tehtiin.

Näilläkin ratkaisuilla on ollut suora yhteys tasavallan presidentin päätehtävään, Suomen itsenäisyyden vaalimiseen ja kansallisten etujemme toteuttamiseen

Ongelma näyttää olevan siinä, että tasavallan presidentillä ei ole muodollista asemaa talouteen ja taloudellisiin ulkosuhteisiin liittyvässä päätöksenteossa.

Tämä herätti kysymyksen, olisiko perustuslakia tai ainakin siihen perustuvaa päätöksentekoa syytä muuttaa.

Pitäisikö esimerkiksi tärkeät taloudellisiin ulkosuhteisiin liittyvät ratkaisut tai niihin merkittävällä tavalla vaikuttavat päätökset valmistella myös tasavallan presidentin johtamassa hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisessa valiokunnassa?

Suhdettamme naapureihimme käsittelin kolmessa blogikirjoituksessa.

Ensimmäisessä niistä kirjoitin tilanteen kärjistymisestä Suomen ja Venäjän välisellä rajalla.

Venäjän viranomaiset olivat kautta aikojen vartioineet rajaa myös omalla puolellaan siten, että ne eivät olleet päästäneet raja-alueelle henkilöitä, joiden matkustusasiakirjat eivät olleet kunnossa.

Tähän toimintaan Venäjän viranomaisilla ei ole ollut kansainväliseen oikeuteen tai sopimuksiin perustuvaa velvoitetta, vaan se

on perustunut hyvään tahtoon naapurimaita kohtaan.

Tästä käytännöstä Venäjän viranomaiset olivat poikenneet vain vuodenvaihteessa 2015-2016.

Tuolloin raja saatiin rauhoitetuksi hallitusten välisillä keskusteluilla.

Muistutin kirjoituksessani siitä, että tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli Venäjän presidentille Vladimir Putinille korostanut, että ”Suomi haluaa jatkossakin hoitaa rajanaapuruuden tuottamat käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti.”

Valitettavasti rajanaapuruuteen liittyviä kysymyksiä ei ollut hoidettu asiallisesti ja ammattimaisesti.

Pietarin ja Turun pääkonsulinvirastot oli suljettu.

Suomi oli tehnyt useita päätöksiä, joilla maassamme asuvien ja täällä loma-asuntoja omistavien venäläisten elämää ja yhteydenpitoa Venäjälle oli vaikeutettu. Myös venäläisten matkustamista Suomeen on hankaloitettu. Viimeisin näistä päätöksistä oli kieltä käyttää Suomessa Venäjälle rekisteröityjä autoja.

Saattoi olla, että muutos Venäjän viranomaisten toimintatavoissa johtui Suomen Nato-jäsenyydestä ja vireillä olevasta kahdenvälisestä puolustussopimuksesta Yhdysvaltain kanssa.

Oli kuitenkin ilmeistä, että oma vaikutuksensa oli ollut niillä Suomen ratkaisuilla, joilla venäläisten elämää ja toimintaa oli molemmin puolin rajaa vaikeutettu.

Kirjoitin, että mielestäni rajanaapuruuteen liittyvistä kysymyksistä tulisi mahdollisimman pian käydä Suomen ja Venäjän hallitusten välisiä keskusteluja.

Toista Venäjään liittyvää blogiani ”Venäjän pelko ei taaskaan ollut viisauden alku” kirjoittaessani palautin ne menneinä vuosina julkaisemani kirjoitukset, joissa olen tämän blogin otsikon aihepiiriä käsitellyt.

Kun etsin niitä hakukoneella, kärkeen tuli Kauppalehdessä syksyllä 2014 julkaistu Kaija Ahtelan kirjoitus ”Russofobialla on pitkä historia”.

Jutun otsikko perustui siihen, että silloin pääministerinä toiminut Alexander Stubb oli nähnyt Suomessa käydyssä Fenno-

voima-keskustelussa merkkejä russofobiasta sen vuoksi, että ydinvoimallasa oli venäläisomistusta.

Kaija Ahtela varoitti kirjoituksensa lopussa historian valossa siitä, etteivät ”fobiat lähde lapasesta ja vie mennessään ikävin seurauksin”.

Saksan-vierailulla antamassaan lausunnossa presidentti Sauli Niinistö arveli, että muutos Venäjän rajaviranomaisten toiminnassa saattaa johtua Suomen Nato-jäsenyydestä ja vireillä olevasta puolustussopimuksesta Yhdysvaltain kanssa.

Venäjän viranomaisten toimintaan saattavat kuitenkin olla syynä myös ne päätökset, joilla sekä Suomessa opiskelevien ja työskentelevien että maassamme loma-asuntoja omistavien venäläisten elämää on eri tavoin vaikeutettu.

Nyt Kaakkois-Suomen rajanylityspaikat on pitkäksi aikaa suljettu. Tästä aiheutuu paljon hankaluuksia ja vahinkoa sekä venäläisille että suomalaisille.

Viime päivien kehitys osoitti, että tilanne oli ikävällä tavalla kärjistymässä.

Edellisessä blogissani olin esittänyt, että rajanaapuruuteen liittyvistä kysymyksistä tulisi mahdollisimman pian käydä Suomen ja Venäjän hallitusten välisiä keskusteluja.

Muistutin nyt siitä, että Suomen hallitus koostuu tasavallan presidentistä ja valtioneuvostosta.

Rajanaapuruuteen liittyviä hallitusten välisiä keskusteluja voidaan käydä ainakin aluksi myös korkealla virkamiestasolla.

Marraskuun lopulla vallalla olleen ”russofobisen” kohun keskellä palautin mieliin vuoden 2015 tapahtumat, jolloin Suomeen tuli Saksan, Tanskan ja Ruotsin kautta runsaasti turvapaikanhakijoita.

Ilmeisesti tästä oli sovittu Saksan ja Ruotsin hallitusten kanssa, vaikka tätä ei ollut koskaan julkisuudessa myönnetty.

Ruotsissa viranomaiset joka tapauksessa auttoivat siirtolaisten matkustamista busseilla ja junilla kohti Haaparantaa ja Torniota.

Toimin vuonna 2015 Euroopan parlamentissa ja sen ulkoasiainvaliokunnassa. Suomen ratkaisuihin yritin vaikuttaa myös

Keskustan puoluehallituksen jäsenenä.

Keväästä 2015 lähtien yritin vaikuttaa siihen, että siirtolaisten tulva olisi pysäytetty avaamalla pakolaisleirejä EU:n rajojen ulkopuolelle. Tähän ajatukseen ei silloin tartuttu.

Vasta viime vuosina turvapaikan haku on pyritty järjestämään kauttakulkumaihin perustettaviin keskuksiin.

Yritin turhaan vaikuttaa siihen, että Suomi olisi kannattanut pakolaisleirien perustamista EU:n ulkopuolelle.

Syksyllä 2015 esitin, että maamme länsiraja suljettaisiin sillä perusteella, että turvapaikanhakijat pyrkivät Suomeen turvallisesta maasta.

Sisäministeri Petteri Orpo väitti, ettei tämä ollut mahdollista.

Myöhemmin tämä oli kuitenkin mahdollista Tanskalle ja Ruotsille. Kun nämä maat sulkiivat rajansa, siirtolaisten tulo Suomen rajalle tyrehtyi.

Venäjän kautta turvapaikanhakijoita alkoi tulla Suomeen vasta vuoden 2015 lopulla ja vuoden 2016 alussa. Viranomaiset ohjasivat ja auttoivat turvapaikanhakijoita rajalle, kuten Ruotsista aikaisemmin.

Turvapaikan hakijoiden virta Venäjältä päättyi, kun asiasta oli hallitustemme välillä keskusteltu. Tällöin palattiin vanhaan käytäntöön, jonka mukaan Venäjän viranomaiset eivät päästäneet rajalle henkilöitä, joilla ei ollut asianmukaisia matkustusasiakirjoja.

Vakavat ongelmat alkoivat näkyä ilmeisesti jo elokuussa, jolloin turvapaikanhakijoita alkoi saapua Suomen ja Venäjän väliselle rajalle.

Silloin olin ensimmäisen kerran esittänyt, että ongelmista pitäisi Venäjän kanssa keskustella.

Julkisuuteen nämä ongelmat olivat tulleet vasta pari viikkoa aikaisemmin.

Ihmettelin sitä, ettei Venäjän rajaviranomaisten muuttuneesta käytöksestä ryhdytty keskustelemaan heti silloin, kun tämä ilmiö alkoi olla havaittavissa.

Tuolloin tilanteen kärjistyminen olisi ehkä voitu välttää.

Kirjoitin, että nyt vihdoinkin olisi molemmin puolin rajaa koe-

tuista ongelmista käytävä hallitusten välisiä keskusteluja. Aloittaa voisi korkealla virkamiestasolla.

Presidentinvaalien lähestyessä jotkut ottivat kantaa ehdokkaiden ikään.

Omalta osaltani otin osaa ikäkeskusteluun palauttamalla blogissani mieleen Jörn Donnerin vuoden 2018 vaalien edellä Apu-lehteen kirjoittaman kolumnin.

Kirjoitus oli osunut nettiä selatessani sattumalta silmiini.

Kommentissani tavoittelin samaa kevyttä tyyliä, jota Donner kolumnissaan käytti.

12.11.2023 Presidentti mukaan päättämään myös taloudellisista ulkosuhteista

Perustuslain mukaan Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Käytännössä taloudelliset ulkosuhteet ovat olleet tämän johdovastuun ulkopuolella, vaikka niillä on ollut ratkaiseva vaikutus maamme kansainväliseen asemaan ja kansamme hyvinvointiin.

Tasavallan presidentti on kuitenkin jopa määräävällä tavalla puuttunut Suomen taloudellisiin ulkosuhteisiin. Tämä ei ole perustunut hänen muodollisiin valtaoikeuksiinsa, eikä hän ole joutunut toiminnastaan edes poliittiseen vastuuseen.

Itse asiassa Suomen nykyiset mittavat taloudelliset ongelmat johtuvat viime kädessä tällaisesta tasavallan presidentin epävirallisesta vallankäytöstä – hänen toiminnastaan tai toimimattomuudesta.

* * *

Ensimmäinen näistä tapauksista on presidentti Mauno Koiviston johdolla toteutettu ”vahvan markan” talouspolitiikka.

Suomen markan ulkoinen arvo sidottiin tiukasti muiden eurooppalaisten valuuttojen kursseihin. Tämän tarkoituksena oli

valmentaa Suomea myöhempään EU-jäsenyyteen ja siirtymiseen yhtenäisvaluutta euroon.

Vahvan markan politiikka johti markan raskaaseen yliarvostukseen. Kun sitä ei kyetty hallitulla tavalla purkamaan, Suomi ajautui tähänastisen historiamme pahimpaan talouslamaan, konkurssiaaltoon, suurtyöttömyyteen ja pankkikriisiin. Silloin alkoi valtiontalouden ylivelkaantuminen.

Vahvan markan politiikka heikensi Suomen kansantaloutta ja koko yhteiskuntaamme. Sen kielteiset vaikutukset ovat ulottuneet pitkälle tulevaisuuteen, osittain jopa tähän päivään saakka.

Mauno Koivisto toteutti vahvan markan politiikkaa epävirallisesti Harri Holkerin ja Esko Ahon johtamien hallitusten kautta. Hän vaikutti myös Suomen Pankin toimintaan.

Poliittisen vastuun tästä väärästä politiikasta kantoivat sitä valtioneuvostossa toteuttaneet puolueet.

* * *

Vahvan markan politiikasta saadut kokemukset olisivat edellyttäneet suurta varovaisuutta tulevissa yhdentymisratkaisuissa.

Kuitenkin Suomi vietiin Euroopan unioniin ja myös talous- ja rahaliittoon

Jäsenyysneuvottelut liittymisestä Euroopan unioniin käytiin Mauno Koiviston johdolla. Ne saatettiin päätökseen hänen maanlaajuisessa ohjauksessaan hänen viimeisenä virkapäivänään.

Presidentti Martti Ahtisaari johti tiukalla kädellä valmistautumista kansanäänestykseen. Viime vaiheessa siihen liittyi ulkopoliittisen kortin käyttäminen. Kansaa peloteltiin Venäjällä.

Jälkikäteen Ahtisaari on julkisuudessa kertonut, että hän olisi eronnut presidentin virasta, jos kansa olisi hylännyt liittymissopimuksen.

Suomi oli saavuttanut tärkeimmät EU-jäsenyyden edut vuoden 1994 alussa voimaan astuneella sopimuksella Euroopan talousalueesta (ETA). Sitä kautta olimme jo päässeet EU:n sisämarkkinoille.

EU-jäsenyys on merkinnyt meille mittavia taloudellisia menetyksiä, jotka näyttävät tulevaisuudessa edelleen kasvavan. Lisäksi olemme ikävällä tavalla menettäneet päätösvaltaa omiin asioihimme.

Martti Ahtisaaren presidenttikaudella Suomi liittyi ainoana Pohjoismaana euroalueeseen ja luopui taloudellisesta itsenäisyydestään.

Pääministeri Paavo Lipponen ja valtiovarainministeri Sauli Niinistö teettivät päätöksen presidentin tuella ilman kansanäänestystä pelkkää tiedonantomenettelyä käyttäen.

Ahtisaari perusteli myös euroalueeseen liittymistä turvallisuuspolitiikalla.

Poliittisen vastuun näistä ratkaisuista kantoivat hallituksissa mukana olleet puolueet.

* * *

Jäsenyydestään euroalueessa Suomi on maksanut kovan hinnan.

Euron vuoksi Suomi syöksyi vuonna 2008 alkaneeseen finanssikriisiin muita maita syvemmälle.

Euroalueen jäsenyyden vuoksi Suomi ei kyennyt palauttamaan kilpailukykyään. Koimme kansantaloutemme menetetyn vuosikymmenen, jonka aikana taloutemme ei lainkaan kasvanut. Tänä aikana Suomen julkinen velka kasvoi kovaa vauhtia.

Samaan aikaan kasvoivat taloudellisen itsenäisyytensä säilyttäneiden Ruotsin ja Tanskan taloudet noin neljänneksellä. Kansan elintaso kohosi ja valtion velka pysyi kohtuullisella tasolla.

Vuosien 2008-2018 kokemukset ovat esimerkki siitä, mitä vahinkoa voi olla siitä, että tarjolla olevat mahdollisuudet jätetään käyttämättä.

Vuonna 2015 muodostettu Juha Sipilän johtama hallitus torjui ajatukset euroalueen tervehdyttämiseksi sitä kautta, että Kreikka ja muut pahimmin velkaantuneet maat olisivat siitä eronneet. Tämä olisi saattanut avata tien myös Suomen eroamiseen ja taloudellisen itsenäisyytemme palauttamiseen.

Sen sijaan taloutta päätettiin tervehdyttää kivuliaalla kilpailukykykysymyksellä.

Presidentti Sauli Niinistön rooli herättää kysymyksiä.

Vuonna 2015 Niinistö oli myöntänyt, että euroalueen muodostaminen ja Suomen jäsenyys siinä olivat virheitä. Kuitenkin hän ilmeisesti tuki Sipilän hallituksen politiikkaa.

Omalta osaltani pyrin saamaan aikaan edes keskustelua Suomen mahdollisesta euroerosta tekemällä kesällä 2015 kansalaisaloitteen kansanäänestyksen järjestämiseksi Suomen jäsenyydestä euroalueessa.

Kansalaisaloite sai taakseen yli 53 000 allekirjoittajaa, ja se jätettiin eduskunnalle. Valiokunnat käsittelivät aloitetta. Lopulta perustuslakivaliokunta hallituksen mahtikäskystä hautasi sen valiokuntasääntöjä rikkoen, eikä sitä tuotu täysistunnon äänestykseen.

Nyt jälleen Suomi kärsii jäsenyydestään euroalueessa. Näköpiirissä on paljon, paljon pahempaa.

* * *

”Vahvan markan” politiikka, Euroopan unioniin liittyminen ja jäsenyys euroalueessa ovat esimerkkejä asioista, joissa taloudellisiin ulkosuhteisiin liittyviä ratkaisuja on tehty tai jätetty tekemättä perustuslaissa määriteltyjen ulkopolitiikan johtamista koskevien menettelyjen ulkopuolella.

Toisin sanoen: näissä asioissa tasavallan presidentti ei ole käyttänyt valtaoikeuksiaan perustuslaissa määritellyllä tavalla. Vaihtaminen on ollut epävirallista. Muodolliset päätökset on tehty valtioneuvoston puolella ja sillä puolella niistä on myös vastuu kannettu.

Erityisesti näitä kansakunnan tulevaisuuteen ratkaisevasti vaikuttaneita päätöksiä olisi pitänyt harkita mahdollisimman laajalaisesti ja monipuolisesti.

Tällainen laajempi harkinta olisi ollut tarpeen myös esimerkiksi silloin, kun Fortumin Sähkönsiirto myytiin ulkomaille, kun Fortum teki mittavat investointinsa Venäjälle, kun Fortum ohjat-

tiin osakkaaksi Hanhikiven ydinvoimalaan tai kun Uniper-kau-
pat eri vaiheissa tehtiin.

Näilläkin ratkaisuilla on ollut suora yhteys tasavallan presiden-
tin päätehtävään, Suomen itsenäisyyden vaalimiseen ja kansallisten
etujemme toteuttamiseen

Ongelma näyttää olevan siinä, että tasavallan presidentillä ei
ole muodollista asemaa talouteen ja taloudellisiin ulkosuhteisiin
liittyvässä päätöksenteossa.

Tämä herättää kysymyksen, olisiko perustuslakia tai ainakin
siihen perustuvaa päätöksentekoa syytä muuttaa.

Pitäisikö esimerkiksi tärkeät taloudellisiin ulkosuhteisiin liitty-
vät ratkaisut tai niihin merkittävällä tavalla vaikuttavat päätökset
valmistella myös tasavallan presidentin johtamassa hallituksen
ulko- ja turvallisuuspoliittisessa valiokunnassa?

Tämä käytäntö voisi johtaa paremmin punnittuihin ratkaisui-
hin, kun mukana olisivat myös tasavallan presidentin asiantunte-
mus ja kokemus.

Tätä kautta tasavallan presidentin vaikuttaminen päätöksiin
tulisi virallisen menettelyn piiriin.

17.11.2023 Rajan tilanteesta pitäisi keskustella Venäjän kanssa

Tilanne Suomen ja Venäjän välisellä rajalla on ikävällä tavalla
kärjistynyt.

Venäjän viranomaiset ovat kautta aikojen vartioineet rajaa
myös omalla puolellaan siten, että ne eivät ole päästäneet raja-
alueelle henkilöitä, joiden matkustusasiakirjat eivät ole olleet
kunnossa.

Tähän toimintaan Venäjän viranomaisilla ei ole ollut kansain-
väliseen oikeuteen tai sopimuksiin perustuvaa velvoitetta, vaan se
on perustunut hyvään tahtoon naapurimaita kohtaan.

Tästä käytännöstä Venäjän viranomaiset ovat poikenneet vain
vuodenvaihteessa 2015-2016.

Tuolloin raja saatiin rauhoitetuksi hallitusten välisillä keskusteluilla.

* * *

Kun tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli ilmoittanut Venäjän presidentille Vladimir Putinille, että Suomi liittyy sotilasliitto Natoon, julkisuuteen saatettiin 14.5.2022 seuraavanlainen presidentin kanslian tiedote:

”Presidentti Niinistö totesi presidentti Putinille, miten perusteellisesti Venäjän loppuvuodesta 2021 esittämät vaatimukset Natoon liittymisen estämisestä ja Venäjän suurhyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 ovat muuttaneet Suomen turvallisuusympäristön. Presidentti Niinistö ilmoitti, että Suomi päättää hakea Nato-jäsenyyttä lähipäivinä.

Presidentti Niinistö totesi sanoneensa presidentti Putinille jo heidän ensitapaamisessaan vuonna 2012, että jokainen itsenäinen kansakunta maksimoi oman turvallisuutensa. Siitä on kyse nytkin. Liittymällä Naton jäseneksi Suomi vahvistaa omaa turvallisuuttaan ja ottaa vastuunsa. Se ei ole keneltäkään pois.

Suomi haluaa jatkossakin hoitaa rajanaapuruuden tuottamat käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti.”

* * *

Valitettavasti rajanaapuruuteen liittyviä kysymyksiä ei ole hoidettu asiallisesti ja ammattimaisesti.

Pietarin ja Turun pääkonsulinvirastot on suljettu.

Suomi on tehnyt useita päätöksiä, joilla maassamme asuvien ja täällä loma-asuntoja omistavien venäläisten elämää ja yhteydenpitoa Venäjälle on vaikeutettu. Myös venäläisten matkustamista Suomeen on hankaloitettu. Viimeisin näistä päätöksistä oli kiello käyttäa Suomessa Venäjälle rekisteröityjä autoja.

Saattaa olla, että muutos Venäjän viranomaisten toimintavoimissa johtuu Suomen Nato-jäsenyydestä ja vireillä olevasta kah-

denvälisestä puolustussopimuksesta Yhdysvaltain kanssa.

On kuitenkin ilmeistä, että oma vaikutuksensa on ollut niillä Suomen ratkaisulla, joilla venäläisten elämää ja toimintaa on molemmin puolin rajaa vaikeutettu.

Mielestäni rajanaapuruuteen liittyvistä kysymyksistä tulisi mahdollisimman pian käydä Suomen ja Venäjän hallitusten välisiä keskusteluja.

20.11.2023 Venäjän pelko ei taaskaan ollut viisauden alku

Suomen ja Venäjän rajalla syntyneen kriisin keskellä mieleeni ovat palautuneet ne menneinä vuosina julkaisemani kirjoitukset, joissa olen käsitellyt tämän blogin otsikon aihepiiriä.

Kun etsin kirjoituksiani hakukoneella, kärkeen tuli Kauppa-lehdessä syksyllä 2014 julkaistu Kaija Ahtelan kirjoitus ”Russofobialla on pitkä historia”.

Jutun otsikko perustui siihen, että silloin pääministerinä toiminut Alexander Stubb oli nähnyt Suomessa käydyssä Fennovoima-keskustelussa merkkejä russofobiasta sen vuoksi, että ydinvoimalassa oli venäläisomistusta.

Kaija Ahtela varoitti kirjoituksensa lopussa historian valossa siitä, etteivät ”fobiat lähde lapasesta ja vie mennessään ikävin seurauksin”.

Omista blogeistani ensimmäisen julkaisin 14. huhtikuuta 2021. Sen otsikkona oli ”Venäjän pelko ei ole aina viisauden alku”.

Varoitin siitä, ettei Suomen tule Venäjän pelon vuoksi tehdä sitä turvallisuuspoliittista virhettä, että liittyisimme sotilasliitto Natoon.

Muistutin mieliin aikaisemmat virheet, joissa Suomi oli Venäjän pelkoa hyväksi käyttäen viety jäseneksi Euroopan unioniin ja euroalueeseen.

Myöhemmin julkisuuteen tulleiden tietojen mukaan Suomen Nato-jäsenyys oli blogini julkaisemisen aikaan jo vireillä.

Tammikuussa 2021 presidentti Sauli Niinistö oli antanut Ilta-lehdelle oudon haastattelun, jossa hän moitti eduskuntaa kannanotosta, jonka mukaan ”Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan”.

Suomen hävittäjähankinnan Niinistö tulkitsi osaksi ”uhkatasapainoa”:

”Suomi aseistautuu siksi, että meilläkin on jotakin, joka muodostaa vastauhkaa eli samaa uhkan tasapainoa. Ei meillä ole semmoisia aseita kuin supervalloilla, mutta on esimerkiksi sellaisia kuin HX-hankinnan hävittäjät.

Miksi sitten tehdään HX-hankinta, jos kerran sotiminen ei ole välttämättä niin suuri pelkokuva? Siksi juuri, että mekin olemme omalta osaltamme mukana uhkatasapainossa. Meilläkin on aseistusta, jolla pystyy synnyttämään sen ajatuksen, että voi käydä kalliiksi. Kynnys on korkealla, Niinistö avaa ajatteluaan.”

Kommentoin Niinistön haastattelua ja Iltalehden siitä tekemää ”analyysiä” kahdessa blogissani ”Sauli Niinistön outo haastattelu” ja ”Sauli Niinistö uhmaa eduskunnan tahtoa”.

Myöhempi kehitys on osoittanut, että Niinistön mielessä jo tuolloin oli Suomen Nato-jäsenyys.

Juuri blogini julkistamisen aikoihin Yhdysvaltain vasta valittu presidentti Joe Biden kehitteli neuvonantajiansa kanssa suunnitelmaa ”uudesta kylmästä sodasta”. <https://www.paavovayrynen.fi/2022/05/31/oliko-sauli-niinisto-joe-bidenin-asialla/>

Kiinan kasvavan vaikutusvallan patoamiseksi maailma piti jalkaa sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokraattisiin valtioihin.

Suomen ja Ruotsin jäsenyys sotilasliitto Natossa oli osa tätä suunnitelmaa.

On ilmeistä, että jo keväällä 2021 aloitettiin jäsenyishankkeeseen liittynyt yhteydenpito Suomeen, aluksi ehkä Washingtonin suurlähetystön kautta.

Se tiedetään jo varmuudella, että Joe Bidenin ja Sauli Niinistön

väliset keskustelut Suomen Nato-jäsenyydestä käynnistyivät viimeistään lokakuussa 2021.

Sekin tiedetään, että Suomen Nato-jäsenyyden valmistelut käynnistettiin Bidenin ja Niinistön välisessä puhelinkeskustelussa 13.12.2021. Siitä alkoi kerrotun mukaan tiivis yhteydenpito presidenttien esikuntien välillä.

* * *

Ennen kuin päätös Nato-jäsenyyden hakemisesta tehtiin, sekä tavallan presidentti että puolustusvoimain komentaja totesivat, että Suomeen ei silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa.

Toukokuun 14. päivänä 2022 presidentti Sauli Niinistö ilmoitti Venäjän presidentille Vladimir Putinille, että Suomi liittyy so-tilasliitto Natoon. Julkisuuteen saatetun presidentin kanslian tiedotteen mukaan Niinistö perusteli ratkaisua Venäjän toiminnalla:

”Presidentti Niinistö totesi presidentti Putinille, miten perusteellisesti Venäjän loppuvuodesta 2021 esittämät vaatimukset Natoon liittymisen estämisestä ja Venäjän suurhyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 ovat muuttaneet Suomen turvallisuusympäristön.”

Tiedotteen mukaan Niinistö vakuutti Putinille, että ”Suomi haluaa jatkossakin hoitaa rajanaapuruuden tuottamat käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti.”

Jo edellisessä blogissani kommentoin tätä lupautta.

Esitin, että ”rajan tilanteesta pitäisi keskustella Venäjän kanssa”.

Jo pitkään oli ollut nähtävissä merkkejä siitä, että Venäjän vi-
ranomaisten toimintatavat olivat muuttumassa.

Uhkaavista ongelmista olisi pitänyt jo varhaisessa vaiheessa keskustella Suomen ja Venäjän hallitusten välillä.

* * *

Saksan-vierailulla antamassaan lausunnossa presidentti Sauli Niinistö arveli, että muutos Venäjän rajaviranomaisten toiminnassa saattaa johtua Suomen Nato-jäsenyydestä ja vireillä olevasta puolustussopimuksesta Yhdysvaltain kanssa.

Venäjän viranomaisten toimintaan saattavat kuitenkin olla syynä myös ne päätökset, joilla sekä Suomessa opiskelevien ja työskentelevien että maassamme loma-asuntoja omistavien venäläisten elämää on eri tavoin vaikeutettu.

Matkustamista on rajoitettu viisumikäytäntöä muuttamalla. Viimeisin päätös oli kiello käyttä Venäjällä rekisteröityjä autoja Suomen maantiellä.

Nämä rajoitukset ovat olleet osa länsimaiden yhteistä toimintaa, mutta Suomi on toteuttanut niissä kaikkein tiukinta linjaa.

Venäläiset molemmin puolin rajaa ovat niistä kovasti kärsineet.

Nyt Kaakkois-Suomen rajanylityspaikat on pitkäksi aikaa suljettu. Tästä aiheutuu paljon hankaluuksia ja vahinkoa sekä venäläisille että suomalaisille.

Viime päivien kehitys osoittaa, että tilanne on ikävällä tavalla kärjistymässä.

Edellisessä blogissani esitin, että rajanaapuruuteen liittyvistä kysymyksistä tulisi mahdollisimman pian käydä Suomen ja Venäjän hallitusten välisiä keskusteluja.

Suomen hallitus koostuu tasavallan presidentistä ja valtioneuvostosta.

Rajanaapuruuteen liittyviä hallitusten välisiä keskusteluja voidaan käydä ainakin aluksi myös korkealla virkamiestasolla.

30.11.2023 Vuonna 2015 Ruotsi auttoi siirtolaisia Suomen rajalle

Suomen ja Venäjän välille syntyneiden jännitteiden keskellä on hyvä palauttaa mieliin se pakolaiskriisi, joka vuodesta 2015 lähtien horjutti koko Eurooppaa.

Silloin Suomeenkin tuli yli 30 000 turvapaikanhakijaa.

Vuosien 2014 ja 2015 pakolaiskriisin suuri virhe oli, että Angela Merkel avasi Saksan rajat sepposen selälleen. Noina vuosina Eurooppaan tuli lähinnä Lähi-idästä, Etelä-Aasiasta ja Afrikasta yli puolitoista miljoonaa siirtolaista.

Tämä Merkelin päätös johti kaoottiseen tilanteeseen Saksassa ja monessa muussa maassa.

Merkelin päätös oli olennainen syy myös Britannian EU-eroon. Kansanäänestyksen yhteydessä puhuttiin ”puolalaisesta putkimiehestä”, mutta sen tulokseen vaikutti ennen muuta Afrikasta, Lähi-idästä ja Etelä-Aasiasta tulleiden ja tulevien turvapaikanhakijoiden paine.

Suuri osa EU:n alueelle pyrkivistä halusi päästä Britanniaan. Tämän uhkan torjumiseksi britit halusivat sulkea rajojaan.

Suomeen tuli Saksan, Tanskan ja Ruotsin kautta runsaasti turvapaikanhakijoita.

Ilmeisesti tästä sovittiin Saksan ja Ruotsin hallitusten kanssa, vaikka tätä ei ole koskaan julkisuudessa myönnetty.

Ruotsissa viranomaiset joka tapauksessa auttoivat siirtolaisten matkustamista busseilla ja junilla kohti Haaparantaa ja Torniota.

* * *

Toimin vuonna 2015 Euroopan parlamentissa ja sen ulkoasiainvaliokunnassa. Suomen ratkaisuihin yritin vaikuttaa myös Keskeisten puoluehallituksen jäsenenä.

Käsittelin näitäkin tapahtumia teoksessani ”Eihän tässä näin pitänyt käydä”. Se on luettavissa kotisivuni kirja-arkistosta. Blogiarkistostani on luettavissa runsaasti pakolaiskriisiin liittyviä kirjoituksiani.

Keväästä 2015 lähtien yritin vaikuttaa siihen, että siirtolaisten tulva olisi pysäytetty avaamalla pakolaisleirejä EU:n rajojen ulkopuolelle. Tähän ajatukseen ei silloin tartuttu.

Vasta viime vuosina turvapaikan haku on pyritty järjestämään kauttakulkumaihin perustettaviin keskuksiin.

Pyrin vaikuttamaan siihen, että Suomi olisi kannattanut pakolaisleirien perustamista EU:n ulkopuolelle.

Syksyllä 2015 esitin, että maamme länsiraja suljettaisiin sillä perusteella, että turvapaikanhakijat pyrkivät Suomeen turvallisesta maasta.

Sisäministeri Petteri Orpo väitti, ettei tämä ollut mahdollista.

Myöhemmin tämä oli kuitenkin mahdollista Tanskalle ja Ruotsille. Kun nämä maat sulki rajansa, siirtolaisten tulo Suomen rajalle tyrehtyi.

Venäjän kautta turvapaikanhakijoita alkoi tulla Suomeen vasta vuoden 2015 lopulla ja vuoden 2016 alussa. Viranomaiset ohjasivat ja auttoivat turvapaikanhakijoita rajalle, kuten Ruotsista aikaisemmin.

Turvapaikan hakijoiden virta Venäjältä päättyi, kun asiasta oli hallitustemme välillä keskusteltu. Tällöin palattiin vanhaan käytäntöön, jonka mukaan Venäjän viranomaiset eivät päästäneet rajalle henkilöitä, joilla ei ollut asianmukaisia matkustusasiakirjoja.

* * *

Nykyiset ongelmat alkoivat näkyä ilmeisesti jo elokuussa, jolloin turvapaikanhakijoita alkoi saapua Suomen ja Venäjän väliselle rajalle.

Julkisuuteen nämä ongelmat tulivat vasta pari viikkoa sitten.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö antoi Saksan-vierailullaan lausunnon, jossa hän arveli muutoksen Venäjän rajaviranomaisten toiminnassa johtuvan Suomen Nato-jäsenyydestä ja vireillä olevasta kahdenvälisestä puolustus sopimuksesta Yhdysvaltain kanssa.

Venäjän muuttuneeseen toimintaan ovat saattaneet kuitenkin vaikuttaa myös muut tekijät.

Suomessa on tehty useita päätöksiä, joilla on vaikeutettu Suomessa asuvien – täällä työtä tekevien ja opiskelevien – venäläisten elämää. Päätökset ovat sattuneet pahasti myös heidän Venäjällä asuviin sukulaisiinsa.

Kun Sauli Niinistö ilmoitti toukokuussa 2022 Venäjän presidentille Vladimir Putinille Suomen liittyvän Natoon, hän korosti, että Suomi tahtoo hoitaa rajanaapuruuteen liittyvät käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti.

Näin ei valitettavasti ole toimittu.

Kahdenväliset hallitustason yhteydet ovat katkenneet.

Pietarin ja Turun pääkonsulinvirastot on suljettu.

Nyt maittemme välinen raja on määrääjäksi kokonaan suljettu.

On syytä ihmetellä sitä, ettei Venäjän rajaviranomaisten muutuneesta käytöksestä ryhdytty keskustelemaan heti silloin, kun tätä ilmiö alkoi olla havaittavissa.

Tuolloin tilanteen kärjistyminen olisi ehkä voitu välttää.

Nyt vihdoinkin olisi molemmin puolin rajaa koetuista ongelmista käytävä hallitusten välisiä keskusteluja.

Suomen hallitus koostuu tasavallan presidentistä ja valtioneuvostosta.

Keskustelut voitaisiin aloittaa korkealla virkamiestasolla.

28.11.2023 Jörn Donner: Sitkeä Väyrynen saattaa olla presidenttiehdokkaana vielä 89-vuotiaana

Ennen vuoden 2018 presidentinvaaleja Jörn Donner kirjoitti 15.8.2017 Apu-lehdelle kolumnin, jolla oli ylle merkitty otsikko. Kirjoitus osui sattumalta silmiini, kun eilen selailin nettiä.

Kirjoitus oli sanasta sanaan tällainen:

”Väyrynen, Väyrynen, Väyrynen

Ennen nykyistä suoraa kansanvaalia, kun presidentti valittiin meillä valitsijamiesten toimesta, kuului radiosta melko yksitoikkoista nimisarjaa: Kekkonen, Kekkonen, Kekkonen, sitten Koivisto, Koivisto, Koivisto.

Yksi presidentinvaalin kestoehdokka on nimeltään Paavo Väyrynen. Koska itsepäisyys on Väyrysen perusominaisuus, hän on jatkanut ehdokkaana ja aikoo nytkin yrittää, tosin ilman keskustaa, jonka kunniapuheenjohtaja hän on. Siis yksinäisenä sutena.

Väyrysen ominaislaatua korostaa se seikka, että hän ei koskaan luovuta. Ajatelkaa nyt, hän on täyttänyt 71 vuotta ja oli maan ulkoministerinä Kekkosen kaudella jo vuonna 1970.

Koska hän on minua yli kymmenen vuotta nuorempi – ja Väyryset elävät hyvin kauan – on mahdollista, että Väyrynen on presidentinvaalin ehdokkaana kuuden, kahdentoista ja kahdeksantoista vuoden kuluttua – ja aina hävinneenä. Hän on silloin 89-vuotias. Se ei ole mikään ikä. Tämä vaatii sisua, ja sitä riittää.

Tunnen Paavo Väyrysen aika pinnallisesti.

Toimin eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan varapuheenjohtajana, kun valiokunnan piti tehdä mietintö EU-jäsenyydestämme. Intohimoinen vastustaja Väyrynen tukijoukkoineen sai aikaan sen, että Ruotsi sai äänestää jäsenyydestä ennen meitä. Toiveena oli, että naapuri sanoisi ei.

Väyrysellä oli jo siihen aikaan mantra, jonka hän on kerrannut satoja kertoja: EU:sta on tulossa liittovaltio. Ikävä kyllä se ei toteudu, koska Euroopan maat ovat liiaksi kiinni kansallisissa enakkoluuloissaan.

Teologiansa perusteella Väyrynen kirjoitti lyhyessä ajassa uskomattoman pitkän vastalauseen valiokuntamme mietintöön. Kaiken kukkuraksi hän ja hänen aseenkantajansa pitivät ennätysellisen pitkiä puheita täysistunnossa.

Joku voisi väittää, että Väyrysen itsepäisyys on samaistettava tyhmyyteen, mutta sitä se ei ole. Viime eduskuntavaaleissa hän hävisi selvästi nuorelle keskustanaiselle, mutta tämä ei näytä vaikuttaneen uuteen toivottomaan yritykseen tulla presidentiksi.

Ehdokkaiksi haluavia on tällä kertaa iso joukko. Naisistunut Sdp valitsee kolmesta naisesta yhden. Sauli Niinistö puolestaan on taktisesti oikein sitä mieltä, että ”työväen presidentti” kokoomuksen ehdokkaana ei ole sopiva otsikko, vaan hän kerää kannattajia – ja saa niitä aivan varmasti. Miten Väyrysen kannattajajoukon käy, on sen sijaan epäselvää, mutta kuten sanottu, Väyrynen ei luovuta koskaan.

Viime vaaleissa Paavo Väyrysen tosin kävi köpelösti. Nuorison suosikkiniimi Pekka Haavisto ohitti hänet ja tuli toiseksi. Väyry-

sen arvovaltatappiota vaimensi se, että Paavo Lipponen hävisi vielä enemmän; asia, jota Lipponen ei ole antanut kansalle anteeksi.

Monesta tietolähteestä saa sellaisen kuvan, että Väyrynen katsoo olevansa ja olleensa aina oikeassa. Tätä todistelua hän muun muassa harrastaa laajassa kirjallisessa tuotannossaan. Myönnän, että en ole lukenut kaikkia hänen teoksiaan, mutta väitän silti, että usko oikeassa olemiseen on perusvire hänen toiminnassaan.

Loistavasta urastaan huolimatta Väyrynen on kokenut vastoinkäymisiä. Sellainen oli Mauno Koiviston päätös vuoden 1987 keväänä jättää välittämättä porvariston kassakaappisopimuksista. Pieleen meni.

Kauhistuneena kuvittelen jo etukäteen, millaisia ovat myöhäissyksyn TV-väittelyt, joihin osallistumistaan Niinistö onneksi voi lykätä viime hetkeen. Esillä on lähes tusinan verran ehdokkaita, jotka kaikki tietävät, että eivät tule valituiksi. Osa heistä pitää Niinistöä onnistuneena presidenttinä.

Ajatuskokeena olen sanonut, että lähden Suomesta, jos Väyrysestä tulee presidentti. Tämä on tyhmä ja tyhjä väite, monestakin syystä. Kuten jo totesin, Väyrystä ei valita koskaan, ja jos hänet valitaan kuolemani jälkeen, en aio kirjoittaa sellaista testamenttia, jonka mukaan jäännökseni siirretään muualle.

Vakaassa uskossa kansan viisauteen nukun yöni hyvin.”

* * *

Kirjoitus on oivallinen osoitus Jörn Donnerin kirjallisista kyvyistä.

Pieni virhe siinä oli. Vuonna 1970 tulin kansanedustajaksi, ulkoministeriksi vasta vuonna 1977.

Pitkäikäistä sukua olen. Isäni eli yli 101-vuotiaaksi.

Jos minulle suotaisiin elinpäiviä edes likimain yhtä paljon kuin isälleni, saattaisin todellakin olla presidenttiehdokkaana vielä 89-vuotiaana. Ehkä jatkokaudelle.

Tulisin kuitenkin mieluummin valituksi jo ensi vuoden vaaleissa, jolloin olisin ehkä ehdolla jatkokaudelle jo 83-vuotiaana.

Jörn Donner kuului niihin suomalaisiin, jotka Urho Kekkonen presidenttikauden jälkeen ryhtyivät murentamaan Suomen itsenäisyyttä. Suomen piti ”eurooppalaistua” ja ”kansainvälistyä”.

Donner mainitsee lyhyessä kolumnissaan kaksi merkkipaalua tällä tiellä: vuoden 1987 hallitusratkaisun ja vuoden 1994 päätöksen liittyä Euroopan unioniin.

Vuoden 1987 hallitusratkaisulla ryhdyttiin toteuttamaan ”vahvan markan” politiikkaa ja valmentamaan Suomea EU-jäsenyyteen ja euroaikaan. Nämä päätökset olivat tuhoisia Suomen taloudelle. Niiden takia syntyi myös se valtion velkataakka, jonka kanssa nyt kamppailemme.

Unioniin liittymisen kautta Suomi on joutunut mukaan kehitykseen kohti ylikansallista liittovaltiota, mistä vuonna 1994 varoitin.

Donnerin kolumni avaa historiallista taustaa ensi vuoden presidentinvaaleille.

Ohellani näiden vuosikymmenten toinen keskeinen hahmo on ollut vuoden 2018 vaaleissa jatkokaudelle pyrkinyt ja valittu Sauli Niinistö.

Niinistöllä on ollut kaikissa vaiheissa keskeinen asema niissä ratkaisuissa, joilla Suomen itsenäisyyttä on askel askeleelta kaennettu. Perustuslakia ei ole aina kunnioitettu.

Tasavallan presidenttinä Sauli Niinistö on pyrkinyt ja pyrkii varmistamaan linjansa jatkumisen.

* * *

Sauli Niinistö valittiin eduskuntaan kolmannella yrittämällä vuonna 1987. Hän oli yksi ”vahvan markan” talouspolitiikan vahvimista tukijoista

Vuonna 1994 Sauli Niinistö oli avainasemassa EU-jäsenyyden läpiviemisessä. Hänen johdollaan eduskunnan perustuslakivaliokunta hyväksyi sen tulkinnan, että liittymissopimus voitiin käsitellä perustuslain säätämisjärjestyksestä poiketen.

Jäsenyyden ajajat tiesivät, että kevään 1995 vaaleissa valituksa eduskunnassa sopimusta ei olisi hyväksytty. Tästä syystä keksittiin tulkinta, jonka mukaan silloinen eduskunta saattoi sen hyväksyä, kun kansan enemmistö oli sen neuvoa-antavassa kansanäänestyksessä ensin siunannut

Sauli Niinistö oli avainasemassa myös päätettäessä Suomen liittymisestä euroalueeseen.

Valtiovarainministerinä Niinistö yhdessä pääministeri Paavo Lipposen kanssa vei tämän ratkaisun läpi ilman kansanäänestystä ja vain tiedonantomenettelyä käyttäen. Näin meneteltiin, kun kansan enemmistön tiedettiin vastustavan siirtymistä markasta euroon.

Ruotsissa ja Tanskassa kansanäänestys järjestettiin. Molemmissa maissa kansan enemmistö oman maansa jäsenyyden hylkäsi. Näiden maiden talous on menestynyt paljon paremmin kuin Suomen.

Myös sotilasliitto Natoon Suomi vietiin ilman kansanäänestystä ja eduskunnan yksinkertaisen enemmistön päätöksellä. Tällä ratkaisulla oli tosin kansanedustajien laaja tuki.

Laaja poliittinen kannatus Nato-jäsenyydelle varmistettiin sillä, että tasavallan presidentti ryhtyi johtamaan puoluejohtajien kokouksia, joissa se lyötiin lukkoon. Perustuslaki ei edes tunne puolueita.

Nyt Sauli Niinistön poliittisen linjan jatkuvuus pyritään turvaamaan lyömällä ennen presidentinvaaleja lukkoon myös kahdenvälinen puolustussopimus Yhdysvaltain kanssa.

* * *

Ensi vuoden presidentinvaalien yhteydessä toistuu sama asetelma kuin kuusi vuotta sitten.

Suostuin silloin kansanliikkeen ehdokkaaksi sen vuoksi, että jatkokaudelle pyrkivän Sauli Niinistön lisäksi mukana oli vain ”myötäehdokkaita”. Pidin tärkeänä, että tarjolla oli myös vaihtoehto Niinistön poliittiselle linjalle.

Tällä kertaa asetetut ehdokkaat ovat kaikki Niinistön linjan kannattajia tai ainakin sen myötäilijöitä. Tämä näkyy siinäkin, että he kaikki hyväksyivät kiireellisen päätöksen Suomen liittymisestä sotilasliitto Natoon.

Omasta puolestani tein kaiken mahdollisen sen puolesta, että päätös olisi lykätty rauhallisempaan ajankohtaan, jolloin jäsenyydestä olisi voitu keskustella ja siitä olisi voitu järjestää kansanäänestys.

Presidentinvaaleissa pyrin siihen, että ryhtyisimme jälleen vahvistamaan Suomen itsenäisyyttä ja puolustamaan kansallisia etujamme.

Pyrin siihen, että voisimme rakentaa aitoa kansallista eheyttä poistamalla köyhyyttä ja eriarvoisuutta ja huolehtimalla myös maaseudun ja maakuntien elinvoimasta.

VAALEISSA TULISI OLLA EHDOKAS, JOKA PUOLUSTAA ITSENÄISYYTTÄ JA KANSALLISIA ETUJA

Joulukuun alkupäivinä valitsijayhdistykseni pyrki tehostamaan kannattajakorttien keräämistä.

Tuin tätä toimintaa omilla blogikirjoituksillani. Nostin esiin vaalien kannalta tärkeitä kysymyksiä. Kirjoitusteni yhteydessä kannustin kannattajiani allekirjoittamaan ja keräämään kortteja.

Joulukuun 1. päivänä julkaisemassani blogissa nostin esiin kysymyksen vaalien demokraattisuudesta.

Lähtökohdaksi otin Wikipedian määritelmät demokraattisuudesta ja autoritaarisuudesta.

Wikipedian mukaan autoritarismi on hallintotapa, joka perustuu auktoriteetin vallalle. Siinä hallitsee yksittäinen johtaja tai eliittiryhmä, ja siihen kuuluu rajoitettu poliittinen moniarvoisuus, keskitetty poliittinen hallinto, suvaitsemattomuus oppositiota kohtaan, olemattomat tai vilpilliset vaalit, sekä ihmisoikeusrikkomukset.

Kysyin: ”Eikö Suomen poliittisessa ja valtiollisessa järjestelmässä ole sekä demokratian että autoritarismin piirteitä?”

Kirjoitin, että hallintovallan edustajat kyllä nousevat kansan joukosta ja hallintovalta toteuttaa kansan tahtoa. Mutta onko meillä aitoa ilmaisun- ja lehdistönvapautta ja oikeusturvaa?

Eikö Suomea johda eliittiryhmä? Eikö meillä ole vallalla rajoitettu poliittinen moniarvoisuus ja suvaitsemattomuus oppositiota kohtaan?

Ensi vuoden alussa Suomeen valitaan toimeenpanovallan ylin johtaja, jonka erityinen tehtävä on johtaa maamme ulkopoliitikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Mitä maamme demokraattisuudesta kertoi se, että kaikki vaaleihin toistaiseksi asetetut ehdokkaat edustavat samaa poliittista linjaa, jolla Suomen itsenäisyyttä on viime vuosikymmeninä askelelelta kavennettu?

Tämä näkyi erityisesti siinä, että kaikki ehdolle asetetut hyväksyivät sen, että Suomi kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ennalta luvattua kansanäänestystä vietiin sotilasliitto Naton jäseneksi.

Jokainen suomalainen voi itse tykönänsä pohtia, onko vaaleihin valmistautuminen sujunut demokratian periaatteita kunnioittaen.

Kysyin, oliko lehdistössä tuotu avoimesti ja tasapuolisesti esille tarjolla olevat vaihtoehdot.

Kehotin kannattajiani ryhtymään kansanvallan puolustajiksi, demokratian ritareiksi. Se oli kunniakas tehtävä!

Seuraavana päivänä julkaisin blogin ”Kukahan nämäkin sotkut selvittää?”, jossa kirjoitin Ukrainan sodan ja Suomen Nato-jäsenyyden taustoista. Vaalitaistelun yhteydessä ne oli pyritty aktiivisesti unohtamaan.

Blogin otsikko tuli vuonna 2016 julkaisemani kirjan nimestä.

Muistutin siinä erityisesti ulkoministerinä toimineen Alexander Stubbin edesottamuksista.

Vuoden 2008 suurlähettiläskokouksessa Stubb sanoi, että 080808 oli maailmanhistoriallinen käännekohta, kun Venäjä oli osoittautunut aggressiiviseksi suurvallaksi, joka oli hyökännyt naapurimaahansa. Tämän vuoksi hän esitti harkittavaksi Suomen jäsenyyttä sotilasliitto Natossa. Tosiasiassa sodan oli aloittanut Georgia.

Saman vuoden syksyllä EU:ssa käynnistettiin Itäisen kumppanuuden ohjelma.

Siihen otettiin kantaa myös Suomen hallituksessa. Olin mukana hallituksen ulkomaankauppa- ja kehitysministerinä.

Ihmettelin sitä, että Venäjä suurimpana itäisenä kumppanina jätettäisiin kokonaan ulkopuolelle. Ehdotin, että se olisi otettava mukaan ainakin tarkkailijana. Pääministeri Matti Vanhasen joh-

dolla päätettiin, että näin tulee toimia.

Alexander Stubb ei kuitenkaan vienyt tätä Suomen hallituksen kantaa Brysselin neuvotteluihin. Ulkoministerikokouksessa tehtiin päätös ottaa mukaan kaikki muut paitsi Venäjä.

Tämä päätös vauhditti osaltaan Euroopan sisäisten vastakohtaisuuksien kärjistymistä ja Ukrainan ajautumista sisällissotaan.

Tämä raskas sisällissota johti puolestaan siihen, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022.

Suomesta tuli Ukrainassa käytävän sijaissodan osapuoli ainakin osittain sen vuoksi, että maamme halusi liittyä Natoon.

Teoksessani ”Sota vai rauha Suomelle?” olin esittänyt arvelun, että Nato-jäsenyyden yhtenä hintana oli ollut, että Suomi ryhtyi antamaan Ukrainalle tappavaa aseistusta, raskastakin.

Tämä arveluni oli saanut vahvistuksen Lauri Nurmen äskettäin ilmestyneessä kirjassa ”Suomen salattu tie Natoon”. Siinä kerrottiin, että amerikkalaiset ja britit olivat edellyttäneet Suomelta vastavuoroisuutta. ”Puolensa oli valittava teoilla ja sanoilla, jos mieli saada turvaa ja päästä Natoon”.

Kirjoituksen lopussa otin esille suhteemme Venäjään.

Kahdenväliset poliittiset yhteydet olivat katkenneet. Pietarin ja Turun pääkonsulinvirastot oli suljettu. Maittemme välisellä rajalla oli kriisi, ja se oli toistaiseksi kokonaan suljettu.

Oli jälleen kysyttävä, ”kukahan nämäkin sotkut selvittää”.

Kirjoitin, että tämä tehtävä taitaa langeta ensi vuoden alussa valittavalle uudelle tasavallan presidentille.

Kirjoituksen lopussa kommentoin vielä presidentinvaalien asetelmaa.

Toistaiseksi vaaliin oli asetettu yhdeksän ehdokasta.

Useimmat heistä eivät kanna huolta Suomen itsenäisyydestä, vaan ajavat rajatonta globalisaatiota ja EU:n kehittämistä ylikansalliseksi liittovaltioksi.

He kaikki kannattivat kovalla kiireellä tehtyä päätöstä liittyä sotilasliitto Natoon.

Useimmat heistä olivat omaksuneet kannan, jonka mukaan Suomen tulee kaikessa ulko- ja turvallisuuspolitiikassaan seura-

ta Yhdysvaltain ja sen lähimpien liittolaisten, Baltian maiden ja Puolan linjaa.

Venäjän kanssa emme saisi edes keskustella ilman liittolaisten lupaa.

Muistutin siitä, että Nato on vain puolustusliitto, jossa päätehtään yhteisestä puolustuspoliitikasta ja puolustuksesta. Siinäkin jokainen jäsenmaa toimii omien kansallisten etujensa mukaisesti.

Jokaisella jäsenmaalla on itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja. Niin tulee Suomellakin olla, ja meidän tulee vastaisuudessaakin pyrkiä tiiviiseen yhteistyöhön ensi sijassa muiden Pohjoismaiden kanssa.

Joulukuun 5. päivänä kirjoittamassani blogissa kysyin: ”Joutuuko Suomi sotaan?”

Muistutin siitä, että päästäkseen Naton jäseneksi Suomi ryhtyi lähettämään Ukrainaan myös tappavaa aseistusta.

Näin Suomesta oli tullut siellä käynnissä olevan sijaissodan (proxy war) osapuoli.

Suomen valtiollinen johto olikin perustellut toimintaansa sillä, että ukrainalaiset taistelevat myös meidän puolestamme. Taistelua oli vannottu jatkettavan niin pitkään, että Venäjä häviää sodan ja kukistuu.

Kysyin:

”Onkohan ajateltu, mitä tapahtuu, jos Ukrainan sota laajenee suursodaksi, jota käydään jopa Naton ja Venäjän välillä?”

Olisiko Nato-jäsenyydestä silloin meille hyötyä? Eikö Suomi pikemminkin joutuisi Ukrainan kaltaiseksi taistelutantereeksi?”

Kirjoitin siitä, että meille oli ollut tarjolla parempi vaihtoehto.

Jos Suomi ja Ruotsi olisivat pysyttäytyneet sotilaallisesti liittoutumattomina maina, meidän lähialueemme olisi pysynyt laajempien kansainvälisten jännitteiden ulkopuolella.

Nyt oli tärkeää keskustella siitä, millaista puolustus-, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa Nato-Suomen tulee harjoittaa.

Naton jäsenenäkin Suomen tuli vastata ensi sijassa itse omasta puolustuksestaan. Tässä meille tehtävää riittää. Kovin suurta vas-

tuuta muiden maiden puolustamisesta meidän ei tule itsellemme ottaa.

Nato on puolustusliitto, jonka puitteissa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistä puolustuspolitiikkaa ja puolustusta. Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Suomella tuli olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja, jota toteutamme ensi sijassa tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Suomen tuli pyrkiä ylläpitämään mahdollisimman hyviä suhteita kaikkiin maihin. Meidän tulee toimia rauhan palauttamiseksi Eurooppaan, Lähi-itään ja koko maailmaan.

Suomen tuli toimia köyhyyden poistamiseksi ja yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen toteuttamiseksi sekä Suomessa että kaikkialla maailmassa.

1.12.2023 Onko Suomi autoritaarinen vai demokraattinen maa? – Ryhdy ”demokratian ritariksi”!

Keskustelu valtioiden autoritaarisuudesta ja demokraattisuudesta käynnistyi, kun Yhdysvaltain uusi presidentti Joe Biden ryhtyi vuoden 2021 alussa toteuttamaan suunnitelmaansa ”uudesta kylmästä sodasta”.

Kiinan kasvavan vaikutusvallan patoamiseksi maailma piti jakaa sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain itsensä johtamiin demokraattisiin valtioihin.

Suomi ryhtyi innokkaasti tukemaan Bidenia, liittyi demokraattisten maiden rintamaan ja asettui sen etulinjaan.

Suomen innokkuuteen oli kaksi erityistä syytä.

Yhtäältä Suomessa oli vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen ryhdytty toteuttamaan ”ihmisoikeusperustaista” ulkopolitiikkaa. Tämä korosti Suomen kuulumista demokraattisten maiden joukkoon.

Toisaalta vahvat voimat olivat pian kylmän sodan kauden päätyttyä ryhtyneet pyrkimään siihen, että Suomi luopuisi puolueet-

tomuusasemastaan ja liittyisi puolustusliitto Natoon joko suoraan tai sotilasliitoksi kehittyvän EU:n kautta.

Nykyinen tasavallan presidentti Sauli Niinistö kuului alusta alkaen tähän joukkoon.

Joe Bidenin valinta Yhdysvaltain presidentiksi ja hänen toimintansa maailman jakamiseksi ”uuden kylmän sodan” rintamiin tarjosi Suomen Nato-jäsenyyden kannattajille mahdollisuuden toteuttaa haaveensa.

* * *

Mutta oliko Suomi demokraattinen maa?

Vastausta tähän kysymykseen saattoi hakea Wikipediasta:

Demokratia (kreikan sanoista demos, ’tavallinen kansa’ ja kratos, ’valta, hallita’) eli kansanvalta on kansan valtaan perustuva valtiojärjestys. Demokratian perusajatuksena on, että hallintovallan edustajat nousevat kansan joukosta ja että hallintovalta toteuttaa kansan tahtoa.

Tavallisena demokratian ominaispiirteenä pidetään sitä, että tärkeimmistä valtiollisista asioista päättää joko kansa itse tai kansan yleisillä vaaleilla kilpailevien ehdokkaiden joukosta valitsemiensa edustajien muodostama toimielin, parlamentti.

Jotta kilpailulliset vaalit voisivat toteutua kunnolla, se edellyttää tavallisesti, että vallitsee ilmaisun- ja lehdistönvapaus ja jonkinasteinen oikeusturva.

Autoritarismi on hallintotapa, joka perustuu auktoriteetin valalle. Siinä hallitsee yksittäinen johtaja tai eliittiryhmä, ja siihen kuuluu rajoitettu poliittinen moniarvoisuus, keskitetty poliittinen hallinto, suvaitsemattomuus oppositiota kohtaan, olemattomat tai vilpilliset vaalit, sekä ihmisoikeusrikkomukset.

Autoritarismi samastetaan yleisesti diktatuuriin. Autoritarismi on monelta osin epädemokraattista, mutta joidenkin maiden hallinnossa on sekä demokratian että autoritarismin piirteitä.

Autoritarismin äärimmäinen muoto on totalitarismi.

Onko Suomi näiden määritelmien valossa autoritaarinen maa

vai demokratia?

Eikö Suomen poliittisessa ja valtiollisessa järjestelmässä ole sekä demokratian että autoritarismin piirteitä?

Hallintovallan edustajat kyllä nousevat kansan joukosta ja hallintovalta toteuttaa kansan tahtoa. Mutta onko meillä aitoa ilmaisun- ja lehdistönvapautta ja oikeusturvaa?

Eikö Suomea johda eliittiryhmä? Eikö meillä ole vallalla rajoitettu poliittinen moniarvoisuus ja suvaitsemattomuus oppositiota kohtaan?

Ensi vuoden alussa Suomeen valitaan toimeenpanovallan ylin johtaja, jonka erityinen tehtävä on johtaa maamme ulkopoliitikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Mitä maamme demokraattisuudesta kertoo se, että kaikki vaaleihin toistaiseksi asetetut ehdokkaat edustavat samaa poliittista linjaa, jolla Suomen itsenäisyyttä on viime vuosikymmeninä askel askeleelta kavennettu?

Tämä näkyy erityisesti siinä, että kaikki ehdolle asetetut hyväksyivät sen, että Suomi kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ennalta luvattua kansanäänestystä vietiin sotilasliitto Naton jäseneksi.

Jokainen suomalainen voi itse tykönänsä pohtia, onko vaaleihin valmistautuminen sujunut demokratian periaatteita kunnioittaen.

Onko puolueiden ehdokasasettelussa toimittu sääntöjen ja yhdistyslain mukaisesti ja kansanvaltaisella tavalla?

Onko ehdokkaita asettaneilla valitsijayhdistyksillä ollut tasavertaiset toimintaedellytykset?

Toimiko oikeuskansleri oikein, kun hän hyväksyi vaaliviranomaisten tulkinnan, jonka mukaan sähköisesti tehty ja lähetetty omakätinen allekirjoitus ei kelpannut kannattajakorttiin? Oliko oikein, että vastauksen antaminen asiasta tehtyyn kanteluun kesti neljä kuukautta tilanteessa, jossa korttien kerääminen oli käynnissä ja aikaa oli vähän käytettävissä?

Antoiko tämä oikeuskanslerin toiminta valitsijayhdistyksille oikeusturvaa niiden tärkeässä kansanvaltaisessa toiminnassa?

Onko lehdistössä tuotu avoimesti ja tasapuolisesti esille tarjolla olevat vaihtoehdot?

* * *

Ryhdy ”demokratian ritariksi”!

Ehdokasasettelu on vielä meneillään.

Valitsijayhdistyksillä on vajaat kaksi viikkoa aikaa kerätä puuttuvat kannattajakortit. Aikataulu on haastava, kun postin kulku on hidasta ja kun jakeluja on harvennettu.

Minun valitsijayhdistykselläni on koossa vasta alle puolet tarvittavasta määrästä. Taidan olla ainoa ehdokasehdokas, jolla on vielä mahdollisuus onnistua keräämään puuttuvat kortit.

Kuusi vuotta sitten loppunousu onnistui. Vaaleihin saatiin todellinen vaihtoehto Sauli Niinistön poliittiselle linjalle.

Niinistö valittiin jatkokaudelle, mutta kansanliikkeen ehdokkaana voitin Keskustan ja SDP:n asettamat ehdokkaat.

Nyt tilanne on omituinen. Ehdokkaaksi pääsy on monesta syystä ollut vaikeampaa kuin kuusi vuotta sitten.

Jopa voittoon nouseminen näyttäisi olevan helpompaa, kuin ehdokkaaksi pääseminen!

Kun olisin ainoa ehdokas, joka tarjoaisi vaihtoehdon jo asetetuille, minulla olisi loistavat mahdollisuudet päästä toiselle kierokselle. Uskon, että voittaisin sillä kenet tahansa vastaehdokkaani.

Korkein kynnys tiellä voittoon on siis saada kerätyksi riittävä määrä kannattajakortteja.

Vaaliviranomaisten tiedotustoiminta on ollut harhaanjohtavaa. On sanottu, että äänestäjä voi tukea vain yhtä ehdokasta.

Tämä rajoitus koskee kuitenkin vain sitä, että kahden vaaliviranomaiselle jätetyn kannattajakortin täyttäneiden molemmat kortit hylätään. Rajoitus koskee siis vain niitä äänestäjiä, jotka ovat allekirjoittaneet Mika Aaltolan, Pekka Haaviston tai Olli Rehnin kannattajakortin.

Kun ollaan loppusuoralla, valitsijayhdistykseni hyväksyy allekirjoitukset myös niiltä, jotka ovat allekirjoittaneet muiden eh-

dokkaiden kortteja. Niitähän ei voida jättää vaaliviranomaiselle, jos 20 000 kortin määrä ei täyty.

Lisäksi kaikki muut suomalaiset voivat toimia ”demokratian ritareina” ja täyttää meidän korttimme. Tämä koskee siis kaikkia äänioikeutettuja suomalaisia – sekä sitoutumattomia että eri puolueiden jäseniä ja äänestäjiä.

Kortin täyttäminen ei velvoita mihinkään. Sillä vain turvataan kansanvallan toteutumista siten, että vaaleissa on tarjolla vaihtoehto.

Jotkut arkailevat sen vuoksi, että jonkun pelätään tutkivan ja jopa julkistavan allekirjoittajien nimiä. Tämä pelko on turha: 20 000 paperikortin tutkiminen ei ole käytännössä mahdollista.

Kansanvallan puolustajaksi, demokratian ritariksi, ryhtymisen on kunniakas tehtävä!

3.12.2023 Vuonna 2008 avattiin tie kohti Ukrainan sotaa – Suomikin on osavastuussa

Ajankohtaisia kansainvälisen politiikan tapahtumia seurattaessa ja kommentoitaessa pitäisi aina muistaa niiden taustat. Tätä kautta voitaisiin ehkä välttää myös tehtyjen virheiden toistuminen.

Historia ei toista itseään, mutta sen tunteminen avaa kestävän tien kohti tulevaisuutta.

Ukrainassa riehuvan sodan taustalla on Neuvostoliiton hajoaminen runsaat kolme vuosikymmentä sitten.

Jugoslavian veristen hajoamissotien vuoksi Suomessakin pelättiin, että Neuvostoliiton hajotessa koettaisiin vielä paljon pahempaa. Olin ulkoministerinä mukana keskusteluissa ja toiminnassa, jolla alettiin varautua jopa satojen tuhansien pakolaisten saapumiseen rajamme yli.

Neuvostoliiton hajotessa ei laajaan väkivaltaan kuitenkaan ajaututtu. Joitakin lähinnä etnisistä syistä syntyneitä selkkauksia kuitenkin puhkesi. Niiden kautta syntyi ”jäätynyttä konflikteja”, joista jotkin leimahtivat myöhemmin kuumaksi sodaksi.

* * *

Ylivoimaisesti pahin Neuvostoliiton hajoamista seuranneista sodista on ollut Ukrainassa vuonna 2014 puhjennut sisällissota ja sitä kahdeksan vuotta myöhemmin seurannut täysimittainen sota Ukrainan ja Venäjän välillä.

Ukrainan sotaan johtaneen kehityksen osalta ratkaiseva merkitys oli vuoden 2008 tapahtumilla.

Ensimmäinen niistä oli keväällä 2008 Bukarestissa pidetty Naton huippukokous.

Siellä tehtiin periaatepäätös Georgian ja Ukrainan ottamisesta sotilasliiton jäseneksi.

Yhdysvallat tätä päätöstä kovin ottein ajoi. Myöhemmin Saksan ja Ranskan johtajat ovat harmitelleet, etteivät sitä voimakkaammin vastustaneet.

Nämä jäsenyyspäätökset olivat peräti omituisia sen vuoksi, että kumpikaan näistä maista ei alkuunkaan täyttänyt jäsenyyden ehtoja.

Georgiassa oli 1990-luvun alussa käyty sisällissodat, joissa maan valtaväestön sortoa kokeneet kansalliset vähemmistöt, abhaasit ja osseetit, olivat siitä irrottautuneet. Etelä-Ossetiaan oli sijoitettu kansainvälisiä rauhanturvaajia, joihin kuului Venäjän joukkoja.

Georgia ei siis alkuunkaan täyttänyt Nato-jäsenyyden edellytyksiä.

Ukrainan osalta tilanne oli vielä omituisempi. Naton jäseneksi päätettiin ottaa maa, jonka alueella, Krimin niemimaalla, sijaitti strategisesti tärkeitä Venäjän sotilastukikohtia.

* * *

Seuraava askel vuoden 2008 murheellisissa tapahtumissa oli elokuun alussa Georgian ja Venäjän välille syttynyt sota.

Tämän sodan tapahtumista esiintyy julkisuudessa jatkuvasti virheellistä ja harhaan johtavaa tietoa.

Väärän tiedon levittämisen aloitti ulkoministeri Alexander Stubb syksyn suurlähettiläskokouksessa pitämässään lennokkaassa puheessa.

Stubb sanoi, että 080808 oli maailmanhistoriallinen käännekohta, kun Venäjä oli osoittautunut aggressiiviseksi suurvallaksi, joka oli hyökännyt naapurimaahansa. Tämän vuoksi hän esitti harkittavaksi Suomen jäsenyyttä sotilasliitto Natossa.

Tosiasiassa sota syttyi jo 7. päivänä elokuuta, ja sen aloitti Georgia.

Presidentti Mihail Saakashvili lähetti maansa joukot Etelä-Ossetian rajan yli venäläisten rauhanturvaajien kimppuun.

Venäläisjoukot puolustautuivat, aloittivat seuraavana päivänä vastahyökkäyksen ja valloittivat osan Georgiaa. Myöhemmin ne syntyneen sopimuksen nojalla vetäytyivät takaisin.

Presidentti Saakashviliä ilmeisesti rohkaisi Naton huippukokouksen päätös tulevasta jäsenyydestä.

Georgia oli saanut Yhdysvalloilta aseita.

Amerikkalaisten kauhuksi Saakashvili käytti niitä yritykseen valloittaa takaisin alueen, jonka Georgia oli aikaisemmassa sisällissodassa menettänyt.

* * *

Kolmannessa vuoden 2008 kohtalokkaista tapahtumista Suomikin oli mukana.

Syksyllä Euroopan unionissa käynnisteltiin Itäisen kumppanuuden ohjelmaa. Aloitteen tekivät Baltian maat ja Puola. Mukana oli myös Ruotsi, jonka ulkoministerinä oli Carl Bildt.

Aloitteen ilmiselvänä tarkoituksena oli vetää EU:n vaikutuspiiriin ja jopa jäseneksi kaikki muut entiset Neuvostotasavallat paitsi Venäjä.

Kun ohjelmaa käsiteltiin EU:n ulkoasiainneuvostossa, siihen otettiin kantaa myös Suomen hallituksessa. Olin mukana hallituksen ulkomaankauppa- ja kehitysministerinä.

Ihmettelin sitä, että Venäjä suurimpana itäisenä kumppanina

jätettäisiin kokonaan ulkopuolelle. Ehdotin, että se olisi otettava mukaan ainakin tarkkailijana. Pääministeri Matti Vanhasen johdolla päätettiin, että näin tulee toimia.

Alexander Stubb ei kuitenkaan vienyt tätä Suomen hallituksen kantaa Brysselin neuvotteluihin. Ulkoministerikokouksessa tehtiin päätös ottaa mukaan kaikki muut paitsi Venäjä.

Tämä päätös vauhditti osaltaan Euroopan sisäisten vastakohtaisuuksien kärjistymistä ja Ukrainan ajautumista sisällissotaan.

* * *

Alexander Stubbina ulkoministerinä seurannut Erkki Tuomioja todistaa vuonna 2021 ilmestyneessä teoksessaan ”Tulevaisuuden varjossa” myöhemmistä vaiheista Itäisen kumppanuuden käsittelemisessä.

Tuomioja kirjoittaa (s. 77):

”Venäjän ja lännen vastakkainasettelun kärjistymiseen ovat vaikuttaneet myös lännen eräät toimet ja virheet kylmän sodan päättymisen jälkeen. Muistan hyvin, miten vajaa kymmenen vuotta sitten ennen Ukrainan kriisin kärjistymistä ja Krimin valtausta EU-ulkoministerikokouksen lounasvieraina oli Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov.

Pitkässä puheenvuorossaan hän muun muassa totesi, että kun EU vuonna 2008 perusti itäisen kumppanuuden EU:n ja kuuden entisen neuvostotasavallan – Ukraina, Valko-Venäjä, Moldova, Georgia, Azerbaidžhan ja Armenia – kanssa, Venäjä ehdotti komissiolle, että se voisi tulla tähän mukaan tarkkailijana, mutta ei saanut mitään vastausta.

Yksikään läsnäolleista EU:n 28 ulkoministeristä, ulkosuhdekomissaari tai korkea edustaja ei kommentoinut tätä Lavrovin toteamusta. Pidin tätä sen verran kummallisena, että muutaman viikon päästä seuraavan EU-ulkoministerikokouksen lounas-keskustelussa kiinnitin huomiota siihen, ettei kukaan vastannut Lavroville. Niin kävi nytkin, sillä kukaan ei kommentoinut tätä asiaa.”

* * *

Osana Itäisen kumppanuuden ohjelmaa neuvoteltiin EU:n ja Ukrainan välinen assosiaatiosopimus. Se oli ensimmäinen askel kohti jäsenyyttä.

Sopimuksen voimaansaattamisessa syntyi ongelmia sen vuoksi, että presidentti Viktor Janukovitsh alkoi epäroidä sen allekirjoittamista lähinnä sen vuoksi, että itäisen Ukrainan ja Krimin niemimaan venäläisenemmistö sitä vastusti.

Kiovaan Maidanin aukiolle kokoontui mielenosoittajia, jotka vaativat sopimuksen allekirjoittamista.

Lopulta presidentti Janukovitsh suostui allekirjoittamaan sopimuksen. Hän hyväksyi kaikki muutkin mielenosoittajien vaatimukset.

Tästä huolimatta Kiovassa toteutettiin länsimaiden tuella val-lankaappaus, jolla presidentti Janukovits syrjäytettiin. Hän joutui lähtemään maanpakoon.

Ensi töikseen uudet vallanpitäjät tekivät kaksi kohtalokasta päätöstä: venäjän kieleltä poistettiin virallisen vähemmistökielen asema ja päätettiin liittyä Natoon.

Nämä päätökset johtivat siihen, että Venäjä valtasi Krimin niemimaan ja Donbasin alueelle syttyi sisällissota.

Tämä raskas sisällissota johti siihen, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022, päivälleen kahdeksan vuotta sen jälkeen, kun presidentti Janukovitsh oli joutunut lähtemään maanpakoon.

* * *

Presidenttiehdokkaiden vaalikeskusteluja olen joutunut seuraamaan sivusta.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan osalta ne ovat olleet pelottavan pinnallisia ja yksipuolisia.

Aluksi mukaan kelpuutettiin nekin ehdokkaat, joiden valitsijayhdistykset vielä keräsivät kannattajakortteja. Kun kolmelle meistä oli kertynyt tarvittavat 20 000 korttia, muut jätettiin sivuun.

Tämä tietysti on osaltaan vaikeuttanut korttien keräämistä. Poliittista toimintaa on vaikea harjoittaa kokonaan ilman julkisuutta.

Eilissä blogikirjoituksessani kerroin, että minun valitsijayhdistykseltäni puuttuu vielä hyvin paljon kortteja.

Taidan olla ainoa ehdokasehdokas, jolla on kuitenkin vielä mahdollisuus onnistua keräämään puuttuvat kortit.

Kun olisin ainoa vaihtoehto jo asetetuille ehdokkailla, minulla olisi loistavat mahdollisuudet päästä toiselle kierrokselle. Uskon, että voittaisin sillä kenet tahansa vastaehdokkaani.

Korkein kynnyksellä voittoa on siis saada kerätyksi riittävä määrä kannattajakortteja!

Vaaliviranomaisten tiedotustoiminta on ollut harhaanjohtavaa. On sanottu, että äänestäjä voi tukea vain yhtä ehdokasta.

Tämä rajoitus koskee kuitenkin vain sitä, että vaaliviranomaiselle jätetyt kahden eri ehdokkaan kannattajakortit hylätään. Se koskee siis vain niitä äänestäjiä, jotka ovat jo allekirjoittaneet Mika Aaltolan, Pekka Haaviston tai Olli Rehnin kannattajakortin.

Kun ollaan loppusuoralla, valitsijayhdistykseni hyväksyy allekirjoituksen myös niiltä, jotka ovat allekirjoittaneet jonkun muun ehdokkaan kortin. Niitähän ei voida jättää vaaliviranomaiselle, jos 20 000 kortin määrä ei täyty.

Lisäksi kaikki muut suomalaiset voivat toimia ”demokratian ritareina” ja täyttää meidän korttimme. Tämä koskee siis kaikkia äänioikeutettuja suomalaisia – sekä sitoutumattomia että eri puolueiden jäseniä ja äänestäjiä.

Kortin täyttäminen ei velvoita mihinkään. Sillä vain turvataan kansanvallan toteutumista siten, että vaaleissa on tarjolla vaihtoehto.

Jotkut arkailevat sen vuoksi, että jonkun pelätään tutkivan ja jopa julkistavan allekirjoittajien nimiä. Tämä pelko on turha: 20 000 paperikortin tutkiminen ei ole käytännössä mahdollista.

Kansanvallan puolustajaksi, demokratian ritariksi, ryhtyminen on kunniakas tehtävä!

3.12.2023 Kukahan nämäkin sotkut selvittää?

Kesällä 2016 Pohjanrannan kesäteatterissa esitettiin kirjoittamani ja ohjaamani näytelmä ”Urho ja hänen kisällinsä”. Esiinnyin itse pääroolissa, Kekkosenä.

Muutamaa kuukautta myöhemmin julkaisin kirjan ”Kukahan nämäkin sotkut selvittää?”. Teos perustui parin edellisen vuoden tapahtumiin ja niiden aikana julkaisemiini blogikirjoituksiin. Liitteenä on näytelmän käsikirjoitus.

Kirjan lopussa on luku ”Saatanan tunarit”, jossa käsittelen Urho Kekkosen presidenttikauden jälkeen tehtyjä virheitä.

Ne liittyivät Suomen ulkosuhteisiin, mutta niillä oli ollut tuhoisa vaikutus maamme talouteen ja kansamme aineelliseen hyvinvointiin.

Kirjoitin ”vahvan markan” politiikasta, jolla Suomea valmennettiin euroaikaan.

Kirjoitin Suomen liittymisestä Euroopan unioniin, vaikka meille oli tarjolla parempi vaihtoehto, jäsenyys Euroopan talousalueessa ja Pohjolan yhteisössä.

Kirjoitin taloudellemme tuhoisasta päätöksestä liittyä ainoana Pohjoismaana euroalueeseen. Sen vuoksi meillä on naapurimaita alhaisempi elintaso, paljon köyhyyttä ja heikot julkiset palvelut. Sen vuoksi olemme joutuneet pahaan velkaantumiskiarteeseen.

Kirjoitin siitä, että Suomi oli viety unioniin ja myös rahaliittoon turvallisuuspoliittisin perustein, Venäjän pelkoa hyväksi käyttäen.

Kysyin, kuinka oli käynyt ja vastasin:

”Olemme joutuneet vastakkain suurvaltanaapurimme Venäjän kanssa. Voimassa ovat molemminpuoliset talousspakotteet. Heikon talouskehityksemme vuoksi meillä on vaikeuksia ylläpitää riittävän suurta puolustusbudjettia. Edessä on mittavia hankintoja.

EU-jäsenyyden vuoksi turvallisuuspoliittinen keskustelu on hämärtynyt. Puhutaan EU:n aluepuolustuksesta, vaikka se kuuluu jäsenvaltioiden tehtäviin.

Julkisessa keskustelussa on esillä kysymys mahdollisuudestamme puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan, kun meidän tulisi pohtia, kuinka voisimme vahvistaa vakautta lähialueillamme ja huolehtia siitä, että voisimme pysyä mahdollisesti syntyvien selkkausten ulkopuolella.”

* * *

Näin kirjoitin seitsemän vuotta sitten.

Jo silloin oli alkanut prosessi, jonka tuloksena Suomi tämän vuoden alussa vietiin sotilasliitto Naton jäseneksi.

Julkisuudessa on ylläpidetty tarinaa, jonka mukaan Suomi liittyi Natoon sen vuoksi, että Venäjä helmikuussa 2022 hyökkäsi Ukraina.

Tosiasiaa Nato-jäsenyyttä ryhdyttiin toteuttamaan jo vuoden 2021 alusta lähtien.

Tästä olen kirjoittanut vuosi sitten ilmestyneessä kirjassani ”Sota vai rauha Suomelle?”. Se perustuu vuoden 2021 alusta lähtien julkaisemiini blogeihin.

Teoksen alussa on kaksi blogiani, joissa ihmettelin Sauli Niinistön Iltalehdelle antamaa haastattelua.

Siinä Niinistö oli kovin sanoin arvostellut eduskuntaa kannanotosta, jonka mukaan ”Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan”. Vireillä ollutta hävittäjähankintaa hän perusteli sillä, että sen kautta Suomi tulee osaksi ”uhkatasapainoa”.

Myöhemmän kehityksen valossa tämä haastattelu liittyi siihen, että Niinistö oli jo tuolloin päättänyt lähteä viemään Suomea Natoon.

Keväällä 2021 Washingtonissa kehiteltiin presidentti Joe Bidenin johdolla suunnitelma ”uudesta kylmästä sodasta”.

Kiinan kasvavan vaikutusvallan patoamiseksi maailma piti jaksaa sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokraattisiin maihin.

Osana tätä suunnitelmaa oli Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys.

Sitä ryhdyttiin edistämään jo keväällä 2021.

Presidentit Biden ja Niinistö keskustelivat Suomen Nato-jäsenyydestä viimeistään lokakuussa 2021.

Joulukuun 13. päivänä käydyssä puhelinkeskustelussa Biden ja Niinistö päättivät panna jäsenyyden vireille. Siitä alkoi presidenttien esikuntien tiivis yhteydenpito jäsenyyden edistämiseksi.

Tämän kaiken on Niinistö itse kertonut.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan teki Nato-jäsenyyden toteuttamisen mahdolliseksi.

Siihen saakka kansan enemmistö oli vastustanut jäsenyyttä. Hyökkäys synnytti poliittisen ilmapiirin, joka muutti kansalaisten ja kansan edustajien mielipiteet. Tämä tehokkaasti hyödynnettiin.

Jäsenyyttä ryhdyttiin toteuttamaan, vaikka sekä tasavallan presidentti että puolustusvoimain komentaja vakuuttivat, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa. Tämä oli totisinta totta.

Päätös tehtiin kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ilman kansanäänestystä.

* * *

Teoksessani ”Sota vai rauha Suomelle” esitin arvelun, että Nato-jäsenyyden yhtenä hintana oli ollut, että Suomi ryhtyi antamaan Ukrainalle tappavaa aseistusta, raskastakin.

Lauri Nurmen kirjassa ”Suomen salattu tie Natoon” kerrotaan, että perusteena käytettiin hyökkäyksen uhkaa, jota siis ei ollut olemassa. (ss. 257-258)

Nurmen mukaan amerikkalaiset ja britit olivat edellyttäneet Suomelta vastavuoroisuutta. ”Puolensa oli valittava teoilla ja sanoilla, jos mieli saada turvaa ja päästä Natoon”.

Heti tämän jälkeen Suomen linja muuttui ja Ukrainalle ryhdyttiin antamaan tappavaa aseistusta. Tätä kautta Suomesta tuli Ukrainassa käytävän sijaissodan (proxy war) osapuoli.

Toukokuussa 2022 presidentti Niinistö ilmoitti Venäjän presidentille Vladimir Putinille, että Suomi liittyy Natoon. Tässä yhte-

ydessä hän korosti, että ”Suomi haluaa hoitaa rajanaapuruuteen liittyvät käytännön kysymykset asiallisesti ja ammattimaisesti”.

Valitettavasti näin ei ole toimittu.

Kahdenväliset poliittiset yhteydet ovat katkenneet. Pietarin ja Turun pääkonsulinvirastot on suljettu. Maittemme välisellä rajalla on kriisi, ja se on toistaiseksi kokonaan suljettu.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö arveli eilisessä Ykkösäamun haastattelussa, että jännitteet Suomen ja Venäjän välillä johtuvat aseellisesta tuestamme Ukrainalle. Aikaisemmin hän piti syynä maamme Nato-jäsenyyttä ja vireillä olevaa kahdenvälistä puolustussopimusta Yhdysvaltain kanssa.

Hänen mieleensä ei näytä tulleen mahdollisuus, että muutos Venäjän viranomaisten käyttäytymisessä voisi johtua myös siitä, että Suomi on kohdellut monella tavalla kaltoin maassamme asuvia, työtä tekeviä ja opiskelevia venäläisiä ja tätä kautta myös heidän Venäjällä asuvia omaisiaan.

Tätä ei voida tietää, kun keskusteluyhteyttä naapuriin ei ole.

On jälleen kysyttävä, ”kukahan nämäkin sotkut selvittää”.

Tämä tehtävä taitaa langeta ensi vuoden alussa valittavalle uudelle tasavallan presidentille.

* * *

Toistaiseksi vaaliin on asetettu yhdeksän ehdokasta.

Useimmat heistä eivät kanna huolta Suomen itsenäisyydestä, vaan ajavat rajatonta globalisaatiota ja EU:n kehittämistä ylikansalliseksi liittovaltioksi.

He kaikki kannattivat kovalla kiireellä tehtyä päätöstä liittyä sotilasliitto Natoon.

Useimmat heistä ovat omaksuneet kannan, jonka mukaan Suomen tulee kaikessa ulko- ja turvallisuuspolitiikassaan seurata Yhdysvaltain ja sen lähimpien liittolaisten, Baltian maiden ja Puolan linjaa.

Venäjän kanssa emme saisi edes keskustella ilman liittolaisten lupaa.

Ja kuitenkin: Nato on vain puolustusliitto, jossa päätetään yhteisestä puolustuspoliitikkasta ja puolustuksesta. Siinäkin jokainen jäsenmaa toimii omien kansallisten etujensa mukaisesti.

Jokaisella jäsenmaalla on itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja. Niin tulee Suomellakin olla, ja meidän tulee vastaisuudessaakin pyrkiä tiiviiseen yhteistyöhön ensi sijassa muiden Pohjoismaiden kanssa.

Olen antanut suostumuksen olla valitsijayhdistyksen ehdokkaana sen vuoksi, että näköpiirissä ei ollut ehdokasta, jota olisin voinut äänestää ja tukea.

Presidentinvaaleissa tulisi olla ehdokas, joka puolustaa Suomen itsenäisyyttä ja ajaa maamme kansallisia etuja. Tarvitaan ehdokas, joka pyrkii vahvistamaan maamme eheyttä puolustamalla pienituloisia ja vähävaraisia ihmisiä. Tarvitaan ehdokas, joka vastustaa keskittämispoliittikkaa, joka ajaa ahdinkoon sekä suurkaupunkien että maaseudun ja maakuntien vähäosaiset.

Vaikka tällä poliittisella linjalla on laaja kannatus kansan keskuudessa, pääsy ehdokkaaksi on ollut tällä kertaa vaikeampaa kuin aikaisemmin.

Kannattajakorttien kerääminen on ollut monesta syystä vaikeampaa kuin kuusi vuotta sitten.

* * *

Työ jatkuu. Taidan olla ainoa ehdokasehdokas, jonka kannattajilla on vielä mahdollisuus onnistua keräämään puuttuvat kortit.

Kun olisin ainoa vaihtoehto jo asetetuille ehdokkailla, minulla olisi loistavat mahdollisuudet päästä toiselle kierrokselle. Uskon, että voittaisinkin sillä kenet tahansa vastaehdokkaani.

Korkein kynnyksellä voittoa on siis saada kerätyksi riittävä määrä kannattajakortteja!

Vaaliviranomaisten tiedotustoiminta on ollut harhaanjohtavaa. On sanottu, että äänestäjä voi tukea vain yhtä ehdokasta.

Tämä rajoitus koskee kuitenkin vain sitä, että vaaliviranomaiselle jätetyt kahden eri ehdokkaan kannattajakortit hylätään. Se

koskee siis vain niitä äänestäjiä, jotka ovat jo allekirjoittaneet Mika Aaltolan, Pekka Haaviston tai Olli Rehnin kannattajakortin.

Kun ollaan loppusuoralla, valitsijayhdistykseni hyväksyy allekirjoituksen myös niiltä, jotka ovat allekirjoittaneet jonkun muun ehdokkaan kortin. Niitähän ei voida jättää vaaliviranomaiselle, jos 20 000 kortin määrä ei täyty.

Lisäksi kaikki muut suomalaiset voivat toimia ”demokratian ritareina” ja täyttää meidän korttimme. Tämä koskee siis kaikkia äänioikeutettuja suomalaisia – sekä sitoutumattomia että eri puolueiden jäseniä ja äänestäjiä.

Kortin täyttäminen ei velvoita mihinkään. Sillä vain turvataan kansanvallan toteutumista siten, että vaaleissa on tarjolla vaihtoehto.

Jotkut arkailevat sen vuoksi, että jonkun pelätään tutkivan ja jopa julkistavan allekirjoittajien nimiä. Tämä pelko on turha: 20 000 paperikortin tutkiminen ei ole käytännössä mahdollista.

Kansanvallan puolustajaksi, demokratian ritariksi, ryhtyminen on kunniakas tehtävä!

5.12.2023 Joutuuko Suomi sotaan?

Vuosi sitten julkaisin kirjan ”Sota vai rauha Suomelle?”. Teoksen takakannen teksti on otsikoitu: ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”. Kirja perustuu vuoden 2021 alusta alkaen kirjoittamiini blogeihin, joita myöhemmän kehityksen valossa kommentoin.

Äskettäin julkaistiin toimittaja Lauri Nurmen teos ”Suomen salattu tie Natoon”. Se vahvistaa oikeiksi tärkeimmät tulkintani ja arvioni. Nurmen kirja perustuu laajoihin tasavallan presidentti Sauli Niinistön antamiin haastatteluihin

Sotilasliitto Natoon liittyttyään Suomi joutuu uusiin sotiin – ainakin osallistumaan sen puitteissa toteuttavaan sotilaalliseen kriisinhallintaan.

Tästä saimme esimakua, kun Suomi Nato-jäsenyyttä edistääk-

seen jatkoi osallistumistaan Afganistanin operaatioon, vaikka se muuttui rauhan turvaamisesta taistelutoiminnaksi.

Tämän lisäksi on tarjolla vaara, että joudumme myös suurso-
dan osapuoleksi ja jopa sen taistelutantereeksi.

Tästä aihepiiristä olen kirjoittanut kahdessa viimeisimmässä
blogissani.

* * *

Ensimmäisessä näistä kirjoituksista muistutin mieliin sen, että
Suomikin on osavastuussa Ukraina ajautumisesta vuonna 2014
sisällissotaan ja sitä kautta sotaan Venäjän kanssa.

Tie kohti Ukrainan sotaa avattiin vuonna 2008.

Ensin teki keväällä Bukarestissa pidetty Naton huippukokous
periaatepäätöksen, että Georgia ja Ukraina hyväksytään sotilas-
liiton jäseneksi.

Kumpikaan maa ei alkuunkaan täyttänyt jäsenyyden ehtoja.
Ukrainassa, Krimin niemimaalla, sijaitsivat Venäjän strategises-
ti tärkeät sotilastukikohdat.

Syksyllä Euroopan unioni ryhtyi puolestaan käynnistämään
Itäisen kumppanuuden ohjelmaa.

EU:n vaikutuspiiriin ja jopa jäseneksi pyrittiin vetämään kaik-
ki muut entiset neuvostotasavallat paitsi Venäjä. Tämä osaltaan
kärjisti Euroopan vaarallista kahtiajakoa.

Kiista kumppanuusohjelmaan liittyneestä EU:n ja Ukrainan
välisestä assosiaatiosopimuksesta johti Kiovassa vuonna 2014 to-
teutettuun vallankaappaukseen, Krimin valtaukseseen ja sisällisso-
taan.

Kahdeksan vuotta myöhemmin tämä sisällissota kärjistyi täy-
simittaiseksi sodaksi, kun Venäjän hyökkäsi Ukrainaan.

Toisessa kirjoituksessani palautin mieliin sen, että päästäkseen
Naton jäseneksi Suomi ryhtyi lähettämään Ukrainaan myös tap-
pavaa aseistusta.

Näin Suomesta tuli siellä käynnissä olevan sijaissodan (proxy
war) osapuoli.

Suomen valtiollinen johto onkin perustellut toimintaansa sillä, että ukrainalaiset taistelevat myös meidän puolestamme. Taistelua on vannottu jatkettavan niin pitkään, että Venäjä häviää sodan ja kukistuu.

Äskettäin puolustusministeri Antti Häkkänen ilmoitti, että Suomi ryhtyy tuottamaan tykin ammuksia Ukrainaa varten.

Onkohan ajateltu, mitä tapahtuu, jos Ukrainan sota laajenee suursodaksi, jota käydään jopa Naton ja Venäjän välillä?

Olisiko Nato-jäsenyydestä silloin meille hyötyä? Eikö Suomi pikemminkin joutuisi Ukrainan kaltaiseksi taistelutantereeksi?

* * *

Suomi vietiin Naton jäseneksi ilman avointa keskustelua ja ilman ennalta luvattua kansanäänestystä.

Suomelle oli tarjolla parempi vaihtoehto, johon olisi saatettu päätyä, jos vapaa ja rauhallinen keskustelu olisi ollut mahdollista.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan sekä tasavallan presidentti että puolustusvoimain komentaja totesivat, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa. Tämä oli totisinta totta.

Suomen puolustusvoimat kuuluvat läntisen Euroopan vahvimpiin. Lisäksi meillä oli mahdollisuus saada aikaan entistä tiiviimpi yhteistyö sekä Pohjoismaiden kesken että Britannian ja Yhdysvaltain kanssa.

Jos Suomi ja Ruotsi olisivat pysyttäytyneet sotilaallisesti liittoutumattomina maina, meidän lähialueemme olisi pysynyt laajempien kansainvälisten jännitteiden ulkopuolella.

Omalta osaltani pyrin siihen, että päätöstä mahdollisesta Nato-jäsenyydestä olisi lykätty ja että siitä olisi perusteellisesti keskusteltu. Valitettavasti näin ei toimittu.

Nyt on tärkeää keskustella siitä, millaista puolustus-, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa Nato-Suomen tulee harjoittaa.

Naton jäsenenäkin Suomen tulee vastata ensi sijassa itse omasta puolustuksestaan. Tässä meille tehtävää riittää. Kovin suurta

vastuuta muiden maiden puolustamisesta meidän ei tule itsellemme ottaa.

Nato on puolustusliitto, jonka puitteissa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistä puolustuspoliittikkaa ja puolustusta. Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Suomella tulee olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja, jota toteutamme ensi sijassa tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Suomen tulee pyrkiä ylläpitämään mahdollisimman hyviä suhteita kaikkiin maihin. Meidän tulee toimia rauhan palauttamiseksi Eurooppaan, Lähi-itään ja koko maailmaan.

Suomen tulee toimia köyhyyden poistamiseksi ja yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen toteuttamiseksi sekä Suomessa että kaikkialla maailmassa.

"IHMEET" AVAAVAT TIEN KOHTI PRESIDENTTIEHDOKKUUTTA

Joulukuun 6. päivänä, Suomen itsenäisyyspäivänä, alkoi kannattajieni viimeinen ponnistus presidenttiehdokkuuteni varmistamiseksi.

Helsingissä järjestettiin itsenäisyyden puolustajien juhla.

Julkaisin blogikirjoituksen, jossa kävin oman poliittisen ja valtiollisen urani valossa läpi Suomen historian ratkaisevat vaiheet.

Olin aloittanut urani kansanedustajana ja pääministerin sihteerinä 53 vuotta aikaisemmin.

Nämä vuodet olivat olleet taistelua Suomen itsenäisyyden puolesta.

Aluksi Suomen itsenäisyyttä oli puolustettava Neuvostoliiton ylivaltaa vastaan.

Juho Kusti Paasikiven ja Urho Kekkosen johdolla Suomi oli vapautunut sotien jälkeisistä kahleistaan ja kyennyt palauttamaan itsenäisyytensä.

Urho Kekkosen johdolla Suomi oli kehittänyt itselleen laajaa kansainvälistä arvostusta nauttineen puolueettomuuspolitiikan.

1970-luvulla ja 1980-luvulla Suomen puolueettomuutta oli edelleen puolustettava.

Neuvostoliiton hajottua Suomi saavutti täyden itsenäisyyden.

Siitä lähtien vahvat voimat olivat pyrkineet jälleen kaventamaan itsenäisyyttämme.

Taloudellinen itsenäisyytemme oli kaventunut, ja olimme joutuneet mukaan ylikansallisen päätöksentekoon ja sen alaisuuteen.

Tästä olemme joutuneet monin tavoin kärsimään.

Tänä vuonna tämä kehitys oli tullut päätepisteeseensä, kun Suo-

mi on luopunut itsenäisyydestä myös puolustuspolitiikassaan.

Kuluneina vuosikymmeninä meitä Suomen itsenäisyyden puolustajia oli kohdeltu kaltoin ja syrjitty.

Kirjoitin, että tänä itsenäisyyspäivänä saattoi alkaa kehitys kohti itsenäistyvää ja eheytyvää Suomea. Tämä oli Suomen kansan käsissä.

Itsenäisyysjuhlan jälkeisenä viikonloppuna toteutettiin mittava ilmoituskampanja, jolla pyrittiin varmistamaan se, että ratkaisevana päivänä 12.12. kannattajakortteja olisi saatu riittävä määrä.

Tämä näytti olevan mahdollista sen vuoksi, että olimme sopineet 4.12. Postin kanssa, että vastauslähetykset toimitettiin Keminmaan sijasta Helsingin Postikeskukseen, mistä saatoimme ne noutaa. Tämän ansiosta vielä 11.12. postitetut vastauslähetykset ehtisivät ajoissa perille.

Tästä kerroin 9.12. julkaisemassani blogissa. Pidin uutta järjestelyä suoranaisena ”ihmeenä”.

Pyrin aktivoimaan kannattajiani myös seuraavan päivän kirjoituksessa, jossa kerroin entisten ulkoministereiden lounaan yhteydessä käydyistä keskusteluista. Nostin otsikkoon lounaalla esiin nousseen kysymyksen: ”Joutuuko Suomi sotaan?”

Joulukuun 13. päivänä kommentoin kannattajakorttien kertymää.

Edellisenä päivänä meidän oli ollut määrä saada viikonlopun aikana ja edellisenä päivänä postitetut kortit.

Koimme pettymyksen. Kortteja oli yllättävän vähän. Tämä näytti johtuneen osittain siitä, että kaikki maanantaina postitetut lähetykset ei olleetkaan vielä tulleet perille.

Ehdin jo julkaista tiedotteen, jossa kerroin, että valitsijayhdistykseni ei ollut saanut määräaikaan mennessä kerätyksi tarvittavaa 20 000 kortin määrää.

Ilmoitin, että tästä syystä valitsijayhdistys ei jätä kerättyjä kortteja Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Sitten tapahtui ”ihme”.

Asioista hyvin perillä ollut kannattajani otti yhteyttä ja väitti, että meidän ei ollutkaan vielä edellisenä päivänä ollut tarpeen

saada tarvittavaa korttien määrää kokoon. Hän sanoi, että kortteja olisi mahdollista toimittaa vielä 20. joulukuuta saakka.

Valitsijayhdistyksemme edustaja Seppo Hauta-aho otti yhteyden Helsingin vaalipiirilautakuntaan, joka vahvisti saamamme tiedon oikeaksi.

Koossa olleet kortit pakattiin kovalla kiireellä pahvilaatikkoon.

Kortteja ja tarvittavia vaaliasiakirjoja lähdettiin viemään Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Valitsijayhdistyksen varsinainen asiamies Eero Paavola oli jo junassa matkalla Kauhavalle.

Vaaliasiakirjat ja kortit Helsingin vaalipiirilautakunnalle luovutti 15 minuuttia ennen määräajan umpeutumista hänen varamiehensä Ilkka Luoma.

Kirjoitin, että tarvittavien korttien keräämiseen ei tarvittu enää ihmettä.

Aikaa oli jäljellä viikon verran. Se riittäisi, kun tehdään kovasti töitä.

Vasta edellisen viikonlopun aikana monet suomalaiset olivat havahtuneet huomaamaan, että presidentinvaaleihin tarvitaan todellinen vaihtoehto.

Lähipäivinä uskoin tämän tietoisuuden vahvistuvan.

6.12.2023 Alkaako tänään käänne kohti Suomen parempaa tulevaisuutta?

Tänään itsenäinen Suomi tulee 106 vuoden ikään.

Puolet tästä ajasta olen ollut tavalla tai toisella mukana Suomen valtiollisessa elämässä.

Aloitin urani kansanedustajana ja pääministerin sihteerinä 53 vuotta sitten.

Nämä vuodet ovat olleet taistelua Suomen itsenäisyyden puolesta.

Aluksi Suomen itsenäisyyttä oli puolustettava Neuvostoliiton ylivaltaa vastaan.

Juho Kusti Paasikiven ja Urho Kekkosen johdolla Suomi oli vapautunut sotien jälkeisistä kahleistaan ja kyennyt palauttamaan itsenäisyytensä.

Urho Kekkosen johdolla Suomi oli kehittänyt itselleen laajaa kansainvälistä arvostusta nauttineen puolueettomuuspolitiikan.

1970-luvulla ja 1980-luvulla Suomen puolueettomuutta oli edelleen puolustettava.

Neuvostoliiton hajottua Suomi saavutti täyden itsenäisyyden.

Siitä lähtien vahvat voimat ovat pyrkineet jälleen kaventamaan itsenäisyyttämme.

Taloudellinen itsenäisyytemme on kaventunut, ja olemme joutuneet mukaan ylikansallisen päätöksentekoon ja sen alaisuuteen.

Tästä olemme joutuneet monin tavoin kärsimään.

Tänä vuonna tämä kehitys on tullut päätepisteeseensä, kun Suomi on luopunut itsenäisyydestä myös puolustuspolitiikastaan.

* * *

Kuluneina vuosikymmeninä meitä Suomen itsenäisyyden puolustajia on kohdeltu kaltoin ja syrjitty.

Tänään Helsingissä pidetään Suomen itsenäisyyden puolustajien oma juhla.

Tänä itsenäisyyspäivänä saattaa alkaa kehitys kohti itsenäistyvää ja eheytyvää Suomea. Tämä on Suomen kansan käsissä.

Tie Suomen itsenäisyyden ja eheyden palauttamisen on pitkä ja vaikea.

Tämä tie alkaa sillä, että Suomen itsenäisyyden murentaminen ensin pysäytetään.

Suomi on nyt Naton jäsenmaa, ja olemme sotilasliiton turvatakuiden piirissä.

Meidän suomalaisten on kuitenkin kannettava päävastuu oman maamme puolustamisesta. Suomen ei tule ottaa kannettavakseen kohtuutonta taakkaa muiden maiden puolustamisesta.

ta eikä kriisinhallinnasta kaukana maamme rajojen ulkopuolella.

Vaikka Suomi on nyt Nato-maa, meillä tulee olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja, jota toteutamme tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Euroopan unionissa koetaan tulevina vuosina suuria mullistuksia, kun sitä pyritään entistä rajummin laajentamaan ja syventämään. Näissä oloissa on pakko ryhtyä toteuttamaan eriytyvää yhteistyötä ja yhdentymistä.

Näissä oloissa meille saattaa avautua mahdollisuus palauttaa päätösvaltaa omiin käsiimme ainakin alue-, maatalous- ja ympäristöpolitiikassa.

Euroalue ajautuu lähivuosina väistämättä suuriin vaikeuksiin. Tämä avaa meille ehkä mahdollisuuden palauttaa itsellemme myös taloudellisen itsenäisyytemme.

Viime vuosina Suomen ulkopolitiikka on typistynyt sotilaallisen turvallisuuden kysymyksiin ja niihinkin hyvin yksipuolisesti.

Suomen on palattava laaja-alaiseen toimintaan rauhan, kansainvälisen yhteistyön ja kestävän kehityksen puolesta.

Kestävän kehityksen tavoitteet velvoittavat meitä myös maamme sisäisessä kehittämisessä. On ponnisteltava köyhyyden poistamiseksi ja on rakennettava yhteiskunnallisesti, taloudellisen ja ympäristöllisesti kestävää Suomea.

Ensi vuoden alussa järjestettävät presidentinvaalit tarjoavat jälleen mahdollisuuden Suomen suunnan korjaamiseen.

Siihen on muutosvoimien yhdessä päättäväisesti pyrittävä.

9.12.2023 Viime maanantain ”ihme” voi vielä pelastaa presidentinvaalit!

Kannattajakorttien kerääminen presidenttiehdokkuuttani varten on ollut tällä kertaa monin verroin vaikeampaa kuin kuusi vuotta sitten.

Tähän on ollut monia syitä, joista olen kesän ja syksyn mittaan julkaisemissani blogikirjoituksissa kertonut.

Vielä viime maanantaiaamuna 4.12. tilanne näytti toivottomalta.

Meillä oli suunnitelma, että keräämme 6.12. järjestettävän Suomen itsenäisyyden puolustajien juhlan yhteydessä tuntuvan määrän kannattajakortteja.

Tiesimme kuitenkin, ettei tällä olisi ratkaisevaa merkitystä.

Muuhun merkittävään korttien keräämiseen ”kädestä käteen”-menetelmällä meillä ei ollut enää mahdollisuutta.

Netin ja postin välityksellä kerättäviä kortteja saapui Keminmaalle tuskastuttavan hitaasti.

* * *

Suurin ongelma on ollut, että hyvin harvoilla on ollut enää käytettävissään tulostimia, joilla kannattajakortteja voisi tulostaa.

Lähes kaikki toiminta on muuttunut sähköiseksi. Viralliset asiakirjatkin voi nykyään allekirjoittaa omakätisesti tabletin tai tietokoneen näytöllä.

Jostakin syystä vaaliviranomaiset ottivat viime keväänä sen tulkinnan, ettei tällainen lain sallima omakätinen allekirjoitus kelpaa kuitenkaan kannattajakortin täyttämiseen.

Tästä tulkinnasta kanneltiin heinäkuun alussa oikeuskanslerille. Vastaus saatiin vasta neljä kuukautta myöhemmin, kun korttien keräämisaikaa oli jäljellä vain muutamia viikkoja.

Oikeuskansleri ei pitänyt vaaliviranomaisen tulkintaa lain vastaisena. Yhtä hyvin olisi ollut mahdollista todeta, ettei tällaisen omakätisen allekirjoituksen epäämiseen ollut laillista perustetta.

Laki on niin kuin se luetaan.

* * *

Meidän korttikeräyksemme organisoitiin pääasiassa verkon ja postin välityksellä. Kortit piti postittaa tukiyhdistykselleni Suomen linja ry:lle Keminmaalle.

Aluksi kortin lähettäjän piti suorittaa postimaksu.

Sitten Postin kanssa solmittiin vastauslähetyssopimus, jonka avulla vastaanottaja saattoi maksaa lähetykskulut lähettäjän puolesta.

Kortteja kertyi kuitenkin tuskastuttavan hitaasti. Vastauslähetykset toimitettiin perille muutaman päivän viipeellä.

Tietoisuus presidentinvaalien tärkeydestä oli vasta heräämässä. Vasta viime päivinä moni äänestäjä alkoi tulla tietoiseksi siitä, ettei ehdokkaiden joukossa ollut ketään, jota voisi äänestää. Vaihtoehto nykyменолle puuttui kokonaan.

Aikaa oli vähän.

Vasta maanantaiaamuna ryhdyin selvittämään mahdollisuuksia siihen, että saisimme vastauslähetykset käsiimme nopeammin. Lisäksi halusin tietää, milloin viimeiset kortit saapuisivat perille.

* * *

Sain puhelimeen henkilön, jonka kautta asiat nopeasti selvisivät.

Koimme myönteisen yllätyksen, suoranaisen ihmeen.

Kävi ilmi, että vastauslähetykset kootaan Helsingin Postikeskukseen, mistä ne lähetetään edelleen vastaanottajalle.

Saatoimme sopia, että voimme noutaa vastauslähetykset Postikeskuksesta. Viimeiset voimme hakea vasta tiistaina 12. joulukuuta puolilta päivin.

Tiistaina pitäisi kaikkien edellisenä maanantainakin Postin kuljetettaviksi jätettyjen lähetysten olla perillä ja siis noudettavissa.

Oikeusministeriöön kortit pitää toimittaa tiistaina 12.12. klo 16 mennessä.

Varmuuden vuoksi olemme korostaneet, että kannattajakortit tulisi postittaa jo viikonlopun aikana. Jos tämä ei ole mahdollista, ne tulisi panna Postin kirjelaatikkoon maanantaina ennen niiden tyhjentämistä.

Torstaina ja perjantaina olemme saaneet jo runsaasti vastauslähetyksiä. Maanantaina ja tiistaina niitä on tulossa hyvin paljon.

Lähetysten avaamisessa ja korttien leikkaamisessa on valtava työ. Siihen olemme varautuneet.

Kortteja on edelleen tullut ja tulossa myös Keminmaalle. Sieltä saamme ajoissa vielä viikonlopulla Pohjanrantaan toimitetut ja maanantaina postin välityksellä sinne saapuneet kortit.

* * *

Muuttuneet aikataulut antoivat meille mahdollisuuden saada kerätyksi ajoissa ehdokkuuteen tarvittavat vähintään 20 000 korttia.

Tänään julkaistiin Helsingin Uutisissa, Länsiväylässä ja Vantaan Sanomissa koko sivun ilmoitus, jossa on mukana kannattajakortti. Sen voi jättää lähimpään postilaatikkoon.

Näiden lehtien levikkialueella asuu noin 1.2 miljoonaa ihmistä. Lehti toimitetaan koteihin, mutta sitä on lisäksi saatavana kaupaliikkeistä ja muista jakelupisteistä.

Eilen ja tänään useissa sanomalehdissä on julkaistu pienempiä ilmoituksia, joissa annetaan ohje tulostaa kortteja kotisivuiltani.

Jo kerätyt ja vielä kerättävät kortit on lähetettävä vastauslähetyksinä, jolloin ne ehtivät ajoissa perille. Postimaksun maksaa vastaanottaja.

Kaikki kerätyt ja kerättävät kortit tulisi postittaa varmuuden vuoksi jo viikonlopun aikana. Jos tämä ei ole mahdollista, vastauskirjeen voi panna kirjelaatikkoon vielä maanantaina ennen kuin se tyhjennetään.

Nyt kaikki on äänestäjien itsensä käsissä.

Suomessa käydään ensi vuoden alussa todelliset presidentinvaalit, jos saamme tiistaihin mennessä kerätyksi tarvittavat kannattajakortit.

Vaalit voidaan vielä pelastaa!

10.12.2023 Kysymys entisten ulkoministereiden joululounaalla: ”Joutuuko Suomi sotaan?”

Osallistuin torstaina 7.12. entisten ulkoministereiden joululounaalle.

Ulkoministeri Elina Valtosen emännöimällä lounaalla olivat paikalla aakkosjärjestyksessä lueteltuina kaikki entiset kollegat: Pekka Haavisto, Tarja Halonen, Paavo Rantanen, Timo Soini, Per Stenbäck, Alexander Stubb, Erkki Tuomioja ja allekirjoittanut.

Kävimme mielenkiintoisia keskusteluja. Olin enimmäkseen kuulolla.

Minulta kysyttiin, mitkä olivat päällimmäiset ajatukseni. Vastasin, että olin äskettäin julkaissut muiden muassa blogin ”Joutuuko Suomi sotaan?”. Kehotin lukemaan sen.

Viime päivien tapahtumat ovat korostaneet kirjoituksen ajankohtaisuutta. Siksi julkaisen sen tässä uudelleen.

* * *

Vuosi sitten julkaisin kirjan ”Sota vai rauha Suomelle?”. Teoksen takakannen teksti on otsikoitu: ”Suomen salattu tie uusiin sotiin”. Kirja perustuu vuoden 2021 alusta alkaen kirjoittamiini blogeihin, joita myöhemmän kehityksen valossa kommentoin.

Äskettäin julkaistiin toimittaja Lauri Nurmen teos ”Suomen salattu tie Natoon”. Se vahvistaa oikeiksi tärkeimmät tulkintani ja arvioni. Nurmen kirja perustuu laajoihin tasavallan presidentti Sauli Niinistön antamiin haastatteluihin

Sotilasliitto Natoon liityttyään Suomi joutuu uusiin sotiin – ainakin osallistumaan sen puitteissa toteuttavaan sotilaalliseen kriisinhallintaan.

Tästä saimme esimakua, kun Suomi Nato-jäsenyyttä edistääkseen jatkoi osallistumistaan Afganistanin operaatioon, vaikka se muuttui rauhan turvaamisesta taistelutoiminnaksi.

Tämän lisäksi on tarjolla vaara, että joudumme myös suurso-

dan osapuoleksi ja jopa sen taistelutantereeksi.

Tästä aihepiiristä olen kirjoittanut kahdessa viimeisimmässä blogissani.

* * *

Ensimmäisessä näistä kirjoituksista muistutin mieliin sen, että Suomikin on osavastuussa Ukraina ajautumisesta vuonna 2014 sisällissotaan ja sitä kautta sotaan Venäjän kanssa.

Tie kohti Ukrainan sotaa avattiin vuonna 2008.

Ensin teki keväällä Bukarestissa pidetty Naton huippukokous periaatepäätöksen, että Georgia ja Ukraina hyväksytään sotilasliiton jäseneksi.

Kumpikaan maa ei alkuunkaan täyttänyt jäsenyyden ehtoja. Ukrainassa, Krimin niemimaalla, sijaitsivat Venäjän strategisesti tärkeät sotilastukikohdat.

Syksyllä Euroopan unioni ryhtyi puolestaan käynnistämään Itäisen kumppanuuden ohjelmaa.

EU:n vaikutuspiiriin ja jopa jäseneksi pyrittiin vetämään kaikki muut entiset neuvostotasavallat paitsi Venäjä. Tämä osaltaan kärjisti Euroopan vaarallista kahtiajakoa.

Kiista kumppanuusohjelmaan liittyneestä EU:n ja Ukrainan välisestä assosiaatiosopimuksesta johti Kiovassa vuonna 2014 toteutettuun vallankaappaukseen, Krimin valtauksen ja sisällissotaan.

Kahdeksan vuotta myöhemmin tämä sisällissota kärjistyi täysimittaiseksi sodaksi, kun Venäjän hyökkäsi Ukraina.

Toisessa kirjoituksessani palautin mieliin sen, että päästäkseen Naton jäseneksi Suomi ryhtyi lähettämään Ukrainaan myös tapavaa aseistusta.

Näin Suomesta tuli siellä käynnissä olevan sijaissodan (proxy war) osapuoli.

Suomen valtiollinen johto onkin perustellut toimintaansa sillä, että ukrainalaiset taistelevat myös meidän puolestamme. Taistelua on vannottu jatkettavan niin pitkään, että Venäjä häviää sodan ja kukistuu.

Äskettäin puolustusministeri Antti Häkkänen ilmoitti, että Suomi ryhtyy tuottamaan tykin ammuksia Ukrainaa varten.

Onkohan ajateltu, mitä tapahtuu, jos Ukrainan sota laajenee suursodaksi, jota käydään jopa Naton ja Venäjän välillä?

Olisiko Nato-jäsenyydestä silloin meille hyötyä? Eikö Suomi pikemminkin joutuisi Ukrainan kaltaiseksi taistelutantereeksi?

* * *

Suomi vietiin Naton jäseneksi ilman avointa keskustelua ja ilman ennalta luvattua kansanäänestystä.

Suomelle oli tarjolla parempi vaihtoehto, johon olisi saatettu päätyä, jos vapaa ja rauhallinen keskustelu olisi ollut mahdollista.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan sekä tasavallan presidentti että puolustusvoimain komentaja totesivat, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa. Tämä oli totisinta totta.

Suomen puolustusvoimat kuuluvat läntisen Euroopan vahvimpiin. Lisäksi meillä oli mahdollisuus saada aikaan entistä tiiviimpi yhteistyö sekä Pohjoismaiden kesken että Britannian ja Yhdysvaltain kanssa.

Jos Suomi ja Ruotsi olisivat pysyttäytyneet sotilaallisesti liittoutumattomina maina, meidän lähialueemme olisi pysynyt laajempien kansainvälisten jännitteiden ulkopuolella.

Omalta osaltani pyrin siihen, että päätöstä mahdollisesta Nato-jäsenyydestä olisi lykätty ja että siitä olisi perusteellisesti keskusteltu. Valitettavasti näin ei toimittu.

Nyt on tärkeää keskustella siitä, millaista puolustus-, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa Nato-Suomen tulee harjoittaa.

Naton jäsenenäkin Suomen tulee vastata ensi sijassa itse omasta puolustuksestaan. Tässä meille tehtävää riittää. Kovin suurta vastuuta muiden maiden puolustamisesta meidän ei tule itsellemme ottaa.

Nato on puolustusliitto, jonka puitteissa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistä puolustuspolitiikkaa ja puolustusta. Natolla ei ole

yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Suomella tulee olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja, jota toteutamme ensi sijassa tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Suomen tulee pyrkiä ylläpitämään mahdollisimman hyviä suhteita kaikkiin maihin. Meidän tulee toimia rauhan palauttamiseksi Eurooppaan, Lähi-itään ja koko maailmaan.

Suomen tulee toimia köyhyyden poistamiseksi ja yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen toteuttamiseksi sekä Suomessa että kaikkialla maailmassa.

13.12.2023 Tammikuussa ja helmikuussa on jälleen ihmeiden aika

Käytin 9.12. julkaisemani blogikirjoituksen otsikossa sanaa ”ihme”.

Tällä kuvasin sitä yllätystä, jonka olin kokenut edellisenä maanantaina, kun valitsijayhdistykseni oli saanut hieman lisää aikaa kannattajakorttien keräämiseen.

Vasta jälkikäteen otin selvää siitä, kuinka sanaa ”ihme” on sopivaa käyttää.

Wikipedian mukaan ”ihme on yliluonnollinen, selittämätön asia tai tapahtuma, jonka aiheuttajana pidetään jumalolentoa.”

Arkikielessä ihmeinä pidetään kuitenkin myös sellaisia selittämättömiä asioita ja tapahtumia, jotka johtuvat siitä, että todellisuudesta ja mahdollisista tulevaisuuden kehityskuluista on ollut puutteellista tietoa.

* * *

Minunkin tapauksessani yllätys syntyi siitä, että en ollut ottanut aikaisemmin selvää Postin vastauslähetysjärjestelmän toimintatavoista.

Vastauslähetykset toimitettiin Keminmaalle, mistä ne piti edelleen lähettää Helsinkiin. Tämä aiheutti muutaman päivän viipeen korttien perilletuloon

Kun otin yhteyttä Postiin, kävi ilmi, että vastauslähetykset koottiin ensin Helsingin postikeskukseen. Oli mahdollista sopia, että noudamme ne arkipäivisin sieltä.

Saamamme lisäajan käytimme hyväksemme muun muassa julkaisemalla viime lauantaina Helsingin Uutisissa, Länsiväylässä ja Vantaan Sanomissa ilmoituksen, johon sisältyi kannattajakortti.

Eilen meidän oli määrä saada viikonlopun aikana ja edellisenä päivänä postitetut kortit.

Koimme pettymyksen. Korteja oli yllättävän vähän. Tämä johtui osittain siitä, että kaikki maanantaina postitetut lähetykset ei olleetkaan vielä tulleet perille.

Ehdin jo julkaista tiedotteen, jossa kerroin, että valitsijayhdistykseni ei ollut saanut määrääikaan mennessä kerätyksi tarvittavaa 20 000 kortin määrää.

Ilmoitin, että tästä syystä valitsijayhdistys ei jätä kerättyjä kortteja Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

* * *

Sitten tapahtui toinen ”ihme”.

Asioista hyvin perillä ollut kannattajani otti yhteyttä ja väitti, että meidän ei ollutkaan jo eilen tarpeen saada tarvittavaa korttien määrää kokoon. Hän sanoi, että kortteja olisi mahdollista toimittaa vielä 20. joulukuuta saakka.

Valitsijayhdistyksemme edustaja Seppo Hauta-aho otti yhteyden Helsingin vaalipiirilautakuntaan, joka vahvisti saamamme tiedon oikeaksi.

Kun saimme iltapäivällä tämän tiedon, olimme Tarja Pitkäsen kanssa vielä avaamassa Tuusulassa vastauslähetyksiä ja leikkamassa niihin sisältyviä kortteja.

Kovalla kiireellä pakattiin koossa olleet kortit pahvilaatikkoon. Seppo Hauta-aho ja Tarja Pitkänen lähtivät viemään kortteja ja

tarvittavia vaaliasiakirjoja Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Valitsijayhdistyksen varsinainen asiamies Eero Paavola oli jo junassa matkalla Kauhavalle.

Vaaliasiakirjat ja kortit Helsingin vaalipiirilautakunnalle luovutti 15 minuuttia ennen määräajan umpeutumista hänen varamiehensä Ilkka Luoma.

Tarvittavien korttien keräämiseen ei tarvita enää ihmettä.

Aikaa on jäljellä viikon verran. Se riittää, kun tehdään kovasti töitä.

Vasta viime viikonlopun aikana monet suomalaiset havahtuivat huomaamaan, että presidentinvaaleihin tarvitaan todellinen vaihtoehto. Lähipäivinä tämä tietoisuus vahvistuu.

* * *

Ihmeitten aika on taas tammikuussa ja helmikuussa.

Itse en uskoakseni enää ihmettä koe.

Uskon, että pääsen toiselle kierrokselle ja voitan sen.

Ensimmäisellä kierroksella olen ainoa vaihtoehto nykymenolle. Muu ehdokkaat jakavat samoja ääniä.

Toisella kierroksella kohtaan näillä näkymin joko Pekka Haaviston tai Alexander Stubbin.

Uskon voittavani kumman tahansa heistä.

Ihmeen kokevat ne ”asiantuntijat”, jotka eivät ole spekulatioissaan minua edes maininneet.

Näin kävi myös eilisessä A-studiossa, jossa vaaleista keskustelivat Markku Jokisipilä, Juha Ristamäki ja Hanna Wass. Esille ei tullut lainkaan päivän uutinen, jossa kerrottiin, että olen todennäköisesti ehdokkaana.

Juha Ristamäki voi tosin todeta, hän jo elokuun Pöllöraadissa välyytti mahdollisuutta, että olisin vaalien ”yllättäjä”.

LOPPUSUORA AVAUTUU - EHDOKAS- NUMEROKSENI ARVOTAAN 8

Lopullinen määräaika kannattajakorttien luovuttamiselle oli keskiviikko 20. joulukuuta. Ratkaiseva vaihe korttien keräämiselle oli sitä edeltävä viikonloppu.

Julkaisin blogikirjoituksia, joilla kannustin kannattajiani täyttämään kortteja ja lähettämään niitä vastauslähettyksinä.

Perjantaina 15.12. kirjoitin Suomen olevan sodan partaalla.

Arvioni perustin eduskunnan alaisuudessa toimivan Ulkopoliittisen instituutin johtavan tutkijan Charly Salenius-Pasternakin Ylelle antamaan haastatteluun. Hän oli kehottanut Suomen reserviläisiä lupaamaan itselleen, että ”vuoden 2025 alussa he ovat elämänsä kunnossa fyysisesti ja henkisesti”.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö puolestaan oli pitänyt saksalaislehdelle antamassaan haastattelussa mahdollisena, että Ukrainan sota laajenisi suursodaksi ja jopa maailmansodaksi.

Jos suursota syttyisi, Suomi olisi pahinta taistelutannerta.

Vaikka Suomi oli ajettu sodan partaalle, näistä asioista ei presidenttiehdokkaiden kesken ollut juuri lainkaan keskusteltu. Suomen itsenäisyydestä ei kukaan puhunut.

Rauhan mahdollisuus Ukrainan sotaan ei ollut lainkaan esillä. Ehdokkaat kilpailivat Venäjä-vastaisuudellaan ja sitoutumisellaan Yhdysvaltain politiikkaan.

Huomautin, että kuitenkin Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomellakin piti olla itsenäinen kansallinen linja, jota toteutamme tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Puolustuspoliittisessa ja puolustusyhteistyössäkin Suomen tuli huolehtia kansallisista eduistaan ja rajata vastuutaan muiden

maiden puolustamisesta. Meillä oli riittävästi tekemistä oman maamme puolustamisessa.

Edellytin, että vireillä oleva kahdenvälinen puolustussopimus Yhdysvaltain kanssa (DCA) käsitellään eduskunnassa huolellisesti. Sen vahvistaminen tuli jättää vaaleissa valittavalle uudelle presidentille.

Seuraavan päivän blogikirjoituksessani vertailin Suomen poliittisia oloja Venäjään. Yhtäläisyyksiä oli runsaasti.

Ratkaiseva ero tosin onneksi oli: Suomessa toisinajattelijoita ei tapeta eikä panna vankilaan. Meillä dissidentit pyritään vaientamaan kuoliaiksi.

Tämän olin vuosien varrella saanut karvaasti kokea, kun olin vastustanut sitä politiikan valtavirtaa, joka on murentanut maamme itsenäisyyttä ja joka on johtanut mittaviin kansantaloudellisiin menetyksiin. Näistä koko kansa nyt kärsii.

Uutis- ja julkisuuspimento oli seurannut myös valmistautumistani presidentinvaaleihin. Vain vähättelyä ja kielteistä julkisuutta oli ollut tarjolla.

Tiedotusvälineissä oli herätty toden teolla vasta edellisenä tiistaina, kun olin ilmoittanut, että valitsijayhdistykseni ei saa kokoon riittävää määrää kannattajakortteja ja että niitä ei näin ollen jätetä vaaliviranomaiselle.

Koko syksynä en ollut saanut näin vahvaa julkisuutta.

Se ei ollut enää uutinen, kun muutamaa tuntia myöhemmin ilmoitettiin, että osa korteista oli jätetty ja että keräys jatkuu.

Alkoi taas totaalinen vaikeneminen.

Kirjoitin, että vaalitoiminta oli vaikeaa ilman julkisuutta. Nytkään kansalle ei ollut kerrottu, kuinka ehdokasasetteluun voisi vielä vaikuttaa.

Vielä sunnuntaina 17. joulukuuta julkaisin kirjoituksen, jolla pyrin aktivoimaan kannattajiani.

Maanantaina 18.12. toiveemme olivat korkealla.

Silloin saimme edellisenä torstaina ja perjantaina postitetut kortit. Niitä tuli runsaasti, vaikka torstai oli ollut Postissa lakko-päivä.

Viikonlopun aikana oli sanomalehdissä toteutettu laaja ilmoituskampanja kautta maan. Ilmoituksia oli ollut myös iltapäivälehdissä.

Viikonloppuna ja maanantaina kannattajilla oli ollut hyvää aikaa täyttää kortteja ja lähettää niitä Postin vastauslähetysinä. Viikonloppuna kortteja oli kerätty eri puolilla maata. Kortit oli kehoitettu lähettämään viimeistään 18.12. vastauslähetysjärjestelmän kautta.

Niinpä arvioimme, että tiistaina ja keskiviikkona ehdokkuuteen tarvittava 20 000 kortin määrä täyttyisi.

Maanantaina saimme Helsingin vaalipiirilautakunnalta kirjeen, jossa kerrottiin, että ehdokasnumerot oli samana päivänä arvottu. Minun ehdokasnumerokseni oli tullut 8.

15.12.2023 Suomi sodan partaalla – DCA käsiteltävä huolellisesti, vahvistaminen uudelle presidentille

Parin viime vuoden aikana Suomi on ajettu sodan partaalle.

Sauli Niinistön presidenttikaudella Suomi on vähitellen luopunut perinteisestä laaja-alaisesta ja moniulotteisesta toiminnastaan rauhan ja kansainvälisen yhteistyön puolesta. Maamme ulko- ja turvallisuuspolitiikka on typistynyt sotilaallisen turvallisuuden kysymyksiin ja niihinkin hyvin yksipuolisesti.

Selvä muutos tapahtui vuoden 2021 alusta lähtien, jolloin Joe Biden aloitti kautensa Yhdysvaltain presidenttinä.

Tästä olen kirjoittanut vuosi sitten ilmestyneessä teoksessani ”Sota vai rauha Suomelle?”. Myöhempi kehitys on osoittanut, että tärkeimmät siinä esittämäni tulkinnat ja arviot pitivät paikkansa.

* * *

Vuoden 2021 alussa Sauli Niinistö antoi haastattelun, jossa hän moitti kovin sanoin eduskunnan kannanottoa, jonka mukaan

”Suomi ei salli alueensa käyttämistä vihamielisiin tarkoituksiin muita valtioita vastaan”.

Samassa haastattelussa Niinistö perusteli vireillä ollutta hävittäjähankintaa sillä, että se on osa ”uhkatasapainoa”.

Tästä alkoi myöhemmän kehityksen valossa suora tie kohti Suomen Nato-jäsenyyttä.

Keväällä 2021 Yhdysvallat Joe Bidenin johdolla kehitti suunnitelman ”uudeksi kylmäksi sodaksi”. Kiinan kasvavaa vaikutusvaltaa piti padota jakamalla maailma sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokraattisiin valtioihin. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys oli osa tätä suunnitelmaa.

Viimeistään lokakuussa 2021 Sauli Niinistö aloitti Joe Bidenin kanssa keskustelut Suomen Nato-jäsenyydestä.

Venäjän hyökkäys Ukrainan 24.2.2022 synnytti tilanteen, joka hyödynnettiin Nato-jäsenyyden toteuttamiseksi. Päätös tehtiin kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ennalta luvattua kansanäänestystä.

Kuitenkin sekä Sauli Niinistö että puolustusvoiman komentaja vakuuttivat keväällä 2022, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessa kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa. Tämä oli totta.

Nykyiset uhkakuvat ovat seurausta Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydestä. Se kärjisti turvallisuuspoliittista tilannetta meidän lähialueillamme ja koko Euroopassa.

Ainakin Suomen osalta tähän liittyi myös se, että maamme luopui aikaisemmista periaatteistaan ja ryhtyi toimittamaan Ukrainalle myös tappavaa aseistusta. Suomelle oli ilmoitettu, että Ukrainan aseistaminen oli ehtona maamme Nato-jäsenyydelle.

Ukrainan aseistaminen teki Suomesta osapuolen siellä käytävään sijaissotaan (proxy war). Tässä otettiin äskettäin uusi askel, kun hallitus ilmoitti ryhtyvänsä tuottamaan Ukrainalle tykin ammuksia.

Nato-jäsenyyttä markkinoitiin sillä, että Suomi saa turvatakuut, jotka varmistavat maamme turvallisuuden.

Viime aikoina äänenpainot ovat muuttuneet.

Nyt asiantuntijat pitävät mahdollisena, että Venäjä voisi testata Naton yhtenäisyyttä kohdistamalla jonkinlaista sotilaallista toimintaa jotakin jäsenmaata kohtaan. Tässä yhteydessä Suomeakin on pidetty yhtenä mahdollisena kohteena.

Eduskunnan alaisuudessa toimivan Ulkopoliittisen instituutin johtava tutkija Charly Salenius-Pasternak kehotti Ylen haastattelussa Suomen reserviläisiä lupaamaan itselleen, että ”vuoden 2025 alussa he ovat elämänsä kunnossa fyysisesti ja henkisesti”.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö puolestaan piti saksalaislehdelle antamassaan haastattelussa mahdollisena, että Ukrainan sota laajenisi suursodaksi ja jopa maailmansodaksi.

Jos suursota syttyy, Suomi on pahinta taistelutannerta.

Vaikka Suomi on ajettu sodan partaalle, näistä asioista ei presidenttiehdokkaiden kesken ole juuri lainkaan keskusteltu. Suomen itsenäisyydestä ei kukaan puhu.

Rauhan mahdollisuus ei ole ollut esillä. Ehdokkaat kilpailevat Venäjä-vastaisuudellaan ja sitoutumisellaan Yhdysvaltain politiikkaan.

Kuitenkaan Natolla ei ole yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomellakin pitää olla itsenäinen kansallinen linja, jota toteutamme tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Puolustuspoliittisessa ja puolustusyhteistyössäkin Suomen tulee huolehtia kansallisista eduistaan ja rajata vastuutaan muiden maiden puolustamisesta. Meillä on riittävästi tekemistä oman maamme puolustamisessa.

Vireillä oleva kahdenvälinen puolustussopimus Yhdysvaltain kanssa (DCA) pitää käsitellä eduskunnassa huolellisesti ja sen vahvistaminen tulee jättää vaaleissa valittavalle uudelle presidentille.

16.12.2023 Mikä erottaa Suomen Venäjästä – paitsi raja?

Venäjällä valmistaudutaan presidentinvaaleihin.

Suomen tiedotusvälineissä on todettu, etteivät ne ole demokraattiset. Ehdokkaiksi voivat asettua vain Vladimir Putinin linjaa kannattavat ehdokkaat. Toisinajattelijat eivät saa mitään julkisuutta tiedotusvälineissä.

On julistettu, että Venäjä on autoritaarinen maa, josta demokratia puuttuu kokonaan.

Omien kokemusteni perusteella rohkenein joulukuun alussa julkaisemassani blogikirjoituksessa kysyä: ”Onko Suomi autoritaarinen vai demokraattinen maa?”

Kannustin suomalaisia puolustamaan kansanvaltaa – ryhtymään ”demokratian ritareiksi” täyttämällä ja keräämällä kannatajakortteja presidenttiehdokkuuteni tueksi.

* * *

Keskustelu valtioiden autoritaarisuudesta ja demokraattisuudesta käynnistyi, kun Yhdysvaltain uusi presidentti Joe Biden ryhtyi vuoden 2021 alussa toteuttamaan suunnitelmaansa ”uudesta kylmästä sodasta”.

Kiinan kasvavan vaikutusvallan patoamiseksi maailma piti jakaa sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain itsensä johtamiin demokraattisiin valtioihin.

Suomi ryhtyi innokkaasti tukemaan Bidenia, liittyi demokraattien rintamaan ja asettui sen etulinjaan.

Suomen innokkuuteen oli kaksi erityistä syytä.

Yhtäältä Suomessa oli vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen ryhdytty toteuttamaan ”ihmis oikeusperustaista” ulkopolitiikkaa. Tämä korosti Suomen kuulumista demokraattisten maiden joukkoon.

Toisaalta vahvat voimat olivat pian kylmän sodan kauden pää-

tyttyä ryhtyneet pyrkimään siihen, että Suomi luopuisi puolueettomuusasemastaan ja liittyisi puolustusliitto Natoon joko suoraan tai sotilasliitoksi kehittyvän EU:n kautta.

Nykyinen tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli alusta alkaen kuulunut tähän joukkoon.

Joe Bidenin valinta Yhdysvaltain presidentiksi ja hänen toimintansa maailman jakamiseksi ”uuden kylmän sodan” rintamiin tarjosi Suomen Nato-jäsenyyden kannattajille mahdollisuuden toteuttaa haaveensa.

* * *

Kirjoituksessani kysyin, onko Suomi demokraattinen maa?

Vastausta tähän kysymykseen hain Wikipediasta.

Siinä esitettyjen määritelmien valossa tein joukon kysymyksiä.

Kysyin, eikö Suomen poliittisessa ja valtiollisessa järjestelmässä ole sekä demokratian että autoritarismin piirteitä:

”Hallintovallan edustajat kyllä nousevat kansan joukosta ja hallintovalta toteuttaa kansan tahtoa. Mutta onko meillä aitoa ilmaisun- ja lehdistönvapautta ja oikeusturvaa?

Eikö Suomea johda eliittiryhmä? Eikö meillä ole vallalla rajoitettu poliittinen moniarvoisuus ja suvaitsemattomuus oppositioita kohtaan?

Ensi vuoden alussa Suomeen valitaan toimeenpanovallan ylin johtaja, jonka erityinen tehtävä on johtaa maamme ulkopoliittikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Mitä maamme demokraattisuudesta kertoo se, että kaikki vaaleihin toistaiseksi asetetut ehdokkaat edustavat samaa poliittista linjaa, jolla Suomen itsenäisyyttä on viime vuosikymmeninä askelelta askelelta kavennettu?

Tämä näkyy erityisesti siinä, että kaikki ehdolle asetetut hyväksyivät sen, että Suomi kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ennalta luvattua kansanäänestystä vietiin sotilasliitto Naton jäseneksi.

Jokainen suomalainen voi itse tykönänsä pohtia, onko vaalei-

hin valmistautuminen sujunut demokratian periaatteita kunnioittaen.

Onko puolueiden ehdokasasettelussa toimittu sääntöjen ja yhdistyslain mukaisesti ja kansanvaltaisella tavalla?

Onko ehdokkaita asettaneilla valitsijayhdistyksillä ollut tasavertaiset toimintaedellytykset?

Toimiko oikeuskansleri oikein, kun hän hyväksyi vaaliviranomaisten tulkinnan, jonka mukaan sähköisesti tehty ja lähetetty omakätinen allekirjoitus ei kelvannut kannattajakorttiin? Oliko oikein, että vastauksen antaminen asiasta tehtyyn kanteluun kesti neljä kuukautta tilanteessa, jossa korttien kerääminen oli käynnissä ja aikaa oli vähän käytettävissä?

Antoiko tämä oikeuskanslerin toiminta valitsijayhdistyksille oikeusturvaa niiden tärkeässä kansanvaltaisessa toiminnassa?

Onko lehdistössä tuotu avoimesti ja tasapuolisesti esille tarjolla olevat vaihtoehdot?”

* * *

Ajattelin, että kirjoitukseni olisi herättänyt julkista keskustelua.

Ei herättänyt, eikä voinutkaan herättää, kun sekään ei missään tiedotusvälineessä ylittänyt uutiskynnystä.

Rehelliset vastaukset näihin kysymyksiin olisivat osoittaneet, että Suomen poliittisessa järjestelmässä on yllättävän paljon samaa kuin Venäjällä.

Ratkaiseva ero tosin onneksi on: Suomessa toisinajattelijoita ei tapeta eikä panna vankilaan. Meillä dissidentit pyritään vaientamaan kuoliaiksi.

Tämän olen vuosien varrella saanut karvaasti kokea, kun olen vastustanut sitä politiikan valtavirtaa, joka on murentanut maamme itsenäisyyttä ja joka on johtanut mittaviin kansantaloudellisiin menetyksiin. Näistä koko kansa nyt kärsii.

Uutis- ja julkisuuspimento on seurannut myös valmistautumistani ensi vuoden presidentinvaaleihin. Vain vähättelyä ja kielteistä julkisuutta on ollut tarjolla.

Tiedotusvälineissä herätettiin toden teolla viime tiistaina, kun ilmoitin, että valitsijayhdistykseni saa kokoon riittävää määrää kannattajakortteja ja että niitä ei näin ollen jätetä vaaliviranomaiselle.

Koko syksynä en ollut saanut näin vahvaa julkisuutta.

Se ei ollut enää uutinen, kun muutamaa tuntia myöhemmin ilmoitettiin, että kortit on jätetty ja keräys jatkuu.

Alkoi taas totaalinen vaikeneminen.

Vaalitoiminta on vaikeaa ilman julkisuutta. Nytkään kansalle ei ole kerrottu, kuinka ehdokasasetteluun voisi vielä vaikuttaa.

* * *

Aikaa korttien keräämiseen on jäljellä vain muutama päivä.

Tässä tilanteessa joudutaan turvautumaan pääasiassa postin palveluihin.

Siinä on ollut omat vaikeutensa.

Saamamme tiedon mukaan meidän piti olla mahdollista saada jokaisena arkiiaamuna edellisenä päivänä postitetut vastauslähetykset. Viikonloppuisin postilaatikoita ei tyhjennetä, joten niiden aikana postitetut lähetykset ovat perillä vasta tiistaina.

Tämä aikataulu on toteutunut, mutta se ei ole kuitenkaan täysin pitänyt, vaan joissakin tapauksissa aikaa on kulunut useampi päivä.

Oman vaikeutensa aiheutti viime torstain lakko. Sen vuoksi emme saaneet perjantaina lainkaan vastauslähetyksiä. Torstaina ja perjantaina postitettujen tulisi olla meillä maanantaina. Viikonloppuna ja maanantaina postitettujen tulisi olla perillä ensi tiistaina.

Helsingin vaalipiirilautakunta kokoontuu maanantaiaamuna. Toinen, ratkaiseva kokous on keskiviikkona 20.12. kello 16.

Sitä ennen saamme maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona saapuneet vastauslähetykset. Nekin pitäisi ehtiä tarkastaa ja laskea.

Valitsijayhdistys on korostanut, että varmuuden vuosi vastaus-

lähetykset tulisi postittaa viimeistään maanantaina ennen kirje-laatikkojen tyhjentämistä.

17.12.2023 Nyt ratkaistaan vuoden 2024 presidentin-vaalien tulos – sinä päätät!

Julkaisin päättyneellä viikolla blogikirjoituksen ”Tammikuussa ja helmikuussa on jälleen ihmeiden aika”.

Kirjoitin siinä kahdesta toteutuneesta ihmeestä.

Ensin saimme lisääaikaa kannattajakorttien keräämiseen sitä kautta, että saatoimme noutaa Postin toimittamat vastauslähetykset Helsingistä.

Toinen yllätys ja ihme oli, että meidän ei ollutkaan tarpeen jättää kaikkia ehdokkuuteen tarvittavia kortteja vielä 12. joulukuuta. Aikaa on 20. joulukuuta saakka.

Blogissani kirjoitin luottavaisesti siitä, että saatu lisäaika riittää tarvittavien korttien keräämiseen. Tähän ei tarvittaisi enää ”ihmettä”.

Uskoin ajan riittävän, kun tehdään kovasti töitä.

Kirjoitin, että vasta viime päivinä monet suomalaiset ovat hahtuneet huomaamaan, että presidentinvaaleihin tarvitaan todellinen vaihtoehto.

Kerroin uskovani, että lähipäivinä tämä tietoisuus vahvistuu.

Tiukkaa kuitenkin tekee.

Pääosa korteista on saatava Postin välityksellä. Vastauslähetykset tulee postittaa viimeistään huomenna maanantaina tyhjentäviin kirjelaatikoihin.

* * *

Kuten blogissani kirjoitin, ihmeitten aika on taas tammikuussa ja helmikuussa.

Itse en uskoakseni enää ihmettä koe.

Uskon, että pääsen toiselle kierrokselle ja voitan sen.

Ensimmäisellä kierroksella olen ainoa vaihtoehto nykymenolle. Muu ehdokkaat jakavat samoja ääniä.

Toisella kierroksella kohtaan näillä näkymin joko Pekka Haaviston tai Alexander Stubbin.

Uskon voittavani kumman tahansa heistä.

Lähipäivinä siis ratkaistaan vuoden 2024 presidentinvaalien lopputulos.

Ratkaisijan paikalla ovat suomalaiset äänestäjät.

Riittävän monen on pidettävä huolta siitä, että vaaleissa on mukana todellinen vaihtoehto nykymenolle.

PRESIDENTINVAALIEN TULOS RATKESI – SYNTYI KADONNEITTEN KORTTIEN ARVOITUS

Maanantaina 18.12. uskoimme vahvasti, että saavutamme tavoitteemme. Sinä päivänä kortteja tuli hyvin paljon.

Mielessämme oli myös kokemus vuoden 2018 vaaleista, jolloin kortteja oli tullut valtavia määriä aivan loppuvaiheessa.

Maanantaina mielialaamme kohensi myös silloin saatu tieto, että ehdokasnumeroni oli oleva 8. Sitä erityisesti Ilkka Luoma piti onnen numerona.

Tieto tuli valitsijayhdistykselle kirjeessä, jolla Helsingin vaali-piirilautakunta ilmoitti arponeensa oikeuskanslerin läsnä ollessa kokouksessaan 18.12.2023 presidenttiehdokkaiden numerot seuraavasti:

2	Li Andersson
3	Olli Rehn
4	Harry Harkimo
5	Jussi Halla-aho
6	Jutta Urpilainen
7	Mika Aaltola
8	Paavo Värynen
9	Alexander Stubb
10	Sari Essayah
11	Pekka Haavisto

Kirjeen lopussa huomautettiin, että numerot vahvistetaan lopullisesti vasta 21.12.2023 klo 12.00 pidettävässä kokouksessa.

Kun valitsijayhdistykseni ei saanut määräaikaan mennessä ke-rätyksi tarvittavaa 20 000 korttia, ehdokkuuteni raukesi.

Joulukuun 21. päivänä ehdokaslista lyötiin lukkoon.

Alexander Stubb sai minun numeroni, mikä nosti Sari Essayahin hänen tilalleen ja Pekka Haaviston ehdokasnumerolle 10.

Samana päivänä julkaisin blogikirjoituksen, jossa kiitin kannattajiani.

Otin tuoreeltaan kantaa myös omaan tulevaisuuteeni:

”Nyt joudun pohtimaan, mitä tulevaisuudessa teen. Olenhan vielä suhteellisen nuori mies.

Joka tapauksessa jatkan yritystoimintaa.

Jo eilen olimme Vuokon kanssa Järvenpäässä sijaitsevan lastenkotimme pikkujoulussa. Annamme turvaa, hoivaa ja kasvatusta lähes 50:lle erityistä tukea tarvitsevalle lapselle ja nuorelle Keminmaalla ja Keski-Uudenmaalla.

Hotelli- ja ravintolatoimintamme jatkuu sekä Keminmaalla että Viron Pärnussa. Pohjanportissa voi käydä välipalalla ja tankata tai ladata autonsa.

Keminmaalla viljelemme herukkaa ja tuotamme tilaviinejä. Kesäisin toimii tanssikeskus.

Entä yhteiskunnallinen toimintani? Olenhan sanonut, että yhteiskunnallinen toiminta on minulle suoranaisten elämäntehtävä.

Toiminta jatkuu, mutta sen luonne muuttuu.

Puoluepoliittisen vaikuttamisen aika on ohi.

Olen päättänyt luopua lopullisesti jäsenyydestäni Suomen Keskustassa.”

Eroaminen Keskustan jäsenyydestä oli kypsytynyt edellisestä keväästä lähtien.

Halusin olla Keskustan ehdokkaana. Olin valmis käymään esivaalin ja sitoutumaan sen tulokseen.

Sääntöjä ja yhdistyslakia rikkoen puolueen johto kuitenkin päätti, ettei esivaalia toteuteta.

Asetettavan ehdokkaan tueksi ryhdyttiin keräämään kannattajakortteja. Tällä pyrittiin siihen, että puolueen jäsenet eivät voisi täyttää kilpailevien ehdokkaiden kortteja.

Keskustan jäseniä suorastaan painostettiin allekirjoittamaan puolueen ehdokkaan kortteja. Tämä toiminta ulottui myös minun kannattajiini kunta- ja aluevaltuutettujen keskuudessa.

Syksyn puoluevaltuustossa päätettiin lakkauttaa johtamalleni Keskustan kaksikieliselle piirille maksettu puoluetuki. Aloitteen takana oli nuorisojärjestön johto, mutta se oli saanut virikkeen puolueen johdon piiristä.

Kuvio oli sama kuin vuotta aikaisemmin, jolloin minut sääntöjä rikkoen yritettiin syrjäyttää puoluehallituksen jäsenyydestä.

Näköpiirissä oli, että vuodesta 2010 valtaa puolueessa käyttänyt ”joukkue” pitäisi puolueen tiukassa otteessaan. Näköpiirissä oli suoranaisten ajojahtien jatkuminen. Viisaalle kylliksi.

Jo seuraavana päivänä, 22. joulukuuta, syntyi ”kadonneitten korttien arvoitus”.

Esiin alkoi nousta tosiasioita, joiden perusteella valitsijayhdistys joutui selvittämään kannattajakorttien keruuseen liittyviä epäselvyyksiä ja suoranaisia rikosepäilyjä.

Julkaisemassani blogissa kirjoitin: ”Keskiviikkona ja eilen huipentui se viime keväänä alkanut näytelmä, jonka kautta ratkaistiin vuoden 2024 presidentinvaalien tulos ja Suomen tuleva linja. Loppuvaiheessakin draamaa oli riittämiin. Jälkinäytöksiäkin ehkä vielä koetaan.”

Kirjoituksessani ihmettelin viime vaiheessa vastaanotettujen kannattajakorttien pientä määrää.

Torstaina 14.12. oli ollut Postin työntekijöiden lakko, jolloin postilaatikoita ei ollut tyhjennetty. Maanantaiaamuna olimme näin ollen saaneet haltuumme ne kortit, jotka oli postitettu sekä torstaina että perjantaina. Niitä oli runsaat 2500 kappaletta.

Tiistaiamuna olimme odottaneet kortteja, jotka oli postitettu viikonlopun aikana ja maanantaina. Odotuksemme olivat olleet korkealla.

Perjantaina ja viikonlopun aikana oli kautta maan julkaistu lehti-ilmoituksia, joilla keräystä oli pyritty vauhdittamaan. Ilmoituksia oli julkaistu myös molemmissa iltapäivälehdissä.

Odotimme, että kortteja tulisi sekä tiistaina että keskiviikkona tuhatmäärin.

Olimme pettyneet pahan kerran. Tiistaina kortteja oli tullut vain viitisen sataa.

Olimme kaivanneet myös Pohjanrannasta pikapakettina vastauslähetysoitteeseemme lähetettyjä runsasta paria sataa korttia. Nettiseuranta osoitti, että tämä lähetys oli päätynyt Tallinaan, jossa se oli myös luovutettu vastaanottajalle. Toistaiseksi sitä ei ollut löydetty.

Tiistaina olimme olettaneet, että postinkulku oli jouluruuhkan vuoksi viivästynyt. Odotimme, että keskiviikkona kortteja saadaan valtava määrä. Tämän varmistamiseksi oli tiistain Helsingin Sanomissa vielä julkaistu ilmoitus.

Keskiviikkona kortteja oli kuitenkin saapunut jopa vähemmän kuin tiistaina. Torstaina kortteja oli saatu postin kautta vain kourallinen.

Kirjoitin: ”Kannattajamme kysyvätkin nyt, mihin ovat tuhannet kannattajakortit kadonneet. Ehkä tähän saadaan joskus selvyttä.”

Seuraavassa 25.12. julkaisemassani blogissa saatoin kertoa, että selvyttä oli saatu jo samana päivänä.

Perjantaina 22.12. Postista oli vastattu puhelimitse esitettyyn selvityspyyntöön, joka koski Keminmaalta postitettua pikälähetystä.

Iltapäivällä olin saanut Pojanrannasta seuraavan tekstiviestin:

”Soittivat postista. Heidän järjestelmässään on ollut jokin häikä, minkä vuoksi seurannassa näkyy, että Suomen linjalle osoitettu kirje olisi ollut menossa Viroon. Todellisuudessa kirje on kuitenkin käynyt mutkan Helsingissä ja lähtenyt paluupostina takaisin Keminmaahan.”

Tarkistimme asian Viron järjestelmästä. Se vahvisti, että lähetys on mennyt Tallinaan ja myös luovutettu siellä vastaanottajalle.

Kirjoitin:

”Postista saadut selvitykset viittaavat vahvasti yhteen mahdollisuuden kadonneitten korttien arvoituksen ratkaisemisessa.

Oliko Postin vastauslähetyksen järjestelmä hakkeroitu? Kuka tai ketkä olivat tämän hybridioperaation takana?

Tähän on saatava selvyys. Postin on käynnistettävä sisäinen

selvitys korttien katoamisesta. Tarvittaessa on turvauduttava poliisin apuun.

Kysymys on vakava.

Korttien katoaminen vaikutti ratkaisevasti presidentinvaalien kulkuun, ja se saattoi jopa ratkaista niiden tuloksen.”

Tuossa vaiheessa emme siis vielä epäilleet Postia ja sen työntekijöitä, vaan ulkopuolista toimijaa.

Myöhemmin Posti torjui hakkeroinnin mahdollisuuden ja väitti tosiasioden vastaisesti, että tuo pikakirje olisi luovutettu 20.12. vastaanottajalle.

Esille tulleiden tosiasioden perusteella valitsijayhdistys jätti 27.12. poliisille rikosilmoituksen. Tutkintaa kiirehdiittiin sillä perusteella, että se saattaa vaikuttaa presidentinvaalien ehdokasasetteluun. Kerroin tästä 28.12. julkaisemassani blogissa.

Rikosilmoitus lähetettiin tiedoksi Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Rikosilmoituksen lopussa todetaan:

”Jos käy ilmi, että valitsijayhdistyksemme ehdokkaan Paavo Väyrysen pääsy ehdokaslistalle estettiin rikollisin keinoin, Helsingin vaalipiirilautakunnan tulisi ottaa hänen ehdokkuutensa uuteen käsittelyyn.

Tähän on vielä mahdollisuus sen vuoksi, että varsinainen vaalitoiminta alkaa vasta vuodenvaihteen jälkeen.”

Seuraavana päivänä julkaisemassani blogissa kerroin valitsijayhdistyksen odottaneen, että poliisi olisi tarttunut ripeästi asiaan ja käynnistänyt tutkinnan kiireellisimmältä osaltaan välittömästi.

Rikosepäilyn luonne huomioon ottaen poliisin olisi tullut myös ottaa heti yhteys valtakunnansyyttäjään.

Poliisissa ilmoitusta oli kuitenkin käsitelty tavanomaisena rikosasiana ja varsin hitaasti.

Kirjoitin:

”Presidentinvaaleja ajatellen eilinen päivä oli ollut ratkaisevan tärkeä. Muutamassa tunnissa olisi voitu selvittää yhteistoiminnassa Viron poliisin kanssa, mihin osoitteeseen Tallinnassa vas-

tauslähetyksiä oli ohjattu. Samoin olisi voitu selvittää, kuka tai ketkä Suomessa olivat osoitetietoja muuttaneet.

Tänäänkin tämä ehditään vielä tekemään.

Jo poliisin hidastelu on antanut aiheen kysyä, onko Suomi oikeusvaltio.

Tutkinta osoittaa käsitelläänkö rikosilmoitus asian vaatimalla vakavuudella ja saatetaanko syylliset oikeudelliseen vastuuseen teoistaan.”

21.12.2023 Puoluepolitiikka jää taakse – yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja yritystoiminta jatkuvat

Melkein pääsin presidenttiehdokkaaksi. Olosuhteet huomioon ottaen tämä oli melkoinen saavutus.

Ehdokkuuteni tiellä oli alusta alkaen suuria esteitä.

Halusin olla oman puolueeni Keskustan ehdokkaana.

Puolueen sääntöjen ja yhdistyslain mukaan ehdokkuudesta olisi tullut toimittaa esivaali. Sen toteuttamisesta tehtiinkin päätös.

Ehdolle pääsyn ehtoja tiukennettiin. Kun oli käynyt ilmi, että olen tästä huolimatta mukana, esivaalista kuitenkin luovuttiin.

Kannattajieni toivomuksesta annoin suostumuksen ryhtyä kansanliikkeen ehdokkaaksi.

Kannattajakorttien keräämistä vaikeutti se, että Keskusta ja Vihreät ryhtyivät keräämään kannattajakortteja oman ehdokkaansa tueksi. Niiden täyttämiseen ja keräämiseen suorastaan velvoitettiin puolueen kansanedustajia ja sen edustajia alue- ja kunnallisvaltuustoissa. Tällä heitä estettiin täyttämästä muiden ehdokkaiden kannattajakortteja.

Valitsijayhdistykseni korttikeräystä vaikeutti myös se, että olin koko ajan lähes täydellisessä uutispimennossa. Tarjolla oli miltei pelkästään vähättelevää ja kielteistä julkisuutta.

Kaikesta tästä huolimatta näköpiirissä viime vaiheessa oli mahdollisuus, että valitsijayhdistykseni olisi saanut tarvittavat kortit kerätyksi.

Valitsijayhdistykseni puheenjohtaja Eero Paavola kertoi Helsingin vaalipiirilautakunnalle eilen lähettämässään kirjeessä syitä siihen, että kannattajakortteja ei lopulta määrääikaan mennessä riittävästi kertynyt. Siihen minulla ei ole mitään lisättävää.

Kiitän lämpimästi kaikkia mukana olleita ja kannattajakortin täyttäneitä. Suurimman työn tekivät Seppo Hauta-aho, Eero Paavola ja Ilkka Luoma. Erityinen kiitos heille.

* * *

Nyt joudun pohtimaan, mitä tulevaisuudessa teen. Olenhan vielä suhteellisen nuori mies.

Joka tapauksessa jatkan yritystoimintaa.

Jo eilen olimme Vuokon kanssa Järvenpäässä sijaitsevan lastenkotimme pikkujoulussa. Annamme turvaa, hoivaa ja kasvatusta lähes 50:lle erityistä tukea tarvitsevalle lapselle ja nuorelle Keminmaalla ja Keski-Uudenmaalla.

Hotelli- ja ravintolatoimintamme jatkuu sekä Keminmaalla että Viron Pärnussa. Pohjanportissa voi käydä välipalalla ja tankata tai ladata autonsa.

Keminmaalla viljelemme herukkaa ja tuotamme tilaviinejä. Kesäisin toimii tanssikeskus.

Entä yhteiskunnallinen toimintani? Olenhan sanonut, että yhteiskunnallinen toiminta on minulle suoranaisten elämäntehtävä.

Toiminta jatkuu, mutta sen luonne muuttuu.

Puoluepoliittisen vaikuttamisen aika on ohi.

Olen päättänyt luopua lopullisesti jäsenyydestäni Suomen Keskustassa.

Kannattajani ovat Eero Paavolan johdolla ryhtyneet elvyttämään vuonna 2018 perustettua Seitsemän tähden liikettä.

Tähtiliikkeen saamiseksi takaisin puolueräkisteriin on ryhdytty keräämään kannattajakortteja. Toivon, että tätä hanketta tuetaan. Kannattajakortin voi täyttää netissä Puolueräkisterin sivulta.

Sääntöjensä ja ohjelmansa mukaan Tähtiliike toteuttaa sitä poliittista linjaa, jota olen koko urani ajan noudattanut.

Itse en Tähtiliikkeen jäseneksi ryhdy. Tässäkin suhteessa py-syttäydyn puoluepolitiikan ulkopuolella.

* * *

Entä muu yhteiskunnallinen vaikuttaminen? Se jatkuu ja vahvis-tuu.

Toimin Pohjantähti-opiston kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtajana.

Kemissä toimii Pohjantähti-opisto, joka tarjoaa koulutusta eri-tyistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Keminmaalla toimii Pohjantähti-keskus, joka järjestää yleis-sivistävää koulusta erityisesti ulko-, turvallisuus- ja Euroop-pa-politiikasta. Pohjanrannassa järjestetään myös monipuolista kulttuuritoimintaa.

Pohjantähti-keskus julkaisee Pohjantähti-lehteä ja tuottaa ai-neistoa Polaris-TV:lle.

Toimin edelleen Lapin yliopiston kansainvälisten suhteiden dosenttina. Tarvittaessa aion olla tähänastista enemmän käytet-tävissä. Muissakin yliopistoissa voin luennoida.

Tukiyhdistykseni Suomen linja ry jatkaa toimintaansa. Se muun muassa markkinoi kirjallista tuotantoani Pohjanrannan verkkokaupan kautta ja tarvittaessa kustantaa uusia teoksiani.

Jatkan edelleen kirjoitteluani ajankohtaisista aiheista.

Olen käytettävissä sanoma- ja aikakauslehtien kolumnistiksi, jos sitä toivotaan.

Tekemistä sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla että yritystoiminnassa siis riittää.

22.12. Presidentinvaalien tulos ratkesi

– syntyi kadonneitten korttien arvoitus

Keskiviikkona ja eilen huipentui se viime keväänä alkanut näy-telmä, jonka kautta ratkaistiin vuoden 2024 presidentinvaalien

tulos ja Suomen tuleva linja.

Loppuvaiheessakin draamaa oli riittämiin. Jälkinäytöksiäkin ehkä vielä koetaan.

Eilen Helsingin vaalipiirilautakunta vahvisti presidentinvaalien ehdokkaat ja julkisti heidän numeronsa. En ollut heidän joukossaan.

Eilen kerroin blogikirjoituksessani niistä omista johtopäätöksistäni, joihin näytelmän viimeinen näytös antoi aiheen. Ilmoitin lopettavani yli 55 vuotta kestäneen puoluepoliittisen urani. Kerroin jatkavani yhteiskunnallista vaikuttamista muilla tavoin.

Eilen käytiin Ylen suuri vaalikeskustelu. Se osoitti, että meillä ei käydä todellisia presidentinvaaleja, vaikka sellaisiin olisi juuri nyt ollut polttava tarve.

* * *

Ennen kuin esitän arvioni eilisestä vaalikeskustelusta, avaan hie-
man draaman viimeisiä käänteitä.

Joulukuun 13. päivänä julkaisemassani blogikirjoituksessa kerroin edellisen päivän tapahtumista. Silloin kello 16 mennessä valitsijayhdistysten oli luovutettava keräämänsä kannattajakortit Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Olimme saaneet aamupäivällä postista käsiimme viimeiset kannattajakortit. Niiden määrä oli paha pettymys. Kävi ilmi, että olimme hyvin kaukana vaadittavasta 20 000 kortin määrästä.

Ehdin jo ilmoittaa julkisuuteen, että kortteja oli liian vähän, eikä niitä jätetä vaaliviranomaiselle.

Sitten tapahtui ”ihme”.

Asioista hyvin perillä ollut kannattajani otti yhteyttä ja väitti, että kortteja olisi mahdollista toimittaa vielä 20. joulukuuta saakka.

Valitsijayhdistyksemme edustaja Seppo Hauta-aho otti yhteyden Helsingin vaalipiirilautakuntaan, joka vahvisti saamamme tiedon oikeaksi.

Koossa olleet kortit pakattiin kovalla kiireellä pahvilaatikkoon. Niitä oli leikattuna ja laskettuna vain muutamia tuhansia.

Valitsijayhdistyksen varsinainen asiamies Eero Paavola oli jo junassa matkalla Kauhavalle.

Vaaliasiakirjat ja kortit Helsingin vaalipiirilautakunnalle luovutti 15 minuuttia ennen määräajan umpeutumista hänen varamiehensä Ilkka Luoma.

Saara Huhtasaarella ja hänen valitsijayhdistyksellään oli sama tilanne kuin meillä. Ehdokas kuulemma itse päätti, ettei koossa olleita kortteja hänen osaltaan luovutettu eikä keräystä jatkettu.

* * *

Mutta ei dramatiikka tähän loppunut.

Perjantaina toimitimme tarkistettaviksi parisen tuhatta korttia lisää. Ne oli postitettu tiistaina ja keskiviikkona.

Torstaina 14.12. oli Postin työntekijöiden lakko, jolloin postilaatikoita ei tyhjennetty. Maanantaiaamuna saimme näin ollen haltuumme ne kortit, jotka oli postitettu sekä torstaina että perjantaina. Niitä oli runsaat 2500 kappaletta.

Tiistaiamuna odotimme kortteja, jotka oli postitettu viikonlopun aikana ja maanantaina. Odotuksemme olivat korkealla.

Perjantaina ja viikonlopun aikana oli kautta maan julkaistu lehti-ilmoituksia, joilla keräystä oli pyritty vauhdittamaan. Ilmoituksia oli julkaistu myös molemmissa iltapäivälehdissä.

Odotimme, että kortteja tulisi sekä tiistaina että keskiviikkona tuhatmäärin.

Petyimme pahan kerran. Tiistaina kortteja tuli vain viitisen sataa.

Kaipasimme Pohjanrannasta maanantaina pikapakettina vastauslähetysosoitteeseemme lähetettyjä runsasta paria sataa korttia. Nettiseuranta osoittaa, että tämä lähetys on päätynyt Tallinnaan, jossa se on myös luovutettu vastaanottajalle. Toistaiseksi sitä ei ole löydetty.

Lähetys on luovutettu

Lähetysten koko

1kg

Lähetysten vaiheet

Luovutettu

20.12.2023 11:53

Lähetys on toimitettu perille.

20.12.2023 10:37

Lähetystä kuljetetaan vastaanottajalle.

Lue lisää

-EE-75306-Tallinn

19.12.2023 21:17

Lähetys on rekisteröity.

Lue lisää

OULU

19.12.2023 15:31

Lähetys on rekisteröity.

Lue lisää

Keminmaa

19.12.2023 14:49

Lähetys on matkalla Postille

Lue lisää

Näytä vähemmän ^

Tiistaina oletimme, että postinkulku oli jouluruuhkan vuoksi viivästynyt. Odotimme, että keskiviikkona kortteja saadaan valtava määrä. Tämän varmistamiseksi tiistaina oli Helsingin Sanomissa vielä julkaistu ilmoitus.

Keskiviikkona kortteja kuitenkin saapui jopa vähemmän kuin tiistaina. Torstaina kortteja saatiin postin kautta vain kourallinen. Tänään vain muutama.

Kannattajamme kysyvätkin nyt, mihin ovat tuhannet kannattajakortit kadonneet.

Ehkä tähän saadaan joskus selvyyttä.

* * *

Eilisen vaalikeskustelun ensimmäinen kysymys koski sitä, uskoivatko ehdokkaat, että Venäjä voisi hyökätä Suomeen tai johonkin muuhun Nato-maahan. Vastaukset vaihtelivat, mutta yksikään ehdokas ei sulkenut tätä mahdollisuutta ulkopuolelle.

Kysymys oli aiheellinen sen vuoksi, että sekä Yhdysvalloissa että Suomessa tällaista hyökkäystä on pidetty mahdollisena ja jopa todennäköisenä. Meilläkin reserviläisiä on kehoitettu pitämään huolta kunnostaan.

Vastaukset olisivat antaneet aiheen palata siihen keskusteluun, jota käytiin ennen Natoon liittymistä. Silloinhan sanottiin, että Nato-jäsenyys antaisi meille täydellisen turvan. Yhteenkään Nato-maahan ei ollut koskaan hyökätty.

Nyt onkin käynyt ilmi, että juuri Nato-jäsenyys saattaisi johtaa siihen, että joutuisimme sotilaallisten iskujen kohteeksi.

Jos Suomi ja Ruotsi olisivat säilyttäneet puolueettomuusasemansa, tällaista vaaraa ei olisi ollut, emmekä olisi kärsineet myöskään itärajalla nyt kokemistamme ”ilkeyksistä”.

Ennen jäsenyyden hakemista tasavallan presidentti ja puolustusvoimain komentaja totesivat, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa.

Tämä keskustelu on tietysti turhaa nyt, kun Suomi on jo liittynyt Natoon.

Keskustelu olisi paikallaan kuitenkin sen vuoksi, että arvioisimme realistisesti tulevaa Nato-yhteistyötä ja tekisimme sen puitteissa kestäviä ratkaisuja.

Suomen tulisi tietysti rajata tiukasti velvoitteensa osallistua muiden jäsenmaiden puolustamiseen ja sotilasliiton yhteiseen kriisinhallintaan. Meillä on puutetta sekä väestä että varoista.

Meille riittää taakkaa oman maamme puolustamisessa.

Suomen tulee tietysti harkita tarkkaan, millainen Yhdysvaltain ja muiden Nato-maiden sotilaallinen läsnäolo Suomessa palvelee parhaimmin maamme omia turvallisuustarpeita.

Naton jäsenenäkin Suomella tulee olla itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linja, jota toteutamme läheisessä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Kaikessa toiminnassaan Suomen tulee tietysti ottaa huomioon suuret epävarmuudet kansainvälisessä toimintaympäristössä. Niihin kuuluvat myös Yhdysvaltain epävakaat sisäiset olot ja sen ulko- ja turvallisuuspoliittinen arvaamattomuus.

* * *

Aloitin tämän kirjoitukseni väitteellä, että keskiviikkona ja eilen ratkaistiin vuoden 2024 presidentinvaalien tulos ja Suomen tuleva linja.

Kaikki mielipidemittausten kärjessä olevat ehdokkaat ovat globalisteja ja federalisteja. Suomen itsenäisyydestä ja kansallisten etujemme puolustamisesta ei puhu kukaan.

Kaikki kärkiehdokkaat ovat sitoutuneet siihen Sauli Niinistön presidenttikaudella kehitettyyn ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjaan, joka on typistynyt sotilaallisen turvallisuuden kysymyksiin ja niihinkin hyvin yksipuolisesti.

Rauhan palauttaminen ja lujittaminen, kansainvälinen yhteistyö ja toiminta kestävänsä kehityksen edistämiseksi ovat jääneet lähes tyystin sivuun.

Ehkä näihinkin kysymyksiin tulevissa keskusteluissa päästään.

25.12.2023 Hakkerointiinko Postin vastauslähetysten järjestelmä?

Viime perjantaina 22.12. julkaisin blogikirjoituksen ”Presidentinvaalien tulos ratkesi – syntyi kadonneitten korttien arvoitus”.

Kirjoitin, että keskiviikkona ja torstaina huipentui se viime keväänä alkanut näytelmä, jonka kautta ratkaistiin vuoden 2024 presidentinvaalien tulos ja Suomen tuleva linja.

Loppuvaiheessakin draamaa oli ollut riittämiin. Arvelin, että jälkinäytöksiäkin ehkä vielä koetaan.

Edellisenä päivänä Helsingin vaalipiirilautakunta oli vahvistanut presidentinvaalien ehdokkaat ja julkistanut heidän numeronsa. En ollut heidän joukossaan.

Edellisenä iltana oli käyty Ylen suuri vaalikeskustelu. Se oli osoittanut, että meillä ei käydä todellisia presidentinvaaleja, vaikka sellaisiin olisi juuri nyt ollut polttava tarve.

Ennen kuin esitin arvioni edellisen illan vaalikeskustelusta, avasin hieman draaman viimeisiä käännteitä.

* * *

Joulukuun 13. päivänä julkaisemassani blogikirjoituksessa olin kertonut edellisen päivän tapahtumista. Silloin kello 16 mennessä valitsijayhdistysten oli ollut luovutettava keräämänsä kannattajakortit Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Olimme saaneet aamupäivällä postista käsiimme viimeiset kannattajakortit. Kävi ilmi, että kortteja oli yllättävän vähän. Olimme hyvin kaukana vaadittavasta 20 000 kortin määrästä.

Ehdin jo ilmoittaa julkisuuteen, että kortteja ei ollut riittävästi, eikä niitä jätetä vaaliviranomaiselle.

Sitten tapahtui ”ihme”.

Asioista hyvin perillä ollut kannattajani otti yhteyttä ja väitti, että kortteja olisi mahdollista toimittaa vielä 20. joulukuuta saakka.

Valitsijayhdistyksemme edustaja Seppo Hauta-aho otti yhteyden Helsingin vaalipiirilautakuntaan, joka vahvisti saamamme tiedon oikeaksi.

Koossa olleet kortit pakattiin kovalla kiireellä pahvilaatikkoon. Niitä oli leikattuna ja laskettuna vain muutamia tuhansia.

Olimme sopineet 4.12. Postin kanssa, että saatoimme noutaa

vastauslähetyksemme arkipäivisin Helsingin Postikeskuksesta. Tämä antoi meille lisääikaa korttien keräämiseen, kun ne siihen saakka oli toimitettu ensin Keminmaalle.

Postilta olimme saaneet sähköpostitse lupauksen, että sen verkkoon Helsingissä jätettyjen vastauslähetyksen pitäisi pääsääntöisesti olla haettavissa seuraavana aamuna.

Myöhemmin saimme puhelimitse vahvistuksen, että tuon aikataulun pitäisi toimia koko maan osalta. Nämä aikataulut näyttivät toteutuvan tyydyttävästi.

Uskoimme voivamme luottaa valtion liikelaitoksen toimintaan.

* * *

Perjantaina 15.12. toimitimme vaaliپیirilautakunnan tarkistettaviksi parisen tuhatta korttia lisää. Ne oli postitettu tiistaina ja keskiviikkona.

Torstaina 14.12. oli ollut Postin työntekijöiden lakko, jolloin postilaatikoita ei ollut tyhjennetty. Maanantaiaamuna saimme näin ollen haltuumme ne kortit, jotka oli postitettu sekä torstaina että perjantaina. Niitä oli runsaat 2500 kappaletta. Määrä oli lopputulosta ajatellen lupaava.

Tiistaiamuna odotimme kortteja, jotka oli postitettu viikonloppun aikana ja maanantaina. Odotuksemme olivat korkealla.

Perjantaina ja lauantaina oli lähes kaikissa maakuntalehdissä julkaistu lehti-ilmoituksia, joilla keräystä oli pyritty vauhdittamaan.

Ilmoitukset oli julkaistu myös molemmissa iltapäivälehdissä. Ilta-Sanomien ilmoitus julkaistiin lehden viikonloppunumerossa, Iltalehden perjantaina.

Odotimme, että kortteja tulisi sekä tiistaina että keskiviikkona tuhatmäärin.

Petyimme pahan kerran.

Tiistaina kortteja tuli vain viitisen sataa.

Kaipasimme erityisesti Pohjanrannasta maanantaina pikapa-

kettina vastauslähetysosoitteeseemme lähetettyjä runsasta paria sataa korttia.

Nettiseuranta osoitti, että tämä lähetys oli päätynyt Tallinnaan, jossa se oli myös luovutettu vastaanottajalle. Toistaiseksi sitä ei ollut löydetty.

Lähetysten vaiheet

- ✓ **Luovutettu**
 - 20.12.2023 11:53
Lähetys on toimitettu perille.
 - 20.12.2023 10:37
Lähetystä kuljetetaan vastaanottajalle.
Lue lisää
-EE-75306-Tallinn
 - 19.12.2023 21:17
Lähetys on rekisteröity.
Lue lisää
OULU
 - 19.12.2023 15:31
Lähetys on rekisteröity.
Lue lisää
Keminmaa
 - 19.12.2023 14:49
Lähetys on matkalla Postille
Lue lisää

Näytä vähemmän ^

Tiistaina oletimme, että postinkulku oli jouluruuhkan vuoksi viivästynyt. Odotimme, että keskiviikkona kortteja saadaan valtava määrä. Tämän varmistamiseksi tiistaina oli Helsingin Sanomissa julkaistu vielä näyttävä ilmoitus.

Keskiviikkona kortteja kuitenkin saapui jopa vähemmän kuin tiistaina. Torstaina kortteja saatiin postin kautta vain kourallinen. Tänään vain muutama.

Kirjoitin, että kannattajamme kysyvätkin nyt, mihin ovat tuhannet kannattajakortit kadonneet.

Arvelin, että tähän ehkä saadaan joskus selvyttä.

* * *

Selvyttä saatiin jo samana päivänä.

Perjantaina Postista oli vastattu puhelimitse esitettyyn selvityspyyntöön, joka koski Keminmaalta postitettua pikälähetystä.

Iltapäivällä sain Pojanrannasta seuraavan tekstiviestin:

”Soittivat postista. Heidän järjestelmässään on ollut jokin häikä, minkä vuoksi seurannassa näkyy, että Suomen linjalle osoitettu kirje olisi ollut menossa Viroon. Todellisuudessa kirje on kuitenkin käynyt mutkan Helsingissä ja lähtenyt paluupostina takaisin Keminmaahan.”

Tarkistimme asian Viron järjestelmästä. Se vahvistaa, että lähetys on mennyt Tallinnaan ja myös luovutettu siellä vastaanottajalle:

?nums=LX896248819FI

tt ajo... US Puheenvuoro - maa... Trumatic E 2400 läm... Digitointipalvelut ~... Eskimo Fatfish 767 i... Clam Bigfoot XL 20... Ice Fishing H...

Kaikki (1) ✓ toimitetaan (0) Ei toimitu... (0) Matkalla (0) Tiedot sa... (0) poikkeus (0) X

✓ LX896248819FI toimitetaan 1 päivää + FIN → + FIN 2023-12-20 09:53 | Lähetys on toimitettu perille

2023-12-20 09:53 **Finland Post** ✓ **Lähetys on toimitettu perille**

2023-12-20 08:37 **Finland Post** ○ Lähetystä kuljetetaan vastaanottajalle -> Lähetys on auton kyydissä matkalla vastaanottajalle EE-75306-Tallinn

2023-12-19 19:17 **Finland Post** ○ Lähetys on rekisteröity -> Lähetys voidaan rekisteröidä useamman kerran toimituksen aikana. Rekiste OULU

2023-12-19 13:31 **Finland Post** ○ Lähetys on rekisteröity -> Lähetys voidaan rekisteröidä useamman kerran toimituksen aikana. Rekiste Keminmaa

2023-12-19 12:49 **Finland Post** 📄 Lähetys on matkalla Postille -> Olemme saaneet lähettäjältä ainoastaan tiedon tulevasta lähetyksestä lähettäjään, jos lähetyksen seurantanäkymä ei päivity

Kopioi yksityiskohdat Kopioi linkki

Postista saadut selvitykset viittaavat vahvasti yhteen mahdollisuuden kadonneitten korttien arvoituksen ratkaisemisessa.

Oliko Postin vastauslähetysten järjestelmä hakkeroitu? Kuka tai ketkä olivat tämän hybridioperaation takana?

Tähän on saatava selvyys. Postin on käynnistettävä sisäinen selvitys korttien katoamisesta. Tarvittaessa on turvauduttava poliisin apuun.

Kysymys on vakava.

Korttien katoaminen vaikutti ratkaisevasti presidentinvaalien kulkuun, ja se saattoi jopa ratkaista niiden tuloksen.

PRESIDENTINVAALIT VARASTETTIIN – RIKOSTUTKINTA PANNAAN VIREILLE

Jo ehdokaslistan vahvistamista seuranneena päivänä, 22. joulukuuta, oli alkanut nousta esiin tosiasioita, joiden perusteella valitsijayhdistys joutui selvittämään kannattajakorttien keruuseen liittyviä epäselvyyksiä ja suoranaisia rikosepäilyjä.

Silloin julkaisemassani kirjoituksessa ihmettelin Postin vastauslähetyjärjestelmän kautta viime vaiheessa tulleiden kannattajakorttien pientä määrää.

Kerroin, että olimme kaivanneet myös vastauslähetysooitteeseen pikapakettina Pohjanrannasta 18. ja 19.12. postitettuja kannattajakortteja.

Näillä lähetyksillä oli oleva ratkaiseva merkitys selvitystyössä, joka koski tuhansien kannattajakorttien katoamista.

Tavallisiin vastauslähetyksiin ei liittynyt minkäänlaista seurantaa. Sen sijaan pikapaketit olivat Postin nettiseurannassa.

Kun useita seurannassa olleita pikapaketteja kulkeutui Tallinaan, syntyi epäily, että myös suuri määrä tavallisia vastauslähetyksiä oli toimitettu sinne ja hävitetty.

Myöhemmin nämä epäilykset täsmentyivät ja vahvistuivat. Ne ovat luettavissa muun muassa blogeissa, jotka julkaisin 1.1. ja 9.1.2024.

Missään vaiheessa Postin edustajat eivät kyenneet antamaan muuta selitystä tuhansien vastauslähetysten katoamiselle. Missään vaiheessa Postin edustajat eivät kyenneet antamaan uskotavaa selitystä väitteelleen, että pikapaketit eivät olisi käyneet Tallinnassa.

Joulukuun 25. päivän blogissani kysyin, oliko Postin vastauslähetyjärjestelmä hakkeroitu.

Tuossa vaiheessa ei siis vielä epäilty Postia ja sen työntekijöitä, vaan ulkopuolista toimijaa.

Myöhemmin Posti torjui hakkeroinnin mahdollisuuden ja väitti tosiasioiden vastaisesti, että 19.12. lähetetty pikapaketti olisi luovutettu 20.12. vastaanottajalle Suomessa.

Esille tulleiden tosiasioiden perusteella valitsijayhdistys jätti 27.12. poliisille rikosilmoituksen. Tutkintaa kiirehdyttiin sillä perusteella, että se saattaa vaikuttaa presidentinvaalien ehdokasasetteluun. Kerroin tästä 28.12. julkaisemassani blogissa.

Rikosilmoitus lähetettiin tiedoksi Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Rikosilmoituksen lopussa todetaan:

”Jos käy ilmi, että valitsijayhdistyksemme ehdokkaan Paavo Väyrysen pääsy ehdokaslistalle estettiin rikollisin keinoin, Helsingin vaalipiirilautakunnan tulisi ottaa hänen ehdokkuutensa uuteen käsittelyyn.

Tähän on vielä mahdollisuus sen vuoksi, että varsinainen vaalitoiminta alkaa vasta vuodenvaihteen jälkeen.”

Seuraavana päivänä julkaisemassani blogissa kerroin valitsijayhdistyksen odottaneen, että poliisi olisi tarttunut ripeästi asiaan ja käynnistänyt tutkinnan kiireellisimmältä osaltaan välittömästi.

Rikosepäilyn luonne huomioon ottaen poliisin olisi tullut myös ottaa heti yhteys valtakunnansyyttäjään.

Poliisissa ilmoitusta oli kuitenkin käsitelty tavanomaisena rikosasiana ja varsin hitaasti.

Kirjoitin:

”Presidentinvaaleja ajatellen eilinen päivä oli ollut ratkaisevan tärkeä. Muutamassa tunnissa olisi voitu selvittää yhteistoiminnassa Viron poliisin kanssa, mihin osoitteeseen Tallinnassa vastauslähetyksiä oli ohjattu. Samoin olisi voitu selvittää, kuka tai ketkä Suomessa olivat osoitetietoja muuttaneet.

Tänäänkin tämä ehditään vielä tekemään.

Jo poliisin hidastelu on antanut aiheen kysyä, onko Suomi oikeusvaltio.

Tutkinta osoittaa käsitelläänkö rikosilmoitus asian vaatimalla vakavuudella ja saatetaanko syylliset oikeudelliseen vastuuseen teoistaan.”

Vuoden 2024 ensimmäisenä päivänä julkaisemassani blogissa kirjoitin, että rikosepäilyt voitaisiin vielä ajoissa selvittää.

Edellisen blogikirjoitukseni lopussa olin esittänyt arvion, että presidentinvaaleja ajatellen rikostutkinnan ratkaisupäivät olivat olleet edellisen viikon torstai ja perjantai.

Aikaa oli kuitenkin enemmän.

Alkaneella viikolla käytettävissä oli vielä neljä työpäivää. Jos tapahtuneesta rikoksesta saadaan tänä aikana riittävä näyttö, Helsingin vaalipiirilautakunta ehditsi vielä kokoontumaan ja täydentämään ehdokaslistaa.

Ennakkoäänestys kotimaassa alkaisi vasta 17. tammikuuta.

Kirjoitin: ”Minun ehdokkuuttani ajatellen viivytys olisi tietysti kohtuuton, mutta jäljellä olevat kolme viikkoa riittäisivät vielä jonkinlaisen kampanjan toteuttamiseen. Tämän verran voin antaa muille ehdokkaille vielä etumatkaa.”

28.12.2023 Rikostutkinta käynnistyy.

– Vaalipiirilautakunta koolle?

Viime perjantaina julkaisin blogikirjoituksen ”Presidentinvaalien tulos ratkesi – syntyi kadonneitten korttien arvoitus”.

Kirjoitukseni lopussa kerroin, että kannattajamme kysyvätkin nyt, mihin ovat tuhannet kannattajakortit kadonneet.

Kirjoitin, että ”ehkä tähän saadaan joskus selvyyttä”.

Selvyyttä alettiin saada jo viikonlopun ja joulunpyhien aikana. Tämä johti siihen, että valitsijayhdistykseni jätti eilen rikosilmoituksen poliisille. Tutkintaa kiirehditettiin sillä perusteella, että se saattaa vaikuttaa presidentinvaalien ehdokasasetteluun.

Rikosilmoitus on lähetetty tiedoksi Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Rikosilmoituksen lopussa todetaan:

”Jos käy ilmi, että valitsijayhdistyksemme ehdokkaan Paavo Väyrysen pääsy ehdokaslistalle estettiin rikollisin keinoin, Helsingin vaalipiirilautakunnan tulisi ottaa hänen ehdokkuutensa uuteen käsittelyyn.

Tähän on vielä mahdollisuus sen vuoksi, että varsinainen vaalitoiminta alkaa vasta vuodenvaihteen jälkeen.”

* * *

Poliisitutkinnassa tulee selvittää kaikki mahdollisuudet kannattajakorttien katoamiseen.

Myöhempien tapahtumien valossa näyttää ilmeiseltä, että kortteja katosi jo 12.12., jolloin ehdokkuuteen tarvittavat 20 000 korttia oli jätettävä Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Ilmeisesti jo silloin kannattajakortteja ohjattiin Viroon. Tästä ei ole näyttöä sen vuoksi, että joukossa ei ollut yhtään nettiseurannassa ollutta lähetystä.

Viitteitä väärinkäytöksistä antaa kuitenkin se, että Pohjanrannasta 11.12. yrityksen kirjekuussa lähetetyt sadat kortit saapuivat perille vasta 16. joulukuuta. Postin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan niiden piti olla perillä jo 12. joulukuuta. Kävikö tämäkin kirje ensin Virossa?

Näyttöä postinkulusta sen sijaan on Pohjanrannasta 18.12. ja 19.12. lähetettyjen pakettien osalta.

Maanantaina 18.12. lähetetty pikapaketti ei tullut koskaan perille Helsingin Postikeskuksen vastauslähetyspalveluun ja sitä kautta meidän käsiimme. Paketti kävi Postin seurantatietojen mukaan Helsingissä, ja se palautettiin Pohjanrantaan 20.12.

Tiistaina 19.12. Pohjanrannasta lähetetty paketti saapui seurantatietojen mukaan 20.12. Tallinnaan, missä se luovutettiin vastaanottajalle. Tämä paketti palautettiin Pohjanrantaan 21. joulukuuta. Paketin matkasta Tallinnasta Keminmaalle ei ole käytävissä seurantatietoja.

Postin edustajan eilen Ilta-Sanomille antama tieto ei siis pitänyt paikkaansa. Kumpikaan paketti ei saapunut vastaanottajalle,

ei Helsingin Postikeskuksen vastauslähetyspalveluun eikä Suomen linja ry:lle. Molemmat palautettiin lähettäjälle.

Poliisia on nyt pyydetty tutkimaan, mihin osoitteeseen paketti Tallinnassa toimitettiin. On mahdollista, että samaan osoitteeseen lähetettiin suurin osa 15. – 18. joulukuuta postitetuista kannattajakorteista. Toisaalta kortteja on saatettu ohjata muihinkin virheellisiin osoitteisiin – ehkä ulkomaille.

Samalla poliisia on pyydetty selvittämään kaikki muutkin mahdollisuudet korttien katoamiseen.

29.12.2023 Onko Suomi oikeusvaltio?

Meneillään olevien presidentinvaalien yhteydessä olen joutunut kysymään, onko Suomi demokraattinen maa. Nyt joudun kysymään myös, onko Suomi oikeusvaltio.

Aloitin kirjoittelun Suomen valtiollisen ja poliittisen järjestelmän luonteesta 1. joulukuuta julkaisemallani blogilla ”Onko Suomi autoritaarinen vai demokraattinen maa?”. Siinä kehoitin suomalaisia ryhtymään ”demokratian ritareiksi” ja keräämään kannattajakortteja presidenttiehdokkuuteni tueksi.

Kirjoituksessani kysyin, onko Suomi demokraattinen maa?

Vastausta tähän kysymykseen hain Wikipediasta.

Siinä esitettyjen määritelmien valossa tein joukon kysymyksiä.

Kysyin, eikö Suomen poliittisessa ja valtiollisessa järjestelmässä ole sekä demokratian että autoritarismin piirteitä:

”Hallintovallan edustajat kyllä nousevat kansan joukosta ja hallintovalta toteuttaa kansan tahtoa. Mutta onko meillä aitoa ilmaisun- ja lehdistönvapautta ja oikeusturvaa?

Eikö Suomea johda eliittiryhmä? Eikö meillä ole vallalla rajoitettu poliittinen moniarvoisuus ja suvaitsemattomuus oppositioita kohtaan?

Ensi vuoden alussa Suomeen valitaan toimeenpanovallan ylin johtaja, jonka erityinen tehtävä on johtaa maamme ulkopoliitikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa.

Mitä maamme demokraattisuudesta kertoo se, että kaikki vaaleihin toistaiseksi asetetut ehdokkaat edustavat samaa poliittista linjaa, jolla Suomen itsenäisyyttä on viime vuosikymmeninä askel askeleelta kavennettu?

Tämä näkyy erityisesti siinä, että kaikki ehdolle asetetut hyväksyivät sen, että Suomi kovalla kiireellä ilman avointa keskustelua ja ennalta luvattua kansanäänestystä vietiin sotilasliitto Naton jäseneksi.

Jokainen suomalainen voi itse tykönänsä pohtia, onko vaaleihin valmistautuminen sujunut demokratian periaatteita kunnioittaen.

Onko puolueiden ehdokasasettelussa toimittu sääntöjen ja yhdistyslain mukaisesti ja kansanvaltaisella tavalla?

Onko ehdokkaita asettaneilla valitsijayhdistyksillä ollut tasavertaiset toimintaedellytykset?

Toimiko oikeuskansleri oikein, kun hän hyväksyi vaaliviranomaisten tulkinnan, jonka mukaan sähköisesti tehty ja lähetetty omakätinen allekirjoitus ei kelvannut kannattajakorttiin? Oliko oikein, että vastauksen antaminen asiasta tehtyyn kanteluun kesti neljä kuukautta tilanteessa, jossa korttien kerääminen oli käynnissä ja aikaa oli vähän käytettävissä?

Antoiko tämä oikeuskanslerin toiminta valitsijayhdistyksille oikeusturvaa niiden tärkeässä kansanvaltaisessa toiminnassa?

Onko lehdistössä tuotu avoimesti ja tasapuolisesti esille tarjolla olevat vaihtoehdot?”

* * *

Jatkoin 16. joulukuuta blogillani ”Mikä erottaa Suomen Venäjäästä – paitsi raja?”. Siinä kommentoin edellisen kirjoitukseni saamaa vastaanottoa.

Kerroin ajatelleeni, että kirjoitukseni olisi herättänyt julkista keskustelua:

”Ei herättänyt, eikä voinutkaan herättää, kun sekään ei missään tiedotusvälineessä ylittänyt uutiskynnystä.

Rehelliset vastaukset näihin kysymyksiin olisivat osoittaneet, että Suomen poliittisessa järjestelmässä on yllättävän paljon samaa kuin Venäjällä.

Ratkaiseva ero tosin onneksi on: Suomessa toisinajattelijoita ei tapeta eikä panna vankilaan. Meillä dissidentit pyritään vaientamaan kuoliaiksi.

Tämän olen joutunut vuosien varrella usein karvaasti kokemaan, kun olen vastustanut sitä politiikan valtavirtaa, joka on murentanut maamme itsenäisyyttä ja joka on johtanut mittaviin kansantaloudellisiin menetyksiin. Näistä koko kansa nyt kärsii.

Uutis- ja julkisuuspimento on seurannut myös valmistautumistani ensi vuoden presidentinvaaleihin. Vain vähättelyä ja kielteistä julkisuutta on ollut tarjolla.

Tiedotusvälineissä herättiin toden teolla viime tiistaina, kun ilmoitin, että valitsijayhdistykseni ei saa kokoon riittävää määrää kannattajakortteja ja että niitä ei näin ollen jätetä vaaliviranomaiselle.

Koko syksynä en ollut saanut näin vahvaa julkisuutta.

Se ei ollut enää uutinen, kun muutamaa tuntia myöhemmin ilmoitettiin, että kortit on jätetty ja keräys jatkuu.

Alkoi taas totaalinen vaikeneminen.

Vaalitoiminta on vaikeaa ilman julkisuutta. Nytkään kansalle ei ole kerrottu, kuinka ehdokasasetteluun voisi vielä vaikuttaa.”

* * *

Ratkaisevat päivät korttien keräämisessä olivat 15. – 20. joulukuuta.

Kun julkisessa sanassa ei kerrottu uusistakaan käännteistä kannattajakorttien keräämisessä, julkaistiin näinä päivinä runsaasti lehti-ilmoituksia, joilla korttien keräämistä pyrittiin vauhdittamaan.

Ilmoituksia julkaistiin perjantaina ja lauantaina useimmissa maakuntalehdissä.

Ilmoitukset julkaistiin myös iltapäivälehdistä, Ilta-Sanomien viikonloppunumerossa ja Iltalehdessä perjantaina.

Helsingin Sanomissa ilmoitus julkaistiin vielä tiistaina 19. joulukuuta.

Innostus korttien täyttämiseen ja keräämiseen oli ollut jo vahvassa nousussa. Olimme varmoja siitä, että tarvittava korttien määrä täyttyy.

Kävi kuitenkin niin, että ratkaisevina päiviä korttien määrä romahti.

Olimme aluksi kommentteissamme hyvin varovaisia.

Kiinnitimme huomion siihen, että Pohjanrannasta pikakirjeenä postitettu vastauslähetysohjelma oli joutunut viroon. Syntyi oletamus, että myös valtava määrä tavallisia vastauslähetysohjelmoita olisi saattanut päätyä samaan osoitteeseen.

Postin antamat selvitykset viittasivat vahvasti siihen, että sen vastauslähetysohjelman järjestelmä oli hakeroitu. Kysyimme, kuka tai ketkä olivat tämän hybridioperaation takana.

Viime perjantaina julkaisemassani blogissa kirjoitin:

”Tähän on saatava selvyys. Postin on käynnistettävä sisäinen selvitys korttien katoamisesta. Tarvittaessa on turvauduttava poliisin apuun.

Kysymys on vakava.

Korttien katoaminen vaikutti ratkaisevasti presidentinvaalien kulkuun, ja se saattoi jopa ratkaista niiden tuloksen.”

* * *

Viikonlopun ja joulunpyhien aikana valitsijayhdistyksemme sai vahvistusta epäilyilleen, että korttien katoamiseen liittyy vakava rikos.

Katsottiin, että Postin selvityksiä ei voida jäädä odottamaan, vaan on tehtävä rikosilmoitus poliisille. Aikatauluun vaikutti sekin, että rikosepäilyjen nopea vahvistuminen antaisi vielä mahdollisuuden presidentinvaalien ehdokaslistan täydentämiseen.

Keskiviikkoiltana rikosilmoitus jätettiin. Saman tien se myös julkistettiin. Tätä kautta poliisin johto tuli jo silloin tietoiseksi rikosilmoituksen vakavuudesta ja sen kiireellisyydestä.

Odotimme, että poliisi olisi tarttunut ripeästi asiaan ja käynnistänyt tutkinnan kiireellisimmältä osaltaan jo eilen. Rikosepäilyn luonne huomioon ottaen poliisin olisi tullut myös ottaa heti yhteys valtakunnansyyttäjään.

Poliisissa ilmoitusta on kuitenkin käsitelty tavanomaisena rikosasiana, jolle ei eilen vielä saatu edes diaarinumeroa eikä tutkinnanjohtajaa. Nämä tiedot saatiin vasta tänä aamuna.

Presidentinvaaleja ajatellen eilinen päivä oli ratkaisevan tärkeä. Muutamassa tunnissa olisi voitu selvittää yhteistoiminnassa Viron poliisin kanssa, mihin osoitteeseen Tallinnassa vastauslähetyksiä oli ohjattu. Samoin olisi voitu selvittää, kuka tai ketkä Suomessa olivat osoitetietoja muuttaneet.

Tänäänkin tämä ehditään vielä tekemään.

Jo poliisin hidastelu on antanut aiheen kysyä, onko Suomi oikeusvaltio.

Tutkinta osoittaa käsitelläkö rikosilmoitus asian vaatimalla vakavuudella ja saatetaanko syylliset oikeudelliseen vastuuseen teoistaan.

1.1.2024 Ehdokkuus on vahvistettava – aikaa on vielä riittävästi!

Kolme viimeisintä presidentinvaaleihin liittynyttä blogikirjoitustani ovat synnyttäneet vilkasta some-keskustelua sekä Uuden Suomen Puheenvuorossa että omalla Facebook-sivullani. Muual-
lakin keskustelu on ollut vilkasta.

Kuten tavallista, taistelun tuoksinassa ovat tosiasiat monilta unohtuneet. Keskeisimmät niistä on syytä palauttaa mieliin.

Valitsijayhdistykseni epäilykset kannattajakorttien katoamiseen liittyneestä rikoksesta syntyivät sen vuoksi, mitä viikon 50 alussa koettiin.

Sen perusteella nousivat esille myös edellisen viikon alun tapahtumat. Poliisi onkin kirjannut epäillyn rikoksen tapahtumajaksiksi 11.– 22. joulukuuta.

* * *

Postin kanssa oli 4.12. sovittu, että vastauslähetyksiä ei enää kierätetä Kemnimaan kautta, vaan saatoimme noutaa ne arkiaamuisin Helsingin Postikeskuksesta. Meille oli luvattu, että kortit olisivat perillä jo postittamista seuraavana aamuna.

Helsingissä 6.12. järjestetyn Itsenäisyyden puolustajien juhlan yhteydessä oli sekä juhlapaikalla että Narinkkatorilla kannattajakortteja kertynyt runsaasti.

Samaan aikaan Pohjanrantaan oli tullut aikaisempaa enemmän kortteja, joista lähettäjä oli suorittanut postimaksun. Ne lähetettiin perjantaina 8. joulukuuta iltapäivällä pikapakettina Tuusulan kotiimme. Paketti tuli perille jo seuraavana aamupäivänä.

Lauantaina 9.12. ilmestyneissä Helsingin seudun paikallislehdistä oli ollut koko sivun ilmoitukset, joihin oli sisältynyt kannattajakortti. Levikkialueella asuu noin 1,2 miljoonaa ihmistä.

Viikonlopun aikana ilmestyneissä maakuntalehdissä oli julkaistu ilmoituksia, joissa täytettyjä ja kerättyjä kortteja oli kehoitettu kiireesti lähettämään Suomen linja ry:n vastauslähetysoitteeseen.

Maaseudun Tulevaisuudessa oli julkaistu useampikin tällainen ilmoitus. Lehden lukijoille oli aikaisemmin lähetetty noin 350 000 kannattajakorttia.

Kaikissa ilmoituksissa kannattajakortit kehoitettiin postittamaan välittömästi ja nimenomaan vastauslähetyksenä.

Tiistaina 12. joulukuuta meidän oli määrä saada kortit, jotka oli postitettu viikonloppuna tai maanantaina.

Saapuneiden korttien määrä oli kuitenkin hämmästyttävän vähäinen.

Ehdinkin jo ilmoittaa, että niitä ei toimiteta laskettaviksi ja että ehdokkuuteni raukeaa.

Saman päivän aikana saimme kuitenkin tietää, että aikaa korttien keräämiseen onkin vielä 20. joulukuuta saakka.

Niinpä ehdokashakemus jätettiin ja siihen saakka kertyneet kortit luovutettiin laskettaviksi.

* * *

Rikosepäilyt näihin tapahtumiin liittyen syntyivät vasta jälkikäteen, seuraavan viikon alussa.

Viikonlopun aikana 15.12. – 19.12. oli toteutettu mittava ilmoituskampanja.

Ilmoitus julkaistiin lähes kaikissa maakuntalehdissä perjantaina tai lauantaina.

Näyttävät ilmoitukset julkaistiin myös molemmissa iltapäivälehdissä – Ilta-Sanomien viikonloppunumerossa ja Iltalehden osalta perjantaina.

Lisäksi ilmoitus julkaistiin vielä 19.12. Helsingin Sanomissa.

Ilmoituksissa kehoitettiin postittamaan täytetyt ja kerätyt kannattajakortit viikonlopun aikana ja viimeistään tiistaina 19. joulukuuta. Meille annetun lupauksen mukaisesti niiden oli määrä tulla perille viimeistään 20. joulukuuta.

Viikonlopun aikana vaaliauto oli ollut keräämässä tuntuvan määrän kortteja yhdeksässä eteläisen ja keskisen Suomen kaupungissa.

Kannattajien innostus oli ollut selvässä nousussa. Tämä näkyi siinäkin, että maanantaiaamuna perille oli tullut runsaat 2500 korttia, jotka oli lähetetty Postin lakkopäivänä torstaina ja sitä seuranneena perjantaina.

Tiistaina 19.12. noudettaviksi pitivät tulla viikonlopun aikana ja maanantaina postitetut kortit.

Perille tuli vain noin 500 korttia. Ratkaisevana keskiviikkona kortteja oli vielä vähemmän.

Syntyi kadonneitten korttien arvoitus.

Vähitellen kävi ilmeiseksi, että ehdokkuuden kannalta ratkaisevat kortit olivat kadonneet rikoksen kautta. Tästä syystä valit-

sijayhdistys jätti viime keskiviikkona rikosilmoituksen poliisille.

* * *

Rikos alkoi paljastua sen vuoksi, että vastauslähetysten joukossa oli viikon 50 alussa ollut kaksi Pohjanrannasta postitettua pika-pakettia, jotka sisälsivät sinne lähetettyjä kannattajakortteja.

Niihin liittyi virallinen seuranta, johon pakettien eteneminen kirjattiin.

Julkisuudessa on käsitelty 19.12. lähetettyä pakettia. Seuranta-tietojen mukaan se päättyi seuraavana päivä Viroon, Tallinnaan, missä se luovutettiin vastaanottajalle.

Myöhemmin tämä paketti palautettiin 22.12. sen lähettäjälle, joka oli Pohjanranta Oy. Mukana ei ollut seurantatietoja Tallinnasta Keminmaalle.

Toisen pikapaketin Pohjanranta Oy lähetti vastauslähetysenä kohti Helsinkiä jo maanantaina 18. joulukuuta.

Tämäkään paketti ei koskaan saapunut vastaanottajalle, vaan se palautettiin lähettäjälle 21. joulukuuta.

Tämän paketin seurantatiedoissa on outo aukko. Se oli rekisteröity 19.12. aamupäivällä Helsingissä. Seuraavana aamuna paketti oli rekisteröity Helsingissä uudelleen. Kävikö tämäkin paketti Tallinnassa?

Rekisteröintien jälkeen paketti palautettiin lähettäjälleen Keminmaalle.

Näiden kahden paketin sisältämällä muutamalla sadalla kortilla ei tietenkään ollut kokonaismäärää ajatellen mainittavaa vaikutusta.

Pakettien ratkaiseva merkitys oli siinä, että ne paljastivat, kuinka hyvin suuri määrä kannattajakortteja todennäköisesti ohjattiin 19. ja 20. joulukuuta Viroon tai muuhun osoitteeseen kuin siihen, mihin vastauslähetysten olisi pitänyt päätyä.

Jo 11. joulukuuta oli useita tuhansia kannattajakortteja ilmeisesti ohjattu Viroon.

Näillä kahdella rikoksella ehdokashakemuksemme hyväksyminen 20. joulukuuta estettiin.

* * *

Edellisen blogikirjoitukseni lopussa esitin arvion, että presidentinvaaleja ajatellen rikostutkinnan ratkaisupäivät olivat viime viikon torstai ja perjantai.

Aikaa on kuitenkin enemmän.

Tällä viikolla käytettävissä on vielä neljä työpäivää. Jos tapahuneesta rikoksesta saadaan tänä aikana riittävä näyttö, Helsingin vaalipiirilautakunta ehtii vielä kokoontumaan ja täydentämään ehdokaslistaa.

Ennakkoäänestys kotimaassa alkaa vasta 17. tammikuuta.

Minun ehdokkuuttani ajatellen viivytys olisi tietysti kohtuuton, mutta jäljellä olevat kolme viikkoa riittäisivät vielä jonkinlaisen kampanjan toteuttamiseen.

Tämän verran voin antaa muille ehdokkaille vielä etumatkaa.

Muiden ehdokkaiden asema ei ole ollut kadehdittava.

Heillä kullakin on ollut jo pitkän aikaa rakennettu myönteinen julkisuuskuva, joka on kampanjan edetessä rapistunut.

Minun julkisuuskuvani ei ole viime vuosikymmeninä ollut koskaan kehuttava, kun en ole myötäillyt itsenäisyyttämme kaivantanutta politiikan ja julkisuuden valtavirtaa.

Erityisesti viimeisten parin vuoden ajan tarjolla on ollut vain vähättelevää ja kielteistä julkisuutta.

Kun astun ehdokkaana julkisuuden valokeilaan, äänestäjille on luvassa paljon myönteisiä yllätyksiä.

SOTASENSUURI ISKI TAAS – TAUSTALLA VALTIOLLISET TOIMIJAT, ULKOMAISETKIN?

Rikosilmoitus ei johtanut tutkinnan käynnistymiseen. Edes esitutkintaa ei käynnistetty.

Valitsijayhdistyksen kommentit poliisin toimintaan ja päätökseen ovat luettavissa kantelusta, jonka se kesäkuussa teki valtakunnansyyttäjälle. Kantelu on tämän teoksen liitteenä.

Omalta osaltani kommentoin syntynyttä tilannetta tuoreeltaan 9.1. julkaisemassani blogissa ”Vaalit varastettiin – syylliset on saatava vastuuseen”.

Poliisilla oli ollut käytettävissään kaiken kaikkiaan kuusi työpäivää tärkeimpien tietojen hankkimiseen. Tämä aika käytettiin siihen, että laadittiin päätös, jossa todettiin, ettei poliisin mielestä ollut syytä epäillä rikoksen tapahtuneen.

Kirjoitin olleen outoa, että Keskusrikospoliisille osoitettu rikosilmoitus ohjattiin Helsingin poliisilaitoksen käsiteltäväksi.

Jälkikäteen KRP oli antanut julkisuuteen tiedotteen, että se ei ollut tehnyt päätöstä siitä, ettei esiselvitystä käynnistetä. Päätöksen oli tehnyt Helsingin poliisilaitos.

Kysyin, kuka mahtoi tehdä päätöksen, että KRP:lle tehty rikosilmoitus siirrettiin paikallisen poliisilaitoksen käsiteltäväksi.

Paikallispoliisi ei käynnistänyt esitutkintaa, vaan esiselvityksen tutkinnan tarpeellisuudesta.

Kirjoitin käytettävissä olevien tosiasioiden osoittavan, että ehdokkuuteni estettiin rikollisen toiminnan avulla. Tällä puolestaan oli ollut ratkaiseva vaikutus presidentinvaalien lopputulokseen.

Kirjoitin, että oma käsitykseni on ollut ja on, että olisin voinut päästä toiselle kierrokselle ja voittaa sen.

”Jokaisen pitäisi ymmärtää, että ehdokkuuteni olisi joka tapauksessa vaikuttanut olennaisella tavalla äänten jakautumiseen ensimmäisellä kierroksella. Ehdokkuuteni olisi vaikuttanut myös siihen, ketkä siirtyvät toiselle kierrokselle ja siihen, kuka sen voittaa Vaaleilta puuttuu legitimitetti ja jopa laillisuus.”

Seuraavana askeleena kerroin pyytäneeni Suomen linja ry:n puolesta, että Posti Oyj selvittäisi valitsijayhdistyksen jättämään rikosilmoitukseen sisältyvät asiat. Yhdistys oli tehnyt Postin kanssa sen vastauslähetyssopimuksen, jonka puitteissa tuhansia kannattajakortteja oli kadonnut.

Uuden Suomen Puheenvuoro-palstalta blogini poistettiin.

Tämä antoi aiheen palauttaa mieliin Puheenvuorossa vuoden 2022 kesällä sensuroidut kirjoitukseni.

Kirjoitin tuolloin: ”Onko Suomessa siirrytty kesäkuun lopulla sotapropagandasta sotasensuuriin? Onko Huoltovarmuuskeskuksen alaisuudessa toimivan Mediapoolin toimintaa tehostettu? Onko tästä päätetty Suomen ulkopoliittisen johdon tasolla?”

Kirjoitin, että nyt nämä kysymykset oli syytä toistaa ja lisätä niihin yksi: ”Onko kannattajakorttien katoamisen takanakin jopa valtiollisia toimijoita, kotimaisia ja/tai ulkomaisia?”

Tammikuun 17.päivänä, presidentinvaalienkampanjoinninkeskellä, julkaisin blogin ”Presidentinvaalit käydään sodan varjossa”.

Kirjoitin, että Suomen presidentinvaaleja käydään poikkeusoloissa, joissa maamme on sijaissodassa (proxy war) Venäjää vastaan.

Presidentinvaaleihin propaganda oli vaikuttanut siten, että ehdokkaat kilpailevat siitä, kuka esiintyy voimakkaimmin Venäjää vastaan. Toisaalta kilpaillaan siitä, kuka voimakkaimmin sitoutuu tukemaan Yhdysvaltain politiikkaa.

Tämä sitoutuminen ei koske vain puolustuspolitiikkaa ja puolustusta, vaan myös ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tämä puolestaan on vienyt Suomea ”uuteen reunavaltiopolitiikkaan” yhdessä Baltian maiden ja Puolan kanssa.

Kun Natoon päätettiin liittyä, sanottiin, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mi-

tään sotilaallista uhkaa. Lisäksi sanottiin, että jäsenyyden myötä saatavat turvatakuut estävät maamme joutumisen hyökkäyksen kohteeksi.

Ainoa jäsenyyden haitta olivat Venäjän mahdolliset ”ilkeydet” meitä kohtaan.

Nyt kuitenkin sekä suomalaiset että amerikkalaiset asiantuntijat pitivät mahdollisena, että Venäjä kohdistaisi sotilaallisia iskuja johonkin Nato-maahan, myös Suomeen.

Venäjän ilkeyksien mittakaava on alkanut monia pelottaa.

Presidenttiehdokkaiden pitäisi keskustella näistä Nato-Suomeen kohdistuvista uhkista ja kertoa, kuinka he osaltaan huolehtisivat Suomen turvallisuudesta.

Tällaista keskustelua ei käydä. Vaaraa maamme joutumisesta sotaan väheksytään. Ukrainan sodan ennustetaan ja toivotaan jatkuvan pitkään.

Vallalla olevan sotapropagandan vuoksi tilannearviot ovat haralla pohjalla.

Sodan poikkeusoloihin liittyy sekin, että valtavirrasta poikkeavan ehdokkaan osallistuminen presidentinvaaleihin voitiin rikollisin keinoin estää.

Nämä rikosepäilyt olivat nyt Postin selviteltävinä.

9.1.2024 Vaalit varastettiin

– syylliset on saatava vastuuseen

Tämän vuoden Suomen presidentinvaalit varastettiin.

Viime hetkellä oli esillä mahdollisuus, että valitsijayhdistyksen kannattajakorttien katoamiseen liittyvästä rikoksesta olisi saatava näyttöä, jonka perusteella ehdokaslistaa olisi voitu täydentää.

Poliisilla oli käytettävissään kuusi työpäivää tärkeimpien tietojen hankkimiseen. Tämä aika käytettiin siihen, että laadittiin päätös, jossa todettiin, ettei poliisin mielestä ollut syytä epäillä rikoksen tapahtuneen.

Outoa oli, että Keskusrikospoliisille osoitettu rikosilmoitus oh-

jattiin Helsingin poliisilaitoksen käsiteltäväksi.

Jälkikäteen KRP antoi tiedotteen, että se ei ollut tehnyt päätöstä siitä, ettei esiselvitystä käynnistetä. Päätöksen oli tehnyt Helsingin poliisilaitos.

Kuka mahtoi tehdä päätöksen, että KRP:lle tehty rikosilmoitus siirrettiin paikallisen poliisilaitoksen käsiteltäväksi?

Käytettävissä olevat tosiasiat osoittavat, että ehdokkuuteni es-tettiin rikollisen toiminnan avulla.

Tällä puolestaan on ratkaiseva vaikutus presidentinvaalien lop-putulokseen.

Oma käsitykseni on ollut ja on, että olisin voinut päästä toisel-le kierrokselle ja voittaa sen.

Jokaisen pitäisi ymmärtää, että ehdokkuuteni olisi joka tapauk-sessa vaikuttanut olennaisella tavalla äänten jakautumiseen en-simmäisellä kierroksella. Ehdokkuuteni olisi vaikuttanut myös sii-hen, ketkä siirtyvät toiselle kierrokselle ja siihen, kuka sen voittaa

Vaaleilta puuttuu legitimitetti ja jopa laillisuus.

Olen tänään pyytänyt Posti Oyj:tä selvittämään valitsijayhdis-tykseni jättämään rikosilmoitukseen sisältyvät asiat.

Julkaisen alla kokonaisuudessaan Suomen linja ry:n Postin johdolle tänään lähettämän muistion.

* * *

Muistio Suomen linja ry:n yhteistyöstä Posti Oyj:n ja Posti Jake-lu Oy:n kanssa

Valitsijayhdistykseni käytti postin vastauslähetyspalvelua jo vuoden 2018 presidentinvaalien yhteydessä.

Tuolloin kannattajakorttien kerääminen oli monesta syystä helpompaa kuin viime vuonna. Kuitenkin kannattajakortteja oli keräyksen loppupuolella vasta noin 10 000.

Silloin valitsijayhdistys käynnisti sanomalehdissä tehokkaan ilmoituskampanjan. Äänestäjiä kehoitettiin tulostamaan netistä kannattajakortteja ja lähettämään ne vastauslähetysenä. Tuohon aikaan printterejä oli käytettävissä nykyistä enemmän.

Ilmoituskampanjaan liittyi Maaseudun Tulevaisuuden liite, jossa oli kaksi kannattajakorttia. Nämäkin kortit voitiin postittaa vastauslähetyksenä ilman postimerkkiä.

Tämä kampanja tuotti hyvän tuloksen. Loppuvaiheessa valitsijyhdistys sai lyhyessä ajassa 15 000 korttia. Kaikkiaan niitä jätettiin Helsingin vaalipiirilautakunnalle noin 27 000 kappaletta.

* * *

Kuuden vuoden takaisen kokemuksen rohkaisemana valitsijyhdistykseni päätti käyttää samaa menetelmää.

Valitsijyhdistykseni työtä tukenut Suomen linja ry teki marraskuun alussa sopimuksen Postin vastauslähetykspalvelun kanssa. Vastauslähetykset toimitettiin Keminkaalle Suomen linja ry:n osoitteeseen.

Kun aika kävi niukaksi, sovimme 4. joulukuuta Postin kanssa, että voimme noutaa lähetykset Helsingin Postikeskuksesta. Tämä nopeutti postin kulkua usealla vuorokaudella. Meille luvattiin, että postin kuljetettaviksi jätetyt lähetykset olisivat pääsääntöisesti perillä seuraavana aamuna.

Helsingissä 6.12. järjestetyn ”Itsenäisyyden puolustajien juhlan” yhteydessä kortteja saatiin kerätyksi runsaasti sekä juhlapaikalla että Narinkkatorilla.

Viikonlopun aikana toteutettiin mittava ilmoituskampanja.

Helsingin seudun paikallislehdissä oli lauantaina koko sivun ilmoitus, joissa oli kannattajakortti. Maakuntalehdissä toteutettiin mittava ilmoituskierros.

Maaseudun Tulevaisuudessa julkaistiin kolme ilmoitusta, jossa muistutettiin tiukasta aikataulusta korttien postittamisessa. Aikaisemmin lehdessä oli julkaistu liite, jossa oli ollut viisi kannattajakorttia.

Maanantaina 11. joulukuuta saatoimme noutaa Postista noin 1500 kannattajakorttia, jotka oli postitettu vastauslähetyksinä edellisenä torstaina ja perjantaina. Myös Keminkaalta tuli pikapaketina lähettäjien kustannuksella sinne toimitettuja kortteja.

Maanantaina noudettujen korttien määrä ja viikonlopun mittava ilmoituskampanja antoivat meille aiheen olettaa, että saisimme tiistaina 12. joulukuuta useita tuhansia kortteja.

Tiistaina noudettavissa oli kuitenkin vain noin 500 korttia.

Tällä kohtaa Postin lähettämässä laskussa on ilmeinen virhe. Tiistain kohdalle on kirjattu suuri määrä vastauslähetyksiä, jotka ilmeisesti sisältyivät jo edellisenä päivänä noudettuihin.

Maanantaina saatu korttien määrä oli moninkertainen tiistaina noudettujen määrään nähden.

Tiistaina tulleiden korttien pieni määrä sai meidät ajattelemaan, että kortteja oli kadonnut jonnekin. Siinä vaiheessa meillä ei ollut aavistustakaan siitä, mitä oli saattanut tapahtua.

Kun 12. joulukuuta tulleiden korttien määrä oli tarpeeseen nähden vähäinen, ehdin jo ilmoittaa, että ehdokkuuteni raukeaa.

Iltapäivällä saimme kuitenkin tiedon, että aikaa korttien keräämiseen olikin 20. joulukuuta saakka.

Silloin valitsijayhdistys päätti jättää ehdokashakemuksen ja koossa olleet noin 3500 korttia tarkastettaviksi. Kiireen vuoksi noin 1000 korttia jäi siinä vaiheessa luovuttamatta.

Seuraavana viikonloppuna toteutettiin mittava ilmoituskampanja. Ilmoituksia julkaistiin lähes kaikissa maakuntalehdissä ja myös molemmissa ilta- ja iltapäivälehdissä, Ilta-Sanomien osalta viikonloppulehdessä. Ilmoitus julkaistiin vielä 19. joulukuuta myös Helsingin Sanomissa.

Viikonloppuna kortteja kerättiin vaaliautolla yhdeksässä eteläisen ja keskisen Suomen keskeisessä kaupungissa. Kokoon saatiin useita satoja kortteja. Äänestäjien innostus oli selvässä nousussa.

Maanantaina 18.12. saimme Postin kautta lähes 3000 korttia. Ne oli postitettu edellisenä torstaina (joka oli Postissa lakkopäivä) ja perjantaina.

Maanantain suhteellisen hyvä kertymä ja mittava ilmoituskampanja antoivat meille aiheen olettaa, että viikonlopun aikana ja maanantaina kortteja lähetettäisiin runsaat 10 000.

Tiistaina kortteja tuli kuitenkin vain noin 500 ja keskiviikkona vielä vähemmän.

Korttien joukosta puuttuivat myös Pohjanranta Oy:n pikapakettina 18. ja 19.12. vastauslähetysooitteeseen lähettämät kortit.

Viimeksi mainittu pikapaketti oli ohjattu Tallinnaan, missä se oli seurantajärjestelmän mukaan luovutettu vastaanottajalle.

Paketti kuitenkin palautettiin lähettäjälle 22. joulukuuta. Seurantatietoja paketin vaiheista Tallinnasta Keminmaalle ei ole käytettävissä.

Ensimmäinen paketeista palautettiin lähettäjälle 21. joulukuuta. Paketti oli käynyt Helsingissä, missä se oli seurantatietojen mukaan kirjattu kahdesti noin vuorokauden välein. On syytä kysyä, kävikö tämäkin paketti Tallinnassa.

Näiden kahden paketin kohtalo on synnyttänyt vahvan epäilyn, että myös 19. ja 20. joulukuuta kadonneet tuhannet tavalliset vastauslähetykset oli ohjattu Tallinnaan. Tietysti on mahdollista, että kortteja on ohjattu väärin osoitteisiin muuallekin.

Korttien katoamisella 12., 19. ja 20. joulukuuta oli ratkaiseva vaikutus siihen, että valitsijayhdistykseni ei saanut kerätyksi ehdokkuuteen vaadittua 20 000 korttia.

Kannattajakortteja toimitettiin Helsingin vaalipiirilautakunnalle tiistaihin 19.12. mennessä noin 8700 kappaletta. Meillä on edelleen hallussamme runsaat 2000 korttia. Perille tulleiden kannattajakorttien kokonaismäärä on siis noin 11 000.

Ilmeisesti jo 12.12. hävitettiin tuhansia kannattajakortteja. Samoin tapahtui sekä 19. että 20. joulukuuta.

ValitsijayhdistyksenitekiKeskusrikospoliisilletutkintapyyynnön, jossa pyydettiin välittömästi selvittämään, mihin osoitteeseen ja kenelle Tallinnaan päätnyt paketti oli toimitettu. Lisäksi pyydettiin selvittämään, kuka tai ketkä olivat ohjanneet paketin Tallinnaan.

Nämä kaksi tietoa olisivat antaneet mahdollisuuden aloittaa korttien katoamiseen liittyneen rikoksen tarkemman selvittämisen.

Jostakin syystä rikosilmoitus siirtyi käsiteltäväksi Helsingin poliisilaitokselle, joka teki päätöksen, että sen mukaan ei ollut aihetta epäillä rikosta.

Keskusrikospoliisi antoi julkisuuteen tiedotteen, jossa se ilmoitti, ettei se ollut tehnyt päätöstä olla tutkimatta rikosepäilyä. Päätöksen oli tehnyt Helsingin poliisilaitos.

Menettely oli outo, kun rikosilmoitus oli tehty nimenomaan KRP:lle. On kysyttävä, kuka teki päätöksen sen siirtämisestä Helsingin poliisilaitoksen käsiteltäväksi.

Pyydämme nyt, että Posti Oyj ja Posti Jakelu Oy selvittävät kii-reesti ne kysymykset, jotka valitsijayhdistyksen rikosilmoituksessa esitettiin:

1.1. Kuka tai mikä taho vaihtoi Suomen linja ry:n tilaaman vastauslähetysoitoon lähetyksien vastaanoton osoitetietoja? Meille osoitettu kannattajakortteja sisältänyt posti on näiden uusien osoitetietojen perusteella ohjautunut Viroon ja luovutettu siellä vastaanottajalle (LX896248819FI).

1.2. Kuka tai mikä taho on kyseisessä osoitteessa vastaanottajana Virossa?

1.3. Onko vastauslähetysoitoeseemme lähetettyjä kirjeitä osoitettu myös muualle ja kuinka paljon?

Onko Postin henkilöstön joukossa joku tai joitakuuta, jotka ovat ohjanneet vastauslähetyksiä väärin osoitteisiin?

Onko Postin vastauslähetyksien järjestelmä hakkeroitu? Jos näin on tapahtunut, on selvitettävä, kuka tai ketkä tämän hybridioperaation toteuttivat.

Tietysti muutkin mahdolliset vaihtoehdot korttien katoamiseen on selvitettävä.

Kysymys on vakavasta asiasta, laittomasta vaikuttamisesta Suomen valtiollisen elämän tärkeimpään vaaliin.

Posti on velvollinen selvittämään kaikki muutkin mahdollisuudet korttien katoamiseen.

Tarvittaessa KRP on ilmeisesti valmis antamaan virka-apua selvitysten tekemiseen.

* * *

Jäämme odottamaan tuloksia Postin suorittamista selvityksistä.

11.1.2024 Sotasensuuri iski taas. – Ovatko taustalla valtiolliset toimijat?

Julkaisin tiistaina puoliltapäivin blogikirjoituksen ”Vaalit varastettiin – syylliset on saatava vastuuseen”.

Julkaisin blogin myös Uuden Suomen Puheenvuoro -palstalla ja Facebook-sivullani.

Tällä kertaa poistin Facebook -sivultani mahdollisuuden kommentointiin – siinä määrin ala-arvoiseksi oli keskustelu aikaisemmista kirjoituksistani käynyt.

Ajattelin, että US moderoisi pahimpia yli- ja alalyöntejä.

Nyt kävikin niin, että US moderoi minut! Sain eilen puolen päivän jälkeen ilmoituksen, että ylläpito on sääntöjen vastaisena poistanut kirjoitukseni ja antanut minulle varoituksen.

”Vahinko” oli kuitenkin ehtinyt tapahtua: vuorokauden mitaan lähes 50 000 Puheenvuoron seuraajaa oli jo lukenut kirjoitukseni. Kotisivultani se on edelleen luettavissa.

On sanomattakin selvää, että ainakaan toistaiseksi en julkaise blogejani US:n Puheenvuorossa.

* * *

Eilinen US:n ilmoitus toi etsimättä mieleeni kesän 2022 tapahtumat. Silloin Puheenvuoron ylläpitäjät ilman pätevää syytä poistivat kolme hyvää blogiani.

Vastasin 8. elokuuta julkaisemassani blogissa ”Onko Suomessa siirrytty sotapropagandasta sotasensuuriin?”. Tuo kirjoitus linkkeineen kannattaa lukea.

Lopetin kirjoitukseni näin:

”Kaikki Uuden Suomen sensuroimat kirjoitukset olivat ja ovat tärkeä osa yhteiskunnallista keskustelua. Pidän kaikkia poistoja perusteettomina.

Poistojen jälkeen päätin, että en julkaise enää kirjoituksiani Uuden Suomen Puheenvuorossa.

Mitä on tapahtunut, kun Uusi Suomi ryhtyi sensuroimaan kirjoituksiani? Kirjoitusteni luonne ei ole millään tavalla muuttunut.

Samaan aikaan suomalaisessa mediassa on tapahtunut toinenkin samansuuntainen muutos.

Keskustan äänenkannattaja Suomenmaa ei ole 23.6. jälkeen julkaissut ”Mielipiteissään” ainuttakaan ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittynyttä kirjoitustani.

Onko Suomessa siirrytty kesäkuun lopulla sotapropagandasta sotasensuuriin? Onko Huoltovarmuuskeskuksen alaisuudessa toimivan Mediapoolin toimintaa tehostettu? Onko tästä päätetty Suomen ulkopoliittisen johdon tasolla?

Kysymyksiä herättää myös äskettäin julkisuuteen tullut Suojelupoliisin ehdotus, että ”valeutisten tahallinen levittäminen vieraan vallan puolesta tulisi säätää rikokseksi”.

Nykyisessä poliittisessa ilmapiirissä valeutisiksi helposti leimataan kaikkien sellaisten tosiasioiden julkistaminen, jotka ovat ristiriidassa vallalla olevan sotapropagandan kanssa.

Mihin olemme menossa?”

* * *

Niin, mihin olimme menossa?

Joka tapauksessa olemme tulleet siihen, että presidentinvaalit on voitu ”varastaa”. Presidenttiehdokkaan valitsijayhdistyksen keräämiä kannattajakortteja on rikollisin keinoin hävitetty, ja tällä tavoin on estetty hänen ehdokkuutensa.

Tiistain blogissani on esitetty pitävät perusteet epäilylle, että ratkaiseva määrä kortteja on rikollisin menetelmin tahallaan hävitetty.

Rikosepäilyn tueksi kirjoituksessa esitetään kahdenlaisia todisteita.

Ensiksikin on selvää, että 12., 19. ja 20. joulukuuta kortteja on hävinnyt niin paljon, että ne eivät ole voineet millään ”luonnollisella” tavalla kadota.

Maanantaina joulukuun 11. päivänä valitsijayhdistys vastaan-

otti noin 1500 edellisen viikon torstaina ja perjantaina postitettua korttia, keskimäärin 750 päivää kohden. Noina päivinä ei tehty mitään markkinointia.

Viikonloppuna toteutettiin mittava ilmoituskampanja. Lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina äänestäjillä oli aikaa ja mahdollisuus postittaa kortteja. Äänestäjät olivat alkaneet herätä.

Kaiken järjen mukaan tiistaiamuksi Postikeskukseen olisi pitänyt tulla päivää kohden ainakin kaksi tai kolme kertaa enemmän kortteja kuin edellisenä päivinä eli vähintään 5000 korttia. Niitä tuli noin 500.

Seuraavan viikon alussa kadonneitten korttien määrä oli vielä suurempi.

Maanantaina 18. joulukuuta perille tuli noin 3000 korttia, jotka oli postitettu torstaina – Postin lakkopäivänä – ja perjantaina. Päivää kohden postitettiin siis keskimäärin 1500 korttia. Mitään markkinointia ei noina päivinä tehty.

Viikonloppuna julkaistiin jälleen runsaasti ilmoituksia. Äänestäjien innostus oli edelleen noussut.

Näillä perusteilla valitsijayhdistys odotti saavansa tiistaina ja keskiviikkona yhteensä jopa 15 000 korttia – samaan tapaan kuin vastaavassa tilanteessa kuusi vuotta sitten.

Tiistaina perille tuli noin 500 korttia ja keskiviikkona vielä vähemmän.

Kadonneiden korttien määrä oli joka tapauksessa niin suuri, että niiden hävittäminen esti ehdokkuuteni.

* * *

Toinen todiste on se, että Pohjanranta Oy:n maanantaina ja tiistaina vastauslähetysoitteeseen pikapakettina postittamat kannattajakortit eivät tulleet koskaan perille, vaan ne palautettiin loppuviikosta lähettäjälle.

Näistä paketeista toinen päättyi Tallinnaan, missä se virallisten seurantatietojen luovutettiin ”vastaanottajalle”.

On varteenotettava mahdollisuus, että tuhannet kadonneet kannattajakortit ohjattiin tähän samaan tai johonkin muuhun ulkomaiseen osoitteeseen.

Näillä perusteilla valitsijayhdistys teki Keskusrikospoliisille rikosilmoituksen.

Kiireellisesti pyydettiin selvittämään, mihin osoitteeseen Tallinnassa postipaketti oli toimitettu, ja kuka tai ketkä olivat sen sinne ohjanneet.

Jostakin syystä asia siirrettiin Helsingin poliisilaitoksen käsiteltäväksi. Sen mielestä ei ollut syytä epäillä rikoksen tapahtuneen.

Jokainen voi verrata poliisilaitoksen perusteluja niihin tosiasioihin, jotka rikosilmoituksessa oli esitetty.

Heinäkuun 8. päivänä 2022 julkaistussa blogissani esitin muutamia kysymyksiä:

”Onko Suomessa siirrytty kesäkuun lopulla sotapropagandasta sotasensuuriin? Onko Huoltovarmuuskeskuksen alaisuudessa toimivan Mediapoolin toimintaa tehostettu? Onko tästä päätetty Suomen ulkopoliittisen johdon tasolla?”

Nyt nämä kysymykset on syytä toistaa ja lisätä niihin yksi: ”Onko kannattajakorttien katoamisen takanakin jopa valtiollisia toimijoita, kotimaisia ja/tai ulkomaisia?”

17.1.2024 Presidentinvaalit käydään sodan varjossa

Suomen presidentinvaaleja käydään poikkeusoloissa, joissa maamme on sijaissodassa (proxy war) Venäjää vastaan.

Kuinka tähän on tultu?

Kaikki alkoi siitä, että tasavallan presidentti Sauli Niinistö ryhtyi tukemaan Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin vuoden 2021 alkupuolella kehittämää suunnitelmaa, jolla Kiinan kasvavaa mahtia piti rajoittaa käynnistämällä ”uusi kylmä sota”. Maailma piti jakaa sen ja Venäjän johtamiin autoritaarisiin maihin ja Yhdysvaltain johtamiin demokraattisiin valtioihin.

Tähän suunnitelmaan sisältyi myös Suomen ja Ruotsin liittymisen sotilasliitto Natoon.

Ilmeisesti Suomen ja Yhdysvaltain edustajien väliset keskustelut maamme Nato-jäsenyydestä käynnistettiin jo keväällä 2021. Presidenttien välinen yhteydenpito alkoi viimeistään lokakuussa. Joulukuun puolivälissä presidentit sopivat, että valmistelut jäsenyyden toteuttamiseksi käynnistetään.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyttä ryhdyttiin toteuttamaan heti, kun Venäjä oli 24.2.2022 käynnistänyt hyökkäyksensä Ukrainaan.

Ukrainassa käytävän sijaissodan osapuoli Suomesta tuli sen vuoksi, että Yhdysvallat ja Britannia asettivat maamme Nato-jäsenyyden ehdoksi sen, että ryhdyimme toimittamaan Ukrainaan myös tappavaa aseistusta. Tässä suhteessa Suomi asettui sodan etulinjaan.

Mainittakoon, että monet Naton jäsenmaat eivät ole Ukrainaa aseistaneet. Norjakin salli aseiden viennin Ukrainaan vasta äskettäin.

* * *

Suomen osallistuminen sijaissotaan Venäjää vastaan on vaikuttanut myös siihen, että meidän presidentinvaalejamme käydään täysimittaisen sotapropagandan oloissa.

Kaikki yhdeksän presidenttiehdokasta tukivat kovalla kiireellä tehtyä päätöstä Suomen liittymiseksi Natoon. On luonnollista, että he tätä ratkaisua puolustavat.

Toisaalta he kaikki ovat omaksuneet sen ”tarinan”, että Suomi liittyi Natoon sen vuoksi, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Tämä rajoittaa keskustelua sodan laajemmasta taustasta. Tämä rajoittaa keskustelua rauhan palauttamisesta Ukrainaan ja turvallisuuden takaamisesta omilla rajoillamme.

Presidentinvaaleihin propaganda on vaikuttanut siten, että ehdokkaat kilpailevat siitä, kuka esiintyy voimakkaimmin Venäjää vastaan. Toisaalta kilpaillaan siitä, kuka voimakkaimmin sitoutuu tukemaan Yhdysvaltain politiikkaa.

Tämä sitoutuminen ei koske vain puolustuspolitiikkaa ja puolustusta, vaan myös ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tämä puolestaan on vienyt Suomea ”uuteen reunavaltiopolitiikkaan” yhdessä Baltian maiden ja Puolan kanssa.

Kun Natoon päätettiin liittyä, sanottiin, ettei Suomeen silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa. Lisäksi sanottiin, että jäsenyyden myötä saatavat turvatakuut estävät maamme joutumisen hyökkäyksen kohteeksi. Ainoa jäsenyyden haitta olivat Venäjän mahdolliset ”ilkeydet” meitä kohtaan.

Nyt kuitenkin sekä suomalaiset että amerikkalaiset asiantuntijat pitävät mahdollisena, että Venäjä kohdistaisi sotilaallisia iskuja johonkin Nato-maahan, myös Suomeen.

Venäjän ilkeyksien mittakaava on alkanut monia pelottaa.

Presidenttiehdokkaiden pitäisi keskustella näistä Nato-Suomeen kohdistuvista uhkista ja kertoa, kuinka he osaltaan huolehtisivat Suomen turvallisuudesta.

Tällaista keskustelua ei käydä. Vaaraa maamme joutumisesta sotaan väheksytään. Ukrainan sodan ennustetaan ja toivotaan jatkuvan pitkään.

Vallalla olevan sotapropagandan vuoksi tilannearviot ovat harvalla pohjalla.

* * *

Sodan poikkeusoloihin liittyy sekin, että valtavirrasta poikkeavan ehdokkaan osallistuminen presidentinvaaleihin voitiin rikollisin keinoin estää.

Nämä rikosepäilyt ovat nyt Postin selviteltävinä.

Postin ensimmäinen vastaus esittämäämme selvityspyyntöön saatiin ripeästi.

Tärkeimpiin kysymyksiin emme kuitenkaan saaneet valaisua. Sen sijaan syntyi uusia kysymyksiä.

Pääkysymys on saada selville, mihin osoitteeseen ja kenelle toimitettiin se kannattajakortteja sisältänyt pikapaketti, jonka Poh-

janranta Oy lähetti Suomen linja ry:n vastauslähetysosoitteeseen 19. joulukuuta. Virallisten seurantatietojen mukaan paketti luovutettiin ”vastaanottajalle” Tallinnassa 20.12. klo 11.53.

Paketti palautettiin Keminmaalle 22.12. Siitä ei ole tietoa, kuinka se kulkeutui Tallinnasta Keminmaalle.

Tämän paketin kulusta Posti antoi meille selvitystä, joka ei alkuunkaan pitänyt paikkaansa.

Nyt on käynyt ilmi, että Tallinnaan ohjautui 20.12. myös kolme muuta pikapakettia. Ne oli postitettu Kokkolasta, Pietarsaaresta ja Helsingistä. Myös viimeksi mainittu paketti oli kuljetettu aluksi Ouluun.

Näiden kirjattujen pikapakettien suuntautuminen Tallinnaan synnyttää epäilyn, että samaan osoitteeseen ja ehkä muualle ulkomaille ohjattiin myös ne tuhannet päivittäiset tavalliset vastauslähetykset, jotka eivät tulleet perille 12., 19. ja 20. joulukuuta.

Näiden korttien katoaminen ratkaisi sen, että valitsijayhdistykseksi keräämien korttien määrä jäi alle 20 000 rajan.

Tietysti odotamme tietoa myös siitä, onko Postilla jokin muu selitys korttien katoamiseen.

Tämä selvitystyö jatkuu.

JÄLJELLE JÄI KYSYMYS: "ONKO SUOMI OIKEUSVALTIO?"

Aluksi kannattajakorttien katoamista pyrittiin selvittämään Postin johdon kanssa sähköpostin välityksellä.

Kun kirjeenvaihto ei tuottanut tulosta, tapasimme Postin edustajia 5. helmikuuta.

Kerroin tapaamisesta 9.2. julkaisemassani blogikirjoituksessa "Arvoitus ratkesi: Pohjois- ja Itä-Suomen kannattajakortit lähetettiin Viroon".

Jätimme tapaamisen yhteydessä Postin edustajille muistion, jossa esitimme uusia todisteita korttien katoamisesta. Niilläkään ei ollut vaikutusta.

Päätin blogini: "Tilanne on hyvin erikoinen, kun Suomen valtion kokonaan omistama yritys kieltäytyy selvittämästä perusteluita epäilyksiä yrityksen piirissä tapahtuneista väärinkäytöksistä ja rikoksista. Tämä on erityisen erikoista sen vuoksi, että epäilty väärinkäytökset ja rikokset liittyvät vaaleihin, joissa valitaan maan ylin valtiollinen johto."

Viikkoa myöhemmin julkaisinkin blogin, jossa kysyin Suomen oikeusoppineilta, kuinka oikeusvaltiossamme saa oikeutta.

Tässä kirjoituksessa annoin entistä tarkempia arvioita kadonneiden kannattajakorttien määrästä. Tämä perustui siihen, että valitsijayhdistyksen edustajat olivat käyneet Helsingin vaalipiirilautakunnassa tutkimassa aikaisempaa tarkemmin sinne toimitetut kortit.

Jo aikaisemmin oli voitu esittää täsmällisiä arvioita niiden korttien määrästä, jotka olivat kadonneet 19. ja 20. joulukuuta.

Tarkemmin oli nyt tutkittu niitä kortteja, jotka oli allekirjoitettu 11. joulukuuta ja joiden olisi tullut saapua perille 12. päivänä.

Tällaisia kortteja oli kaikkiaan vajaat 300 kappaletta. Ne olivat sisältyneet vastauslähetysiin, jotka oli toimitettu suoraan Helsingin Postikeskukseen.

Oulun ja Kuopion alueilla allekirjoitetut ja sieltä vastauslähetysinä postitetut puuttuivat kokonaan. Muutamat kymmenet näillä alueilla allekirjoitetut kortit oli toimitettu valitsijayhdistykselle muulla tavoin.

Joulukuun 12. päivänä ihmettelimme, kuinka vastauslähetystä oli tullut perille vain muutamia satoja, vaikka koko maassa oli viikonlopun aikana toteutettu mittava ilmoituskampanja.

Myöhempien tapahtumien valossa näytti ilmeiseltä, että 11.12. Oulun ja Kuopion Postikeskusten alueella postitettuja vastauslähetystyksiä ei lähetetty Helsingin Postikeskukseen, vaan ne ohjattiin Tallinnaan.

Edellisessä blogissani olin arvioinut, että kadonneitten vastauslähetysten määrä olisi voinut olla runsaat 10 000 ja hävitettyjä kannattajakortteja olisi voinut olla 12 000 – 14 000.

Näitä lukuja oli nyt syytä täsmentää. Vastauslähetyksissä oli ollut keskimäärin 2-3 kannattajakorttia. Näin ollen jo noin 5000 vastauslähetysten katoaminen saattoi johtaa runsaan 10 000 kortin hävittämiseen ja ehdokkuuteni estymiseen.

Vähintään tämä määrä vastauslähetystyksiä 12., 19. ja 20. joulukuuta katosi.

Oikeusoppineilta tässä blogissa kysyin siis, kuinka oikeusvaltio Suomessa voi saada oikeutta.

Saimme kaksi neuvoa.

Jotkut oikeusoppineet suosittelivat, että kantelisimme Postin toiminnasta Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom), jonka tehtävänä on valvoa Postilain noudattamista. Toiset neuvoivat tekemään kantelun valtakunnansyyttäjälle.

Päädymme siihen, että ensin yritämme hakea oikeutta Traficomien kautta.

Vastauslähetys sopimuksen Postin kanssa oli tehnyt Suomen linja ry. Se lähetti 26. helmikuuta kannekirjeen Traficomille.

Tästä kerroin 27.2.2024 julkaisemassani blogissa.

Traficom käytti päätöksensä valmistelemiseen kolme kuukautta.

Toukokuun 27. päivänä julkaisemassani blogikirjoituksessa kirjoitin, että juuri saamamme Traficomien päätös oli ollut paha pettymys.

Traficom ei ollut kyennyt selvittämään kannattajakorttien kaatoamista, eikä se ollut antanut asiaa poliisin tutkittavaksi.

Totesin, että nyt harkittavana oli valitsijayhdistyksen kantelu valtakunnansyyttäjälle.

Pidin mahdollisena sitäkin, että valtakunnansyyttäjä asian periaatteellisuuden ja poikkeuksellisen merkityksen vuoksi omasta aloitteestaankin siihen voisi tarttua.

Päätin 27.5.2024 julkaisemani blogikirjoituksen sanoihin: ”Oikeusvaltiossa pitää olla mahdollista saattaa perustellut rikosepäilyt poliisin, syyttäjälaitoksen ja viime kädessä tuomioistuinten käsiteltäviksi.”

Seuraava askel oli, että valitsijayhdistys kanteli 11.6.2024 poliisin ja Traficomien toiminnasta valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koivistolle. Kantelu on tämän teoksen liitteenä.

Kantelun allekirjoittivat valitsijayhdistyksen vaaliasiamies Eero Paavola ja vaaliasiamiehen varamies Ilkka Luoma.

Ilkka Luoma julkaisi sen 20. kesäkuuta.

Omalta osaltani välitin sen julkisuuteen linkillä, joka sisältyi aamulla 25.6.2024 julkaisemaani blogikirjoitukseen. Samana päivänä valtakunnansyyttäjän virasto lähetti valitsijayhdistykselle vastauskirjeen. Sekin on tämän kirjan liitteenä.

Palasin asiaan 30.6. julkaisemassani blogissa ”Rikosepäilyt jäivät selvittämättä. Onko Suomi oikeusvaltio?”

Siteerasin vaaliasiamies Eero Paavolan kirjeestä antamaa kommenttia:

”Valitsijayhdistys on hyvin pettynyt tehtyyn päätökseen

Päätöksessä kantelua kutsutaan kirjoitukseksi, eikä sitä käsitellä virallisena kanteluna, joka olisi asianmukaisesti tutkittu.

Epäiltyjä vakavia rikoksia käsitellään päätöksessä asianomista-

jarikoksina, kun ne ilman muuta ovat yleisen syyttäjän toimivaltaan kuuluvia.

Kantelu valtakunnansyyttäjälle oli viimeinen mahdollisuus saattaa vuoden 2024 presidentinvaaleihin liittyvät rikosepäilyt poliisin tutkittaviksi ja syyteharkinnan piiriin.

Asianomistajarikoksina emme voi ryhtyä niitä valitusteitse selvittämään.

Näin ollen rikosepäilyt jäävät valitettavasti tutkimatta.”

Omalta osaltani kerroin yhtyväni valitsijayhdistyksen esittämään kommenttiin.

Kirjoitin, että jäljelle jäi kysymys: ”Onko Suomi oikeusvaltio?”

Kantelu oli perusteellisesti laadittu. Siinä nojaututtiin valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koiviston julkisuudessa esittämiin oikeusvaltioperiaatteisiin.

Mahtoiko Koivisto hänelle henkilökohtaisesti osoitettua kantelua edes lukea?

Oikeusvaltion puolustajien kannattaa perehtyä tähän tapaukseen. Kuinka oikeusvaltiossa voidaan rikollisin keinoin puuttua jopa ratkaisevalla tavalla valtionpäämiehen vaaliin? Kuinka on mahdollista, ettei näitä rikosepäilyjä edes tutkita?

Sulo Aittoniemi sanoi aikaan, että rakennusliike Noppaan kohdistuneiden rikosepäilyjen tutkiminen piti lopettaa, kun näkyviin tuli liian isot kengät. Sivuosassa olleet keskustalaiset jouduitvat syytetyiksi ja tuomituiksi. Demarit jätettiin rauhaan.

Nyt esillä olevien rikosepäilyjen osalta kysyin tammikuulla, oliko niiden takana jopa valtiollisia toimijoita, kotimaisia ja/tai ulkomaisia. Tätä emme saa ilmeisesti koskaan tietää.

Ehkä joku tutkiva journalisti tai oikeusoppinut perehtyy asiaan ja ryhtyy kaivamaan totuutta esille. Kaikki olennainen aineisto on valtakunnansyyttäjälle toimitetussa kantelussa ja sen liitteissä. Se on totuuden etsijöiden käytettävissä.

9.2.2024 Arvoitus ratkesi: Pohjois- ja Itä-Suomen kannattajakortit lähetettiin Viroon

Joulukuun 22. päivänä julkaisin blogin ”Presidentinvaalien tulos ratkesi – syntyi kadonneitten korttien arvoitus”.

Aluksi kadonneitten korttien arvoitusta yritettiin selvittää poliisin avulla.

Valitsijayhdistykseni teki 27.12. rikosilmoituksen Keskusrikospoliisille. Tällä pyrittiin siihen, että poliisi nopeasti selvittäisi, saattoiko korttien katoamiseen liittyä rikos, joka olisi antanut Helsingin vaalipiirilautakunnalle perusteen täydentää ehdokaslistaa.

Rikosilmoitus siirrettiin Helsingin paikallispoliisin käsiteltäväksi. Pintapuolisen tarkastelun perusteella se päätettiin toteamaan, että sen mielestä aihetta esitutinnan käynnistämiseen ei ollut olemassa.

Mahdollisuus ehdokaslistan täydentämiseen raukesi tähän.

Tammikuun 9. päivänä lähetin Posti Oyj:lle Suomen linja ry:n puolesta kirjeen, jossa pyysin sitä selvittämään valitsijayhdistykseni jättämään rikosilmoitukseen sisältyvät asiat. Liitteenä oli muistio Suomen linja ry:n yhteistyöstä Posti-konsernin kanssa. Julkaisin muistion kokonaisuudessaan samana päivänä julkaisemassani blogissa.

* * *

Postin ylin johto tarttui pyyntöömme ripeästi. Toimitusjohtaja Turkka Kuusisto antoi selvitystyön tuotantotoiminnasta vastaavan alaisensa Mikko Hoikkalan tehtäväksi.

Hoikkalan antamat kirjalliset selvitykset olivat paha pettymys.

Hoikkalan viesteissä toistettiin Postin edustajien julkisuudessakin esittämä väite, että Pohjanranta Oy:n Suomen linja ry:n vastauslähetysooitteeseen 19.12. postittama pikapaketti ei ollut virallisten seurantatietojen mukaisesti päätynyt 20.12. Tallin-

naan. Väitteen mukaan se oli 20.12. luovutettu vastaanottajalle Suomessa.

Hoikkala väitti, että Postilla ei ollut mitään syytä epäillä tuhansien lähetyksen katoamista tai ohjautumista väärälle vastaanottajalle.

Kun valitin toimitusjohtaja Kuusistolle Hoikkalan toiminnasta, saimme kutsun 5.2. järjestettyyn tapaamiseen. Siinä paikalla oli Hoikkalan lisäksi mm. Postin lakiasioista vastaava johtaja Kaarina Ståhlberg.

Tapaaminenkaan ei tuottanut tulosta.

Vaikka olemme dokumenttien avulla osoittaneet, että Pohjanrannasta 19.12. postitettu paketti oli 22.12. palautettu lähettäjälle, Postin edustajat toistivat edelleen väitettä, että paketti olisi luovutettu 20.12. oikealle vastaanottajalle Suomessa. He kieltäytyivät kertomasta, missä osoitteessa ja kenelle paketti oli virallisten seurantatietojen mukaan luovutettu Tallinnassa 20.12. klo 11.53.

Postin edustajat kiistivät edelleen 9.1. lähettämässämme muistiossa esittämämme tiedot, joiden mukaan perille eivät koskaan tulleet tuhannet sellaiset vastauslähetykset ja kannattajakortit, joiden oli määrä olla meillä 12., 19. ja 20. joulukuuta.

Mitään vaikutusta ei ollut silläkään, että esittelimme ja luovutimme muistion, jossa kerroimme suorittamiemme tutkimusten tuloksista.

Pettyneenä maanantain tapaamiseen kirjoitin seuraavana päivänä Turkka Kuusistolle kirjeen, jossa vetosin siihen, että hän toimitusjohtajana antaisi epäillyt väärinkäytökset ja rikokset poliisin selvitettäväksi.

Keskiviikkona kiirehdin vielä vastausta viestiini.

Kuusisto ei vastannut. Sen sijaan sain eilen viestin lakiasioiden johtaja Kaarina Ståhlbergilta, joka Kuusistolle lähettämäni kirjeeseen viitaten kirjoitti:

”Posti yhtiönä on sitoutunut toimimaan lainmukaisesti ja eettisesti, ja suhtaudumme vakavasti kaikkiin väärinkäytössyytöksiin. Olemme selvittäneet asian perinpohjaisesti kaikista käytössämme olevista lähteistä sekä viestineet löydöksistämme teille avoimesti. Selvityksessämme ei havaittu systemaattisia virheitä, lähetyksen

katoamista, ulkopuolista vaikuttamista tai tietojärjestelmiin kohdistuvia häiriöitä, emmekä katso lisäselvitykselle olevan tarvetta. Mikäli poliisi on kiinnostunut tutkimaan asiaa, Posti toimii täydessä yhteistyössä viranomaisten kanssa.”

* * *

Vaikka yhteydenpitomme Postin edustajien kanssa oli tulokseton, se oli hyvin hyödyllinen tosiasioitten selvittämisessä.

Ennen 5.2. järjestettyä tapaamista hankimme Postilta täsmällistä tietoa siitä, kuinka vastauslähetyksjärjestelmä toimii.

Posti vastasi:

”Keräilemme lähetyksiä arkipäivisin ma-pe ilmoitettujen kirjelaatikoiden tyhjennysaikojen ja palvelupisteiden noutoaikojen mukaisesti. Lauantaina ja sunnuntaina postitetut vastauslähetykset olemme keräilleet maanantaina, ja nämä ovat suurilta osin olleet noudettavissa Helsingin postikeskuksesta tiistaina, loput keskiviikkona.”

”Keräilemme postia valtakunnallisesti lajiteltavaksi kolmeen lajittelukeskukseen.

00-49, 53-56 ja 60-69 alkuisilta postinumeroilta keräilemme lähetykset lajiteltavaksi Helsingin Postikeskukseen.

50-52, 57-59, 70-83 ja 87-89 alkuisilta postinumeroilta keräilemme lähetykset lajiteltavaksi Kuopion Postikeskukseen

84-86 ja 90-99 alkuisilta postinumeroilta keräilemme lähetykset lajiteltavaksi Oulun Postikeskukseen.

Tämän jälkeen vastauslähetyksenä postitetut kirjeet ohjataan Kuopiosta ja Oulusta Helsingin postikeskukseen, jossa vastauslähetykset lajitellaan ja laskutetaan ennen perille toimittamista.”

Tapaamisessamme Postin edustajien kanssa 5.2. luovutimme muistion, jossa annoimme täsmennettyä tietoa vastauslähetysten ja kannattajakorttien katoamisesta.

”Olemme tutkineet vastaanottamaamme noin 11 000 kannattajakorttia, joista suurin osa jätettiin Helsingin vaalipiirilautakunnalle 12., 15., 18. ja 19. joulukuuta

Tarkkaan olemme tutkineet vielä hallussamme olevia noin 2000 korttia.

Maanantaina 18.12. saimme noin 3000 korttia, jotka oli postitettu edellisenä torstaina ja perjantaina. Torstai oli ollut Postissa lakkopäivä.

Viikonlopun aikana toteutettiin laaja ilmoittelukampanja. Kannattajilla oli kolme päivää aikaa allekirjoittaa ja postittaa kortteja.

Sekä tiistaina että keskiviikkona meille olisi pitänyt tulla tuhansia vastauslähetyksiä ja kortteja. Niitä tuli muutama sata. Joukosta puuttuvat kokonaan Oulun ja Kuopion postikeskusten alueelta postitetuissa vastauslähetyksissä tulleet kortit.

Olemme käyneet tutkimassa myös Helsingin vaalipiirilautakunnalle luovutettuja kortteja. Niiden tarkastelu osoitti, että 12. joulukuun osalta kävi samoin kuin viikkoa myöhemmin.

Edellisen viikonlopun mittavasta ilmoittelusta huolimatta on 11.12. postitettuja kortteja tullut perille hyvin vähän ja niidenkin joukosta puuttuvat Oulun ja Kuopion postikeskusten alueilta postitetut kortit.

Pohjanrannasta 19.12 postitetun pikapaketin kulkeutuminen Viroon antaa vahvaa tukea olettamukselle, että sinne päätyivät myös ne arviolta runsaat 10 000 vastauslähetystä ja 12 000 – 14 000 kannattajakorttia, jotka eivät tulleet 12., 19. ja 20. joulukuuta perille Helsingin Postikeskuksen kautta.

Oulun ja Kuopion postikeskusten alueella postitetut vastauslähetykset ilmeisesti ohjattiin Viroon. Lisäksi on voitu hävittää myös kortteja, joiden oli määrä tulla suoraan Helsingin Postikeskukseen.”

* * *

Tilanne on hyvin erikoinen, kun Suomen valtion kokonaan omistama yritys kieltäytyy selvittämästä perusteltuja epäilyksiä yrityksen piirissä tapahtuneista väärinkäytöksistä ja rikoksista. Tämä on erityisen erikoista sen vuoksi, että epäillyt väärinkäytökset ja rikokset liittyvät vaaleihin, joissa valitaan maan ylin valtiollinen johto.

16.2.2024 Kysymys Suomen oikeusoppineille: ”Kuinka oikeusvaltiossamme saa oikeutta?”

Viikko sitten julkaisin blogin, jossa kerroin, että kannattajakorttien katoamisen arvoitus oli ratkennut. Pohjois- ja Itä-Suomesta postitettuja kortteja oli lähetetty Viroon.

Blogissani kerroin kuinka osa kannattajakorteista oli ilmeisesti päätynyt Tallinnaan. Nyt tästä on käytettävissä uutta tietoa.

Viime viikon blogissani kerroin, että valitsijayhdistyksen edustajat olivat tutkineet valitsijayhdistykselle tulleita lähes 11 000 kannattajakorttia.

Tarkemmin oli tutkittu ne runsaat 2000 korttia, joita ei ollut ehditty luovuttamaan Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Pintapuolisemmin oli tarkasteltu niitä noin 8700 korttia, jotka oli luovutettu lautakunnalle 12., 15., 18. ja 19. joulukuuta.

Nyt kaikkia kortteja on tutkittu tarkemmin. Tätä kautta on saatu vahvistusta niille arvioille, joita jo viikko sitten kirjoittamassani blogissa esitin.

* * *

Lukuisat kannattajani ovat pyytäneet tarkistamaan, ovatko heidän lähettämänsä kortit tulleet perille. Tämä on mahdoton tehtävä.

Sen sijaan olemme pyrkineet selvittämään, keiden lähettämät kortit ovat kadonneet.

Olemme ryhmitelleet kortit allekirjoituspäivän perusteella. Oletuksemme on ollut, että yleensä kortit on postitettu samana päivänä, ja ne ovat tulleet perille seuraavana päivänä.

Olemme keskittyneet selvittämään niiden korttien kulkua, joiden olisi pitänyt olla perillä ehdokkuutta ajatellen ratkaisevina päivinä eli 12., 19. ja 20. joulukuuta.

Valitsijayhdistyksen edustajat kävivät keskiviikkona vaalipiirilautakunnassa tutkimassa aikaisempaa tarkemmin erityisesti ne kortit, jotka kannattajat olivat allekirjoittaneet 11. joulukuuta.

Tällaisia kortteja on kaikkiaan vajaat 300 kappaletta. Ne ovat sisältyneet vastauslähetyksiin, jotka on toimitettu suoraan Helsingin Postikeskukseen.

Oulun ja Kuopion alueilla allekirjoitetut ja sieltä vastauslähetyksinä postitetut puuttuvat kokonaan. Muutamat kymmenet näillä alueilla allekirjoitetut kortit on toimitettu valitsijayhdistykselle muulla tavoin.

Joulukuun 12. päivänä ihmettelimme, kuinka vastauslähetyksiä oli tullut perille vain muutamia satoja, vaikka koko maassa oli viikonlopun aikana toteutettu mittava ilmoituskampanja. Seuraavina päivinä sen ansiosta perille tuli tuhansia kortteja.

Pohjois-Suomessa ilmoituksia julkaistiin Lapin Kansassa ja Kalevassa. Itä-Suomessa kampanja ulottui Kainuusta Etelä- ja Itä-Savoon.

Myöhempien tapahtumien valossa näyttää ilmeiseltä, että 11.12. Oulun ja Kuopion Postikeskusten alueella postitettuja vastauslähetyksiä ei lähetetty Helsingin Postikeskukseen, vaan ne ohjattiin Tallinnaan.

* * *

Maanantaina 18.12. vastauslähetyksiä tuli perille runsaat 1000, ja ne sisälsivät lähes 3000 kannattajakorttia. Nämä oli postitettu torstaina 14. ja perjantaina 15. joulukuuta.

Tiistaina ja keskiviikkona odotimme vastauslähetyksiä, jotka oli allekirjoitettu ja postitettu viikonlopun päivinä ja maanantaina.

Viikonloppuna oli toteutettu vielä laajempi mainoskampanja kuin viikkoa aikaisemmin. Ilmoituksia julkaistiin useimmissa maakuntalehdissä ja lisäksi Iltalehdessä, Ilta-Sanomissa ja Helsingin Sanomissa.

Tiistaina perille tuli kuitenkin vain runsaat 500 vastauslähetystä. Niihin 18.12. allekirjoitettuja kortteja sisältyi vajaat 400 kappaletta. Osa saapuneista oli allekirjoitettu aikaisemmin.

Pohjois- ja Itä-Suomessa 18.12. allekirjoitettuja kortteja ei 19.12. saapuneisiin vastauslähetyksiin sisältynyt lainkaan.

Keskiviikkona 20.12. odotimme saavamme tuhansia kannattajakortteja, jotka oli allekirjoitettu edellisenä päivänä.

Perille tuli vain runsaat 100 kannattajakorttia, jotka kaikki oli allekirjoitettu Helsingin Postikeskuksen keräysalueelta. Mukana ei ollut yhtään korttia Oulun ja Kuopion Postikeskusten toiminta-alueilta.

Joulukuun 18. ja 19. päivinä Pohjois- ja Itä-Suomesta postitetut vastauslähetykset ilmeisesti ohjattiin Viroon.

Korttien pieni kokonaismäärä 19.12. ja erityisesti 20.12. viittaa siihen, että niitä hävitettiin myös alueella, jolta vastauslähetykset toimitetaan suoraan Helsingin Postikeskukseen.

Viime perjantain blogissani arvioin, että kadonneitten vastauslähetyksen määrä olisi voinut olla runsaat 10 000 ja hävitettyjä kannattajakortteja olisi voinut olla 12 000 – 14 000.

Näitä lukuja on syytä täsmentää. Vastauslähetyksissä on ollut keskimäärin 2-3 kannattajakorttia. Näin ollen jo noin 5000 vastauslähetyksen katoaminen saattoi johtaa runsaan 10 000 kortin hävittämiseen ja ehdokkuuteni estymiseen.

Vähintään tämä määrä vastauslähetyksiä 12., 19. ja 20. joulukuuta katosi.

* * *

Kadonneitten korttien arvoitus alkoi ratketa sitä kautta, että Suomen linja ry:n vastauslähetysoitteeseen postitettiin neljä pikapakettia, jotka tulivat viralliseen seurantaan.

Seurantatietojen mukaan paketit lähetettiin 18. ja 19.12. Oulusta Viroon, missä ne luovutettiin ”vastaanottajalle” 20.12. klo 11.53.

Postin edustajat eivät ole suostuneet kertomaan, mihin osoitteeseen ja kenelle pikapaketit Tallinnassa luovutettiin.

Onkohan vastaus niin yksinkertainen, että pikapaketit ja muut vastauslähetykset toimitettiin Tallinnassa sijaitsevaan Postin omaan toimintakeskukseen?

Seurannassa olleet Oulusta 18. ja 19. joulukuuta Tallinnaan lä-

hetetyt pikapaketit palautettiin Suomeen. Tavalliset vastauslähetykset hävitettiin.

Postin edustajat ovat peitelleet tapahtunutta väittämällä, että 19.12. Pohjanrannasta postitettu paketti ei ollut käynyt Virossa ja että se oli luovutettu vastaanottajalle Suomessa 20. joulukuuta. Lisäksi on väitetty, että paketin perilletulo oli varmistettu puhelimitse.

Tämä ei pidä alkuunkaan paikkaansa. Paketti palautettiin lähettäjälle Keminmaalle 22. joulukuuta. Tästä meillä on kirjalliset todisteet.

* * *

Kannattajakorttien katoamiseen liittyvien epäiltyjen väärinkäytösten ja rikosten selvittämisessä on jouduttu aikamoiseen umpikujaan.

Vaikka olemme esittäneet kirjeenvaihdossa ja 5.2. järjestetyn tapaamisen yhteydessä pitäviä todisteita tuhansien kannattajakorttien katoamisesta, valtionyhtiö Postin edustajat ovat todenneet, ettei lisäselvityksille heidän mielestään ole tarvetta.

Meille vastattiin: ”Mikäli poliisi on kiinnostunut tutkimaan asiaa, Posti toimii täydessä yhteistyössä viranomaisten kanssa.”

Toisaalta valitsijayhdistyksen 27.12. Keskusrikospoliisille tekemä rikosilmoitus siirrettiin Helsingin paikallispoliisiin käsiteltäväksi. Pinnallisten selvitysten ja lähinnä Postin antamien tietojen perusteella se katsoi, ettei esitutkinnan aloittamiseen ollut aihetta.

Päätöksestä ei voinut valittaa. Kannella voisi.

Poliisin selvitystyön ollessa vielä kesken kirjoitin 29.12. blogin ”Onko Suomi oikeusvaltio?”

Suomi on ylpeillyt sillä, että olemme oikeusvaltio. Muita maita Suomi on kovistellut niiden oikeusjärjestelmään liittyvistä puutteista.

Nyt kysynkin Suomen oikeusoppineilta, kuinka meidän oikeusvaltiossamme saa oikeutta?

27.2.2024 Kannattajakorttien katoamista pyritään selvittämään

Vuoden 2024 presidentinvaaleihin valmistauduttaessa Suomen linja ry teki valitsijayhdistykseni puolesta Posti Oyj:n kanssa vastauslähetyssopimuksen, jonka kautta yhdistykseen saattoi liittyä lähettämällä kannattajakortin ilman postimaksua.

Loppuvaiheessa Postin järjestelmästä katosi suuri määrä vastauslähetyksiä ja kannattajakortteja.

Olen jättänyt Suomen linja ry:n puolesta Liikenne- ja viestintävirastolle kannekirjeen, jossa pyydetään, että virasto Postilain 54§:n, 75§:n ja 79§:n nojalla velvoittaisi Posti Oyj:n tekemään kaiken mahdollisen selvittääkseen vastauslähetysten katoamisen. Lisäksi pyydetään, että Posti Oyj velvoitetaan antamaan välittömästi Suomen linja ry:lle kaikki sen pyytämät vastauslähetysten katoamiseen liittyvät tiedot.

Olemme kiirehtineet kanteen käsittelyä sillä, että Posti Oyj:n menettelyjen vuoksi asioiden selvittäminen on jo kohtuuttomasti viivästynyt.

Alla Liikenne- ja viestintävirastolle jätetty kirje:

Liikenne- ja viestintävirastolle

Asia: Posti Oyj:n velvoittaminen korjaamaan ne virheet ja laiminlyönnot, joihin se on syylistynyt asiakastaan Suomen linja ry:tä kohtaan.

Postilain 54§:n mukaan Posti Oyj:llä oli velvollisuus toimittaa Suomen linja ry:lle osoitetut kirjeet ja postipaketit sen kanssa sovittuun osoitteeseen. Tämän velvollisuutensa Posti Oyj on laiminlyönyt siten, että suuri määrä lähetyksiä on kadonnut. Se on myös kieltäytynyt selvittämästä lähetysten katoamista, eikä ole edes antanut asiakkaalle sen pyytämiä lähetysten häviämiseen liittyneitä tietoja.

Postilain 75§: ”Jos postiyritys tai muu palvelun tarjoaja rikkoو tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka rajat ylittävistä pakettipalveluista annettua Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/644, Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa huomautuksen tai velvoittaa yrityksen korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä.”

Postilain 79§: ”Jos postiyritys tai henkilö, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee, katsoo, että joku toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, postiyritys tai edellä tarkoitettu henkilö voi saattaa asian Liikenne- ja viestintäviraston päätettäväksi.”

* * *

Vuoden 2024 presidentinvaaleihin liittyen Suomen linja ry solmi 6.11.2023 Paavo Väyrysen valitsijayhdistyksen puolesta Posti Oyj:n kanssa vastauslähetyssopimuksen, jonka avulla sen jäseniksi halukkaat saattoivat lähettää kannattajakorttinsa ilman postimaksua.

Aluksi vastauslähetykset sovittiin toimitettaviksi osoitteeseen Pohjantie 34, 94400 Keminmaa. Lähetykset toteutuivat sovitulla tavalla.

Joulukuun 4. päivänä sovittiin osoitteenmuutoksesta, jonka mukaan vastauslähetykset toimitettiin Helsingin Postikeskukseen (Postintaival 9, Portti 2), mistä ne saatettiin noutaa.

Osoitteenmuutos oli Postilain 54§:n 2. momentin mukainen.

Aluksi vastauslähetykset tulivat perille muutetun sopimuksen mukaisesti. Oulun ja Kuopion Postikeskukset toimittivat omalta alueeltaan kokoamansa vastauslähetykset Helsingin Postikeskukseen. Pääsääntöisesti ne olivat perillä ja noudettavissa seuraavana aamupäivänä.

Ratkaiseva ajankohta valitsijayhdistyksen ehdokkuutta ajatellen oli 20.12., jolloin viimeistään Helsingin vaaliipiirilautakunnalle piti jättää ehdokkuuden tueksi tarvittavat 20 000 kannattajakorttia.

Maanantaina 18.12. perille tuli runsaasti edellisenä perjantaina postitettuja vastauslähetyksiä.

Sitä seuranneena viikonloppuna toteutettiin mittava ilmoituskampanja sekä useimmissa maakuntalehdissä että Iltalehdessä,

Ilta-Sanomissa ja Helsingin Sanomissa. Siitä huolimatta 19. ja 20. joulukuuta saapuneiden vastauslähetysten ja kannattajakorttien määrä oli hyvin pieni.

Noina päivinä odotettiin myös 18. ja 19.12. Pohjanranta Oy:n Keminmaalta pikapakettina vastauslähetysosoitteeseen postittamia kannattajakortteja.

Virallisten seurantatietojen mukaan 19.12. postitettu paketti toimitettiin 20.12. klo 11.53 ”vastaanottajalle” Tallinnassa. Myöhemmin kävi ilmi, että samaan aikaan samaan osoitteeseen seurantatietojen mukaan toimitettiin myös kolme muuta pikapakettia.

Tavallisille vastauslähetyksille ei ollut mitään seurantaa. Ne rekisteröitiin, laskettiin ja laskutettiin vasta Helsingin Postikeskuksessa.

Tästä syntyi epäily, että Viroon oli toimitettu pikalähetysten lisäksi myös tuhansia 18. ja 19. joulukuuta postitettuja vastauslähetyskäsikirjoituksia. Lisäksi heräsi epäily, että samoin oli käynyt myös 11.12. postitetuille vastauslähetyksille.

Näistä syistä valitsijayhdistys teki 27.12. Keskusrikospoliisille rikosilmoituksen, jossa pyydettiin kiireellisesti selvittämään korttien katoamiseen liittyviä rikosepäilyjä.

Tällä pyrittiin siihen, että rikosepäilyjen vahvistuminen olisi antanut Helsingin vaalipiirilautakunnalle perusteet täydentää ehdokaslistaa.

Siinä vaiheessa ehdokasnumerot oli arvottu, ja valitsijayhdistyksen ehdokkaalle oli tulossa numero 8. Kun hänen ehdokkuutensa ei toteutunut, ehdokaslistan numerojärjestys muiden ehdokkaiden osalta muutettiin.

Rikosilmoituksen käsitteleminen siirrettiin Helsingin paikallispoliisille, joka ei ryhtynyt toteuttamaan pyydettyä kiireellistä selvitystehtävää. Sen sijaan laadittiin pintapuolinen muistio, jossa lähinnä Postin antamien virheellisten väitteiden nojalla päädyttiin toteamaan, ettei esiselvityksen aloittamiseen ollut aihetta.

Tämä ratkaisi sen, että valitsijayhdistyksen ehdokas ei voinut olla mukana vaaleissa.

Tammikuun 9. päivänä Suomen linja ry lähetti Posti-konsernin toimitusjohtajalle Turkka Kuusistolle kirjeen, jossa pyydettiin selvittämään kannattajakorttien katoamista ja saattamaan epäilyihin väärinkäytöksiin ja rikoksiin syyllistyneet vastuuseen teoistaan.

Selvityspyynnön mukana oli muistio (Liite 1.), jossa esitettiin perustelut väärinkäytös- ja rikosepäilyille.

Toimitusjohtaja Kuusisto pani selvityksen vireille.

Asiasta käytiin kirjeenvaihtoa Postin tuotantotoiminnasta vastaavan johtajan Mikko Hoikkalan kanssa.

Kun tämä ei tuottanut tulosta, Kuusisto määräsi alaisensa järjestämään 5.2. tapaamisen, jossa vastauslähetysten katoamisesta keskusteltiin. Tapaamisen yhteydessä luovutimme uuden muistion (liite 2.), jossa oli yksityiskohtaisempia tietoja vastauslähetysten katoamisesta.

Tapaamisessa esitimme jälleen epäilyn, että Oulun ja Kuopion Postikeskukset olivat 11., 18. ja 19.12. ohjanneet meille osoitetut lähetykset Helsingin Postikeskuksen asemesta Tallinnaan, missä ne oli hävitetty.

Myöskään 5.2. järjestetyssä tapaamisessa Postin edustajat eivät suostuneet selvittämään lähetysten katoamista. He kieltäytyivät myös antamasta meille lähetysten katoamiseen liittyviä tietoja.

Yritimme saada tietoja vielä viime viikolla, jolloin Postin kanssa oltiin yhteyksissä meille lähetettyjen laskujen maksamisesta.

Tässä yhteydessä meille annettiin ohje, että voisimme selvittää lähetysten katoamista linkin takana olevasta palvelusta. Meille annettiin toinen linkki, jonka kautta voisimme hakea vahingonkorvauksia.

Vastasimme s-postitse, että linkkeihin sisältyvät lomakkeet eivät soveltuneet käytettäväiksi meidän tapauksessamme. Pyysimme jälleen vastauksia siihen, mihin osoitteeseen Oulun ja Kuopion Postikeskukset olivat toimittaneet meille postitetut lähetykset.

Meille vastattiin:

”Vastauksina esittämiinne kysymyksiin Posti viittaa helmikuussa tapaamisessamme esitettyyn selvitykseen.

Kuten olemme aiemmin todenneet, emme katso lisäselvityksille olevan tarvetta.”

Viestinvaihdossa oli mukana toimitusjohtaja Turkka Kuusisto.

Olemme koonneet viestinvaihdosta Posti Oyj:n edustajien kanssa yhteenvedon, jonka olemme liittäneet tämän kirjeen mukaan (Liite 3.).

* * *

Postilain 54§:n mukaan Posti Oyj:llä oli velvollisuus toimittaa Suomen linja ry:lle osoitetut kirjeet ja postipaketit meidän kanssamme sovittuun osoitteeseen, aluksi osoitteeseen Pohjantie 34, 94400 Keminmaa ja 4.12. alkaen Helsingin Postikeskukseen (Postintaival 9, Portti 2).

Postin edustajille 9.1. ja 5.2 toimittamamme muistiot ja heidän kanssaan käymämme viestinvaihto osoittavat, että he eivät ole suostuneet selvittämään vastauslähetysten katoamista, eivät-
kä edes antamaan meille siihen liittyviä oleellisia tietoja.

Edellä esitetyn ja mukaan liittämämme aineiston perusteella esitämme

vaatimuksen, että Liikenne- ja viestintävirasto Postilain 54§:n, 75§:n ja 79§:n nojalla velvoittaa Posti Oyj:n tekemään kaiken mahdollisen selvittääkseen meille postitettujen vastauslähetysten katoamisen. Lisäksi Posti Oyj on velvoitettava antamaan välittömästi Suomen linja ry:lle kaikki meidän pyytämämme vastauslähetysten katoamiseen liittyvät tiedot.

27.5.2024 Traficom laiminlöi tehtävänsä. Kantelu
valtakunnansyyttäjälle?

Viime kesänä annoin suostumukseni ryhtyä valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi tämän vuoden presidentinvaaleihin.

Kannattajakorttien keräämisessä jouduttiin turvautumaan pääosin Postin vastauslähetyjärjestelmään.

Loppuvaiheessa kortteja saatiin hyvin runsaasti.

Kävi kuitenkin ilmi, että ratkaisevina päivinä Postin järjestelmästä katosi tuhansia vastauslähetyksiä ja moninkertainen määrä kannattajakortteja. Tämä ratkaisi sen, että en päässyt ehdokaslistalle.

Valitsijayhdistys teki rikospoliisille tutkintapyynnön korttien katoamisesta. Asian käsittely siirrettiin Helsingin paikallispoliisille, joka kestävämmäin perustein päätti, ettei esitutkintaa asiassa käynnistetä.

Tämän jälkeen kysyin blogikirjoituksessani Suomen oikeusopineilta, kuinka Suomen oikeusvaltiossa voi saada oikeutta.

Saimme kaksi neuvoa: kantelu poliisin toiminnasta valtakunnansyyttäjälle tai kanne Liikenne- ja viestintävirastolle, jonka tehtävänä on valvoa Postilain noudattamista.

Kantelu valtakunnansyyttäjälle oli jo vireillä.

Siinä vaiheessa päädyttiin kuitenkin siihen, että Suomen linja ry lähetti 26.2.2024 kannekirjeen Traficomille.

Kannekirjelmän lisäksi toimitimme välittömästi muuta aineistoa pääjohtaja Jarkko Saarimäelle.

Kirjoitimme, että todistusaineistona vastauslähetysten ja kannattajakorttien katoamisesta olivat ne kortit, jotka olivat tulleet perille.

Helsingin vaalipiirilautakunta oli aikonut hävittää sen hallussa olleet kortit heti presidentinvaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen.

Kerroimme, että meidän pyynnöstämme kortit oli päätetty säilyttää mahdollisia poliisin tai muiden viranomaisten tarkastamisia varten.

Lisäksi esitimme Saarimäelle sen arvion, ettei asioihin saada selvyyttä ilman poliisin virka-apua.

Posti oli puolestaan luvannut toimia täydessä yhteistyössä poliisin kanssa.

Kaksi kuukautta myöhemmin 23.4. saimme kirjeen, jossa meitä pyydettiin kommentoimaan virastossa laadittua päätösluonnosta.

Kirjoitin asiasta pääjohtaja Saarimäelle:

”Me olemme kohtuuttomassa tilanteessa, kun meitä pyydetään kommentoimaan päätösluonnosta, joka perustuu Postin antamisen harhaanjohtavien selitysten kritiikittömään hyväksymiseen.

Traficomin toiminta vahvistaa oikeaksi sen teille helmikuun lopulla esittämäni arvion, ettei Postin toiminnasta ole mahdollista saada selvyyttä muutoin kuin poliisin antamaa virka-apua käyttäen.

Traficomin päätösluonnoksessa todetaan, että sen tehtävänä on valvoa postilain säännösten noudattamista. Se ei sen sijaan katso olevansa toimivaltainen tutkimaan mahdollisia rikosepäilyjä.

Toivomme, että Traficom käyttää kaikki omat mahdollisuutensa selvittääkseen lähetystemme katoamisen. Elleivät viraston toimivaltuudet tähän riitä, sen olisi vihdoinakin käännäyttävä poliisin puoleen.”

Saarimäki vastasi, ettei poliisin virka-avun pyytäminen viraston toimivallan ulkopuolelle jäävien asioiden selvittämiseen ei valitettavasti ole mahdollista.

Vastasimme:

”Kannekirjeessämme, sen liitteissä ja teille lähettämässämme kirjeessä on painavia todisteita siitä, että Posti on rikkonut Postilakia ja sen työntekijät ovat tässä yhteydessä syylistyneet rikoksiin. Eikö Traficomin nimenomainen tehtävä ole valvoa Postilain noudattamista? Eikö Traficomilla ole suoranainen velvollisuus pyytää poliisilta virka-apua näiden rikosepäilyjen selvittämiseen siltä osin kuin tämä työ jää viraston toimivallan ulkopuolelle?”

Maanantaina 13.5. Suomen linja ry jätti lausuntonsa Traficomien laatimasta päätösluonnoksesta.

Kiirehdimme Saarimäelle 22.5. lähettämässämme viestissä uutta päätösluonnosta.

”Pyydämme, että uusi päätösluonnos toimitetaan meille mahdollisimman pian. Selvitettävänä olevista tapahtumista on kulu-
nut jo lähes puoli vuotta.

Edellytämme, että Traficom antaa tietoonsa tulleet rikosepäilyt poliisin selvitettäväksi. Ellei näin tapahdu, joudutaan tekemään kantelu valtakunnansyyttäjälle. Tällöin se kohdistuisi sekä poliisin että Traficomin toimintaan.”

Uutta päätösluonnosta emme saaneet.

Sen sijaan viime perjantaina tuli Traficomin päätös, jossa esittämiämme näkökohtia ei ollut otettu huomioon.

Traficomin päätös oli paha pettymys.

Traficom ei kyennyt selvittämään kannattajakorttien katoamista, eikä se antanut asiaa poliisin tutkittavaksi.

* * *

Nyt harkittavana on kantelun tekeminen valtakunnansyyttäjälle.

Sekin on tietysti mahdollista, että valtakunnansyyttäjä asian periaatteellisuuden ja poikkeuksellisen merkityksen vuoksi omasta aloitteestaan siihen tarttuisi.

Oikeusvaltiossa pitää olla mahdollista saattaa perustellut rikosepäilyt poliisin, syyttäjälaitoksen ja viime kädessä tuomioistuinten käsiteltäviksi.

”KOHTI LÄNSIMAISTA TIEDONVÄLITYSTÄ?”

Maaliskuun 8. päivänä julkaisin blogin, jossa otin kantaa kulu-neina vuosina tapahtuneeseen. Kirjoitin, että ”meillä on oikeus kansanvaltaan ja länsimaiseen julkiseen sanaan”.

Viime vuoden lopulla olin jättänyt puoluepolitiikan. Yhteis-kunnallista vaikuttamista pyrin muulla tavoin jatkamaan.

Oikeusvaltion ja kansanvallan vahvistamiseen kerroin ainakin pyrkiväni.

Kun kirjoitin tämän blogin, ajattelin, että se olisi ollut siinä vai-heessa viimeinen ajankohtaisiin poliittisiin tapahtumiin liittyvä kommenttini.

Maaliskuun loppupuolella tuli kuitenkin tarve kirjoittaa muu-tamia muitakin blogeja.

Ensimmäisen virikkeen antoi julkisuuteen tullut tieto Victoria Nulandin eroamisesta Yhdysvaltain ulkoministeriön tehtävistä.

Kommentoin tätä uutista 17.3. julkaisemassani blogissa, jos-sa kysyin oliko Yhdysvaltain Ukraina-politiikka muuttumassa jo Joe Bidenin presidenttikauden lopulla.

Victoria Nulandilla oli ollut ratkaiseva rooli tapahtumissa, jot-ka johtivat Ukrainassa meneillään olevaan sotaan. Hänen eronsa antoi aiheen palauttaa ne lukijoitteni mieliin.

Yleisesti arvioidaan, että Donald Trumpin voitto merkitsisi aikamoista käännettä Yhdysvaltain Ukraina-politiikkaan. Lin-jaerot Bidenin ja Trumpin välillä ovat olleet selvästi nähtävis-sä.

Nyt oli havaittavissa merkkejä siitä, että Yhdysvaltain politiik-ka saattaisi muuttua jo Joe Bidenin nykyisen presidenttikauden lopulla.

Aiheen näihin arvailuihin oli saatu edellisen viikon alussa julki tulleesta uutisesta, että Yhdysvaltain ulkoministeriön poliittisten asioiden varaulkoministeri Victoria Nuland eroaa tehtävästään.

Suomessa ei uutiskynnys ollut ylittynyt.

Eroilmoitus käynnisti kansainvälisessä mediassa epäilyn, että Nuland oli tosiasiassa erotettu. Monissa kommentteissa oli arveltu, että tämä liittyisi muutoksiin Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Muutoksia oli ounasteltu erityisesti Yhdysvaltain suhtautumisessa Venäjän ja Ukrainan väliseen sotaan.

Victoria Nuland oli ollut avainasemassa demokraattisten presidenttien Barack Obaman ja Joe Bidenin Ukraina-politiikassa.

Siinä oli ollut muutoinkin vahva jatkuvuus: Biden oli Obaman varapresidentti, ja nykyinen ulkoministeri Antony Blinken hänen johtamansa administraation varaulkoministeri.

Kiovassa Maidanin aukiolla vuoden 2013 lopulla alkaneita mielenosoituksia Victoria Nuland oli paikan päällä tukemassa.

Helmikuussa 2014 nämä mielenosoitukset johtivat länsimaiden tukemaan vallankaappaukseen, jonka seurauksena Ukrainan kansan laillisesti valitsema presidentti Viktor Janukovitsh joutui pakenemaan maasta.

Uusi hallitus teki kaksi kohtalokasta ratkaisua. Se päätti hakea sotilasliitto Naton välitöntä jäsenyyttä ja poistaa venäjän kieleltä sen aseman maan virallisena vähemmistökielenä.

Nämä päätökset johtivat siihen, että Ukrainan venäjänkielinen vähemmistö koki asemansa uhatuksi. Ne johtivat Krimin niemimaan ja Donbasin alueen irrottautumiseen Ukrainasta. Alkoi sisällissota, joka johti Venäjän hyökkäykseen kahdeksan vuotta myöhemmin.

Heti oman virkakautensa alussa Donald Trump antoi Victoria Nulandille potkut.

Presidentiksi tultuaan Joe Biden palautti Victoria Nulandin ulkoministeriön johtoon.

On ilmeistä, että Donald Trumpin paluu Yhdysvaltain presidentiksi tämän vuoden vaaleissa johtaisi olennaiseen muutok-

seen maan suhtautumisessa Venäjään ja sen Ukrainassa käymään sotaan.

Victoria Nulandin poistuminen ulkoministeriön johtotehtävästä saattaa liittyä siihen, että Yhdysvaltain Ukraina-politiikka voi muuttua jo Joe Bidenin nykyisen kauden lopulla.

Victoria Nulandin ura osoittaa osaltaan, kuinka epävakaa on Yhdysvaltain sisäinen tilanne ja kuinka arvaamatonta sen ulkopoliittikka saattaa olla.

Jos Yhdysvaltain Ukraina-politiikka olennaisella tavalla muuttuu, sen eurooppalaiset liittolaiset saattavat joutua kohtuuttomaan asemaan. Vastuu sodasta ja Ukrainan tukemisesta sysättäisiin Euroopan maiden vastuulle.

Oli muistettava, että keskeisten Euroopan maiden, Ranskan ja Saksan, politiikka on poikennut Yhdysvaltain linjasta. Valtaosa EU-maista on tukenut Ranskan ja Saksan linjaa.

Vuonna 2015 oli edellisenä vuonna alkanut Ukrainan sisällissota vaarallisella tavalla kärjistymässä.

Silloin Yhdysvallat ja sen ”uuteen Eurooppaan” kuuluneet lähimmät liittolaiset, Baltian maat ja Puola, pyrkivät hakemaan sotilaallista ratkaisua lisäämällä aseellista tukea Ukrainalle. Saksan ja Ranskan tuella syntyi Minsk II -sopimus, jolla tilanne vakautettiin.

Vuoden 2022 alussa oli samankaltainen tilanne kuin silloin.

Venäjä pyrki sotilaallisella painostuksellaan siihen, että Minsk II pantaisiin täytäntöön. Ranska ja Saksa pyrkivät välttämään Venäjän hyökkäyksen vaikuttamalla Ukrainaan, että se suostuisi sopimuksen toteuttamiseen. Yhdysvallat puolestaan rohkaisi Ukrainaa torjumaan Minsk II -sopimuksen toimeenpanon.

Ukrainan johto torjui vaatimukset Minsk II -sopimuksen toteuttamiseksi.

Kirjoitin blogissani, että syyt tähän oli julkisuuteen kertonut Ukrainan turvallisuuspäällikkö Oleksyi Danilov uutistoimisto AP:lle tasan vuosi aikaisemmin antamassaan haastattelussa:

”Danilov sanoi, että Minskin sopimuksen toteuttaminen johdaisi vakaviin sisäisiin erimielisyyksiin ja suoranaiseen kaaokseen

Ukrainassa. Danilov vetosi länsimaihin, että Ukrainaa ei painostettaisi toteuttamaan sopimusta.

Oli säilytettävä kansallinen yhtenäisyys ja jatkettava sotaa omaa kansallista vähemmistöä vastaan.”

Tällä kertaa Saksan ja Ranskan ympärille ei syntynyt yhtä vahvaa rintamaa kuin vuonna 2015.

Suomikaan ei kannattanut nyt Ranskan ja Saksan politiikkaa, vaan tuki Yhdysvaltain linjaa. Tämä liittyi hallituksen pyrkimykseen viedä Suomi sotilasliitto Naton jäseneksi.

Kirjoitin, että erikoinen on Ranskan ja Saksan tilanne, jos ne joutuvat kantamaan päävastuun sodasta, jonka syttymisen ne pyrkivät estämään.

Seuraavassa blogissani kysyin, onko Suomi sotaissä Nato-maa.

Kokemukset viittasivat siihen, että Suomi on samaistunut lähinnä Naton sotaisimpiin jäsenvaltioihin, Baltian maihin ja Puolaan.

Tätä oli vaikea ymmärtää. Historiallisten kokemustemme vuoksi olemme erottautuneet selvästi Baltian maista. Asemamme on samankaltainen lähinnä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Toisen maailmansodan loppuvaiheessa Neuvostoliitto miehitti Baltian maat ja liitti ne itseensä. Neuvostokauden perintönä Virossa ja Latviassa on suuri venäläisvähemmistö.

Suomea ei miehitetty, ja säilytimme valtiollisen itsenäisyytemme. Sotien jälkeen kykenimme itsenäisyyttämme vahvistamaan ja luomaan itsellemme arvostetun aseman puolueettomana Pohjoismaana.

Neuvostoliiton hajottua meille muodostui hyvät tasavertaiset suhteet sen seuraajavaltion Venäjän kanssa.

Venäjän hyökättyä helmikuussa 2022 Ukrainaan Suomen valtiollinen ja sotilasjohto korostivat, että Suomeen ei silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa.

Suomi kuitenkin hakeutui Naton jäseneksi.

Kun Suomi oli liittymässä Natoon, valtiollinen johtomme varoitti, että jäsenyytemme ei suuntautunut ketään vastaan. Pyrimme vain vahvistamaan omaa turvallisuuttamme.

Keskusteluissa oli usein esillä ajatus, että pyrkisimme olemaan samankaltainen jäsenmaa kuin Norja, joka oli rajannut omaa osallistumistaan sotilasliiton toimintaan ja joka oli jäsenyydestään huolimatta toiminut aktiivisena rauhanvälittäjänä.

Norjan kanssa meillä on Nato-maista eniten yhteistä. Olemme arktisen pohjoisen maita, joilla on yhteisiä etuja valvottavanaan.

Molemmilla on yhteinen pitkä raja Venäjän kanssa – Suomella maaraja, Norjalla maarajan lisäksi pitkä meriraja.

Norjalla on koko Nato-jäsenyytensä ajan ollut yhteistyölle tiukkoja kansallisia rajoituksia. Se ei ole rauhan aikana hyväksynyt alueelleen pysyviä tukikohtia eikä ydinaseita.

Suomen valtiollinen johto on puolestaan korostanut, että meillä ei yhteistyölle ole mitään rajoituksia.

Vaikka maamme ei kuulunut Natoon, Suomi ryhtyi ensimmäisten maiden joukossa toimittamaan Ukrainaan tappavaa aseistusta, raskastakin. Tämä liittyi Suomen pyrkimykseen päästä Naton jäseneksi. Britit ja amerikkalaiset olivat ilmoittaneet, että jäsenyys tätä edellytti.

Suhteellisesti laskien Suomi on ollut kärkeä Ukrainan aseistamisessa

Nato-maa Norja ei Ukrainaa aluksi pitkään aikaan lainkaan aseistanut. Se muutti politiikkaansa vasta viime vuodenvaihteessa.

Myös rajanaapuruutta Venäjän kanssa Suomi oli hoitanut pikemminkin balttilaiseen kuin norjalaiseen tyyliin.

Tällä on hyvin kielteisiä vaikutuksia erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen kehitykseen.

Kirjoitin, että nyt vihdoinkin olisi keskusteltava siitä, millaista tulisi Nato-Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan olla.

Suomen tulisi keskittyä oman maamme puolustamiseen. Tässä meille riittää tehtävää. Tämän yli meneviä sotilaallisia velvoitteita meidän olisi otettava kantaaksemme mahdollisimman vähän.

Natolla ei ole yhteistä ulkopoliittikkaa. Suomellakin tulee olla itsenäinen ulkopoliitiikan linja, joka perustuu omiin kansallisiin arvoihimme ja etuihimme, ja jota toteutamme ensi sijassa yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Maaliskuun alussa julkaisemassani blogissa olin toivonut, että journalismin periaatteet meidän julkisessa sanassamme vahvistuisivat: ”Meillä on oikeus länsimaisten arvojen ja periaatteiden mukaan toimivaan mediaan.”

Kuun lopulla Ylekin julkisti uutisen Victoria Nulandin eroamisesta Yhdysvaltain ulkoministeriöstä.

Kirjoitin, että optimisti voisi nähdä Ylen lauantaina julkaisemassa uutisessa merkin siitä, että Ukrainan kriisiin liittyvä uutisointi olisi meilläkin monipuolistumassa.

Toisaalta juttu osoitti, millaisessa uutispimennossa me suomalaiset olemme eläneet.

Sen loppuun oli koottu Ylen uutisten Victoria Nulandista aikaisemmin julkaisemat jutut.

Edellinen uutinen oli vuodelta 2014. Silloin Nuland julkisuu-teen vuotaneessa videossa järjesteli Kiovassa toteutetun vallankaappauksen jälkeen Ukrainaan uutta hallitusta.

Ylen nyt julkaisemassa jutussa oli kuvituksena video, jossa Nuland joulukuussa 2013 rohkaisi Maidanin aukion mielenosoittajia jakamalla heille leipää.

Victoria Nulandin lähtö Yhdysvaltain ulkoministeriön johdosta ei näytä kuitenkaan olleen merkki siitä, että Joe Bidenin linja olisi ollut muuttumassa.

Marraskuussa järjestettävällä Yhdysvaltain presidentinvaalilla saattaa olla ratkaiseva vaikutus Ukrainan sotaan.

Jos Kamala Harris valittaisiin, Yhdysvaltain tuki Ukrainalle jatkuisi ilmeisesti osapuilleen entisellään. Eurooppalaiset Nato-maat joutuisivat kuitenkin kantamaan sodasta tähänastista suuremman taakan.

Myös Donald Trump ilmeisesti edellyttäisi, että Naton eurooppalaiset jäsenmaat ottavat kantaakseen suuremman vastuun sotilasliiton toiminnasta.

Toisaalta on ilmeistä, että Donald Trumpin paluu Yhdysvaltain presidentiksi johtaisi olennaiseen muutokseen maan suhtautumisessa Venäjään ja Ukrainassa käynnissä olevaan sotaan.

Mahdollista saattaa olla, että Donald Trump valituksi tultuaan

lupaustensa mukaisesti lopettaisi Ukrainan sodan.

Joka tapauksessa on nähtävissä merkkejä siitä, että Ukrainassa käytävä sota saattaa olla päättymässä tulitaukoon ja aselepoon. Rauhansopimuksen aikaansaaminen on tietysti hyvin vaikeaa.

Rauhan palautuminen Ukrainaan vaikuttaisi ratkaisevalla tavalla Euroopan poliittisiin oloihin ja laajemminkin kansainväliseen elämään.

Suomen tulevaisuudelle se avaisi uusia valoisia näköaloja. Tästä kirjoitan teokseni lopussa.

8.3.2024 Meillä on oikeus kansanvaltaan ja länsimaiseen julkiseen sanaan

Viime joulukuussa julkaisemassani blogikirjoituksessa ilmoitin, että olin päättänyt luopua lopullisesti jäsenyydestäni Suomen Keskustassa.

Samalla ilmoitin, että puoluepoliittisen vaikuttamisen aika oli osaltani ohi.

Yhteiskunnallinen toimintani jatkuisi, mutta sen luonne muuttuisi.

Olinhan sanonut, että yhteiskunnallinen toiminta oli minulle suoranainen elämäntehtävä.

Kirjoitukseni lopussa kerroin, että jatkan toimintaani muun muassa Pohjantähti-keskuksen puitteissa, joka järjestää yleisivistävää koulusta erityisesti ulko-, turvallisuus- ja Eurooppa-politiikasta. Keskus julkaisee Pohjantähti-lehteä ja tuottaa aineistoa Polaris-TV:lle.

Jatkan edelleen kirjoitteluaani ajankohtaisista aiheista.

Pyrin vaikuttamaan erityisesti siihen, että Suomen poliittinen järjestelmä kehittyisi kansanvaltaiseksi ja että meille kehittyisi länsimaisia arvoja ja periaatteita noudattava julkinen sana.

* * *

Nykyinen tilanne on palauttanut mieleeni tapahtumat 50 vuoden takaa.

Vuoden 1972 Jyväskylän puoluekokouksessa olin tullut valituksi Keskustapuolueen varapuheenjohtajaksi.

Seuraavan puoluekokouksen lähestyessä olin perin juurin pettynyt puolueen toimintaan. Marraskuussa 1973 pidetyssä puoluevaltuuston kokouksessa ilmoitin, että luovun varapuheenjohtajan paikastani, ellei meno puolueessa muutu.

Eduskunnan talviloman aikana kirjoitin kirjan ”On muutoksen aika”. Toin siinä esiin tyytymättömyyteni oman puolueeni ja koko Suomen politiikkaan. Avasin näkymiä kohti parempaa tulevaisuutta.

Kevään mittaan luottamukseni puolueen tulevaisuuteen vahvistui ja päätin jatkaa varapuheenjohtajan tehtävässä.

Vuoden 1974 teoksellani oli ratkaiseva vaikutus silloin käynnissä olleeseen aatteelliseen ja poliittiseen keskusteluun. Omalta osaltaan se loi pohjaa sille kehitykselle, jonka kautta Keskusta palasi 1980-luvun lopulla Suomen suurimmaksi puolueeksi.

Vuoden 1994 presidentinvaalien jälkeen julkaisin teoksesta uusintapainoksen nimellä ”On muutoksen aika 1”. Ykkönen kirjan nimessä liittyi siihen, että olin kesällä 1993 julkaissut teoksen ”On muutoksen aika 2”.

Vuoden 1994 uusintapainoksen alussa oli laaja esipuhe, jossa arvioin kuluneiden kahden vuosikymmenen kehitystä ja taakse jääneitä presidentinvaaleja.

Tärkeintä kirjan antia oli Suomen, Euroopan ja koko ihmiskunnan tulevaisuuteen suuntautunut linjanvetoni. Se kannattaa nytkin lukea.

* * *

Vuoden 1994 jälkeen Suomen kehitys on ollut onnetonta. On tehty päätöksiä, joilla maamme itsenäisyys on askel askeleelta kaventunut.

Itsenäisyyttämme murentaneet ratkaisut ovat johtaneet myös

taloudellisiin menetyksiin, joiden seurauksena olemme nyt suoranaisen katastrofin partaalla.

Vuonna 1994 Suomi eli keskellä historiansa pahinta lamakautta. Olimme joutuneet siihen sen vuoksi, että maattamme oli ”vahvan markan” talouspolitiikalla valmisteltu EU-jäsenyyteen ja yhtenäisvaluutta euroon.

Näistä kovista kokemuksista ei mitään opittu.

Suomi vietiin EU:n jäseneksi, vaikka olimme jo päässeet Euroopan talousalueen (ETA) osana unionin sisämarkkinoille. Vaihtoehtona jäsenyydelle oli itsenäisyys ja jäsenyys ”Pohjolan yhteisössä”.

EU-jäsenyyden myötä menetimme oleellisen osan itsenäisydestämme. Sitten se on entisestään kaventunut ja edelleen kaventumassa. Olemme joutuneet osaksi ylikansallista ja yhteisvastuullista velkaunionia.

Euroalueeseen Suomi vietiin ainoana Pohjoismaana perustuslakimme vastaisesti ilman kansanäänestystä. Tämä ratkaisu johti vuoden 2008 finanssikriisistä alkaneeseen taloutemme ”menetettyyn vuosikymmeneen”.

Jäsenyydestämme euroalueessa kärsimme nytkin ja myös tulevaisuudessa.

Viimeisenä askeleena Suomi luopui edullisesta itsenäisestä asemastaan sotilaallisesti liittoutumattomana, puolueettomana maana. Tämä ratkaisu tehtiin, vaikka Suomeen ei kohdistunut silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan mitään sotilaallista uhkaa.

Liittoutumalla Suomi kärjisti Euroopan kahtiajakoa ja veti sotilaalliset jännitteet myös oman maamme lähialueille. Nyt puhutaan jopa mahdollisuudesta, että Suomi saattaisi joutua sotilaallisen iskun kohteeksi.

Myös Nato-jäsenyyteemme liittyvät hankinnat ja osallistumisemme sen sotilaallisiin operaatioihin kasvattavat valtiontaloutemme alijäämää.

Viimeksi kuluneiden kolmen vuosikymmenen aikana Suomessa on ollut vallalla poliittinen suuntaus, jolla maamme on

lähtenyt innokkaasti mukaan globalisaatioon ja ylikansalliseen yhdentymiseen.

Tämän väärän poliittisen linjan seurauksena maamme itsenäisyys on kaventunut, ja olemme kokeneet suuria taloudellisia menetyksiä.

* * *

Vuonna 1994 julkaisemani teoksen esipuheessa kirjoitin niistä puutteista, jotka olivat tulleet esiin Suomen poliittisessa järjestelmässä ja mediassa. Kuluneina vuosikymmeninä nämä ongelmat ovat entisestään kärjistyneet.

Suomen valtamedia on tukenut Suomen itsenäisyyttä kaventanutta poliittista suuntausta. Tämä on yhdenmukaistanut politiikkojen ja puolueiden näkemyksiä ja tavoitteita.

Jo kolme vuosikymmentä sitten esitin harkittavaksi, voidaanko järjestelmäämme kansanvaltaistaa valtiosääntöä ja muuta lain-säädäntöä muuttamalla.

Oli myös harkittava, miten poliittista elämäämme voitaisiin tervehdyttää sen käytäntöjä kehittäen. Oli luotava olosuhteet, joissa todellinen kansanvalta toteutuisi.

Markkina- ja mediavoimien hallitsemassa yhteiskunnassa oli suuri houkutus alkaa elää niiden ehdoilla.

Kirjoitin, että oli kuitenkin puskeettava vastavirtaan.

Nyt, vuonna 2024, on jälleen muutoksen aika.

Suomen perustuslakia uudistettaessa valtiollista järjestelmäämme on pyritty kehittämään parlamentarismin suuntaan. Käytännössä on kuitenkin päädytty puoluevallan vahvistumiseen. Puoluevaltaa on kasvattanut myös erimuotoisen puoluetuen lisääntyminen.

Kun puolueiden valta on kasvanut, niiden sisäisen kansanvalan toteutumista on voitava jotenkin valvoa ja varmistaa. Tämän tulisi koskea esimerkiksi ehdokkaiden asettamista erilaisiin vaaleihin.

Toisaalta valitsijayhdistysten muodostamista ja toimintaa olisi

helpotettava. Niiden valtiollisiin vaaleihin asettamien ehdokkaiden vaalityötä olisi valtion varoista tuettava.

Kuluneina kolmena vuosikymmenenä tiedotusvälineitten omistussuhteet ovat voimakkaasti keskittyneet. Samalla Suomen julkinen tiedonvälitys on yhä enemmän yhdenmukaistunut. Olemme yhä enemmän yhden totuuden maa.

Voimme vain toivoa, että journalismin periaatteet meidän julkisessa sanassamme vahvistuisivat. Meillä on oikeus länsimaisten arvojen ja periaatteiden mukaan toimivaan mediaan.

Toivottavasti vaihtoehtoiset mediat pääsisivät hyvään yhteistyöhön ja vahvistaisivat asemaansa tiedonvälityksen kokonaisuudessa.

17.3.2024 Onko Yhdysvaltain Ukraina-politiikka muuttumassa jo Joe Bidenin kaudella?

Yhdysvaltain tuki Ukrainalle on jumiutunut kongressissa syntyneisiin kiistoihin.

Vastarintaa on erityisesti republikaanien keskuudessa, mutta innostus Ukrainan tukemiseen näyttää hiipuneen myös demokraattien joukoissa.

Mielialoihin vaikuttaa vaalien läheisyys.

Yleisesti arvioidaan, että Donald Trumpin voitto merkitsisi aikamoista käännettä Yhdysvaltain Ukraina-politiikkaan. Linjaerot Bidenin ja Trumpin välillä ovat olleet selvästi nähtävissä.

Nyt on havaittavissa merkkejä siitä, että Yhdysvaltain politiikka saattaa muuttua jo Joe Bidenin nykyisen presidenttikauden lopulla.

Virikkeitä näihin arvailuihin saatiin viime viikon alussa julki tulleesta uutisesta, että Yhdysvaltain ulkoministeriön poliittisten asioiden varaulkoministeri Victoria Nuland eroaa tehtävästään. Suomessa ei uutiskynnyks ylittynyt.

Eroilmoitus käynnisti kansainvälisessä mediassa epäilyn, että Nuland oli tosiasiassa erotettu. Monissa kommentteissa on arvel-

tu, että tämä liittyisi muutoksiin Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Muutoksia on ounasteltu erityisesti Yhdysvaltain suhtautumisessa Venäjän ja Ukrainan väliseen sotaan.

* * *

Victoria Nuland on ollut avainasemassa demokraattisten presidenttien Barack Obaman ja Joe Bidenin Ukraina-politiikassa.

Siinä on ollut muutoinkin vahva jatkuvuus: Biden oli Obaman varapresidentti, ja nykyinen ulkoministeri Antony Blinken hänen johtamansa administraation varaulkoministeri.

Kiovassa Maidanin aukiolla vuoden 2013 lopulla alkaneita mielenosoituksia Victoria Nuland oli paikan päällä tukemassa.

Helmikuussa 2014 nämä mielenosoitukset johtivat länsimaiden tukemaan vallankaappaukseen, jonka seurauksena Ukrainan kansan laillisesti valitsema presidentti Viktor Janukovitsh joutui pakenemaan maasta.

Helmikuun 27. päivänä 2015 julkaisemassani blogikirjoituksessa ”Uusi ja vanha Eurooppa” on linkki videoon, jossa Viron ulkoministeri Urmas Paet kertoi EU:n ulkoasiankomissaari Catherine Ashtonille saaneensa todisteita siitä, että ratkaisevat laukaukset tulivat mielenosoittajien puolelta.

Videolle on tallennettu myös puhelinkeskustelu, jossa Victoria Nuland antoi maansa suurlähettiläälle ohjeita siitä, millainen hallitus Ukrainaan oli vallankaappauksen jälkeen muodostettava.

Uusi hallitus teki kaksi kohtalokasta ratkaisua. Se päätti hakea sotilasliitto Naton välitöntä jäsenyyttä ja poistaa venäjän kieleltä sen aseman maan virallisena vähemmistökielenä.

Nämä päätökset johtivat siihen, että Ukrainan venäjänkielinen vähemmistö koki asemansa uhatuksi. Ne johtivat Krimin niemimaan ja Donbasin alueen irrottautumiseen Ukrainasta. Alkoi sisällissota, joka johti Venäjän hyökkäykseen kahdeksan vuotta myöhemmin.

Heti oman virkakautensa alussa Donald Trump antoi Victoria

Nulandille potkut. Kerroin tästä 31.1.2017 julkaisemassani blogissa. Kirjoitin, että Trumpin johdolla Yhdysvallat oli arvioimassa uudelleen suhtautumista Ukrainan kriisiin.

Presidentiksi tultuaan Joe Biden palautti Victoria Nulandin ulkoministeriön johtoon. Tästä kerroin 9.5.2021 julkaisemassani blogissa. Kirjoitin nimityksen viittaavan siihen, että Yhdysvallat saattaisi olla palaamassa sen kaltaiseen poliittiseen toimintaan, jota Barack Obaman presidenttikaudella Ukrainan ympärillä harjoitettiin.

On ilmeistä, että Donald Trumpin paluu Yhdysvaltain presidentiksi tämän vuoden vaaleissa johtaisi olennaiseen muutokseen maan suhtautumisessa Venäjään ja sen Ukrainassa käymään sotaan.

Victoria Nulandin poistuminen ulkoministeriön johtotehtävästä saattaa liittyä siihen, että Yhdysvaltain Ukraina-politiikka voi muuttua jo Joe Bidenin nykyisen kauden lopulla.

* * *

Victoria Nulandin ura osoittaa osaltaan, kuinka epävakaa on Yhdysvaltain sisäinen tilanne ja kuinka arvaamatonta sen ulkopoliittikka saattaa olla.

Jos Yhdysvaltain Ukraina-politiikka olennaisella tavalla muuttuu, sen eurooppalaiset liittolaiset saattavat joutua kohtuuttomaan asemaan. Vastuu sodasta ja Ukrainan tukemisesta sysättäisiin Euroopan maiden vastuulle.

On muistettava, että keskeisten Euroopan maiden, Ranskan ja Saksan, politiikka on poikennut Yhdysvaltain linjasta. Valtaosa EU-maista on tukenut Ranskan ja Saksan linjaa.

Vuonna 2015 oli edellisenä vuonna alkanut Ukrainan sisällissota vaarallisella tavalla kärjistymässä.

Silloin Yhdysvallat ja sen ”uuteen Eurooppaan” kuuluneet lähimmät liittolaiset, Baltian maat ja Puola, pyrkivät hakemaan sotilaallista ratkaisua lisäämällä aseellista tukea Ukrainalle. Saksan ja Ranskan tuella syntyi Minsk II -sopimus, jolla tilanne vakau-

tettiin. Tästä kirjoitin edellä mainitussa vuoden 2015 blogissani.

Vuoden 2022 alussa oli samankaltainen tilanne kuin silloin.

Venäjä pyrki sotilaallisella painostuksellaan siihen, että Minsk II pantaisiin täytäntöön. Ranska ja Saksa pyrkivät välttämään Venäjän hyökkäyksen vaikuttamalla Ukrainaan, että se suostuisi sopimuksen toteuttamiseen. Yhdysvallat puolestaan rohkaisi Ukrainaa torjumaan Minsk II -sopimuksen toimeenpanon.

Tästä kirjoitin 30.1.2023 julkaisemassani blogissa ”Suomessa lietsotaan pitkää sotaa – Yhdysvalloissa etsitään tietä rauhaan”.

Ukrainan johto torjui vaatimukset Minsk II -sopimuksen toteuttamiseksi.

Kirjoitin, että syyt tähän oli julkisuuteen kertonut Ukrainan turvallisuuspäällikkö Oleksyi Danilov uutistoimisto AP:lle tasan vuosi aikaisemmin antamassaan haastattelussa.

”Danilov sanoi, että Minskin sopimuksen toteuttaminen johtaisi vakaviin sisäisiin erimielisyyksiin ja suoranaiseen kaaokseen Ukrainassa. Danilov vetosi länsimaihin, että Ukrainaa ei painostettaisi toteuttamaan sopimusta.

Danilov kertoi 420 000 ukrainalaisen saaneen sotakokemusta kahdeksan vuoden ajan venäläisiä vastaan käydyssä sisällissodassa. Hän arvioi maan saavan aseisiin jopa 2.5 miljoonaa sotilasta.

Oli säilytettävä kansallinen yhtenäisyys ja jatkettava sotaa omaa kansallista vähemmistöä vastaan.”

Tällä kertaa Saksan ja Ranskan välille ei syntynyt yhtä vahvaa rintamaa kuin vuonna 2015.

Saksa oli joutunut jo Donald Trumpin presidenttikaudella vakaviin ristiriitoihin Yhdysvaltain kanssa.

Saksa tuli sidotuksi Joe Bidenin suunnitelmiin käynnistää ”uusi kylmä sota” yhtäältä sen johtamien demokraattisten maiden ja toisaalta Kiinan ja Venäjän johtamien autoritaaristen maiden välille.

Saksan johto oli joutunut jo keväällä 2021 lupaamaan, että Nordstream 2 -putkea ei oteta käyttöön, jos Venäjä hyökkää Ukrainaan. Sodan sytyttyä tämä varmistui, kun putki tuhottiin räjäyttämällä.

Saksan ja Yhdysvaltain ristiriidoista kirjoitin 4.9.2022 julkaisemassani blogissa.

Erikoinen on Ranskan ja Saksan tilanne, jos ne joutuvat kantaamaan päävastuun sodasta, jonka syttymisen ne pyrkivät estämään.

23.3.2024 Onko Suomi Naton sotaissä jäsenmaa?

Suomi on ollut Naton jäsenmaa noin vuoden ajan. Vähitellen on alkanut kertyä tietoa siitä, millainen Nato-maa me olemme.

Alkuvaiheen kokemukset viittaavat siihen, että Suomi on samaistunut lähinnä Naton sotaissäimpiin jäsenvaltioihin, Baltian maihin ja Puolaan.

Tätä on ollut vaikea ymmärtää. Historiallisten kokemustemme vuoksi olemme erottautuneet selvästi Baltian maista. Asemamme on samankaltainen lähinnä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Toisen maailmansodan loppuvaiheessa Neuvostoliitto miehitti Baltian maat ja liitti ne itseensä. Neuvostokauden perintönä Virossa ja Latviassa on suuri venäläisvähemmistö.

Suomea ei miehitetty, ja säilytimme valtiollisen itsenäisyytemme. Sotien jälkeen kykenimme itsenäisyyttämme vahvistamaan ja luomaan itsellemme arvostetun aseman puolueettomana Pohjoismaana.

Neuvostoliiton hajottua meille muodostui hyvät tasavertaiset suhteet sen seuraajavaltion Venäjän kanssa.

* * *

Venäjän hyökättyä helmikuussa 2022 Ukrainaan Suomen valtiollinen ja sotilasjohto korostivat, että Suomeen ei silloin eikä näköpiirissä olleessa tulevaisuudessakaan kohdistunut mitään sotilaallista uhkaa.

Suomi kuitenkin hakeutui Naton jäseneksi.

Kun Suomi oli liittymässä Natoon, valtiollinen johtomme vakuutti, että jäsenyytemme ei suuntautunut ketään vastaan.

Pyrimme vain vahvistamaan omaa turvallisuuttamme.

Keskusteluissa oli usein esillä ajatus, että pyrkisimme olemaan samankaltainen jäsenmaa kuin Norja, joka oli rajannut omaa osallistumistaan sotilasliiton toimintaan ja joka oli jäsenyydestään huolimatta toiminut aktiivisena rauhanvälittäjänä.

Norjan kanssa meillä on Nato-maista eniten yhteistä. Olemme arktisen pohjoisen maita, joilla on yhteisiä etuja valvottavanaan.

Molemmilla on yhteinen pitkä raja Venäjän kanssa – Suomella maaraja, Norjalla maarajan lisäksi pitkä meriraja.

* * *

Norjalla on koko Nato-jäsenyytensä ajan ollut yhteistyölle tiukoja kansallisia rajoituksia. Se ei ole rauhan aikana hyväksynyt alueelleen pysyviä tukikohtia eikä ydinaseita.

Suomen valtiollinen johto on puolestaan korostanut, että meillä ei yhteistyölle ole mitään rajoituksia. Ydinaseiden suhteen päätösvalta on kuitenkin eduskunnalla.

Vaikka maamme ei kuulunut Natoon, Suomi ryhtyi ensimmäisten maiden joukossa toimittamaan Ukrainaan tappavaa aseistusta, raskastakin. Tämä liittyi Suomen pyrkimykseen päästä Naton jäseneksi. Britit ja amerikkalaiset olivat ilmoittaneet, että jäsenyys tätä edellytti.

Suhteellisesti laskien Suomi on ollut kärkimaita Ukrainan aseistamisessa

Nato-maa Norja ei Ukrainaa aluksi pitkään aikaan lainkaan aseistanut. Se muutti politiikkaansa vasta viime vuodenvaihteessa.

Norja ei ole yhtenä vauraimmista Nato-maista täyttänyt sitoumustaan käyttää vähintään kaksi prosenttia bruttokansantuotteestaan sotilasmenoihin.

Köyhempi ja pahasti velkaantunut Suomen valtio on kaikki velvoitteet täyttänyt ja ne myös ylittänyt.

Norjan pidättyvä politiikka ei ole ollut esteenä sille, että sen edustaja on toiminut pitkään Naton pääsihteerinä.

* * *

Myös rajanaapuruutta Venäjän kanssa Suomi on hoitanut pikem-
minkin balttilaiseen kuin norjalaiseen tyyliin.

Tällä hetkellä Suomen ja Venäjän välinen raja on kokonaan
suljettuna. Tämä vaikeuttaa sekä suomalaisten että venäläisten
elämää molemmin puolin rajaa. Kaikkinainen yhteydenpito ja
yhteistoiminta yli rajan on käynyt mahdottomaksi.

Tällä on hyvin kielteisiä vaikutuksia erityisesti Itä- ja Pohjois-
Suomen kehitykseen.

Rajan sulkeutumisesta ovat joutuneet kärsimään myös ne sa-
dat lapset, jotka ovat tulleet yli rajan käymään koulua Suomen
puolella. Äskettäin televisiossa esitettiin uutisjuttu, jossa kerrot-
tiin, kuinka hankalaa on yhteydenpito kotiin, kun on matkustet-
tava Norjan kautta.

Tähän on tultu, vaikka presidentti Sauli Niinistö toukokuus-
sa 2022 presidentti Vladimir Putinille lupasi, että Suomen Nato-
jäsenyydestä huolimatta rajanaapuruuteen liittyvät kysymykset
hoidetaan asiallisesti ja ammatillisesti.

Ei ole hoidettu. Yhteydenpito poliittisella tasolla on kokonaan
katkennut.

Pakotteita Venäjää vastaan on Suomessa toteutettu kaikkein
tiukimmin. Niistä ja vastapakotteista olemme kärsineet muita
maita enemmän.

* * *

Nyt vihdoinkin olisi keskusteltava siitä, millaista tulisi Nato-Suomen
ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittikan olla.

Suomen tulisi keskittyä oman maamme puolustamiseen. Tässä
meille riittää tehtävää. Tämän yli meneviä sotilaallisia velvoittei-
ta meidän olisi otettava kantaaksemme mahdollisimman vähän.

Natolla ei ole yhteistä ulkopoliittikkaa. Suomellakin tulee olla
itsenäinen ulkopoliittikan linja, joka perustuu omiin kansallisiin
arvoihimme ja etuihimme, ja jota toteutamme ensi sijassa yhteis-
työssä muiden Pohjoismaiden kanssa.

24.3.2024 Olemmeko pääsemässä uutispimennosta kohti länsimaista tiedonvälitystä?

Yle julkaisi lauantaina uutisen, jossa kerrottiin Yhdysvaltain ulkoministeriön poliittisista asioista vastanneen varaulkoministerin Victoria Nulandin eronneen tehtävästään. Jutussa oli kahden amerikkalaisen asiantuntijan kommentteja Nulandin eron vaikutuksista Yhdysvaltain politiikkaan.

Viikkoa aikaisemmin 17.3. julkaisin samasta aihepiiristä kirjoittamani blogin ”Onko Yhdysvaltain Ukraina-politiikka muuttumassa jo Joe Bidenin kaudella?”. Siinä ihmettelin, ettei uutinen Nulandin erosta ollut siihen mennessä ylittänyt Suomessa uutiskynnystä.

Maaliskuun 8. päivänä olin julkaissut blogin, jossa olin kirjoittanut, että meillä suomalaisilla on oikeus länsimaiseen julkiseen sanaan.

Valittelin sitä, että viimeksi kuluneina kolmena vuosikymmenenä tiedotusvälineitten omistussuhteet ovat maassamme voimakkaasti keskittyneet. Samalla Suomen julkinen tiedonvälitys oli yhä enemmän yhdenmukaistunut. Olimme olleet yhä enemmän yhden totuuden maa.

Toivoin, että journalismin periaatteet meidän julkisessa sanassamme vahvistuisivat: ”Meillä on oikeus länsimaisten arvojen ja periaatteiden mukaan toimivaan mediaan.”

Optimisti voisi nähdä Ylen lauantaina julkaisemassa uutisessa merkin siitä, että Ukrainan kriisiin liittyvä uutisointi olisi meilläkin monipuolistumassa.

Toisaalta juttu osoittaa, millaisessa uutispimennossa me suomalaiset olemme eläneet.

Jutun loppuun on koottu Ylen uutisten Victoria Nulandista aikaisemmin julkaisemat jutut. Edellinen uutinen oli vuodelta 2014, jolloin Nuland julkisuuteen vuotaneessa videossa järjesteli Kiovassa toteutetun vallankaappauksen jälkeen Ukrainaan uutta hallitusta. Tässä yhteydessä hän haistatteli EU:lle. Omassa blogis-

sani on linkki myös tuohon videoon.

Ylen jutussa puolestaan on omaan blogiini liittyvä video, jossa Nuland joulukuussa 2013 rohkaisi Maidanin aukion mielenosoittajia jakamalla heille leipää.

Palvelen lukijoitani julkaisemalla alla uudelleen osia viikko siten kirjoittamastani blogista. Siinä kerrotaan Victoria Nulandin uran kytkeytymisestä Ukrainan kriisin eri vaiheisiin.

* * *

Victoria Nuland on ollut avainasemassa demokraattisten presidenttien Barack Obaman ja Joe Bidenin Ukraina-politiikassa.

Siinä on ollut muutoinkin vahva jatkuvuus: Biden oli Obaman varapresidentti, ja nykyinen ulkoministeri Antony Blinken hänen johtamansa administraation varaulkoministeri.

Kioassa Maidanin aukiolla vuoden 2013 lopulla alkaneita mielenosoituksia Victoria Nuland oli paikan päällä tukemassa.

Helmikuussa 2014 nämä mielenosoitukset johtivat länsimaiden tukemaan vallankaappaukseen, jonka seurauksena Ukrainan kansan laillisesti valitsema presidentti Viktor Janukovitsh joutui pakenemaan maasta.

Helmikuun 27. päivänä 2015 julkaisemassani blogikirjoituksessa ”Uusi ja vanha Eurooppa” on linkki videoon, jossa Viron ulkoministeri Urmas Paet kertoi EU:n ulkoasiankomissaari Catherine Ashtonille saaneensa todisteita siitä, että ratkaisevat laukaukset tulivat mielenosoittajien puolelta.

Videolle on tallennettu myös puhelinkeskustelu, jossa Victoria Nuland antoi maansa suurlähettiläälle ohjeita siitä, millainen hallitus Ukrainaan oli vallankaappauksen jälkeen muodostettava.

Uusi hallitus teki kaksi kohtalokasta ratkaisua. Se päätti hakea sotilasliitto Naton välitöntä jäsenyyttä ja poistaa venäjän kieleltä sen aseman maan virallisena vähemmistökielenä.

Nämä päätökset johtivat siihen, että Ukrainan venäjänkielinen vähemmistö koki asemansa uhatuksi. Ne johtivat Krimin niemimaan ja Donbasin alueen irrottautumiseen Ukrainasta. Alkoi si-

sällissota, joka johti Venäjän hyökkäykseen kahdeksan vuotta myöhemmin.

Heti oman virkakautensa alussa Donald Trump antoi Victoria Nulandille potkut. Kerroin tästä 31.1.2017 julkaisemassani blogissa. Kirjoitin, että Trumpin johdolla Yhdysvallat oli arvioimassa uudelleen suhtautumista Ukrainan kriisiin.

Presidentiksi tultuaan Joe Biden palautti Victoria Nulandin ulkoministeriön johtoon. Tästä kerroin 9.5.2021 julkaisemassani blogissa. Kirjoitin nimityksen viittaavan siihen, että Yhdysvallat saattaisi olla palaamassa sen kaltaiseen poliittiseen toimintaan, jota Barack Obaman presidenttikaudella Ukrainan ympärillä harjoitettiin.

On ilmeistä, että Donald Trumpin paluu Yhdysvaltain presidentiksi tämän vuoden vaaleissa johtaisi olennaiseen muutokseen maan suhtautumisessa Venäjään ja sen Ukrainassa käymään sotaan.

Victoria Nulandin poistuminen ulkoministeriön johtotehtävästä saattaa liittyä siihen, että Yhdysvaltain Ukraina-politiikka voi muuttua jo Joe Bidenin nykyisen kauden lopulla.

Victoria Nulandin ura osoittaa osaltaan, kuinka epävakaa on Yhdysvaltain sisäinen tilanne ja kuinka arvaamatonta sen ulkopolitiikka saattaa olla.

Jos Yhdysvaltain Ukraina-politiikka olennaisella tavalla muuttuu, sen eurooppalaiset liittolaiset saattavat joutua kohtuuttomaan asemaan. Vastuu sodasta ja Ukrainan tukemisesta sysättäisiin Euroopan maiden vastuulle.

* * *

Kuten 17.3.2024 julkaisemassani blogissa kirjoitin, keskeisten Euroopan maiden, Ranskan ja Saksan, politiikka on poikennut Yhdysvaltain Ukraina-politiikasta. Valtaosa EU-maista on kannattanut Ranskan ja Saksan linjaa.

Erikoinen on Ranskan, Saksan ja niitä tukeneiden Euroopan maiden tilanne, jos ne joutuvat kantamaan päävastuun sodasta, jonka syttymisen ne pyrkivät estämään.

LOPUKSI

Kirjani viimeisessä luvussa ennakoin, että rauhan palautuminen Ukrainaan avaisi uusia valoisia näköaloja Suomen tulevaisuudelle. Näen tässä kolme toisiinsa liittyvää mahdollisuutta.

1. Länsimaiseen demokratiaan ja tiedonvälitykseen.

Suomen hakeutuminen sotilasliitto Naton jäsenyyteen ja maamme osallisuus Ukrainassa käytävään sijaissotaan (proxy war) ovat johtaneet siihen, että olemme eläneet suoranaisten sotapropagandan oloissa.

Suomen poliittisessa järjestelmässä ja tiedonvälityksessä ovat demokraattisuuden sijaan korostuneet niiden autoritaariset piirteet. Oikeusvaltion periaatteita on monin tavoin rikottu.

Kun sota päättyy, on mahdollista saada aikaan keskustelua poliittisen ja oikeusjärjestelmämme ongelmista. Johtavien journalistien keskuudessa on ollut jo havaittavissa lupaavaa itsekritiikkiä.

Uskon, että sodan päätyttyä Suomessa on mahdollista jälleen vahvistaa poliittisen ja oikeusjärjestelmämme demokraattisia piirteitä ja päästä kohti länsimaisten periaatteiden mukaista tiedonvälitystä.

2. Reunavaltio politiikasta pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Euroopan unionin ja Naton jäsenenä Suomi on ajautunut reunavaltio politiikkaan yhdessä Baltian maiden ja Puolan kanssa.

Kun Ukrainassa käytävä sota loppuu, avautuu mahdollisuus siihen, että palaamme pohjoismaiseen suuntaukseen.

Pohjoismailla on samankaltainen arvopohja ja yhteistä historiaa, jotka erottavat meidät selvästi Baltian maista.

Meidän tulee kaikin tavoin tiivistää pohjoismaista yhteistyö-

tä. Euroopan unionissa Pohjolan tulee pyrkiä yhteistyöhön ennen muuta Saksan ja Ranskan kanssa.

Naton jäsenenäkin Suomella tulee olla itsenäinen ulkopoliittinen linja. Meidän on toteutettava omia arvojamme ja puolustettava omia kansallisia etujamme.

Tätä tulisi meidän ”arvopohjaisen realismimme” olla.

3. Paluu itsenäisten kansakuntien joukkoon.

Rauhan palautumisella Ukrainaan on syväiset vaikutukset Euroopan unionin kehitykseen.

Keskeiset jäsenmaat ajavat poliittisista syistä Ukrainan mahdollisimman pikaista liittymistä unioniin. Myös muu unionin laajeneminen nopeutuu.

Ukrainan jäsenyys mullistaa unionin yhteisen maatalouspolitiikan, joka käy Suomen kaltaiselle jäsenmaalle entistä mahdollisemmaksi.

Suomen kaltaisten maiden jäsenmaksut ja muu vastuu muiden jäsenmaiden taloudesta uhkaavat nousta sietämättömälle tasolle.

Vahvat voimat perustelivat Suomen jäsenyyttä EU:ssa ja euroalueessa nimenomaan turvallisuuspolitiikalla. Samoista syistä on ajettu EU:n kehittymistä ylikansalliseksi liittovaltioksi ja Suomen liittymistä sen ytimeen.

Nyt kun Suomi on ottanut Nato-jäsenyyden turvallisuuspoliittiseksi perusratkaisukseen, tätä perustetta ei enää ole.

Nyt on järkevää arvioida EU-jäsenyyttämme uudelleen.

Euroalueesta Suomen tulisi erota niin pian kuin se on mahdollista. Kansalliseen politiikkaan meidän tulee pyrkiä palaamaan myös alue-, maatalous- ja ympäristöpolitiikassa.

Laajentuvan EU:n tulee vihdoinkin sisäisesti eriytyä.

Tavoitteenamme tulee olla: itsenäinen Suomi kansakuntien Euroopassa!

LIITTEET

Liite 1. Valitsijayhdistyksen kantelu valtakunnansyyttäjälle.

Valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koivisto

Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Asia: kantelu vuoden 2024 presidentinvaaleihin liittyvien rikosepäilyjen saattamiseksi poliisin tutkittaviksi, syyteharkintaan ja tuomioistuineläitoksen käsiteltäviksi.

Me allekirjoittaneet johdimme valitsijayhdistystä, joka pyrki saamaan valtiotieteen tohtori Paavo Värysen ehdokkaaksi vuoden 2024 presidentinvaaleissa.

Kohtasimme toiminnassamme laajaa vastarintaa sekä maamme poliittisen valtaeliitin että sen välittömässä ja välillisessä vaikutuspiirissä olevan valtamedian taholta.

Tilanne oli samankaltainen kuin kuusi vuotta sitten, jolloin Värysen oli kansanliikkeen ehdokkaana.

Värysen ei saanut juuri lainkaan julkisuutta, ja gallupeissa hänen kannatuksensa oli olemattoman pieni. Tästä huolimatta hän vaaleissa voitti suurten puolueiden, SDP:n ja Keskustan, ehdokkaat.

Tällä kertaa Värysen olisi ollut ehdokkaiden joukossa ainoa, joka on puolustanut ja puolustaa Suomen itsenäisyyttä. Mikäli Värysen olisi tässä tilanteessa saanut tasapuolisen kohtelun mediassa, hänellä olisi hyvät mahdollisuudet nousta toiselle kierroksella ja jopa voittaa sen.

Vaaliin tulossa olleiden ehdokkaiden takana ollut poliittinen eliitti pelkäsi Värysen ehdokkuutta.

Loppuvaiheessa hänen ehdokkuuteensa kohdistunut vastarinta päättyi jopa rikolliseen toimintaan, jolla hänen pääsyä ehdokaslistalle estettiin.

Teimme näiden perusteltujen rikosepäilyjen selvittämiseksi tutkintapyynnön rikospoliisille. Niistä ei saatu aikaan edes esitutkintaa.

Poliisin päätöksestä olisimme voineet kannella lähinnä oikeuskanslerille. Päätimme kuitenkin tehdä kantelun teille, arvoisa valtakunnansyyttäjä.

Oikeuskanslerille tehdyllä kantelulla emme olisi voineet saada nopeasti käynnistetyksi poliisin tutkintaa rikosepäilyistämme.

Kantelun tekemiseen oikeuskanslerille ei rohkaissut myöskään se, että oikeuskanslerinvirasto toiminnallaan vaikeutti valitsijajhdistysten toimintaa kannattajakorttien keräämiseksi.

Helsingin vaalipiirilautakunta päätti keväällä 2023, että PDF-tiedostoon allekirjoitettu ja sähköisesti lähetetty kannattajakortti ei kelvannut. Vain paperille tehty allekirjoitus hyväksyttiin.

Heinäkuun alussa tästä päätöksestä oikeuskanslerille tehdyn kantelun käsittely kesti neljä kuukautta. Kansleri hyväksyi vaalipiirilautakunnan ratkaisun.

Tämä päätös johti siihen, että olimme riippuvaisia Postin vastauslähetyjärjestelmästä. Tämä puolestaan avasi mahdollisuuden siihen rikolliseen toimintaan, jolla ehdokkaamme pääsy ehdokaslistalle estettiin.

Olemme panneet merkille teidän, arvoisa valtakunnansyyttäjä, oikeutetun huolen maamme oikeusjärjestelmän itsenäisyydestä poliittiseen järjestelmään nähden.

Meidän kokemuksemme osoittavat, että oikeusjärjestelmän toimintaan voidaan vaikuttaa ratkaisevalla tavalla myös välillisesti.

Toivomme tämän kantelumme johtavan siihen, että presidentinvaaleihin liittyvät rikosepäilyt saadaan vihdoinkin poliisin tutkittaviksi, syyteharkintaan ja tuomioistuinlaitoksen käsiteltäviksi.

* * *

Kannattajakorttien keräämisessä jouduttiin edellä kerrotusta syystä turvautumaan Postin vastauslähetyjärjestelmään.

Vastauslähetyssopimuksen Postin kanssa teki puolestamme Väyrysen tukiyhdistyksenä pitkään toiminut Suomen linja ry.

Kannattajakortit piti alun perin luovuttaa Helsingin vaalipiirilautakunnalle 12.12.2023 mennessä. Myöhemmin kävi ilmi, että ehdokashakemusta voidaan täydentää myös toimittamalla uusia kannattajakortteja 20. joulukuuta asti.

Tilanne oli samankaltainen kuin kuusi vuotta sitten, jolloin viime vaiheessa saatiin kootuksi runsaat kymmenen tuhatta korttia.

Ratkaisevia päivämääriä edeltäneinä viikonloppuina toteutettiin koko maassa mittavat ilmoituskampanjat. Niistä huolimatta vastauslähetysten ja kannattajakorttien määrä juuri noina ratkaisevan tärkeinä päivinä romahti.

Arviomme mukaan Postin järjestelmästä hävisi tuhansia vastauslähetyksiä, joiden mukana katosi yli 10 000 kannattajakorttia. Tämä ratkaisi sen, että valitsijayhdistyksemme ei saanut kerätyksi Väyrysen ehdokkuuteen tarvittua 20 000 korttia.

Tämän vuoksi valitsijayhdistys teki 28.12. poliisille rikosilmoituksen, jolla kannattajakorttien katoamista pyydettiin nopeasti selvittämään. (Liite 1)

On ilmeistä, että poliisin toimintaan rikosilmoituksen käsittelemisessä vaikutti se, että Suomen poliittinen eliitti ja valtamedia vastustivat Väyrysen ehdokkuutta.

Kannattajakorttien katoaminen ei saanut lainkaan asiallista julkisuutta, eikä asiaa journalismin periaatteita noudattaen ryhdytty selvittämään.

Sosiaalisessa mediassa pyrkimyksemme saada selvyyttä asiaan kohtasi ankaraa vastarintaa ja suoranaisia hyökkäyksiä.

Tämä kaikki ilmeisesti vaikutti osaltaan siihen, että Poliisi ei ryhtynyt asianmukaisella tavalla selvittämään rikosilmoituksessamme esitettyjä perusteltuja rikosepäilyjä.

Tämä on esimerkki siitä, kuinka poliittinen vallankäyttö voi välillisesti vaikuttaa oikeusjärjestelmän toimintaan.

Poliisin toiminnassa oli vakavia prosessivirheitä.

Epäiltyjen rikosten vakavuus olisi edellyttänyt sitä, että syyttäjäksi olisi alusta pitäen otettu mukaan esitutkintaa koskevaan harkin-

taan ja päätöksentekoon. Kun lisäksi olennainen osa epäillyistä rikoksista tehtiin ulkomailla, Virossa, olisi syyttäjän tullut olla yhteydessä valtakunnansyyttäjään.

Teimme ilmoituksen rikospoliisille, jonka olisi tullut välittömästi käynnistää esitutkintalain 3. luvun 3§:n 1. momentin mukainen esitutkinta.

Rikosilmoituksessamme olimme perustelleet tutkinnan kiireellisyyttä sillä, että rikosepäilyjen vahvistuminen olisi tehnyt Väyrysen ehdokkuuden vielä mahdolliseksi.

Sen sijaan, että rikospoliisi olisi ryhtynyt toteuttamaan esitutkintaa, asian käsittely siirrettiin Helsingin paikallispoliisille.

Kun paikallispoliisin päätös oli aikanaan tullut, rikospoliisi katsoi aiheelliseksi julkisuuteen antamallaan tiedotteella irtisnoutua siitä ja korostaa, että päätös oli ollut Helsingin paikallispoliisin tekemä.

Rikosilmoituksen siirtäminen rikospoliisista paikallispoliisille ratkaisi käytännössä sen, että Väyrysen ehdokkuus raukesi.

Paikallispoliisikaan ei käynnistänyt em. lainkohdan mukaista esitutkintaa, vaan 3§:n 2. momentin mukaisen esiselvityksen.

Helsingin paikallispoliisi nimesi tutkinnanjohtajaksi Anssi Enqvistin ja tutkijaksi Olavi Havion.

Käytännössä selvityksen laati kuitenkin rikoskomisario Katariina Rinne.

Katariina Rinteen nimissä meille toimitettiin ja julkisuuteen saatettiin 5.1.2024 päätös (Liite 2), jonka mukaan esitutkintaan ei ryhdytä. Päätöksestä ei käy ilmi, mikä oli Enqvistin ja Havion rooli tätä päätöstä valmisteltaessa ja tehtäessä.

Rikoskomisario Katariina Rinteen laatima päätös on luonteeltaan pinnallinen muistio, joka perustuu Postin antamiin selvityksiin ja julkisuudessa olleisiin virheellisiin tietoihin. Siinä ei ole otettu lainkaan huomioon rikosilmoituksessamme esitettyjä tosiasioita ja siihen sisältyneitä dokumentteja.

Rikoskomisario Rinne todistelee muistiossaan, ettei rikosta ollut hänen näkemyksensä mukaan tapahtunut.

Rinne tulkitsee rikoslain 14. luvun 4§:n säännöksiä siten, ettei

kannattajakorttien hävittäminen voinut olla sen 3. kohdan mukaista puuttumista yleiseen vaaliin tai yleisen äänestyksen asianmukaiseen toimittamiseen.

Tämä tulkinta on kestävä. On epäilemättä mitä räikeintä puuttumista yleisen vaalin toimittamiseen, jos vaalilain nojalla valitsijayhdistyksen ehdokkuutta tavoittelevan henkilön pääsy ehdokaslistalle kannattajakortteja hävittämällä estetään.

Lisäksi Rinne sivuuttaa kokonaan muut tähän tapaukseen soveltuvat rikoslain kohdat, kuten sen 35. luvun, joka koskee vahingontekoa ja törkeää vahingontekoa.

Myös postilakia rikoskomisario Rinne muistiossaan tulkitsee virheellisesti. Postilaki velvoittaa postiyrityksen toimittamaan perille sen kuljetettavaksi jätetyt lähetykset.

Tämä koskee tietysti myös vastauslähetyksenä lähetettyä postia.

Rikosilmoituksemme käsittelemisessä tehtiin pahoja virheitä.

Esitutkinta olisi tullut käynnistää välittömästi rikosilmoituksen saavuttua.

Oli paha virhe, että ratkaisun rikosilmoituksestamme teki paikallispoliisi, eikä rikospoliisi.

Oli paha virhe, että päätöksen teki rikoskomisario, eikä tutkinnanjohtaja. Rikosepäilyjen vakavuus ja luonne huomioon ottaen päätöksen olisi tullut ehdottomasti tulla alusta pitäen syyttäjän ratkaistavaksi ja jopa valtakunnansyyttäjän arvioitavaksi.

* * *

Sen jälkeen, kun Helsingin paikallispoliisi oli tehnyt päätöksensä, pyrimme selvittämään vastauslähetyksen ja kannattajakorttien katoamista pitämällä yhteyttä Postin ylimpään johtoon. Tätäkään kautta emme saaneet selvyyttä asiaan.

Postin edustajat kieltäytyivät selvittämästä korttien katoamista turvautumalla poliisin virka-apuun.

Tämän jälkeen harkitsimme ensimmäisen kerran mahdollisuutta, että voisimme tehdä valtakunnansyyttäjälle poliisin toi-

minnasta kantelun, jonka avulla saisimme rikosepäilyt poliisin tutkittaviksi, syyteharkintaan ja oikeuslaitoksen käsiteltäviksi.

Selvitimme kuitenkin muitakin mahdollisuuksia saada rikosepäilyt poliisin tutkittaviksi.

Oikeusoppineilta saadun neuvon mukaisesti Suomen linja ry päätti kannella Postin toiminnasta sen valvontaa postilain nojalla toteuttavalle Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom).

Helmikuun 26. päivänä lähetetyn kannekirjeen mukana oli laaja liiteaineisto, joka todisti tuhansien vastauslähetysten ja kannattajakorttien kadonneen postin järjestelmästä. (Liite 3)

Traficom käytti kaksi kuukautta päätösluonnoksen (Liite 4) laatimiseen.

Päätösluonnosta kommentoitiin 13.5.2024 annetussa lausunnossa. (Liite 5)

Lausunnolla ei ollut vaikutusta Traficomin lopulliseen päätökseen. (Liite 6)

Traficom laiminlöi tehtävänsä postilain valvonnessa.

Traficomin päätös perustui Postin antamiin virheellisiin ja keskenään ristiriitaisiin tietoihin. Kannekirjeessä esitettyjä tosiasioita ja näkemyksiä ei otettu lainkaan huomioon.

Kannekirjeessä ja sen käsittelyn yhteydessä Traficomin tietoon tuli vahvoja todisteita siitä, että Postin toiminnassa postilakia oli rikottu.

Traficom kuitenkin katsoo, ettei sillä ollut mahdollisuutta saat-taa tietoonsa tulleet rikosepäilyt poliisin tutkittaviksi. Tämä tulkinta ei voi olla oikea. Virastolla oli mielestämme tähän suora-nainen velvollisuus.

Myös Traficomin toimintaan ovat ilmeisesti vaikuttaneet samat seikat kuin poliisin toimintaan rikosilmoitustamme käsitel-täessä.

Lisäksi on otettava huomioon, että sekä Posti Oyj että Traficom ovat valtion suorassa ohjauksessa, joten poliittinen päätöksenteko on saattanut suoraan tai välillisesti vaikuttaa niiden toimintaan.

Tässäkin on siis kysymys oikeusjärjestelmän itsenäisyydestä suhteessa poliittiseen järjestelmään.

Kun emme saaneet rikosilmoituksen avulla emmekä myöskään Traficomien kautta kannattajakorttien katoamiseen liittyviä rikosepäilyjä poliisin tutkittaviksi, olemme joutuneet palaamaan ajatuksen kantelun tekemisestä valtakunnansyyttäjälle.

Pyydämme, että te, arvoisa valtakunnansyyttäjä, saatatte kannattajakorttiemme katoamiseen liittyvät rikosepäilyt poliisin tutkittaviksi ja syyteharkintaan. Pyydämme myös, että selvitytätte poliisin ja Traficomien toimintaa näiden rikosepäilyjen käsittelemisessä.

Perustelemme pyyntöjamme myös sillä, että kysymyksessä on periaatteellisesti merkittävä asia: rikosepäilyt liittyvät toimintaan, jolla vaikutettiin ratkaisevalla tavalla Suomen ylimmän valtiollisen johdon valintaan.

Lisäksi kysymys on oikeusjärjestelmän itsenäisyydestä poliittiseen järjestelmään nähden.

11. kesäkuuta 2024

Paavo Väyrysen valitsijayhdistyksen puolesta

Eero Paavola

vaaliasiamies

Ilkka Luoma

vaaliasiamiehen varamies

Liitteet:

Liite 1.

Rikosilmoitus kannattajakorttien hävittämisestä 27.12.2023.

Liite 2 - Helsingin poliisin päätös 5.1.2024.

Liite 3 - Kannekirje liikenne- ja viestintävirastolle 26.2.2024.

Liite 4 - Päätösluonnos Suomen Linja ry. 12.5.2024.

Liite 4.1 posti-tuote-ehdot-kirjepalvelut-sopimusasiakkaat-20240101

Liite 4.2 posti-kirjeen-ja-ulkomaan-pakettipalvelut-tuote-ehdot-20230101

Liite 4.3 Lähetyksen LX896248819FI seuranta- ja luovutustiedot julkinen

Liite 4.4 ei-julkinen

Liite 4.5 ajoreitti

Liite 4.6 Postin selvitys Traficomille Suomen Linja vastauslähetykset 22.3.2024 julkinen

Liite 4.7 Postin selvitys Traficomille Suomen Linja vastauslähetykset 22.3.2024 ei-julkinen

Liite 4.8 Postin selvitys Traficomille Suomen Linja vastauslähetykset 22.3.2024 julkinen

Liite 5 - Vastaukset Traficomin lähettämään päätösluonnokseen.

Liite 6 - Traficomin päätös.

Liite 2.

Valtakunnansyyttäjän viraston kirje.

Päätös

Valtakunnansyyttäjä

25.6.2024

SY/1761/2024

Paavo Väyrysen valitsijayhdistys

Viite: Sähköpostinne valtakunnansyyttäjän toimistoon 11.6.2024

Olette valtakunnansyyttäjälle toimittamassanne kirjoituksessa ollut tyytymätön Helsingin poliisilaitoksen rikoskomisarion Kattariina Rinteen 5.1.2024 päätökseen jättää esitutkinta toimittamatta ilmoitusta 5500/S/35018/23 koskevassa asiassa.

Asiassa tehdyn rikosilmoituksen mukaan Posti on kadottanut Paavo Väyrysen kannattajakortteja liittyen ehdokasasetteluun vuoden 2024 presidentinvaaleissa.

5.1.2024 annetun päätöksen mukaan ilmoitustietojen ja muun selvityksen perusteella esiin ei ole tullut sellaisia seikkoja, joiden perusteella poliisin olisi syytä epäillä asiassa ketään rikoksesta.

Poliisiviranomaisen päättäessä olla aloittamatta esitutkintaa tai päättäessä lopettaa esitutkinnan asianomistajalla on ensisijaisesti mahdollisuus kääntyä paikallisen syyttäjälueen, tässä tapaukses-

Kirjoituksessanne ei ole, poliisin päätösperustelut huomioon ottaen, ilmennyt sellaisia perusteita, joiden johdosta asia olisi tässä vaiheessa otettava valtakunnansyyttäjän ratkaistavaksi.

Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Tarkastaja